

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

3

İÇİŞLERİ KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

19 Ekim 2012 Cuma

İÇİŞLERİ KOMİSYONU
GÖRÜŞME TUTANAKLARI

19 Ekim 2012 Cuma

----0----

K O N U

Sayfa

Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnameler de Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/690) (Devam) (*)

1:176

(*) (1/690) esas no.lu Tasarının Alt Komisyon Metni 14/10/2012 tarihli İçişleri Komisyonu Tutanağına eklidir.

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

BİRİNCİ OTURUM

1:39

Celal DİNÇER	(İstanbul)	1, 4:10, 27, 33
Muharrem IŞIK	(Erzincan)	1, 13:15
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	1, 4, 10, 19:25
Enver ERDEM	(Elâzığ)	1:4, 7
S. Nevzat KORKMAZ	(Isparta)	1, 3, 6, 8, 10:13
Alpaslan KAVAKLIOĞLU	(Niğde)	3
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	8, 10, 19, 24, 25, 35, 37, 38
Ahmet Tevfik UZUN	(Mersin)	10
İsmet YILMAZ (Milli Savunma Bakanı)	(Sivas)	11
Hüseyin BÜRGE	(İstanbul)	13
Ali TURAN	(Sivas)	15:16, 19, 30
Mustafa KALAYCI	(Konya)	16:18
Birgül AYMAN GÜLER	(İzmir)	17, 32, 37, 38, 39
Mehmet Emin DİNDAR	(Şırnak)	20
Namık HAVUTÇA	(Balıkesir)	22
Mehmet GÜNAL	(Antalya)	22, 24, 25:29, 32:33
Ali SERİNDAG	(Gaziantep)	22, 23, 27, 28, 29:32, 33:38, 39
Özgür ÖZEL	(Manisa)	31
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		34
Sadir DURMAZ	(Yozgat)	38:39

İKİNCİ OTURUM

40:82

Birgöl AYMAN GÖLER	(İzmir)	40:45, 52, 55, 72, 73
İlhan İŞBİLEN	(İzmir)	43, 45
Enver ERDEM	(Elâzığ)	43:44, 47, 52, 53, 54, 55, 60, 61, 62, 67, 68:69, 70, 73
Hasan Hüseyn TÖRKÖĞLÜ	(Osmaniye)	44, 45, 46:47, 48:52, 57:58, 59, 64, 65, 66, 74, 75
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	44, 45, 47, 49, 56, 58, 59:60, 61, 65, 66, 67, 68, 70, 71:72, 73, 75
Celal DİNÇER	(İstanbul)	45, 46, 50, 52, 61, 62, 68, 69, 70, 73, 74
Ali SERİNDAG	(Gaziantep)	45, 50, 54, 58, 59, 62, 65, 66, 68:69, 70:71, 73:74
Osman GÖNEŞ (İçişleri BBakan Yardımcısı)		47, 55, 56:58, 60:61, 62:64, 67:71, 72, 73, 74, 75
Emin Haluk AYHAN	(Denizli)	47, 52:55, 56, 57, 59, 60, 63, 64, 66, 67, 69:71, 72, 73
Sadir DURMAZ	(Yozgat)	50
Mehmet S. KESİMOĞLÜ	(Kırklareli)	58:59, 65, 66
Mehmet Emin DİNDAR	(Şırnak)	58:59, 65, 66
Hüseyn BÖRGE	(İstanbul)	59, 66, 71
Yavuz Selim KÖŞGER (Mahalli İdareler Genel Müdürü)		72:73
Mehmet GÖNAL	(Antalya)	74, 75:76
Önerge		76
Hasan Hüseyn TÖRKÖĞLÜ	(Osmaniye)	76
Önerge		76
Mehmet GÖNAL	(Antalya)	76:79, 80:82
Enver ERDEM	(Elâzığ)	77, 78, 80, 81, 82
Hasan Hüseyn TÖRKÖĞLÜ	(Osmaniye)	77, 80, 81
Hüseyn BÖRGE	(İstanbul)	78, 81
Ali SERİNDAG	(Gaziantep)	80
Sadir DURMAZ	(Yozgat)	81, 82
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	81:82
Birgöl AYMAN GÖLER	(İzmir)	82
ÜÇÖNCÖ OTURUM		83:176
Mehmet S. KESİMOĞLÜ	(Kırklareli)	83
Enver ERDEM	(Elâzığ)	83
Mehmet GÖNAL	(Antalya)	83
Önergeler		83:84
Osman GÖNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		84
Ali SERİNDAG	(Gaziantep)	84

Gerekçe		84:85
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		85
Gerekçe		85
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		85
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	85
Gerekçe		85
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		85
Enver ERDEM	(Elâzığ)	85
Gerekçe		85:86
Önerge		86
Mehmet S. KESİMOĞLU	(Kırklareli)	86
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		86
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	86
Gerekçe		86
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		86
Enver ERDEM	(Elâzığ)	86
Gerekçe		86
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		86
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	87
Gerekçe		87
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		87
Ali SERİNDAG	(Gaziantep)	87
Gerekçe		87:88
Önerge		88
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		88
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	88
Gerekçe		88
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		88, 89
Enver ERDEM	(Elâzığ)	88:89
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	89
Gerekçe		89
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		89
Ali SERİNDAG	(Gaziantep)	89
Gerekçe		89:90
Önerge		90
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		90
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	90
Gerekçe		90
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		90
Enver ERDEM	(Elâzığ)	90
Gerekçe		90:91
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		91
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	91
Gerekçe		91
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		91
Muharrem IŞIK	(Erzincan)	91
Gerekçe		91:92
Önerge		92
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		92
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	92
Gerekçe		92
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakanlığı Bakan Yardımcısı)		92
Enver ERDEM	(Elâzığ)	92

Gerekçe		92
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		93
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	93
Gerekçe		93
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		93
Mehmet S. KESİMOĞLU	(Kırklareli)	93
Gerekçe		93:94
Önerge		94
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		94
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	94
Muharrem IŞIK	(Erzincan)	94
Enver ERDEM	(Elâzığ)	94
Gerekçe		94:95
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	95
Gerekçe		95
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		95
Muharrem IŞIK	(Erzincan)	95
Gerekçe		95:96
Enver ERDEM	(Elâzığ)	96
Önerge		96
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		96
Muharrem IŞIK	(Erzincan)	96
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	96
Enver ERDEM	(Elâzığ)	96
Mehmet GÜNAL	(Antalya)	96
Sadir DURMAZ	(Yozgat)	96
Gerekçe		96:97
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	97, 98
Komisyon Uzmanı		97
Muharrem IŞIK	(Erzincan)	97
Enver ERDEM	(Elâzığ)	97, 98
Habip KOCAMAN (TBMM Kanunlar ve Kararlar Başkanı)		97
Gerekçe		98
Enver ERDEM	(Elâzığ)	98
Gerekçe		98
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	98
Gerekçe		98
Önerge		98:99
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		99
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	99
Gerekçe		99
Enver ERDEM	(Elâzığ)	99
Gerekçe		99
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	99
Gerekçe		99
Mehmet S. KESİMOĞLU	(Kırklareli)	99
Gerekçe		100
Önerge		100
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		100
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	100
Gerekçe		100:101
Enver ERDEM	(Elâzığ)	101
Gerekçe		101

Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	101
Gerekçe		101
Mehmet S. KESİMOĞLU	(Kırklareli)	101, 102
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	101, 102
Mehmet GÜNAL	(Antalya)	101:102
Enver ERDEM	(Elâzığ)	102
Gerekçe		102:103
Önerge		103
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		103
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	103
Gerekçe		103
Enver ERDEM	(Elâzığ)	103
Gerekçe		103
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	103:104
Mehmet S. KESİMOĞLU	(Kırklareli)	104
Gerekçe		104:105
Mehmet GÜNAL	(Antalya)	105
Mehmet Emin DİNDAR	(Şırnak)	105
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	105
Önerge		105
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		105
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	105
Gerekçe		105
Enver ERDEM	(Elâzığ)	105
Gerekçe		105:106
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	Osmaniye	106
Gerekçe		106
Mehmet S. KESİMOĞLU	(Kırklareli)	106
Gerekçe		106:107
Önerge		107
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		107
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	107
Gerekçe		107
Enver ERDEM	(Elâzığ)	107
Gerekçe		107
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	107
Gerekçe		107:108
Muharrem IŞIK	(Erzincan)	108
Gerekçe		108
Önerge		109
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		109
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	109
Gerekçe		109
Enver ERDEM	(Elâzığ)	109
Gerekçe		109
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	109
Gerekçe		109
Muharrem IŞIK	(Erzincan)	110:111
Mehmet GÜNAL	(Antalya)	111
Önerge		111
Mehmet GÜNAL	(Antalya)	111:112
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	111:112
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		112

Alpaslan KAVAKLIOĞLU	(Niğde)	112
Gerekçe		112
Önerge		113
Mehmet GÜNAL	(Antalya)	113
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		113
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	113
Gerekçe		113
Enver ERDEM	(Elâzığ)	113
Gerekçe		113
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	113:114
Muharrem IŞIK	(Erzincan)	114
Gerekçe		114:115
Önerge		115
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		115
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	115
Gerekçe		115
Enver ERDEM	(Elâzığ)	115
Gerekçe		115
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	116
Gerekçe		116
Mehmet S. KESİMOĞLU	(Kırklareli)	116
Gerekçe		116
Önerge		117
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		117
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	117
Enver ERDEM	(Elâzığ)	117
Gerekçe		117:118
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	118
Gerekçe		118
Mehmet S. KESİMOĞLU	(Kırklareli)	118
Gerekçe		118:119
Önerge		119
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		119
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	119
Gerekçe		119
Enver ERDEM	(Elâzığ)	119
Gerekçe		119
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	119
Gerekçe		119:120
Mehmet S. KESİMOĞLU	(Kırklareli)	120
Gerekçe		120
Önerge		120:121
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		121
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	121
Gerekçe		121
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	121
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	121
Enver ERDEM	(Elâzığ)	121
Gerekçe		121
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	121
Gerekçe		121
Mehmet S. KESİMOĞLU	(Kırklareli)	122
Gerekçe		122

Önerge		122
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		122
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	123
Gerekçe		123
Enver ERDEM	(Elâzığ)	123
Gerekçe		123
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	123
Gerekçe		123
Mehmet S. KESİMOĞLU	(Kırklareli)	123
Gerekçe		123:124
Önerge		124
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		124
Mehmet S. KESİMOĞLU	(Kırklareli)	124
Gerekçeler		124:126
Önerge		126
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		126
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	126
Gerekçe		126
Enver ERDEM	(Elâzığ)	126
Gerekçe		126
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	126
Gerekçe		126:127
Mehmet S. KESİMOĞLU	(Kırklareli)	127
Gerekçe		127
Önerge		127:128
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		128
Özcan ULUPINAR	(Zonguldak)	128
Gerekçe		128
Önerge		128
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		128
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	128
Gerekçe		128
Enver ERDEM	(Elâzığ)	128
Gerekçe		128:129
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	129
Gerekçe		129
Mehmet S. KESİMOĞLU	(Kırklareli)	129
Gerekçe		129:130
Önerge		130
Yavuz Selim KÖŞKER (Mahalli İdareler Genel Müdürü)		130
Gerekçe		130
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	130:131
Mehmet Emin DİNDAR	(Şırnak)	130
Muharrem IŞIK	(Erzincan)	130
Ali TURAN	(Sivas)	130
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	130
Yavuz Selim KÖŞKER (Mahalli İdareler Genel Müdürü)		131
Enver ERDEM	(Elâzığ)	131
Önerge		131
Yavuz Selim KÖŞKER (Mahalli İdareler Genel Müdürü)		131
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	131
Gerekçe		131
Enver ERDEM	(Elâzığ)	131

Gerekçe		131
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	132
Gerekçe		132
Mehmet S. KESİMOĞLU	(Kırklareli)	132
Gerekçe		132:133
Önerge		133
Yavuz Selim KÖŞKER (Mahalli İdareler Genel Müdürü)		133
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	133
Gerekçe		133
Enver ERDEM	(Elâzığ)	133
Gerekçe		133
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	133
Gerekçe		133:134
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	134
Mehmet S. KESİMOĞLU	(Kırklareli)	134
Gerekçe		134:135
Önerge		135
Yavuz Selim KÖŞKER (Mahalli İdareler Genel Müdürü)		135
Özcan ULUPINAR	(Zonguldak)	135
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	135
Gerekçe		135
Önerge		135
Yavuz Selim KÖŞKER (Mahalli İdareler Genel Müdürü)		135
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	136
Gerekçe		136
Enver ERDEM	(Elâzığ)	136
Gerekçe		136
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	136
Gerekçe		136
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	136
Mehmet S. KESİMOĞLU	(Kırklareli)	136
Gerekçe		136:137
Mehmet S. KESİMOĞLU	(Kırklareli)	137
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	137
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	137
Önerge		137:138
Yavuz Selim KÖŞKER (Mahalli İdareler Genel Müdürü)		138
Mehmet S. KESİMOĞLU	(Kırklareli)	138
Mehmet ERSOY	(Sinop)	138
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	138
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	138
Alpaslan KAVAKLIOĞLU	(Zonguldak)	138
Gerekçe		139
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	139
Enver ERDEM	(Elâzığ)	139
Önerge		139
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		139
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	139
Gerekçe		139
Enver ERDEM	(Elâzığ)	139
Gerekçe		139:140
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	140
Gerekçe		140

Mehmet S. KESİMOĞLU	(Kırklareli)	140
Gerekçe		140:141
Önerge		141
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		141
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	141
Gerekçe		141
Enver ERDEM	(Elâzığ)	141
Gerekçe		141
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	141
Gerekçe		141
Mehmet S. KESİMOĞLU	(Kırklareli)	141
Gerekçe		141:142
Mehmet S. KESİMOĞLU	(Kırklareli)	142
Gerekçe		142
Önerge		143
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		143
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	143
Gerekçe		143
Enver ERDEM	(Elâzığ)	143
Gerekçe		143
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	143
Gerekçe		143
Mehmet S. KESİMOĞLU	(Kırklareli)	143
Gerekçe		143:144
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	144
Enver ERDEM	(Elâzığ)	144
Önerge		144
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		145
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	145
Gerekçe		145
Enver ERDEM	(Elâzığ)	145
Gerekçe		145
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	145
Gerekçe		145
Mehmet S. KESİMOĞLU	(Kırklareli)	145
Gerekçe		145:146
Önerge		146
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		146
Gerekçe		146
Enver ERDEM	(Elâzığ)	147
Gerekçe		147
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	147
Gerekçe		147
Mehmet S. KESİMOĞLU	(Kırklareli)	147
Gerekçe		147:148
Önerge		148
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		148
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	148
Gerekçe		148
Enver ERDEM	(Elâzığ)	148
Gerekçe		148
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	148
Gerekçe		149

Mehmet S. KESİMOĞLU	(Kırklareli)	149
Gerekçe		149
Önerge		150
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		150
Gerekçe		150
Enver ERDEM	(Elâzığ)	150
Gerekçe		150
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	150
Gerekçe		150
Mehmet S. KESİMOĞLU	(Kırklareli)	151
Gerekçe		151
Önerge		151
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		151
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	152
Gerekçe		152
Enver ERDEM	(Elâzığ)	152
Gerekçe		152
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	152
Gerekçe		152
Mehmet S. KESİMOĞLU	(Kırklareli)	152
Gerekçe		152:153
Önerge		153
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		153
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	153
Gerekçe		153
Enver ERDEM	(Elâzığ)	154
Gerekçe		154
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	154
Gerekçe		154
Mehmet S. KESİMOĞLU	(Kırklareli)	154
Gerekçe		154:155
Önerge		155
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		155
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	155
Gerekçe		155
Enver ERDEM	(Elâzığ)	155
Gerekçe		155
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	156
Gerekçe		156
Mehmet S. KESİMOĞLU	(Kırklareli)	156
Gerekçe		156:157
Önerge		157
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		157
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	157
Gerekçe		157
Enver ERDEM	(Elâzığ)	157
Gerekçe		157
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	157
Gerekçe		157:158
Mehmet S. KESİMOĞLU	(Kırklareli)	158
Gerekçe		158
Önerge		158:159
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		159

Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	159
Gerekçe		159
Enver ERDEM	(Elâzığ)	159
Gerekçe		159
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	159
Gerekçe		159
Mehmet S. KESİMOĞLU	(Kırklareli)	159
Gerekçe		159:160
Önerge		160
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		160
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	160
Gerekçe		160:161
Enver ERDEM	(Elâzığ)	161
Gerekçe		161
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	161
Gerekçe		161
Mehmet S. KESİMOĞLU	(Kırklareli)	161
Gerekçe		161:162
Önerge		162
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		162
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	162
Gerekçe		162
Enver ERDEM	(Elâzığ)	162
Gerekçe		162:163
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	163
Gerekçe		163
Mehmet S. KESİMOĞLU	(Kırklareli)	166
Gerekçe		163:164
Önerge		164
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		164
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	164
Gerekçe		164
Enver ERDEM	(Elâzığ)	164
Gerekçe		164
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	164
Gerekçe		164:165
Mehmet S. KESİMOĞLU	(Kırklareli)	165
Gerekçe		165
Önerge		166
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		166
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	166
Gerekçe		166
Enver ERDEM	(Elâzığ)	166
Gerekçe		166
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	166
Gerekçe		166
Mehmet S. KESİMOĞLU	(Kırklareli)	166
Gerekçe		166:167
Önerge		167
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		167
Özcan ULUPINAR	(Zonguldak)	167
Gerekçe		168
Önerge		168

Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		168
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	168
Gerekçe		168
Enver ERDEM	(Elâzığ)	168
Gerekçe		168
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	168
Gerekçe		168:169
Mehmet S. KESİMOĞLU	(Kırklareli)	169
Gerekçe		169
Önerge		169:170
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		170
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	170
Gerekçe		170
Enver ERDEM	(Elâzığ)	170
Gerekçe		170
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	170
Gerekçeler		170:171
Enver ERDEM	(Elâzığ)	171
Muharrem IŞIK	(Erzincan)	171
Önerge		171:172
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		172
Muzaffer ASLAN	(Kırşehir)	172
Gerekçe		172
Önerge		172
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		172
Mehmet S. KESİMOĞLU	(Kırklareli)	172
Gerekçe		172
Önerge		172:173
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		173
Muharrem IŞIK	(Erzincan)	173
Gerekçe		173
Önerge		173
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		173
Muharrem IŞIK	(Erzincan)	173
Gerekçe		173
Önerge		173
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		173
Gerekçe		173
Önerge		174
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		174
Mehmet S. KESİMOĞLU	(Kırklareli)	174
Gerekçe		174
Önerge		174
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		174
Muharrem IŞIK	(Erzincan)	174
Önerge		174:175
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		175
Gerekçe		175
Önerge		175
Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		175
Mehmet S. KESİMOĞLU	(Kırklareli)	175
Gerekçe		175
Önerge		175

Osman GÜNEŞ (İçişleri Bakan Yardımcısı)		175
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	175:176
Ali TURAN	(Sivas)	176
Mehmet S. KESİMOĞLU	(Kırklareli)	176

Açılma Saati: 14.07

Kapanma Saati: 05.51

19 Ekim 2012 Cuma

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.07

BAŞKAN: Muammer GÜLER (Mardin)

BAŞKAN VEKİLİ: Feyzullah KIYIKLIK (İstanbul)

SÖZCÜ: Hüseyin BÜRGE (İstanbul)

KÂTİP: Gülay SAMANCI (Konya)

_____0_____

BAŞKAN – Değerli üyelerimiz, İçişleri Komisyonu toplantısını açıyorum. Çoğunluğumuz vardır.

Görüşmelere alt komisyon raporunun 4' üncü maddesinden itibaren devam ediyoruz.

4' üncü madde üzerinde söz talep eden arkadaşlarımızın isimlerini kaydedeceğim.

Sayın Dinçer, söz talebiniz var mıdır?

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Var, düğmeye bastım.

BAŞKAN – Pardon, evet. Ben, tabii, şimdi, düğme değil de, söz taleplerini alıyorum.

Sayın Işık?

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Var efendim.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan?

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Var.

BAŞKAN – Sayın Erdem?

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Var.

BAŞKAN – Sayın Korkmaz?

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Var.

BAŞKAN – Sayın Dinçer, buyurun efendim. Söz talebinizi yerine getiriyorum.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Sayın Başkan, benden önce söz isteyenler var. Önce onlar konuşsun.

BAŞKAN – Hayır, sizden önce söz isteyen olmadı.

Buyurun efendim.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Valim, süreyi başlatmadan önce, iki saniye hazırlığımı yapayım müsaadeniz olursa çünkü dosyalarımı çıkarıyorum Sayın Valim, izninizle. Arkadaşların da iznine, affına sığınarak...

BAŞKAN – Peki, ilk sözü Sayın Erdem'e veriyorum.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri, Bakanlığımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, bugün tasarının 4' üncü maddesini görüşeceğiz.

Tasarının 4' üncü maddesi, değiştirilen hükümlere ilişkin düzenlemeler getirmekte, “Değiştirilen hükümler” başlığı altında, büyükşehir belediyesi sınırlarının mülki sınırlar olması, toplam nüfusunun 750 binden fazla olan illerin büyükşehir olması, yatırım izleme ve koordinasyon merkezlerinin kurulması, belediye ve özel idarelere verilecek paylar başta olmak üzere toplam on üçten fazla kanunda değişiklik yapan, kırk sekiz fıkradan oluşan böyle bir düzenleme, böyle bir madde. Normalde böyle bir madde birkaç tane maddede düzenlenmesi gerekirken, belki onlarca maddede düzenlenmesi gerekirken, böyle alalele bir usulle -kırk sekiz fıkrası olan bir kanun- bizim daha önceki uygulamamızda böyle bir düzenleme var mı yok mu, doğrusu merak ediyorum.

Büyükşehir belediye sınırlarının mülki sınırlara çıkarılmasının Türk kamu yönetimine egemen olan ilkelere ilgili olarak değerlendirildiği zaman birçok ayrıntılıklar gündeme gelmektedir, bunların başında “kuvvetler ayrılığı” ilkesi gelir. İkinci olarak, “idarenin bütünlüğü” ilkesi, “merkezî yönetim, yerel yönetimler ayrımı” ilkesi, “il idaresi ilkesi”, “yetki genişliği” ilkesi. Aslında bu ilkelere yapılan düzenlemenin aykırı olduğu, burada yapılan konuşmalarda defaten bu hususların üzerinde duruldu.

Şimdi, “kuvvetler ayrılığı” ilkesine aykırı olacaktır çünkü büyükşehir bütçesinin kabulü, kesin hesabı noktasında Türkiye Büyük Millet Meclisine hesap verme gibi bir mükellefiyeti olmayacağı için, temsil noktasında bir yetki kullanılacağı için bu “kuvvetler ayrılığı” ilkesine aykırılık teşkil edecektir.

Yine, "idarenin bütünlüğü" ilkesine aykırı, "merkezî yönetim, yerel yönetimler ayrımı" ilkesine... Yani daha önce bu defaten bahsedildiği gibi Anayasa'nın 3'üncü, 10'uncu, 90'ıncı, 123'üncü, 126, 127, 169 ve 170'inci maddelerine aykırılık teşkil eden bir kanun üzerinde konuşmanın ne kadar zorlayıcı bir durum olduğunu da takdirlerinize sunmak istiyorum.

Değerli milletvekilleri, bu uygulama il idaresi sistemini ortadan kaldıracaktır. İl idaresi sistemi, bizim idari sistemimizin temelidir. Bu da coğrafi şartlar, ekonomik durum ve kamu hizmetlerinin gerekleri gibi ölçütlere dayanarak Türkiye'nin "il" denilen ünitelere bölünerek idare edilmesini içermektedir.

Büyükşehir belediyesinin ve başkanının yetkilerinin il sınırlarına kadar genişletilmesi, idari vesayetin ortadan kaldırılması il idaresi sistemini de ortadan kaldıracaktır. İl idaresi sistemi bu şekilde ortadan kaldırılarak Türkiye'nin üniter yapısı da zedelenmiş olacaktır. İl idaresinin taşrada zayıflatılması, devletin de zayıflatılması anlamına gelecektir. Mülki idare amirleri, taşrada, bu düzenlemeden sonra kamu düzenini nasıl sağlayacaktır? Yani güvenliği, esenliği, sağlığı ve genel ahlakı korumaları, düzenlemeleri, kontrol etmeleri gereken mülki idare amirleri bu görevi nasıl yapacaklardır?

Şimdi ben soruyorum: Doğu ve Güneydoğu'da terör örgütüyle özdeşleşen belediyelerden her gün saldırıya uğrayan, ulaşımı çok zor şartlar altında gerçekleşen ve kışın yollarını açmakta zorluk yaşadığımız karakolların yollarını kim açacak? Bu sorun, Jandarma Genel Komutanlığıyla, Kara Kuvvetleri Komutanlığıyla, Genelkurmay Başkanlığıyla bu konu görüşülmüş müdür? Çünkü yıllarca taşrada görev yapan bir idareci olarak bunun ne kadar büyük zorluklar içerdiğini biliyoruz.

Yine, korucu köylerinin durumu ne olacak? Yani yıllarca devletin, milletin yanında ve saflarında yer almış, terör örgütüne karşı çıkmış, yüzlerce, binlerce şehit vermiş bu korucu köylerini, bu devlet yanlısı, devlet tarafı teröre prim vermeyen bu köylerimizi ve bu insanlarımızı ne yapacağız? Bunları terörle özdeşleşmiş olan belediyelerin kontrolüne vermek suretiyle, artık tamamen reflekslerimizi kaybetmiş, bu konularda iddiası kalmamış bir duruma geçeceğiz.

Yine, değerli milletvekilleri, bölgede yıllardır bölücü terörün yanında yer almamış, devletin ve milletin yanında yer almış ilçeler var, beldeler var. Şimdi, bu uygulamadan sonra bu ilçeleri ve beldeleri kimlere teslim edeceksiniz? Mesela, Sayın Komisyon Başkanımızın da bulunduğu Mardin Belediyesini -o da malumunuz AK PARTİ belediyesi- kime teslim edeceksiniz? Aslında bu sorunun cevabının verilmesi lazım. Yani bu düzenlemeden sonra -Sayın Valim de takdir edecektir- bu belediye de dâhil olmak üzere bu belediyeleri bir yerlere teslim edeceğiz bu uygulamadan sonra.

Yine, ilçe sınırları mülki sınırlar olunca, dün, ben valilerimizin kaybedeceği yetkileri on beş paragraf olarak burada izah etmiştim. Bugün de kaymakamlarımızın durumu ne olacak? Ben onu da sormak istiyorum. Değerli Bakanlık yetkililerimiz, Bakan Yardımcımız herhâlde bu sorunun cevabını verecektir. Yani kaymakamları, ellerindeki yetkileri alarak ilçe belediye sınırlarının da ilçe mülki sınırlarına çıkarılması sonucunda şehir merkezine birkaç yüz metreye sıkıştırdığı, altyapı hizmetleri de dâhil olmak üzere elinden alınan bir kaymakamın ne görev yapacağını doğrusu merak ediyorum.

Şimdi, kaymakamlar, mülki idare amirleri tabii bu işe çok ciddi karşı çıkıyorlar ancak burada yeri gelmişken onu da ifade etmek istiyorum: Mülki idare amirlerinin beklemiş oldukları birtakım özlük hakları var yani 5.800 olan göstergelerinin 6.400 olma talepleri var. Madem bu kaymakamları tamamen yetkisizleştiriyoruz, madem bunları Devlet Personel Başkanlığının havuzuna göndereceğiz öyle görünüyor, o zaman bu özlük haklarını verin de en azından acıları biraz hafiflesin diyorum.

Şimdi, samimi bir ortam olduğu için ben bir hususu Sayın Bakanlık yetkililerimizden, Bakan Yardımcımızdan sormak istiyorum: Köy nüfusuna göre, köy nüfusu sayısına göre büyükşehir yapma fikri, Sayın Bakanım, gerçekten çok önemli bir fikir, önemli bir buluş. Şimdi, dünyada, malumunuz olduğu üzere bu Microsoft gibi birtakım firmalar büyük merkezler kuruyorlar, on binlerce dolar para veriyor, maaş veriyorlar, bir kısım insanları burada istihdam ediyorlar. Bunlar mesaiye gelir gibi oraya geliyorlar ve günlerce her türlü imkân da bunlara tahsis ediliyor, bunlar sadece fikir buluyorlar yani bulmuş oldukları, geliştirmiş oldukları bir fikir, muhtemelen o Microsoft' un uzun yıllar ayakta kalmasına sağlayacak çok önemli buluşlar olabiliyor.

Şimdi, köy nüfusuna göre büyükşehir yapma fikri de çok önemli bir buluş. Yani bir defa, bu fikrin müellifi, ortaya koyanı, bu sistemi tespit eden, bunu bulanın yani dünya çapında önemli bir şey bulduğunun farkında olması lazım. Yani bunu, işte Arşimet birtakım şeyleri buldu, Newton buldu, bunların ismi tarihe geçti. Şimdi, köy nüfusuna göre şehir yapma kriterini bulan müellifin de ciddi olarak ödüllendirilmesi lazım, "Acaba bu fikri siz mi buldunuz?" diye de aslında sormak istiyorum yani Bakan Yardımcılığına gelmiş olmakla da böyle bir ödül siz mi aldınız, onu da merak ediyorum.

Şimdi, tabii bu düzenlemenin hemen hemen bütün maddeleri üzerinde konuşmak gerekmektedir. Mesela, yirminci fıkrasında büyükşehir ve ilçe belediyeleri tarım ve hayvancılığı desteklemek amacıyla her türlü faaliyet ve hizmette bulunabilir yani gerçekten bu

düzenlemeyi yapanın aklından da biraz şüphe etmek lazım çünkü büyükşehirde tarım ve hayvancılığı yapma noktasında büyükşehir projeler üretecek ve büyükşehirde yaşayan insanların tarımla uğraşması gibi bir görevi de üstlenmiş olacak. Akıllara ziyan bir düzenleme.

Yine, 5216 sayılı Kanun'un 24'üncü maddesinin birinci fıkrasının Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen (n) bendi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir:

Bu kanunda büyükşehir belediyesine verilen görevlerle sınırlı olarak yurt içi ve yurt dışında kamu ve özel kuruluşlar ve sivil toplum örgütleriyle birlikte yapılan ortak hizmetler ve diğer projelere kaynak aktarılabilmesinin önü açılmaktadır.

Şimdi, değerli arkadaşlar, Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği, ortadan kaldırdığı bir mantığı, bu anlamda ortaya koyduğu gerekçelere bakıldığı zaman, böyle bir düzenlemenin tekrar kanuna konulması gerçekten abesle iştigaldir.

ALPASLAN KAVAKLIOĞLU (Niğde) – Görevleriyle sınırlı o yüzden...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Ama bunu kaldırmış yani yurt dışına, buradaki temel amaç belediyenin kaynaklarının yerelde kullanılmasıdır, millî kaynakların dışarıya aktarılmasındır ama siz, getirmiş olduğunuz bu düzenlemeyle millî kaynakların yurt dışına aktarılmasının tekrar önünü açıyorsunuz. Yani bu, Anayasa Mahkemesinin kararının ruhuna... Şimdi, lafzı vardır, ruhu vardır kanunların. Burada kastedilen şey, millî kaynakların yurt dışına aktarılmasının önünü kesmektir. Dolayısıyla, bu düzenlemenin buraya konulmuş olması bence abesle iştigaldir.

Yine, 23'üncü maddesinde belediyelerin şirketlerince üçüncü kişilere devriyle alakalı bir husus vardır, bu da yandaşlara, yakınlarla belediyenin imkânlarının yine peşkeş çekilmesiyle alakalı bir hükümdür.

Şimdi, belediyenin kaynaklarını, belediyenin mallarını, birtakım işlerini ihalesiz olarak öncelikle belediyenin şirketlerine vermek, daha sonra da onlar üzerinden üçüncü şahıslara devretmek gerçekten millî kaynakların yine heba edilmesi, bu kaynakların birtakım yandaşlara transfer edilmesi sonucunu doğuracaktır. Onun için biz diyoruz ki eğer belediyenin bu nevi yani büfedir, bilmem temizlik ihalesidir, filancaştır, bunları ihalesiz olarak şirketlerine vermez yani belediye kendi şirketlerine ihalesiz bu vermesin, bu şirketler de yine ihalesiz olarak başkasına devretmesin. Dolayısıyla, devletin, belediyenin yürütmesi gereken hizmetler doğrudan doğruya ihale kanunu çerçevesinde yapılsın.

Yine, İmar Mevzuatı uyarınca bu otoparklarla ilgili bir düzenleme getiriliyor. Tabii burada esasında düzenlenmesi gereken husus, şimdi, İmar Kanunu çerçevesinde konutlar ve iş yerlerinin bu otopark yapma mecburiyeti bir nevi, işte bir kısım para ödeyerek ortadan kaldırılıp, bunların bir fonda toplanıp aslında ortak otoparkların kurulması amacıyla kullanılması gerekiyordu.

Şimdi, ben, tabii Sayın Bakan Yardımcımıza sorsam: “Şu ana kadar Türkiye’de belediyelerin bu nevi toplamış oldukları paraların miktarı ne kadardır? Ve bunların ne kadarı bu otopark, müşterek otoparklar işinde kullanılmıştır?” desem, muhtemelen herhangi bir cevap veremeyecektir ama bunlardan hiçbirisi, hemen hemen hiçbir belediyede böyle bir düzenleme yapılmamıştır. Yani bunlar toplanmıştır ama başka bir hizmette kullanılmaması gereken bu paralar belediyenin başka işlerinde kullanılmıştır. Onun için de buraya belki böyle bir düzenleme koymak lazım. Yani konutlar ve iş yerlerinin otoparkla ilgili mecburen yapmasının önündeki işte bu kaçamağın ortadan kaldırılması lazım.

Şimdi, orman köylüleriyle ilgili bir hüküm var.

Şimdi, bir şey daha var aslında benim hatırıma gelen, şimdi ben Van’da görev yaptım, Van büyükşehir oluyor. Bu Van’ın Çatak ilçesinde ben görev yapmıştım. Bu Çatak ilçesi içerisinde Kato Dağı, Besta bölgesi, Masura Vadisi, Körkandil Dağı gibi her gün televizyonlarda çok sayıda terör olayının yaşandığı yerler var ve bunların yakınında köyler var. Şimdi, bu köyler bu bağlamda mahalle yapılıyor, yani büyükşehirin, vesairenin mahalleleri olacak, ilçenin mahalleleri olacak. Dolayısıyla, o bölgedeki teröristlerimizi biz büyükşehirli terörist yapmış olacağız, başka yaptığımız bir düzenleme değil bu. Yani, bunu da burada zikretmeden geçmek istemedim.

Yine, bu gerektiğinde sporu teşvik etmek, gençlere spor malzemesi vermek, yani bu belediyeleri, işte sosyal yardımlar... Zaten belediyeceilik anlayışından şu anda anlaşılan pirinç, kömür, buna bir de eşofman, spor ayakkabısı falan ekliyoruz.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Top var, top dağıtıyorlar.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Top falan da dağıtacağız.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Bu seçilme yaşına sahip olan gençlere mi, onlardan küçüklere mi verecekler? Onu da bir bilelim.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Valla amatör spor olduğuna göre sanırım hepsine.

BAŞKAN – Efendim, ben bir açıklık getireyim, on sekiz yaşa kadar olabiliyor yani.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Yani gençler on sekiz yaşına kadar mı, ondan yukarıdakiler mi?

BAŞKAN – Siz bir yaş söylediniz de, seçilme yaşı da on sekize indiği için onu da nazara alın. Bizim öyle bir teklifimiz var yani.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Biliyoruz, onun için sordum, yani hangisine vereceğiz diye.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Şimdi, değerli milletvekilleri, burada 29'uncu madde kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, kamu yararına çalışan dernekler, ondan sonra Bakanlar Kurulunca diye devam eden, vergi muafiyeti tanınmış vakıflar diye devam ediyor. Şimdi, burada "kamu yararına çalışan dernekler" kavramı, kamu yararına çalıştığı Bakanlar Kurulunca tescil edilenler mi, yoksa piyasada anlaşıldığı şekliyle... Sayın Bakan Yardımcım, onu "Bakanlar Kurulunca" diye buraya ilave edilmediği takdirde, piyasada kendisini kamu yararına çalıştığını kabul eden derneklerin tamamı bu kapsama girer. Yani, şimdi orada bir ayırım var, sizin benden çok daha iyi bilmeniz lazım. Yani, bir kamu yararına çalıştığı Bakanlar Kurulunca tescil edilmiş olan dernekler var, bir de kamu yararına çalışan piyasada... Yani, bu bağlamda terör örgütüne yandaş ama adı işte yardım, vesaire olan derneklere de bu bağlamda kaynak aktarılabileceğini ben değerlendiriyorum. Yani, bunun öneminin alınması lazım.

Şimdi, 32'nci maddede, il encümeni valinin başkanlığında, genel sekreter ile il genel medisinin her yıl kendi aralarından... Şimdi, bu düzenlemeyi ben tamamen fuzuli bir düzenleme olarak görüyorum çünkü 5302 sayılı Kanun'daki düzenleme de bu sayıları 5'le düzenlemişti. 5'i 3'e düşürerek, yani çok önemli bir görev yapılmış olmuyor veyahut da herhangi bir anlamı da yok. Yani, ha 3, ha 5, seçilmiş olan üye veyahut da görevlendirilen üye sayısı. Bunu da önemli bir değişiklik olarak görmüyorum efendim.

Yani, benim bu maddeyle ilgili, bu yatırım, izleme ve koordinasyon başkanlığı düzenlemesi var. Bu yatırım, izleme ve koordinasyon başkanlığını özellikle ben Bakanlık yetkililerimizin veyahut da iktidar partisi milletvekillerinin bu düzenleme ve bunun görevleriyle ilgili fiilen neleri yapıp yapamayacağıyla ilgili bir bilgilendirmelerini... Burada yazılan şeyleri ben çok önemli ifadeler olarak görmüyorum çünkü daha önceki düzenlemelerde, işte tüzel kişiliği olan, bütçesi olan bir birimden bahsedilmişti. Şimdi bu tamamen değiştirildi İçişleri Bakanlığı Teşkilat Kanunu'na konulan bir maddeyle. Bunun tamamen fuzuli bir birim olacağını ben düşünüyorum. Sayın Bakan Yardımcım da bunu muhtemelen böyle değerlendirecektir. Bu düzenlemeyi yapma yerine valiliklerde bulunan planlama ve koordinasyon müdürlüğü var, o müdürlüğü bu bağlamda ismi değiştirilerek hazır personeli vesairesi de varken bu bağlamda değerlendirilebilir. İlave böyle bir birimin kurulmuş olması, sadece, yani kaldırılan il özel idaresinin yerine merkezî Hükûmetin elinde yine bir enstrüman olduğunu göstermek için yapılmış bir düzenleme olarak görüyorum ve bunu da yatırım, planlama müdürlüğü bağlamında tekrar düzenlenmesinin doğru olacağını değerlendiriyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Erdem, teşekkür ederiz.

Sayın Dinçer, buyurun efendim.

Sürelere dikkat edilmesini istirham ediyorum arkadaşlar.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Ne kadar konuşma hakkımız var?

BAŞKAN – Bakın, monitörlerden şimdi izliyorsunuz efendim.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Yirmi... Peki, çok teşekkür ediyorum.

Sayın Valim, ben zatâlinize, Komisyonun saygıdeğer üyelerine ve toplantımızda bizi yalnız bırakmayan Sayın eski Müsteşarımız, Bakan Yardımcımıza selam ve saygılarımı sunarak konuşmama başlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz, sağ olun.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Özel idareleri kapatıyoruz, özel idareler yüz altmış dört yıllık bir geçmiş ile Türk insanının, Türk köylüsünün, Türk vatandaşının hemen hemen çok önemli bir bölümüne hizmetleri olmuş bir kuruluştur, yani ata yadigarı bir kuruluştur. Bu kuruluşun personelini biz çok yakından hepimiz biliyoruz Sayın Valim, sizler de yıllarca valilik yaptınız, özel idare personelinin karda kışta, gece gündüz nasıl fedakârca çalıştığını çok yakında görüyorsunuz, bu Komisyonun mülki idare amirliğinden gelmiş temsilcileri de bunu çok iyi biliyorlar.

Özel idareleri kapatıyorsunuz, bu insanlar tarumar olacak, sağa sola serpilecekler, havuza atıyoruz ama havuza değil, onları aslında dipsiz bir kuyuya atıyoruz. İşte bu dipsiz kuyudan bir feryat sizlere okuyacağım, sonra konuma gireceğim.

"Biz Her Yerde Varız

Sesime kulak ver benim bir hele,

Yapılan göletten haberin var mı?

Gölet su dolunca değişir çehre,
Tabiat naz eder, haberin var mı?
Sizin kuru dere doldu taşıyor,
Köylü neşelenip çiftçi coşuyor,
Koyun, kuzu su içmeye koşuyor,
Kaç tane gölet var haberin var mı?
Sondaj su çıkarır, içme suyun bol,
Hizmet ayağında yok kapalı yol.
İşimiz köylüye, köylü hazır ol,
Greyder keçeşden haberin var mı?
Asfalt, sıkıştırma, yama, tabii yol.
Köylüyle beraber işe hazır ol.
Yolum yok demeyin her tarafın yol.
Asfalttan yamadan haberin var mı?
Bizi tanır köyün halkı, muhtarı,
Biz olmasak kalır işleri yarı.
Heyelan açarız, kazırız karı.
Açılan yollardan haberin var mı?
Her köyde çeşmemiz, uzun yolumuz,
Her zaman biz varız cennet yurdumuz
Kanallardan akar akarsuyumuz
Beton kanallardan haberin var mı?
Görmüyor musun hizmet senin emrinde,
Makineler gece gündüz köyünde
Alo dersin, çıkmıyorsun evinden.
Greyder dozerden haberin var mı?
Şair Harun toz toprağa karıştık.
Gece gündüz hep beraber çalıştık.
Kim ne derse desin böyle yarıştık.
Hizmetin eriyiz haberin var mı?"

Evet, ben de bu tasarıyı hazırlayanlara bunu ithaf ediyorum, acaba haberleri var mı bu hizmetten?

Sayın Valim, değerli arkadaşlar; her konuşmaya başlamadan, kısa mesajlarla bizim içinde bulunduğumuz, arkadaşlarımızın içinde bulunduğu durumu dile getiriyorum. İçerisi boşaltılan mülki idare amirliği sisteminin bir de fedakâr çalışanları var. Biz görev ve etkisizleştirmesinden bahsettik ama bu çalışanlar, yıllarca bu ülkenin kalkınması için gecesini gündüzüne katanlar, canı pahasına çalışan mülki idare amirleri var. Bunları güçsüzleştirip bir muhtar konumuna getiriyorsunuz, muhtar kadar yetkileri olmayan duruma sokuyorsunuz. Siz çok iyi biliyorsunuz ki, Hindistan'dan, Pakistan'dan gelen devlet ricalinden çok kişi söylemiştir bunu "Bizim sizin kadar köylerde başarılı olamayışımızın yegâne sebebi valilik ve kaymakamlık gibi bir kurumun bizde kurulmamış olmasıdır." diye yakınırırlar oradaki insanlar. Bunlar birçok kez dile getirilmiştir, siz de bunu çok iyi biliyorsunuz.

Peki, böyle bir kurumu biz yok ediyoruz, bitiriyoruz, tüketiyoruz. O zaman sizden bir ricam var Sayın Bakanım, bu ülkeye yıllarca hizmet eden mülki idare amirlerinin yetki ve güçlerini ellerinden aldınız, onları suyu sıkılmış limon gibi -bir zamanlar bizim sloganımızdı- bir kenara atmayınız. Hiç olmazsa ölmek üzere olan bir kişinin son arzusu gibi, onlara yıllardır bekledikleri 6400 ek göstergeli vererek, huzur içinde emekli olmalarını sağlayınız. Bari bunu o fedakâr ve cefakâr insanlara çok görmeyiniz Sayın Bakanım.

Ben tabii başka bir şey söyleyecektim "emekli" dedim, yani onu siz anladınız.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Biz bizyiz Ağabey, rahat konuşun.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Yok, o kadar yalnız değiliz, onun için...

Değerli arkadaşlar, şimdi, ben yine dilekçelerden okuyacağım. Dün size Çankırı'dan gelen dilekçelerden bahsetmiştim, her gün yılmadan birer taneyi okuyacağım. Bugün de Manisa'dan geldi.

"Yasalaşma sürecinde bulunan Büyükşehir Kanun Tasarısı'yla belde belediyeleri kapatılacaktır. Halkımız belediyemizin kapanmasını istememektedir. İlçeye olan uzaklık nedeniyle hizmetlerin sağlıklı bir şekilde verilemeyeceğini düşünmekteyiz. Bu nedenle belde belediyelerinin kapatılmasını ben ve kasaba halkımız istemiyoruz. Bu konuda İçişleri Komisyon üyesi olarak sizlerden yardım bekliyoruz." Her gün bir dilekçeyi okuyacağım. Bu da Manisa Saruhanlı Gökçeköy kasabası Belediye Başkanı Nasuf Tosun.

Gene bir dilekçe ve gerekçe: "Büyük umutlarla 1952 yılında faaliyete başlayan, resmî olarak 1954 yılında 103 kilometre alanda kurulmuş olan Kalfat Belediyemiz, yaklaşık 22 bin nüfusa sahiptir. 17 kilometresi çam, yüzde 30'u tarım ve geri kalanı mera ve otlakıyedir. Devletimiz, bu hususlarda desteğini artırması gerekirken tamamen desteğini çekmiştir. Boş ve atıl durumda kalan binaların belediyemize devriyle ilgili olarak yaptığımız başvurular da sonuçsuz kalmış, onca millî servet yok olup gitmektedir. Geçmişte, günümüzde yaşayan örf, âdet, gelenek göreneklerimiz, millî, manevi değerlerimizi gelecek nesillere aktaran köprü vazifesi yapan, belgelendiren, geleceğe yönelik plan ve projelerini daha sağlıklı yürütebilmesi için beldemiz belediyesinin devamı gereklidir.

Kasabamız hakkında, Osmanlı sarayında mumcular kâhyalığı yapmış Hacı Ahmet Efendinin oğlu Ali Kemal oğlu Zeki Kuneralp Washington ve Londra Büyükelçiliği görevlerini yapmış ve bugün İngiltere yönetiminde Avrupa Birliği milletvekilliğini yürüten ve 2009 yılında kasabamızı ziyaret eden ülkemizin savunucu Stanley Jhonson ve Londra Belediye Başkanlığını iki dönemdir yürüten, Türk olduğunu gururla söyleyen Boris Jhonson, 2013 yılı nisan-mayıs aylarında İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş ve Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek'le birlikte beldemizi ziyaret edeceklerdir. Biz bu karşılamayı kapanmış bir belediye yetkilileri olarak değil, Kalfat Belediye Başkanlığı adına yapmak istiyoruz. Kendilerini bu sıfat ile misafir etmeyi istiyoruz ve bu misafirlerimize baba ocağını kendilerine anlatmayı ve ziyareti belgelendirmeyi arzu ediyoruz.

Kıtalar arası ülke yönetimlerinde görev yapan Avusturya İşadamları Federasyon Başkanlığı görevini yürüten Mehmet Ali Karamemiş, beldesinin yok olup gitmesinin kimseye bir şey kazandırmayacağını fakat çok şeyler kaybedeceğini söylemiştir.

Beldemize, belde halkımıza şimdiden daha mükemmel hizmet edebilmenin başka bir yolu ve yöntemi yoktur. Ülkemizi unutmayan uluslararası bağlantılarımızın yok olmaması dileğiyle." diyor, bu da Çankırı'dan Mustafa Bal. Evet, takdirlerinize sunuyorum ben bu dilekçeleri. Burada, dilekçeleri kesiyorum.

Dün son dakikada verilen bir önergeyle özellikle devredilen arazilerin bağış olanlarının amacına uygun olarak kullanılması yönünde olumlu bir adım atıldı bu Komisyonda. Bizim ikazımızdan sonra "Anayasa Mahkemesi bunu iptal eder." demiştik, nitekim düzeltilme yapıldı. Bu konuda da hiç olmazsa muhalefetin bir teklifini göz önüne alıp da böyle bir düzenleme yaptığı için, başta Sayın Komisyon Başkanı olmak üzere, ben arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum. Umarım, diğer tekliflerimizin de dikkate alınarak bu yanıştan dönülmesi sağlanır.

Şimdi, maddeler itibarıyla kanun hakkında görüşlerimi açıklamaya çalışacağım. Evet, tasarının 4'üncü maddesinin 7'nci fıkrasında ki hemen, bir taraftan da bunu açmaya çalışıyorum... Maddesini değiştiriyorum özür dileyerek. Maddeleri okumadan ben, ana başlıklar altında anlatacağım bunu. 7'nci fıkrada, kara yollarıyla ilgili belirsizlik devam ediyor yani belediye, köy yollarını açacak, Karayollarının durumu ne olacak? Bu konunun da açıklığa kavuşturulması gerekiyor. Yani, ikili bir çalışma mı yapılacak? Sayın Başkanım, belediye, köy yollarının açılmasından tutun da karla mücadele kadar il yollarında çalışacak. Peki, Karayolları ne olacak? Bu konuyu ben Sayın Bakanımızdan özellikle talep ediyorum. Karayolları kapatılacak mı? Kapatılmayacaksa bu bölgelerde ikisi de "Benim görevim." deyip ya ikisi beraber mi gidecek yahut da herkes birbirini atıp "Nasıl olsa belediye var, belediye gider.", öbürü de "Karayolları var, Karayolları gider." diyecek. Bu konunun da bir açıklığa kavuşturulması gerekir.

16'ncı fıkrada "Son fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır." diyor. "Belde" ibaresi madde metninden çıkarılmamış. Bu konuda bir düzenleme yapılması gerekiyor.

20'nci fıkrada, tarım ve hayvancılığın kapsamı belirsizdir, biraz evvel arkadaşımız da söyledi. Nasıl destekleyecek tarım ve faaliyet... Acaba, yardım yapabilecek mi? "Destekler." diyor, havada kalan bir şey, biraz altını açmak lazım. İşte, kredi mi verecek, altyapı tesisleri mi yapacak yoksa yollarını mı yapacak? Bu konuda biraz daha yönlendirici bir hükmün konulmasının çok faydalı olacağına inanıyorum.

22'nci fıkradaki cümlelerin başlangıcı, Anayasa Mahkemesinin kararı doğrultusunda "Mahallî müşterek ihtiyaç hâlinde." olarak düzeltilmelidir. Altını çiziyorum, "Mahallî müşterek ihtiyaç hâlinde" şeklinde düzenlenmelidir.

23'üncü fıkra, üçüncü kişilere devir ile ne amaçlanmaktadır? Bu konunun da açıklığa kavuşturulmasını ben arz ediyorum.

24'üncü fıkrada otoparkların tümünün büyükşehirlere devri sağlanıyor. İlçe belediyeleri güçsüzleştiriliyor. Tümünün büyükşehirlere devrinin sağlanması uygun mudur? 24'üncü fıkrada. Bu konunun da ben açıklanmasını talep ediyorum.

25'inci fıkrada orman köylerine sonradan gelenler de aynı haklardan istifade edecekler mi? Bu konunun da açıklığa kavuşturulmasını istiyorum. Deniyor ki: "Orman köyleri haklarında devam ederler." Sonradan, ben, araziye çok beğendim, gittim, orada bir ev yaptım, artık şehir olduk ya biz şimdi -emekli olup da gittim, olabilir tabii- ben şimdi, aynı, orman köylüsü gibi, o haklardan istifade edebilecek miyim? O konuda da bir hüküm yoktur. Bunun da açıklanması gerekir.

Gene, tam maddesini şu anda çıkaramıyorum, sanıyorum 9'uncu maddede var. "Mabetler" kelimesi. Bu, alt komisyonda da tartışma konusu olmuştu. "Mabetler" kelimesini biz kullandığımız anda, çok kısıtlı şekilde bir yorumla karşı karşıya kalıyoruz; bu da Diyanet İşlerinin yorumu. Diyanet İşleri Başkanlığı, her seferinde, "mabet" kelimesini muhafazakâr bir tabirle yorumluyor yani Türkiye gerçeklerini görmeden yorumluyor. Türkiye'de kendisini Müslüman olarak kabul edip ama ibadetini cemevlerinde yapan insanlar da var. Bu insanları biz, kafamızı kuma sokarak görmezlikten gelemeyiz. Bu, Türkiye gerçeği. Bu insanlar, siz ne dersiniz deyin, kendi ibadetlerini cemevlerinde yapmaktadır. Bugüne kadar AKP İktidarı çeşitli açılım politikaları ile Alevilerle ilgili görüşlerini, yediye yakın sempozyum ve şurada gündeme getirdi ve her seferinde de bu sorunlarının çözüleceğini söyledi. Sorunlarının başında, neydi? Cemevlerinin yapımı, arsa tahsisi ve kolaylık sağlanması idi. Ancak, burada görüyoruz ki cemevleriyle ilgili, gene, bu yasak devam ediyor. Şimdi, belediyeler cami yapabilecek ama cemevlerine arsa dahi vermeyecek. Bu, açık olarak Anayasa'nın eşitlik ilkesine, 10'uncu ve 24'üncü maddesine aykırı. Bu konuda da bir düzenleme yapılmalı. Bu insanlar...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Celal ağabey, "ibadethaneler ve cemevleri" diye bir şey...

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Evet yani böyle bir ilave yapılabilir. Sayın Başbakanımızın buna karşı çıkacağını ben zannetmiyorum çünkü yedi tane açılım şurası, toplantısı yaptırdı. Bu konuda ne yapılabilir? İşte, bir adım atılabilir. Toplumsal barış, toplumsal huzur açısından, birlik açısından bir adım atılabilir. Yani, buraya yasak koymakla o insanları siz farklı yerden ibadet etmeye zorlayamazsınız. Bu bir Türkiye gerçeği. Daha çok, o insanları kırarsanız, o insanları daha çok üzersiniz. Lütfen, bu yanlıştan dönelim. En azından "Biz bunu koyarsak başka dernekler, vakıflar, şunlar, bunlar da gelebilir." düşüncesi var ise adını koyarsınız. "Cem ve kültür evleri", adını koyarsınız, eğer, ibadet yeri olarak kabul etmiyorsanız bile "Cem ve kültür evi yapımına destek olur." dersiniz biter. Siz zaten demesiniz de bugün, Türkiye'de ilk defa cemevine yardım yapan gene bir AKP'li belediyedir yani yapıyor, belediyeler yapıyor. İstanbul'a gittiğinizde görün. Türkiye'nin her yöresinde, gidin, destek oluyorlar. Bu konularda da, lütfen, çok geç olmadan, bence Türkiye'de koyacağınız bu maddeyle, bu yasanın toplumu kucaklayıcı bir yasa olduğunu çok daha iyi topluma lanse edebilirsiniz, toplumu daha birleştirici bir tavır açabilirsiniz yani onları yok saymakla bu sorunu sadece halının altına süpürüyorsunuz, başka bir şey yapamıyorsunuz. Böyle bir açılımı yaparsa, bu Komisyon da, bu Bakanlık da, bu Meclis de tarihe geçer diye düşünüyorum.

"Bir diğer konu da sporculara yapılan yardım." tabiri çok güzel. Madalya kazanan, işte, ülkemize ödül kazanan, onlar bizim gururumuz, onlara yardım yapılsın ama orada daha geniş bir tabir var. Şimdi maddesini bulmaya çalışıyorum. Burada, bütün spor yapmak isteyen sanki herkese malzeme verecekmiş gibi bir anlam çıkıyor. Bu da işte, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek elli bin tane top dağıtıyor. Bunu da nerede dağıtıyor? İşte, parti propagandasını yaptığı yerde dağıtıyor, seçim yaptığı yerde dağıtıyor. Bunun gerçek anlamda sporculara gittiğini düşünmüyorum, sadece... Yani, bunu, özellikle "sporcu lisansı olan kişilere" veya "tüm amatör spor kulüpleri" şeklinde ismini net olarak koyabilirsek bu tür, belediyenin... Bir kamu imkânı kullanıyorsunuz. Belediyenin imkânlarının, her parti için söylüyorum, yani A, B, C partisi değil, her parti için, istismar edilmesinin önüne geçilmiş olabilir. Yani, belediye başkanları, kendi parti çalışmalarında bunu kullanamazlar, gerçek anlamda sporu desteklemiş olurlar, spora da politika karıştırmamış olurlar. Yani, bu konuyu hassaten rica ediyorum. Şu ana kadar spora, çok şükür, ülkemizde politika girmede, bu maddeyle de sokmayalım Sayın Bakanım. Bu konuda biraz daha dikkatli bir hüküm koyalım.

Evet, benim çok üzerinde durduğum, tereddüt ettiğim –Ulaştırma Bakanlığının temsilcileri var mı burada bilemiyorum- Ulaştırma Bakanlığı nasıl bu maddeye müsaade etti? "Haberleşme altyapısını kurmak." ne demek yani? Haberleşme altyapısını... Ulaştırma Bakanlığı bu kadar aciz mi yoksa bir görev değişikliği mi oldu? Ulaştırma Bakanlığı, görevi olmadan -ben kısaltılmış isimle söylüyorum tabii- metro yapıyor ama görevi olan haberleşme altyapısını ise belediyeler yapacak.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Değiş tokuş olabilir!

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Yani bu, ne oldu, görevler nasıl değişti, niye değişti, bunu anlamak mümkün değil. Değiştirelim, görevleri değiştirelim. Belediye başkanlığı Ulaştırma Bakanlığının görevini yapsın, onlar da belediyenin görevini yapsınlar yani böyle anlamsız bir şeyi kabul etmek mümkün değil. Ulaştırma Bakanlığı niye kabul etti? Şunu yapsın: Ulaştırma Bakanlığı...

Yapılacak altyapılarla ilgili gerekli fizibilite raporlarını yaptırır, gerekli yol haritalarını çizer, geçeceği güzergâhı tespit edebilir, imar planlarına işler. Buna hiçbir diyeceğim yoktur ama niye yapsın yani? Ben belediyenin imkânlarını halka yol, su, elektrik, sosyal tesis, spor tesisi yapacak yerde, bir bakanlığın görevini belediye niye yapsın, bunu anlamış değilim. Doğuda bu altyapıyı... Daha önce işletmek de vardı arkadaşlar, dikkatinizi çekiyorum, işletiyordu da. Yani, doğuda bir belediye başkanı çıkacak, kendi bölgesinde, dağdaki insanlarla rahat haberleşme yapılabilmesi için altyapı tesisi kuracaktı. Kurabilir de, nasıl önüne geçeceksiniz? "Ben dağdaki çobanıyla haberleşeceğim diye telsiz kurdum, yetkim var elimde." derse ne diyecektiniz Sayın Bakanım? Bu "işletme" kelimesi çok korkunç, tehlikeli bir şeydi; alt komisyonda biz bunu ikaz ettik. Şimdi, alt komisyonda çıkmış ama gene görüyorum ki, tesisleri kurma yetkisi vermiş. Tamam, çok problemler yaşadık bu baz istasyonlarının kurulmasında, mülki idare amirleri olarak çok sıkıntı yaşadık. Bunlar için güzel bir düzenleme yapılmış ama alt yapıyla ilgili belediyenin... Şunu yapabilir: Geçeceği güzergâhı yapar, gelişmiş ülkelerde olduğu gibi, ana bir kanal döşer, der ki: Bu kanalın içine, kanalizasyon, işte, su, elektrik, bütün hatlarınızı bu kanaldan geçireceksiniz." Buna hiçbir itirazım yoktur. Yurt dışında bu böyledir, ana büyük bir kanal yapıyorlar yer altında, herkes artık hizmetini o kanaldan geçiyor. Bunu yapsalar ellerini öperim, yapsınlar bunu ama nokta koyarak "Haberleşme altyapı tesisleri kurar." demek beni şüphelendiriyor. Ben burada tarihe not düşüyorum. Bu konuda, bu yetkinin "Sadece güzergâh şeklinde veya ana arterlerde kanal şeklinde yapılabilir." gibi, daha açık ve net ifadeleri koymak lazım.

Bir diğer konu...

BAŞKAN – Evet, Sayın Dinçer, toparlayarak...

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Toparlıyorum, çok az bir şey kaldı Sayın Valim. Ama, tekrar ikaz ediyorum, ben, teknik konularda, hataları dile getiriyorum Sayın Valim, politika yapmıyorum burada, açık söylüyorum.

Şimdi bu konu...

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Dünde bunu dediniz de biz biraz politika da yapalım.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Yapalım, politika da yapalım. Ben politikayı...

BAŞKAN – Sayın Dinçer, gerçekten de yani, hem politika içerisinde diyor ki: Yani politik anlamda ama teknik olarak görüşlerini...

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Teknik görüşlerimizi...

BAŞKAN – Politika herkesin hakkı.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Zaten konuşmamız da bir politik konuşma...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Hoşgörü sınırları içinde...

BAŞKAN – Benim kaymakamım, ben ne diyeyim ona şimdi? Evet, Sayın Dinçer en iyisini bilir.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Yani, şimdi, dün de böyle dediğiniz için, "Acaba bizim yaptığımız yanlış mı? diyesim geldi.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Asla, bu da bir politik konuşma ama nazik bir şekilde süreyi uzatma demek.

BAŞKAN – Her zaman için nezaketiyle...

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Sayın Valim anlıyor onu. Politikanın başka bir yönü, siz anladınız ne demek istediği mi.

Efendim, UKOME'ye... Biz biliyoruz UKOME'nin nasıl çalıştığını. UKOME'nin şu anda İzmit'te nasıl çalıştığını çok iyi biliyorsunuz. İzmit'te, biliyorsunuz, İDO'ya rakip olarak, işte -İzmit'te şirketin adı nedir bilmiyorum- şu anda, yeni, deniz alanında ulaştırma yapacak, taşıma yapacak şirketler kurulmasına izin verildi, ama Kocaeli'ndeki UKOME, bu özel sektöre aylardır toplanıp da bir karar alamıyor, veremiyor, yani faydalı mı zararlı mı onu da bilmiyorum, o ayrı konu, ama rekabetin olduğu yerde -madem serbest rekabet var- hizmetin daha etkili, daha verimli ve daha ucuz geleceğine ben inanıyorum.

Şimdi, büyükşehir belediye başkanları bu UKOME'de kral gibi, onun dediği dışında hiçbir şey geçmiyor. Sivil toplum kuruluşlarının bir kısmını burada UKOME'ye almışlar, ama sadece "Konusuyla ilgili olan sivil toplum kuruluşlarının görüşleri alınır." diyor.

Niçin görüşü alınsın? Yani bir mimarlar odasının orada bir oy kullanması niye engellensin? İşte, taşımacılık alanında örgütlenmiş bir odanın, binlerce, on binlerce üyeyi temsil eden bir odanın, orada katılıp da oy kullanmasını biz niye esirgiyoruz bu insanlardan, sadece görüşünü alıyoruz? Bence bu çok yanlış bir düzenleme.

Biz artık “Çağımız yönetim çağı.” diyoruz, herkes o yönetimde hem haberdar olmalı hem o kararlara katılmalı. Siz çağırıyorsunuz, hani tabiri caizse “Cemaat ne derse desin biz bildiğimizi okuyalım.” deyip gene kararı siz veriyorsunuz. Bence bu çok yanlış. Bu UKOME gerçekten çok ciddi ve güzel üzerinde durulması gereken bir çalışma, ama oy hakkının olmaması bence çok yanlış.

Evet, son olarak belediye şirketlerinin üçüncü kişilere işlerini devretmesi olayında, 2886 sayılı Kanun’a tabi olmalarını, ben bu kanunun üç beş tane güzel tarafından biri olarak görüyorum, bunu da aynı şekilde destekliyorum.

Bir konu dikkatimi çekti, bu kanunun 4’üncü maddesinin yirmi dördüncü fıkrasında Sayın Bakanım, diyor ki: “Büyükşehir belediyeleri ile ilçe belediyeleri arasında hizmetlerin yürütülmesinde ihtilaf çıkması durumunda, büyükşehir belediyesi yönlendirici ve düzenleyici karar almaya yetkilidir.” Niye ihtilaflara yol açacak hükümler bırakıyoruz? Biz bu toplantı başladığı günden bugüne kadar söylüyoruz.

Sayın Bakanım, büyükşehir belediyeleri ile metropoldeki ilçe belediyeleri arasında problem var, bunu kafamızı kuma sokarak öteleyemeyiz, bu problemleri çözecek düzenleme yapmamız lazım, bu kanuna koymamız lazım.

Şu anda, yine -Ankara’da yaşadığımız için söylüyorum- Çankaya Belediyesi ile Büyükşehir Belediyesi park yapmak yüzünden kavga ediyor Çukurambar’da. Büyükşehir diyor “Ben yapacağım.”, Çankaya Belediyesi diyor “Ben yapacağım.” Yani mahkemelikler. Yüzlerce mahkeme dosyası var buna benzer. Yani bu ihtilafları niye mahkemeye çözsünler?

Bir zamanlar sağlıkla ilgili bir sorun vardı, Sosyal Sigortalar personeli Sosyal Sigortalar kapatıldıktan sonra Sağlık Bakanlığına geçti. 80 bin tane personel. Bakanlık iki satırlık bir düzenleme yapmadı, üzülerek söylüyorum, 80 bin kişiye, “Gidin yargı yoluna başvurun, mesailerinizi alın.” dendi. 80 bin tane dava açıldı Türkiye’de, 80 bin kişi gitti, ama her davayı açan kazandı. Ya, insaf yani, bu kadar mahkemeleri meşgul edecek yerde, herkesi mahkeme yoluna sürüklediniz bu devirden sonra, hepsi gittiler haklarını aldılar, bir de faiziyle aldılar, devleti daha da borç yükü altına soktular, daha devlete maliyetleri arttı.

Yani bu konuda bu sorunları çözecek bir çalışma yapalım, büyükşehir belediyesi iki belediye arasında düzenleyici çalışma yapamaz. Bunun üstüne basarak söylüyorum, bu hüküm de Anayasa’ya aykırıdır. Belediye hizmetleriyle ilgili düzenleme yapar, ama yetki konusunda düzenleme yapamaz, belediye medisi bu kararı veremez, asla böyle bir şeyin doğru olmadığını düşünüyorum.

Son iki cümlem kaldı. Bunlardan bir tanesi, kadın ve çocuklar için, eskiden 50 bindi ama “yapar” deniliyordu, yapmak zorunda değildi bu konukevleri veya kadın sığınma eviydi eski ismiyle. O konu üzerinde de ben çok durmuştum, Sayın Bakanlığımıza da sormuştum, Türkiye’de kaç tane ruhsatlı var? Burada üzülerek söylüyorum, kanunun açık hükmüne rağmen “50 bin nüfusu geçen tüm belediyeler kadın sığınma evi yapar.” diye bir madde olmasına rağmen eski kanunda, 2 tane ruhsatlı vardı, yaklaşık Türkiye çapında da 20’ye yakın -belki şimdi 30 olmuştur- kadın sığınma evi olduğunu, ama bunun geri kalanlarının ruhsatsız olduğunu söylemişlerdi sekiz, dokuz ay önce.

Şimdi, bu kanunla 100 bine çıkarıyoruz, zorunlu hâle getiriyoruz, “Arzu eden diğerleri de yapar.” deniliyor, ama Sayın Bakanım, sadece büyük şehirlerde değil bu sıkıntı, küçük şehirlerde de var, yani nüfusu 50 bine yakın olan, 50 bin ile 100 bin arasında olan birçok belediyede biz bunu yaşıyoruz.

Kaymakamlığımdaki küçük bir örnek bahsetmek istiyorum. Bir sabah kaymakamlık girişinde bir çocuk sesiyle irkildik, çocuk ağlıyor, bağılıyor, annesi onu susturmaya çalışıyor. Baktım kapı açıldı, bizim görevliler “Dur, dur, nereye giriyorsun?” demeden kadın geldi, kundak elinde, kundağıyla beraber çocuğu masanın üzerine bıraktı. Aynen şöyle “Al Kaymakam Bey, ben bakamıyorum, sen bak.” dedi. Çocuk.

Şimdi, kocası atmış, annesi babası sokağa atmış, kadıncağız çaresiz bir şekilde kaymakamlığa geldi. Belediye zaten perişan durumda, hiçbir yeri yoktur. Peki, ne yapacağız biz?

Yani bu tür yerlerde en azından bir limit konulabilir, “10 kişilik” denilir, “3 kişilik” denilir, “5 kişilik” denilir, ama 50 bin nüfusla 100 bin nüfus arasındaki o insanlar için de 3-5 kişilik de olsa bir kadın sığınma evi veya konukevi -daha masumlaştırılım- açar gibi bir zorunluluk yapalım, çağdaş dünyada bu gereklidir Sayın Bakanım.

Çok sınırimi aştım, biliyorum süreyi aştım. Ben ikazlarımı faydalı olur düşüncesiyle yaptım. Sabrınız için teşekkür ediyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Dinçer teşekkür ederiz. Özellikle UKOME ve haberleşme konusunda dile getirdiğiniz hususlarla ilgili, ilgili kuruluşlardan sırası gelince önerilerin geleceğini biliyorum, o konuda belki yararlı bir ifade de oldu.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Teşekkürler.

BAŞKAN – Evet, Sayın Korkmaz, buyurun.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Evet, Sayın Başkanım, Sayın Bakan Yardımcım, kıymetli komisyon üyesi arkadaşlarım, bürokrat arkadaşlarım; ben de saygılarımı sunarak sözlerime başlamak istiyorum.

Genel Kurul çalışmıyor ama Komisyon bugün çalışmaya devam ediyor, bilmiyorum nereye kadar çalışacak Sayın Başkanım? Cumartesi Pazar da çalışılacak mı Sayın Başkanım?

BAŞKAN – Efendim, tasarı bitene kadar çalışırız.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Tabii, Anayasa’da “Angarya yasaktır.” diye bir kural var, yani şu yapılanın angarya olmaması için, buradaki arkadaşların kaç saat çalışacağını bilmesi gerekiyor, öyle değil mi?

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Bayram da dâhil!

BAŞKAN – Pardon...

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Sayın Başkanım, ben önemli bir soru sordum, arada kaynamasın. Diyorum ki...

BAŞKAN – Yok, kaynamaz. Ben size söyledim, işte, “Bayram da dâhil.” dediler ya arkadaşlar.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Hayır efendim, şunu söyledim ben. Bakın, Anayasa’da angarya yasaktır. Bizim bu Komisyonunda, mesela bugün itibarıyla kaç saat çalışacağımızın açıklanması lazım, herkesin çoluk çocuğu var, özel hayatı var, herkesin görüşmesi gereken insanlar var, kesimler var. Bu odaya hapsoluyoruz, ne zaman Komisyonun, ne zaman çoğunluk partisinin keyfi geliyor, yerinde oluyor, ondan sonra “Çalışma bitti.” deniyor. Yani bunun hakikaten Anayasa’ya aykırı olduğunu, insan haklarına aykırı olduğunu bir kez daha kayıtlara geçirmek adına söylemek istiyorum.

Evet, görüşmekte olduğumuz tasarı hakkında, kıymetli arkadaşlar, çok şey söyledik, çok şey anlattık, ülkesinin ve milletin geleceği hakkında en küçük bir kaygıyı yüreğinde hisseden herkes “Acaba bu söylenenler doğru olabilir mi?”, “Acaba ülkenin millî ve üniter yapısı dış mihraklarca bu tezgâhla örselenebilir mi?” sualleriyle, masal dinler gibi değil de muhalefetle, en azından onların kaygılarını gidermek üzere oturup karşılıklı müzakere edilmesi gerekiyordu. Bu kadar söylenenden sonra, inanın dilsiz olan dile gelir, mühürlü yüreğini mutlaka vicdan muhasebesine açardı, ancak biz konuşuyoruz, âdeta duvarla mı konuşuyoruz, kendimizle mi konuşuyoruz?

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Kim dinliyor Sayın Başkan?

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Ve nitekim şu anda konuştuğum gibi de Komisyonunda da kimse dinlemiyor.

AHMET TEVFIK UZUN (Mersin) – Ben dinliyorum.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Size dışarıda anlatayım arzu ederseniz. O bakımdan lütfen şeyi sağlar mısınız efendim?

BAŞKAN – Arkadaşlar, hatibi dinleyelim, ama tabii, can kulağıyla dinleyin demek değil, hatibi dinleyin diyorum.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Evet, ben konuşunca can kulağıyla dinlerler merak etmeyin

Değerli arkadaşlar, demokratik rejimlerde sadece söylenenlerin doğru olması yetmez, bunların hayata geçirilmesinin yöntemi de demokratik olmalıdır ve bu kararlar mümkün olduğunca müştereken alınmalıdır. Dosdoğru, ancak üzerinde uzlaşma temin edilmemiş kararların uygulama imkânı, uygulama şansı kalmaz. Bu komisyonların, meclislerin oluşturulma gerekçesi de zaten budur. Konuşsunlar, tartışınlar ve uzlaşınlar diye, mümkünse uzlaşınlar diye bu komisyonlar kuruluyor, ancak bu Komisyon, maalesef, sadece kendisine konuşma görevi verilmiş bir komisyon âdeta. Tartışma yok, çünkü tartışabilmek, müzakere edebilmek için bu tasarıyı savunan yahut savunması icap eden AKP milletvekillerinin de görüş beyan etmesi lazım. Bu Komisyonunda diyalog yok, sadece monolog var, kendimiz söylüyoruz kendimiz dinliyoruz. Hele hele uzlaşma hiç yok kıymetli arkadaşlar, şu ana kadar hemen hiçbir madde, hiçbir fıkrada muhalefetin kaygılarını ortadan kaldıracak bir düzenlemeye, bir değişikliğe gidilmedi.

Tevazu hep galibe düşer kıymetli arkadaşlar, tevazu sayısal anlamda çoğunluğa düşer, sayısal anlamda güçlü olana düşer, aynen Şeyh Edebali’nin belirttiği gibi.

Gönül almak, farklı düşünenleri de karar alma mekanizmaları içine katmak hükümet edenin işi olmalıdır, ancak görüldüğü kadarıyla Komisyon Başkanı ve AKP’li milletvekilleri “Tasarıda nokta, virgöl dahi değişmeyecek.” talimatı almış olmalı ki yüz yüze görüştüğümüzde haklısınız diyen arkadaşlar, maalesef, insafsızca, fütursuzca “evet” demeye devam ediyorlar. Siyasetçi, devlet adamı ve ülkeyi yöneten insanlarımızdan bir kısmının bu tasarıyla ilgili düşüncelerini mümkün olduğunca Komisyona taşımaya çalıştık, onların bu tasarinin ülkenin güvenli geleceği açısından ne kadar büyük riskler içerdiğini yine anlatmaya çalıştık.

Bir de akademisyenler var arkadaşlar, profesörler, üniversite öğretim üyeleri, bu konuya kafa yoran aydınlar, hiçbir siyasi kaygı ya da mülâhaza hissetmeden düşündüklerini söyleyenler var, hiç olmazsa onların feryadına kulak vermeniz icap eder diye düşünüyorum.

Değerli milletvekilleri, bir ülkede büyükşehir niye kurulur? Şehir normal yetkilerle yönetilemeyecek kadar büyümüştür, azmanlaşmıştır, hantallaşmıştır, klasik yetkiler yetmez denilip yeni bir idari yapılanma öngörürsünüz, özel bir yönetim biçimi getirirsiniz. Amacınız, bu büyümüş ili farklı bir yönetim modeliyle yönetebilmektir, kaliteli hizmet üretip her köşeye ulaştırabilmektir, ucuz yapmaktır bir diğer amacı, bu hizmetleri yaparken de il düzeyinde plan bütünlüğünü tesis etmek gibi birçok amacı sayabilirsiniz büyükşehirler oluştururken.

Sormak istiyorum değerli milletvekilleri, bu büyükşehir, yani İstanbul ve Kocaeli’nde biliyorsunuz il sınırları ile büyükşehir sınırları üst üste oturmuştu, bu iki ili kıyasladığımızda, “Acaba bunlar arasında bir uygulama birliği var mı?” diye sordum ben kendi kendime. Bakalım, bugün Türkiye’ye teşmil etmeye çalıştığınız bu sistemin iki ildeki uygulamaları nasıl? Birbiriyle kıyaslandığında farklılıklar, çelişkiler var mı? Özel idarelerden, beldelerden birtakım hizmetler devralınıp büyükşehre bırakılıyor. Bunu birçok şekilde yapabilirsiniz kıymetli arkadaşlar. Yani bu İstanbul’da nasıl yapılmıştır, Kocaeli’de nasıl yapılmıştır? Bu kanun çıktıktan sonra, uygulamadan da gelen arkadaşlar olarak bu hususa da biraz zaman ayırmamız gerekiyor. Bu büyükşehir yasasının her iki ilde uygulamalarına baktığımız zaman, birliği tesis etmek üzere ya merkezî bir düzenleme yapılmış olması gerekiyor, yani bunu da İçişleri Bakanlığının yapmış olması gerekiyor. Yani kanunu çıkarmakla biliyorsunuz bu uygulamayı hayata geçirmiş olmuyorsunuz. İstanbul, kendisi kırsal bölgelerden birtakım hizmetleri devraldı, Kocaeli devraldı. Bunları yaparken hangi kriterler, hangi kıstaslar, protokollerin şekilleri bile, bunlar nasıl yapıldı? İki il arasında çok ciddi farklılıklar var. Ben, şu ana kadar, eğer yanlışım varsa lütfen düzeltin, İçişleri Bakanlığının böyle bir uygulama yönetmeliği olmadığını öğrendim, doğru mudur Sayın Bakanım?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Evet.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Şimdi, bir de yerinde yapabilirsiniz bunu. Yani İstanbul veya Kocaeli, ikisi bir araya gelir, iki il olduğu için bu çok da zor değildir. Örneğin bir müsteşar yardımcısı başkanlığında, iki vali bir araya getirilir, bir uygulama birlikteliği sağlanır. Bunun da olmadığını bizzat ilgili valilerle görüştüğümde haberini aldım.

Dolayısıyla kıymetli arkadaşlar, bunun uygulanış biçimi, maalesef, bir körün karanlıkta yol bulması gibi, el yordamıyla, deneme yanılma yoluyla yapılıyor. Bu, gerçekten, beş bin yıllık devlet geleneği olan Türkiye Cumhuriyeti’ne yakışmayacak bir şey. İstanbul’da yaşayan bir vatandaş farklı bir muameleye maruz kalabilir, Kocaeli’de, hemen 30 kilometre ötede iç içe geçmiş bir vatandaş farklı bir muameleye maruz kalabilir. Şimdi, bu iki ilde uygulama birlikteliğini sağlayamamış Hükümetimiz bu uygulamayı yirmi dokuz ile yaymaya çalışıyor. Açıkçası, bugüne kadar yapılmadı, eğer hemen bu kanun uygulamaya girecekse, yapılmadığı takdirde, yirmi dokuz ilde farklı yönetimler ortaya çıkacaktır. Bu da çok ciddi bir sorun olarak karşımıza gelecektir.

Büyükşehirleri kurarken optimal ölçekten bahsettik, bahsedildi. Büyükşehir, optimal büyüklüğü aşan belediyeler için kurulan bir model. Nedir optimal ölçek? Bu konuda arkadaşlar, üniversitelerin, akademisyenlerin yahut uygulayıcıların ortaya koydukları kriterler var mı diye baktım, maalesef, profesörler, hocalar -Sayın Hocam da bu konuda bana yardımcı olacaktır mutlaka- Türkiye’de optimal ölçek hususunda üretilmiş bir model, üzerinde hemfikir olunmuş bir model yok. Yani ülkemizde böyle bir çalışma yok, böyle bir çalışma yapılmamış. Tamamen siyasi tercihler söz konusu. Âdeta, o gün erken kalkan ilini büyükşehir yapmış, o gün erken kalkan köyünü belde yapmış ve sorduğunuz zaman herkes farklı cevaplar veriyor, “nüfus” diyor, “mesafe” diyor. Tamam, bunlar da dikkate alınması gereken unsurlar ama bakın ben biraz sonra bazı kriterleri sayacağım, bu çalışmanın içerisinde bu kriterlerin hemen hiçbirisi gözetilmemiş. Bir beldeyi ortadan kaldırılıyorsunuz. Bu beldenin yol üzerinde olup olmadığı önemli değil mi kıymetli arkadaşlar? Bu beldenin bir gelişme, bir büyüme süreci gösterip göstermediği önemli değil mi? Yahut bir taraftan dünyanın cenneti saydığımız ülkemizde turizmi kalkındırmaya çalışıyoruz, bir taraftan dünya ticaretinde pay almaya çalışıyoruz, acaba bu yerleşim yerlerinin turizmde, ticaretle ağırlıkları nedir? Yani bunlar üzerinde kafa yormak gerekmez mi? Sosyal gelişmişlikleri nedir? Hakikaten bir kent kültürü var mı yoksa bu beldeyi ortadan kaldırdığınızda insanları, tabii hepimizin anladığı manada söylüyorum, köylülüğe mi mahkûm ediyoruz? Bütün bunlara bizim kafa yormamız lazım. Ayrıca, bu belde yahut mahalle yaptığımız bu köy öyle bir konumdadır ki...

BAŞKAN – Sayın Korkmaz, lütfen toparlayalım.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Efendim, ben de o zaman siyaset yapmıyorum, teknik konulardan bahsediyorum, mazeretimin arkasına sığınacağım Sayın Başkanım.

Değerli arkadaşlar, hakikaten önemli şeylerden bahsediyoruz. Şurada eğer bir komisyon toplantısı değil de ülkeyi gerçekten yönetmiş mülki amirler toplantısı yapıyor olsak bütün bunların hepsini konuşmamız lazım öyle değil mi Sayın Valim? Yani bütün bunları o zaman hep birlikte konuşmamız lazım.

Şimdi, öyle bir beldedir ki veya mahalle yaptığımız öyle bir köydür ki etrafında beş altı tane köy vardır, beş altı tane mahallenin tam merkezindedir, burayı muhafaza etmeniz gerekir. Şimdi, yeri gelmişken söyleyeyim, bütün kaymakamların meslek hayatında bu tür hadiseler vardır, uzakta, 2 bin nüfustan biraz daha düşüktük beldenin nüfusu, ama çevresinde beş altı tane köy vardır, o köylere de hizmet verir o belde nüfusu, elindeki o basit araç gereçlerle oraya da hizmet götürür. Kar yolları kapattığı zaman bizim bulmuş olduğumuz çözüm, açıp, o belde başkanından rica edip o çevresindeki köylerin de yolunu açmaktır. Yani sadece o beldede yaşayan nüfusu dikkate almak doğru bir yaklaşım değil.

Yine tarihî değeri olan beldeler var. Ben biraz önce de söyledim, Selçuklu'nun hakikaten merkezi olmuş, Osmanlı'nın büyük önem vermiş olduğu yerler yahut bu coğrafyada çok önemli uygarlıkların beşiği olmuş yerler, bunları da ortadan kaldırıp bunları da sönmeye doğru yönlendiriyorsunuz. Yine bazı beldelerin, bazı köylerin yaz-kış nüfusları farklı. Yani 5 bin nüfuslu olan belde kışın 200 bin nüfusa kadar çıkabiliyor. O belde nüfusu 2 binin altına düştü diye kapatırsanız, aslında yaz nüfusu olan belki 10 bin, 20 bin insanı da hizmetsiz bırakmış oluyorsunuz. Vesaire, bu kriterleri çoğaltmamız mümkün. Hepsini de dikkate alınacak şeyler.

Ancak, bu çalışmada kıymetli arkadaşlar, bunlar üzerinde hiç kafa yorulmamış. Kapattık, kapattık. Niyeyse? Çünkü hizmet üretilmiyorlar, borçlular. En büyük borç, kıymetli arkadaşlar Ankara Büyükşehir Belediyesinin, İstanbul Büyükşehir Belediyesinin, Kocaeli Büyükşehir Belediyesinin. Yani eğer bunlara bakıp kapatmamız gerekiyorsa, ilk neşter atmanız gereken belediyeler bu belediyeler. Üstelik bu belediyelerin borçları, dikkatinizi ekiyorum, âdeta küçük bir devletin dış borcu kadar. Ama bu konuları da görmemezlikten gelecek, sırtınızı döneceksiniz, bunlara yönelik bir tahsilat sistemi öngörmeyeceksiniz, modeli getirmeyeceksiniz, o zavallı, küçücük, kendi yağıyla kavrulmaya çalışan ve Türk ekonomisinin büyüklüğü içerisinde gerçekten belki de iğne başı kadar bir ağırlık teşkil etmeyecek paralarla kendilerini yönetmeye çalışan bu beldeleri ortadan kaldırmaya çalışıyorsunuz.

Peki, bunu yaparken milletin ihtiyaçlarından mı ortaya çıkıyor? Yok, millete sorduğunuz zaman hepsi de köyüne, beldesine sahip çıkmaya çalışıyor. O zaman peki, acaba dışarıdan mı bu tavsiyeler geliyor? Örneğin, Avrupa Birliği yahut diğer ülke tavsiyeleri mi bu tasarının Meclisin önüne gelmesine sebep oluyor? O zaman bir bakmaz lazım söze söz mü diye, söyleyene bakmamız lazım adam mı diye. Yani her ülkenin kendi şartları var, her ülke bu şartlara göre bir model üretmiş. Bir uygulama birliği yok. Yani eğer bu bize Avrupa Birliğinden geliyorsa hemen Avrupa Birliğinde bile, klasik Batı Avrupa'da sistemler farklı, İskandinav'da farklı, Orta Avrupa'da farklı, Doğu Avrupa'da sistemler farklı. Bunların hangisi doğru, bunların hangisine göre ülkemizi tanzim etmek durumundayız? Zaten kendi hâline bırakılır ise, kırsalın aleyhine, merkez ilçenin lehine... Zaten illerimiz büyüyor, yani hiçbir ilimiz bundan otuz sene önceki il sınırları, şehir sınırları değil, belediye sınırları kırsalın aleyhine gittikçe genişliyor, mücavir sahalar genişliyor. Bu da çok doğal. Bu seyre eğer biraz saygı gösterilirse zaten şehirlerimiz sınırlarını büyütüyor, belediye başkanlarımızın müdahil olacakları alanlar genişliyor. Şimdi bu düzenleme bu dengeyi de bozuyor kıymetli arkadaşlar. Yerel ilkesinden bahsediyorum, yani hizmet ve hizmet edilen arasındaki ilişkiden bahsediyorum. İnsanlar hizmetten uzaklaştırılıyor, içinde yaşadığı şehre yabancılaşıyor. Böyle olursa yapılan hizmetlerin de kıymetini bilmeyecek.

Değerli arkadaşlar, ölçeği büyüttükçe bu ilkedan uzaklaşmanız kadar normal olan bir şey yok. Bir taraftan dar bölge seçim sistemleri getirmeye çalışıyorsunuz, bir taraftan seçim çevrelerini genişletiyorsunuz. Bu da çok yaman bir çelişki.

Yine, iğneyi kendimize batırmamız lazım, yani kendimizin bir belediye başkanı olduğunu düşünelim. Seçilme kaygımız var, seçime girme kaygımız var. Acaba, yoğun nüfusun yaşadığı merkezi mi öncelik olarak alırız, yahut otuz kırk hanenin yaşadığı dışarıda kalmış mahalleri mi dikkate alırız? Artık o otuz kırk haneyi il merkezinde bir apartmanda barındırıyoruz. Dolayısıyla, belediye başkanları da bundan sonra sadece merkeze oynayacaktır. Mevcut sistem belediye başkanı odaklı bir sistem kıymetli arkadaşlar. Yani meclis zayıf, başkan her istediğini geçirebilecek durumda. Başkanın hiçbir dediğine direnme gücünüz yok. Hatta, dikkatinize sunuyorum, Büyükşehir Kanunu'nda öyle bir hüküm var ki kıymetli arkadaşlar, cumhurbaşkanında o yetki yok, veto yetkisi var. Bakın cumhurbaşkanının geri gönderme yetkisi var ama büyükşehir belediye başkanının veto yetkisi var. İkisi arasındaki fark şu: Geri gönderdiği zaman, eğer meclis aynı sayıyla gönderirse cumhurbaşkanının onu yayınlama dışında bir seçeneği yok ama büyükşehir belediye başkanı ilçe meclisine gönderdiği takdirde biliyorsunuz, ancak nitelikli çoğunlukla geçirmek durumunda. Bütün bunları dikkate aldığınızda kıymetli arkadaşlar, zaten belediye başkanları denetlenemez, belediye başkanlarını kontrol edilemez bir duruma getiriyorsunuz yaptığınızda. İdari vesayetin altı boşaltıldı, denetim fonksiyonunun altı boşaltıldı. Şu anda belediye başkanları merkezin hesap

soramayacağı bir duruma geldi. Gerçekten bu yönüyle belediye başkanları Amerika Birleşik Devletleri başkanları kadar güçlü. Sayın Başbakan Başkanlık sistemini getirmeye çalışıyor ülkeye ama yerel yönetimlerde getirilmiş, var.

Bu sıkıntıyı giderecek hiçbir düzenleme içermiyor arkadaşlar bu yaptıklarımız. Bugün İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı ile mi daha rahat görüşülür, siz valilik yaptınız Sayın Başkanım, sizinle mi daha rahat görüşülüyordu?

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Korkmaz, bağlayalım artık.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Efendim, ben bunları söyledikçe tabii, Hüseyin Bürge Ağabeyimiz, Hüseyin Bey “Bu niye belediye başkanı düşmanlığı yapıyor?” diyorsunuz. Hüseyin Ağabey, bak, ikisi arasındaki farkı ben bir izah etmeye çalışacağım.

BAŞKAN – Ama toparlayarak Sayın Korkmaz, lütfen, rica ediyorum.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Tabii, tabii. Bunlar son cümlelerim.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Belediye başkanları hesabı halka verecekler, o manada bakıyorum. Yani bir dahaki dönem, o dediğiniz yanlışı yapan belediye başkanı bir daha belediye başkanı olamaz

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Hiç öyle olmuyor efendim, hiç öyle olmuyor. Sistemde kontrol edeceği...

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – O zaman problem halkta mı Nevzat Hoca?

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Hüseyin Bey, şöyle söyleyeyim, bakın: Kontrol etmesi gereken unsurları, örneğin başbakanı kontrol ettiği zaman yetiyor, tamam mı? Yani öyle vatandaşın özgür iradesi, hür iradesi falan bunlar ütopya şeklinde kalıyor.

Şimdi, vali ve belediye başkanı arasındaki özellikle bu kaygılarımızla ilgili olarak fark şu: Belediye başkanı, haklı olarak, kendi seçildiği bölgeye karşı sorumlu, yerel menfaatlerini ön planda tutmak zorunda ama vali öyle değil. Vali devletin menfaatleriyle yerel menfaatleri uzlaştırmak zorunda. İşte bu yüzden özellikle bu millî bütünlüğü sağlamak üzere valilere, kaymakamlara biraz daha fazla zaman ayırıyoruz. Yoksa bizim belediye başkanlarıyla falan bir şeyimiz olmaz.

Sabrınız için çok teşekkür ediyorum. İnşallah derdimizi anlatabildik. Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Korkmaz, teşekkür ediyorum.

Efendim, yarın yurt dışına gidiyor Sayın Korkmaz. Diğer bütün maddelerle ilgili haklarını da bu sebeple kullanmış oldu. Diğerlerinin dikkatine sunuyorum.

Sayın Işık, söz nihayet size geldi.

Buyurun efendim.

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Teşekkür ediyorum.

Öncelikle hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Sayın Başkanım, tabii, günlerdir burada arkadaşlarımız, özellikle idare kökenli olan arkadaşlarımız bu yasanın sakıncalarını anlattılar ama tabii, hiçbir mesafe alınmadı.

Şimdi, öncelikle burada baktığımız zaman, “büyükşehir” isminin yasalara göre uymadığını, ondan dolayı da “tüm şehir” olarak değiştirilmesini öneriyorum. Eğer şeyse “tüm şehir” olarak yazılsın ki herkes tüm şehir olduğunu anlasın.

İkincisi, benim burada gördüğüm kadarıyla ilçe belediyelerinin elinden tüm yetkiler alınmış. Kapatmaya başlamışken ilçeyi belediyelerin de hepsini kapatıp bir tek büyükşehir belediye başkanını koymak yeter diye düşünüyorum.

Bir diğer konu, yasada “Amatör spor kulüplerine yardım edilir.” diye belirlenmiş. Burada ciddi olarak “Tüm amatör spor kulüplerine yardım edilir.” diye bir maddenin koyulması gerekiyor çünkü burada yapılacak yardımların nasıl olacağını az çok tahmin edebiliyoruz, o yüzden yasada kesinlikle belirtilmesi gerekiyor. “Tüm amatör spor kulüplerine yardım yapılır.” diye bir maddenin düşmesi lazım eğer ileride nelerin çıkacağını görmek istemiyorsak.

Tabii, yasada büyükşehir olduğu zaman tarım ve hayvancılığın destekleneceği söyleniyor. Bu da çok zor geliyor bana çünkü hem Belediye Kanunu’nda hem Umumi Hıfzıssıhha Kanunu’nda hayvancılık yapmanın sınırları belirlenmiş, tarım yapmanın sınırları belirlenmiş. Burada nasıl bunlarla mücadele edip bunlara destek verileceği, hayvancılığın nasıl geliştirileceği, cezaların nasıl önleneceği soru işareti olarak durmakta.

Orman köylerinin statüsü aynen devam edecek diyor ama tüzel kişilik bitecek deniyor. Bunun da yasaya ters olduğu söylendi. Ben de orman köylerinin rant alanına dönüşeceğini düşünüyorum. Bu konuda da ciddi bir çalışmanın yapılması gerekiyor.

Bir diğer madde, kafamda çok soru işareti oluşturan, kamu yararına çalışan derneklerle ortak işler, ortak projeler geliştirileceği söyleniyor ve bunun Sayıştayın denetiminden çıkarılacağı söyleniyor. Bu da çok tehlikeli bir madde, bunun kökten çıkarılması lazım. Kamu yararına olan derneklerin bazılarının günümüzde neler olduğunu hepimiz biliyoruz. O yüzden bu maddenin ben

hiç uygun düşmediğini görüyorum çünkü orada belediye başkanının o kadar yetkileri olduğu sürece hangi derneklerle ne yapacağını ve Sayıştay denetiminden yoksunluk olacağı için önü alınamayacak sonuçların doğacağını görüyorum.

Biraz önce Sayın Vekilim Celal Bey spora şimdiye kadar siyasetin girmediğini söyledi. Ben maalesef öyle düşünmüyorum. Türkiye'de spora siyasetin girdiğini, federasyon seçiminden, her tarafta olduğu gibi, baroların seçiminden, sendika seçimlerinden, dernek seçimlerinden biliyoruz. En son Voleybol Federasyonunun seçiminde neler olduğunu hepimiz gördük, yaşadık. O yüzden bu spor konusunda da ciddi çalışmaların yapılması gerektiğini, belediyenin bu kadar yetkilerle donatılmasının oradaki spor kulüpleri arasında ayırım yapacağını, benim adamım seçilmezse buraya yardım etmeyeceğiz yönünde baskıların olacağını düşünüyorum. O yüzden bu konuda da bir düzenleme yapılması gerektiğini düşünüyorum.

Benim bugün özellikle üzerinde durmak istediğim konu, mabetler konusu. Bu konuda Türkiye'de yaklaşık 20-25 milyon oldukları söylenen Alevi yurttaşlarımızın sorunlarına maalesef yine parmak basılmadı. Özellikle bu konuda yanlış bir şey söylememek için bugün biraz not aldım, onları okumak istiyorum:

Biliyorsunuz, Avrupa Parlamentosu Dış İlişkiler Komisyonu Raporu, cemevlerinin dinî merkez olarak tanınması da dâhil olmak üzere, her türlü din dersinin isteğe bağlı verilmesi ve sadece Sünni inancını kapsamaması suretiyle Alevilerin korunmasını ve tanınmasını talep eder. Ayrıca raporda "Bütün dinî toplulukların temel haklarının eksiksiz olarak temin edilmesi konusunda Türkiye'nin yükümlülüğü vurgulanır." ifadesine yer verilmiştir. Buradaki sonuç, cemevlerinin dinî merkez olarak tanınması gerektiği belirtilmiştir.

AB Türkiye ilerleme raporlarında "Zorunlu din eğitime ilişkin güçlükler yaşamaya devam etmektedir." gibi sadece sorun tanımlı yapmaktan öte gitmeyen ifadeler, bu konu ile ilgili olarak "din dersinin isteğe bağlı verilmesi" gibi daha somut bir talebe dönüşmüştür.

Yine Alevi kimliğinin tanınması ile ilgili olarak önceki raporlarda yer alan "Alevilerin bir dinî topluluk olarak resmen tanınmaması durumu devam etmektedir." şeklinde serzenişte bulunulmuş ve "Alevilerin korunmasını ve tanınmasını talep eder," beklentisi ile bir direktif ve yaptırım ifadesine dönüşmüştür.

Rapor Alevilerin korunmasını ve tanınmasını talep ediyor. Ayrıca "dinî toplulukların temel haklarının eksiksiz olarak temin edilmesi konusunda Türkiye'ye yükümlükler getiriyor ve bu konuda uyarıyor.

Devlet, belli bir inanç grubunu resmen kabullenip farklı inanç gruplarını ve inanmayanları "ötekiler" diyerek dışlamaktadır; Alevilere dönüp "Cemevini de nereden çıkardınız? İşte cami, orada ibadet edin." diyebilmektedir. Diyanet İşleri Başkanlığı, Cemevlerini caminin alternatif ve muadili bir ibadethane olarak görmeyi haklı kılmaz kesinlikle. 20 milyon Alevi vatandaşının inancı olan Alevilik konusunda hiçbir resmî makam ya da kişinin yorum yapmaya, nitelirmede bulunmaya ve bunlardan sonuç çıkararak ayırım yapmaya hakkı olamaz. Bu yaklaşım Anayasa'nın 2'nci maddesinde yer alan laik devlet ilkesi ile de bağdaşmaz. Bütün din ve inançların devlet olanaklarından eşit bir şekilde yararlanmasını sadece eşitlik ilkesinin değil, aynı zamanda laiklik ilkesinin de bir gereğidir.

Alevi nüfusuna ilişkin somut, istatistiksel demografik veriler olmamasına karşın, Türkiye'de ve Avrupa'da yaklaşık 20 milyonda az olmadıkları düşünülmektedir. Alevi Bektaşî nüfusunun büyük bir çoğunluğunun kentlerde yaşadığı da bilinmektedir. Alevilik tarihsel olarak kır-köye ait bir olgudur ve başta eğitim uygulamaları olmak üzere toplumsal örgütlenmeleri de yine kır-köye göre oluşturulmuş ve yapılandırılmıştır.

Genelde bir kimlik ve yaşam tarzı olarak Aleviliğin, kültürel ve inançsal uygulamaların ve eylemlerin hayata geçirilmesinde büyük zorluklar yaşanmaktadır.

Demokratik toplumlarda insanların farklılıkları ile bir arada tutan şey dinsel kimlik ve otoriter rejimler değil, dinin tüm siyasal alanlardan arındırılması, devletin din propagandası yapmaktan vazgeçmesi, ülke gerçeğini toplumsal yaşama yansıtabilmesi ile olur.

Diyanet İşleri Başkanlığının, tabii, bu konudaki çeşitli açıklamaları hepimizi üzdü. Alevilerin, gayrimüslimlerin ve diğer inanç gruplarının vergileri ile beslenen bir kurumun personel ve istihdam sayısının Anayasa'nın 10'uncu maddesinde düzenlenmiş "eşitlik" ilkesini de ihlal ettiği düşünülmektedir bu Avrupa Parlamentosunda. Cemevlerimizin devlete göre hâlen ibadet yeri olarak kabul edilmemesi yine aynı şekilde toplumu üzmemektedir. Bununla ilgili bu tür çalışmalar yapıldı biliyorsunuz.

Türkiye'de yaşayan Alevilerin resmî olarak tanınmış ibadet yerlerinin mevcut olmadığını tekrar tekrar söylüyorum. Fakat devlet tarafından ibadet yeri olarak tanımlanmasa da Aleviler cemevlerini fiilî olarak ibadet yeri olarak kullanmaktadırlar. Bu gerçeği de siz de biliyorsunuz, herkes de görmekte. Türkiye'de şu anda yaklaşık olarak yüz cemevi bulunmaktadır.

Bu yasaya koyulmasını istediğimiz şey şu: Madem şimdiye kadar istediğimiz hiçbir şey olmadı, hiçbir şeyde bir sonuç alamadık, bari bunda bir şey yapalım da İçişleri Komisyonu da tarihe geçsin. İbadet yeri "cami, cemevi, mescit, kilise, sinagog ve havra" olarak belirtilmelidir. Alevilerin de ibadetlerini diğer inanç grupları gibi serbestçe yapabilmeleri ve her türlü olumsuz ayrımcılıktan korunmaları, toplumsal uzlaşmanın gerçekleşmesi açısından olduğu kadar, Anayasa'nın 10'uncu maddesinde ifade edilen kanun önünde eşitlik ilkesi yönünden de çok gerekli olan bir husustur. Diğer taraftan laiklik ilkesi şüphesiz çağdaş ve demokratik devletin vazgeçemeyeceği bir ilkedir. Din ve inanç hürriyetini teminat altına alan, devletin dine, dinin de devlete müdahale etmemesini sağlayan bir ilke olarak laiklik, inanç sahibinin inancını rahatça yaşaması için gerekli ortamı da oluşturur.

Alevilerin bu ülkeye sadakatte tarih boyunca en küçük bir hataları ve noksanları olmamıştır. Devlete ve cumhuriyet değerlerine bağlılıkta en küçük bir yanılğı içinde olmamışlardır. Ülkede hiçbir inanma biçimine, hiçbir inanç topluluğuna yan gözle bakmamışlardır. Kimsenin hak ve özgürlüğünün kısıtlanmasını talep etmemişlerdir. İstedikleri, kendi inançlarını özgürce yaşayabilmek, kendi ibadetlerini eşit hak ve imkânlar içinde gerçekleştirebilmektir ve tabii, kendi çocuklarına öğretmek istemektedirler, bu da son derece doğaldır. Bu yasa ile eğer istersek bunu sağlarız ve ülkedeki sürekli gerginliğe sebep olan bir şeyin de sonucunu bulmuş oluruz. Bu konuda talebimi yineliyorum.

Bir diğer konu -gerçi düne dönmüş olacağım ama- bir soru soracağım daha doğrusu. Sarıyer'de biliyorsunuz bir değişiklik yapıldı, üç yer getirildi, Şişli'den koparılıp Sarıyer'e bağlatıldı. Ben burada şunu sormak istiyorum: Bunun bağlanmasında orada şu anda inşaat firması olarak çalışan ve iktidarla da yakın ilişkileri olduğu bilinen bir firmanın acaba herhangi bir ricası oldu mu? Çünkü bu firma sahibinin Şişli Belediye Başkanıyla sorunları olduğunu birçoğumuz bilmekteyiz. Bundan dolayı oradaki imar işlerinde veya başka şeylerde, tabii, çeşitli şeyler olmuş olabilir. Acaba bunun bir etkisi oldu mu, olmadı mı? Sayın Başbakanımızdan acaba bu konuda herhangi bir ricada bulunuldu mu, bulunulmadı mı?

Teşekkür ediyorum, sağ olun.

(Oturum Başkanlığına Sözcü Hüseyin Bürge geçti)

BAŞKAN – Sayın Işık, teşekkür ediyorum.

Sadece şunu söylemek istiyorum: Aleviliği İslam'ın dışında mütalaa etmeye hiç kimsenin hakkı yoktur. İslam'ın içinde mütalaa edilmesinin, Hz. Ali radiyallahü anh'ın dört büyük halifeden birisi olduğunu, ehlibeyt kültürünün İslam'da önemli bir özellik içerisinde olduğunu...

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Kesinlikle, evet.

BAŞKAN – Öyle düşündüğünüzü biliyorum. Onun için İslam'ın dışında bir mütalaa etmenin de Alevilere haksızlık olacağını düşünüyorum.

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Kesinlikle, evet.

BAŞKAN – O rantla alakalı, sınırlarla ilgili hadisede de benim bildiğim kadarıyla ve İstanbul ölçeğinde sınır meselesinde mücadele vermiş birisi olarak da söylüyorum, bununla alakalı böyle bir rant sektörünü ortaya çıkarmanın doğru olmadığını düşünüyorum. Kaldı ki Mustafa Sangül'ün hangi partide, hangi anlayışta olduğunu biliyoruz. Sarıyer'in de Cumhuriyet Halk Partisinde olduğunu biliyoruz. Böyle bir şey olursa da o zaman denklemde yanlışlıklara düşeriz, onu da düzeltmek isterim.

MUHARREM IŞIK (Erzincan) - Yok, yanlışlık yok. Sayın Başkanım, ne demek istediğimi anladınız mı? Şu maddeye bir cemevi eklenmesiyle ne kaybederiz yani cemevine de yardım yapılсын diye.

BAŞKAN – İbadethane boyutu içerisinde, mabet boyutu içerisinde mütalaa edildiğini düşündüğüm için söylüyorum.

Teşekkür ediyorum.

ALİ TURAN (Sivas) – Sayın Başkanım, Hocam bir cevap vermek adına iki dakikalık süre alabilir miyim?

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Benim daha iki dakikalık sürem var, onu verebilirsiniz.

BAŞKAN – Sayın Işık, nezaketinize teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Turan.

ALİ TURAN (Sivas) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; şimdi, Değerli Milletvekilimiz “Ne var acaba?” diye söyledi. Cumhuriyet Halk Partili Belediye Başkanının burada beyanatı var, “Yıllardır ben uğraşıyordum bu mahallelerin bize geçmesi için. Kim yaptıysa teşekkür ediyorum.” diyor. Ama ben de size şunu soruyorum: Cumhuriyet Halk Partili milletvekili arkadaşımız geldi, burada 2 tane mahallenin Arnavutköy'den, 1 tane mahallenin de Büyükçekmece'den Çatalca'ya geçmesi için ricada bulundu. Ben de baktım

burada, çok doğal, doğru bir teklifti, altına imzama attım ve o da Komisyondan geçti. Onun altında ne vardı acaba? Bizi mi kandırdınız yoksa?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kalaycı, buyurun.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakan Yardımcısı, kıymetli bürokratlar, sayın basın mensupları; öncelikle hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Sayın Başkanım, 4'üncü maddeyi görüşüyoruz. Başlangıçta bulunamadım, yalnız şunu ifade etmek istiyorum: Bu 4'üncü madde, bilindiği tabiriyle, torba bir madde. 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu, 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu, 5779 sayılı İl Özel İdareleri ve Belediyelere Genel Bütçe Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu, 2972 sayılı Mahallî İdareler ve Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun, 5682 sayılı Pasaport Kanunu, 3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ve 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Hakkında Kanun'un 48 maddesinde ek ve değişiklikler yapan bir madde. Böyle olunca, Sayın Başkanım, her bir fıkra bir madde hükmündedir, çünkü her bir fıkra bir kanunun bir maddesinde değişiklik yapmaktadır, görüşmelerin de her bir fıkra bazında ayrı ayrı görüşülmesi gerekir. Bu konuda teknik destek alınması gerekirse Kanunlar Kararlardan gerekli uzman arkadaşlarımız bu bilgiyi de Komisyonumuza verirler, aksi takdirde usulü çiğnemiş oluruz. Öyle olunca da eğer bu 48 fıkranın tümü hakkında görüşme açtıysanız, o zaman milletvekilleri olarak her bir fıkraya ilişkin süre hakkı vardır. Ben Komisyon üyesi değilim, "on dakika" diyorsunuz Komisyon üyesi olmayanlara. 48 fıkra olduğuna göre 480 dakika konuşma hakkım doğuyor yani 8 saat konuşma hakkım var. Bunu ifade ederek sözlerime başlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bu tasarı devlet teşkilatıyla ilgili köklü değişiklikler yapmakta. Bazı teşkilat birimleri kaldırılmakta, yeni birimler oluşturulmakta, yeni birimler için kadrolar ihdas edilmekte, kaldırılan teşkilatlardaki kadrolar başka birimlere nakledilmektedir. Bütçeyi, merkezî yönetim bütçesini önemli ölçüde etkileyecek hükümler ihtiva etmektedir. Doğrudan vergi kanunlarında ya da vergi uygulamalarını ilgilendiren düzenlemeler yapılmaktadır. Tasarı bir bütün olarak değerlendirildiğinde bu saydığım hususların ağırlıklı olduğu görülmektedir. Dolayısıyla Anayasa'ya miza, İç Tüzük'ümüze ve teamüllere göre bütçeyle ilgili konular, teşkilat ve kadrolarla ilgili konular, mali yükümler içeren konularla ilgili tasarılar Plan ve Bütçe Komisyonunun asli görevleri arasındadır. Buna rağmen, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı bu tasarinin görüşmelerinde asli komisyon olarak İçişleri Komisyonumuzu, tali komisyon olarak da Plan ve Bütçe Komisyonunu işaret etmiştir. Bu, tabii, İç Tüzük'e aykırıdır ama Komisyon olarak tabii "Yapabileceğimiz bir şey yok." denilebilir, "Bu, Başkanlığın takdiri." denilebilir. Ancak şunu da ifade edeceğim: Plan ve Bütçe Komisyonu tali komisyon olarak da bu tasarıyı görüşmemiştir. Sayın Komisyon Başkanımız, Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanımız gündem yoğunluğu nedeniyle bu tasarinin görüşülemediğini Komisyonumuza rapor etmiştir.

Sayın Başkanım, bu bilgi yanlış bilgidir, çünkü bu tasarinin ilk Komisyona sevk edildiği tarihler itibarıyla Plan ve Bütçe Komisyonunun gündemi boş idi, o nedenle bu tasarıda esasen asli görevi olan Plan ve Bütçe Komisyonunun mutlaka değerlendirme yapması gereken ve Komisyonunuza rapor sunması gereken bir durum söz konusu. Ben bu bilgiyi de ifade etmek istiyorum.

Şimdi, Komisyonumuza, Başkanım sizlere soruyorum: Yani bu tasarı bütçemize ne kadar yük getiriyor? Bu konuda Maliye Bakanımız ya da Maliye Bakanlığı yetkililerimiz Komisyonumuza bir bilgi sundular mı? Şimdi, Orta Vadeli Program'ın kamuoyuna açıklanmasıyla ilgili Sayın Başbakan Yardımcımız Ali Babacan ve Maliye Bakanımızın yaptığı basın toplantısında bir basın mensubu arkadaşımızın sorusu üzerine 4 milyar lira 2013 yılı bütçesine yük getireceğini, 2013 yılı bütçe açığının 4 milyar lirasının bu tasarıdan dolayı oluşacağını Sayın Bakan ifade etti, ancak bu 4 milyar liranın ayrıntısı nedir? Tabii, bu konuda maalesef bir bilgimiz yok. Peki, vatandaşlarımız yönünden hangi mali yükler geliyor, hangi mali külfetler geliyor? Ben o konuda izniniz olursa ilgili kanuni dayanaklarını da ifade ederek burada açıklamak istiyorum.

Şimdi, Sayın Başkanım, 1'inci 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu. Bu Kanun'umuzun 4'üncü maddesinde...

Sayın Başkanım, bir gürültü var.

(Oturma Başkanlığına Başkan Muammer Güler geçti)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, Sayın Konuşmacıyı izlemenizi rica ediyorum.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Emlak Vergisi Kanunu'nun 4'üncü maddesinin (u) bendinde belediye ve mücavir alan sınırları dışında bulunan binaları muaf tutuyor "Ticari, sınai ve turistik faaliyetlerde kullanılanlar hariç." (c) fıkrasında da köylere ve köy

birliklerine ait tarım işletme binaları, soğuk hava depoları, içmeler ve kaplıcalar ile bunlar tarafından köylünün umumi ve müşterek ihtiyaçlarını karşılamak maksadıyla işletilen hamam, çamaşırhane, değirmenler ve köy odaları emlak vergisinden müstesna. Peki, bu saydıklarım tabii bina vergisiyle ilgili, bina vergisinde oranlar meskende binde 1, diğer binalarda binde 2.

Şu hususu dikkatlerinize sunuyorum: Yine, Emlak Vergisi Kanunu'muzun 8'inci maddesinde diyor ki: "Bu oranlar 5216 sayılı Kanun'un uygulandığı büyükşehir belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde yüzde 100 artırımlı uygulanır. Ayrıca Bakanlar Kurulu bunu 3 kat arttırmaya kadar yetkilidir." Bu belirttiğim vergi, mesken ve iş yerleriyle ilgili uygulanacak emlak vergisi. Bir de arsa ve arazilerle ilgili vergi var, bu da 12'nci maddesinde düzenleniyor ve yine, muafiyet hükümleri 14'üncü maddesinin (g) fıkrasında belediye ve mücavir alan sınırları dışında kalan arazilere muafiyet tanıyor, nispeti de binde 1, arsalarda binde 3. Yine, 5216 sayılı Kanun'un uygulandığı büyükşehir belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde yüzde 100 artırımlı uygulanmasını öngörüyor.

Bu durum karşısında önümüze nasıl bir tablo çıkıyor? Yeni büyükşehir yapılan illerin mevcut il ve ilçe merkezleri ile mahalle yapılan beldelerinde mevcut büyükşehir olan illerin ise merkez dışında kalan ilçeleri ile mahalle yapılan beldelerin de mesken, iş yeri, arsa ve araziler için ödenen emlak vergisi yüzde 100 artacak. Köylerimizde ise mahalleye dönüştüğü için ilk defa bu vergiyle hem de yüzde 100 artırımlı oranıyla karşı karşıya kalınacak. Ayrıca bu vergilerin yüzde 10'u oranında da taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payı alınmaktadır ki ilgili kanunumuzda, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kanunu 12'nci maddesinde bu hüküm düzenlenmiştir. Dolayısıyla bu vergi de yani yüzde 100 artırımlı olarak köylerde yaşayan vatandaşlarımızdan alınmaya başlanacak.

Bu tasarıda beş yıl uygulanmayacağı hükmedilen vergi ve katılım payları arasında bu yok Sayın Başkanım. Bu, kanun yürürlüğe girdiği anda biraz önce ifade ettiğim gibi hemen uygulamaya başlanacak. Köylerimizde yaşayan vatandaşlarımızdan bu vergiler alınmaya başlanacak. Biliyorsunuz, emlak vergisi, bina vergisi lüks inşaat durumuna göre betonarme, çelik yapı, kavgir yapı durumuna göre sınıflandırılıyor. Benim korkum Hükümet herhâlde -köylerdeki evler malum, tek katlı, iki katlı evler, bahçeli evler- dubleks villa statüsüne sokup en yüksek tarifieden emlak vergisi almayı da düşünüyor diye aklıma geliyor.

Şimdi, bir diğer husus: Kurumlar Vergisi Kanunu'muzda yine bir istisna var Sayın Bakanım. Sayın Bakanım, başlangıçta dedim ki: Bu 48 madde, her fıkra bir madde hükmündedir, her fıkrayla ilgili 10 dakika konuşma hakkım olduğu kanaatinde olduğumu belirttim. Bilmiyorum, sadece Komisyonumuzu da vergi boyutuyla bilgilendirmek niyetim.

BAŞKAN – Ben makul bir sürede toparlamanızı rica ediyorum, diğer konuklara cevap vereceğim.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Sayın Başkan, çok yararlanıyoruz. En eksik kaldığımız boyut buydu gerçekten.

BAŞKAN – Ben de kendilerinin takdirine bırakarak devam ettim Hocam ama tabii, bir makul süre içinde de bağlamasını rica ettim.

Sayın Kalaycı, her zaman böyle çok dikkatli, Genel Kurulda da çalışmalarında, sağ olsun.

Buyurun Hocam.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'muzun 4'üncü maddesinde de yine muafiyet hükümleri var. (i) bendinde, köyler veya köy birlikleri tarafından köylünün genel ve ortak ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla işletilen hamam, çamaşırhane, değirmen, soğuk hava deposu ve bağlı oldukları il sınırı içinde faaliyette bulunmaları şartıyla yolcu taşıma işletmeleri ile köylere veya köy birliklerine ait tarım işletmeleri kurumlar vergisinden muaf tutulmuştur ama köyler mahalleye dönüşeceği için, maalesef, bu muafiyet de ortadan kalkmış olacak.

Gelir Vergisi Kanunu'muz açısından çok ilginç bir durumla karşı karşıya kalınacak. Esnafımız, Sayın Başkanım... Nasıl? Şimdi, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 9'uncu maddesinde vergiden muaf esnafı ilgili hükümler var. Ayrıca, 46, 47, 48'inci maddelerinde de basit usulün şartları, hangi mükellefler basit usule tabidir, onunla ilgili hükümler var.

Önce muafiyetle ilgili hususu belirteyim: 9'uncu maddenin üçüncü fıkrasında, köylerde gezici olarak her türlü sanat işleriyle uğraşanlar ile aynı yerlerde aynı işleri bir iş yeri açmak suretiyle yapanlardan basit usule tabi olanlar Gelir Vergisi Kanunu'muza göre muaf ama artık köyler mahalleye dönüşeceği için bu söz konusu olmayacak.

23'üncü maddede de ücretlerle ilgili istisnalar var. Onun da beşinci fıkrasında, köy muhtarları ile köylerin kâtip, korucu, imam, bekçi ve benzeri hizmetlerine köy bütçesinden ödenen ücretler ile çiftçi malları koruma bekçilerinin ücretleri gelir vergisinden istisna ama bu düzenlemeden sonra, bu tasarıdan sonra bundan da yararlanamayacağı ortada.

Peki, basit usulle ilgili ilginç olan husus nedir? Gelir Vergisi Kanunu'nun 51'inci maddesine göre, "Bazı meslek işini yapanlar mutlaka gerçek usulde vergilendirilecek." diyor, bu konuda Bakanlar Kuruluna da yetki veriyor ve bu konuda ilgili, Bakanlar Kurulunda sayılan meslekleri ben burada ifade etmek istiyorum. Yani bunlar, köylerimizde olsun, beldelerimizde olsun, hatta ilçelerimizde olsun hâlen basit usulde vergilendirilen mükelleflerimiz. Bütün imalatçılar, her türlü emtia alım satımıyla uğraşanlar yani bakkal, büfeci, kasap, manav, kırtasiyeci, manifaturacı, tuhafiyeci, aklınıza ne gelirse bu anlamda; inşaat işi ile ilgili uğraşanlar, motorlu taşıtların her türlü bakım ve onarım işleriyle uğraşanlar yani tamirci, kaportacı, oto elektrikçisi gibi; lokanta ve benzeri hizmet işletmelerini işletenler, eğlence ve istirahat yerlerini işletenler yani kahveler dâhil gerçek usulde vergilendirilecek. Niye? Çünkü biraz önce belirttiğim Gelir Vergisi Kanunu'nun 51'inci maddesi ve ilgili Bakanlar Kurulu kararına göre, büyükşehir sınırları içinde bunlar gerçek usulde vergi mükellefi olmak zorunda.

Peki, ne getiriyor bu? Bir defa, ödeyeceği vergi artıyor. İkincisi, her ay katma değer vergisi beyannamesi verecek. Üç ayda bir gelir vergisi beyannamesi, yine üç ayda bir gelir vergisi stopaj beyannamesi, her beyanname için damga vergisi verecek. Bunun yanında, her mükellef bir mali müşavirle çalışmak zorunda ve onun ücretini ödeyecek. Dolayısıyla, esnafımıza büyükşehir olmadan dolayı çok ağır vergi yükümlülükleri geliyor. Bu konuyu da Komisyonun dikkatine sunuyorum.

Sayın Başkanım, bir diğer konu yine esnafımızla ilgili. Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanunu, 5362 sayılı Kanun; bu Kanun'da esnaf odalarına kayıt ücreti ve yıllık aidatların tarifi var. Bu tarifeler ilgili Kanun'un 7'nci maddesinde belirtiliyor. Ankara, İstanbul ve İzmir illerindeki odalar birinci grup oda. Kayıt ücreti bu gruptaki illerin merkez ilçelerinde ve büyükşehir belediye sınırları içinde kalan ilçelerinde asgari ücretin yüzde 25'i; büyükşehir belediyesine dâhil olmayan ilçelerinde asgari ücretin yüzde 10'u. İkinci grup odalar, Ankara, İzmir, İstanbul ve kalkınmada öncelikli iller dışında kalan illerdeki odalar kayıt ücreti, bu gruptakilerin merkez ilçelerinde ve büyükşehir belediye sınırları içinde kalan ilçelerinde asgari ücretin yüzde 20'si, merkez ilçe haricindeki ilçelerinde ve büyükşehir belediyesine dâhil olmayan ilçelerinde yüzde 10.

Bunun anlamı nedir Sayın Başkanım? Büyükşehir yaptığımız zaman, hâlen büyükşehir sınırları içinde yer almayan ilçelerimizde, beldelerimizdeki esnafımızın esnaf odasına ödediği aidatı 2 katına çıkıyor; 94 lira iken 188 liraya çıkıyor, hatta bazı illerimizde 235 liraya çıkıyor. Ben bunu yine Komisyonumuzun takdirine sunuyorum yani bu yasanın getirdiği hükümler açısından.

Yine kısa kısa geçiyorum, toparlıyorum, bitiriyorum Sayın Başkanım. Malum, suya artık köylerimizde para ödenecek. Bu tasarıda beş yıl bunun en düşük tarifeden, yüzde 25'inin ödeneceği öngörülüyor ama yine Belediye Gelirleri Kanunu'nda yer alan birçok vergi -vakit almamak için burada saymıyorum- katılma payları ve harçlar var. Bunların da beş yıl uygulanmayacağını tasarı ifade ediyor ama ben bunu şöyle yorumluyorum: Yani köylüye diyor ki Hükümet: "Beş yıl içinde köyünü terk et, değilse beş sene sonra canına okuyacağım." Yani bunun başka bir anlamı olabilir mi?

Yine, Hıfzısıhha Kanunu'na göre ahır yasaklanıyor mahallelerde, ahırın belirtilen yerlerde yapılması gerekiyor. Değerli Komisyon üyeleri, şu anda her bir köyümüzde, biliyorsunuz, evin altı ahırdır. Ne olacak? Şimdi büyükşehir mahallesi yaptığımız zaman bu köyler evlerini mi yıkacaklar, ahırlarını nasıl taşıyacaklar? Hani "Beş yıl sonra uygulayacağız." diyorsunuz. Beş yıl sonra yine aynı durum söz konusu. Biraz önce, dediğim gibi, köylüye artık "Köyde yaşama." gibi bir dayatmada bulunuyor bu kanun.

Tabii, bu tasarıyla yol harcamalarına katılma payı, kanalizasyon harcamalarına katılma payı, su tesisleri harcamalarına katılma payı gibi ödemelerin artık etkin hâle getirilmesi düşünülüyor ki bu tasarıya da konmuş. Artık belediye medisi kararıyla bunlar uygulanacak. Vah benim köylümün hâline diyorum, vah beldede yaşayan insanlarımızın hâline diyorum.

Son olarak şunu belirterek konuşmamı tamamlıyorum: Sayın Bakanımız, hani vatandaşa ayrı hukuk uygulanmasının idarenin bütünlüğü ilkesine aykırılığı eleştirilerine şöyle cevap vermişti: "Yani Ankara'yı Şereflikoçhisar'a da şu anda ayrı hukuk uygulanıyor." diye. Bilmiyorum, Sayın Başkanım, yani bu son derece saçma bir görüş. Yani büyükşehirde uygulanan hukuku köyde uyguladığınız zaman eşitlik mi sağlayacağınızı düşünüyorsunuz? Bu kadar yanlış ve saçma bir düşünce olamaz diyorum.

Ben teşekkür ediyorum.

Tekrar Komisyonumuzu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kalaycı, çok teşekkür ederim, yararlandık görüşlerinizden.

Sayın Erdoğan, buyurun efendim.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri, Komisyonumuzu takip eden değerli bürokratlar, basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün 12'nci gün. Tabii, Sayın Başkanım diyor ki: "Söylenecek her şey bitti." Ama inanın, tasarıya her akşam buradan gittikten sonra veya sabah kalkınca göz attığımızda, daha söylenecek ne kadar çok şey olduğunu yeniden keşfediyoruz. Dolayısıyla, gerçekten şimdiye kadarki hukuk birikimlerimizi kullanma fırsatı verdiği için Hükûmete çok teşekkür ediyoruz.

Aslında, buradaki Komisyon tutanaklarının çıkartılıp Türkiye'deki hukuk fakültelerine de dağıtılmasında fayda var. Gerçekten, İçişleri Komisyonu tarihinde bu kadar yüksek katılımı... Yani buradaki katılımdan kastım, çok sayıdaki arkadaşlarımızın buraya katılması değil. Herkes buraya şimdiye kadarki bütün bilgi ve birikimini getirdi. Bütün üniversite hocalarımız, Komisyonumuzun üyesi olan olmayan, şu anda Meclisimizde görev yapan -görev yapmayanlara böyle bir imkân maalesef Komisyonumuz tarafından sağlanmadı- efendim, bütün meslektaşlarımız, özellikle mali konularla ilgili Plan ve Bütçe Komisyonu üyesi arkadaşlarımız, gerçekten burada ders niteliğinde katkıda bulundular. Ama bunun karşılığındaki tavrı görünce, inanın, insanın içi burkuluyor. Olumlu manada bir arpa boyu yol alamadık.

Şimdi, bakın, gene Meclisimizin çalışanlarından, akademik kariyeri de olan Sayın Şeref İba "Parlamento Hukuku" diye bir kitap yazmış. Bazı üniversiteler bunu ders olarak okutuyor. Esas itibarıyla Şeref Hoca'nın hâlâ Mediste görevi de devam ediyor. Şimdi, onun gibi nitelikli birkaç tane Meclis uzmanını şuraya getirsek... Kırk sekiz fıkra, tabii, Muğla'nın plakası kadar fıkrası var bu kanunun. Esasında her fıkrayı aldığımızda, her fıkra, belki bazı fıkralar bir maddeden de fazla.

Şimdi bunları bir defa önce madde hâline getirip tek tek konuşmamız lazımken, şimdi biz kırk sekiz fıkra üzerinde herkes işte beş dakika konuşsun, on dakika konuşsun, yirmi dakika konuşsun muhabbeti yapıyoruz. Bu kadar çok fıkra buraya yazılırken hani kanunu çabucak geçirme niyetiyle mi yazıldı yoksa bu kanun tasarısını hazırlayanlar ömründe hiç hukuk okumadılar mı? Kendileri okumadıysa onların bakanlıklarında, onların mahallelerinde, onların köyünde, kasabasında hukuk bilen hiç kimse yok muydu? Bu nasıl bir iştir arkadaşlar? Yani bunu hâlâ düzeltmeme konusunda, bu konuda hâlâ bir adım atmama konusunda, Sayın Başkanım, yani bu tutumunuzu da anlayamıyoruz. Bu kırk sekiz fıkra nasıl bir madde olabilir? Kaç tane kanunu değiştiriyor bu fıkralar. Yani bunu niye redakte ettirmiyorsunuz? Bu ne biçim bir maddedir? İçinde deve dişi gibi kanunlarımızın çok önemli maddelerini değiştiren onlarca fıkra bir maddede nasıl toplanabilir? Böyle bir kanun yapma tekniği var mı? Bunu Allah aşkına... Yani ben hepinizin bildiğine inanıyorum ama bunu söylemek de istemiyorum, bilmiyorsanız, hiç olmazsa bilen birisini getirin buraya da ona sorun ya. Ayıptır...

ALİ TURAN (Sivas) – Niye istifa ettin o zaman?

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Nereden istifa ettim?

ALİ TURAN (Sivas) – İstifa edip de milletvekili olmasaydın bunları yazardın.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Bu kanun İçişleri Bakanlığında hazırlansa -burada Sayın Bakan Yardımcımız var, bürokratlarımız var- onlar böyle saçma sapan bir metni buraya getirmezlerdi. Ben onların hukuk bilgisine, onların mesleki birikimine kefilim arkadaşlar.

ALİ TURAN (Sivas) – Çevir kazı yanmasın.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) - Yok öyle bir şey. Bu kanun tasarısı İçişleri Bakanlığında hazırlanmadı arkadaşlar.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Yabancılar Kanunu'nu hatırlamıyorsunuz Ali Bey.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – İçişleri Bakanlığının Komisyona getirdiği Yabancılar Kanunu'nda biz de Komisyondaydık, siz de Komisyondaydınız arkadaşlar. Yani iki saatte... Hiçbir itirazımız olmadı, sadece bir okuyalım dedik, başka bir şey demedik.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Bu tasarı, bu Meclisin mesaisine ve kişiliğine yapılmış hakarettir. Ben niye çalışacağım tasarıda? Sen Bakanlık koridorunda çalışsana bunu, Hükûmet koridorunda. Çalışmamış, burada biz çalışacağız.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Ben bunu her şeyiyle iddia ediyorum: Bu kanun tasarısı İçişleri Bakanlığının kanun tasarısı değildir. İçişleri Bakanlığındaki odacılarımız bile bu kadar kötü kanun tasarısını buraya yazıp getirmezler. Yani bırakın meslektaşlarımızı, Bakanımızı, bürokratlarımızı, yok öyle bir şey. Yani İçişleri Bakanlığında bizim sadece hukuk müşavirliğinin kâtiplerine söylesek, vallahi billahi bundan bin kat güzelini yazarlar.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Hepsî Adalet Yüksekokulu mezunu, canavar gibi çocuklar.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Ciddi söylüyorum, iltifat falan değil bunlar. Yani siz İçişleri Bakanlığını ne sanıyorsunuz arkadaşlar?

MEHMET EMİN DİNDAR (Şırnak) – Sayın Vekilim, dediğiniz doğru olmakla beraber yani bir günde bir madde mi geçmesi gerekir?

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Bir madde değil, arkadaşlar, bu bir madde değil ki.

MEHMET EMİN DİNDAR (Şırnak) – Kaç gündür biz buradayız? Kaç madde? Şimdi onu ele alalım.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Arkadaşlar, bakınız, size şunu söylüyorum: Kaç gündür burada... Bakın, aylarca konuşsak bu kanun bitmez çünkü bu kanun ne getiriyor, ne götürüyor... Önce, bu kanun, kanun hazırlama usulüne uygun olarak hazırlanmamış. Yani kırk sekiz fıkrayı bir maddeye koyuyorsunuz, Anayasa'yı ilgilendiren bir sürü hükmü yok sayıyorsunuz. Mesela, şu görüştüğümüz maddede de Anayasa Mahkemesinin... Anayasa'yı zaten vazgeçtik artık, Anayasa'yı oyuncak hâline getirdiniz de... Anayasa Mahkemesinin gene bu Büyükşehir Belediye Kanunu'nun hangi fıkrasıydı, şimdi geleceğim, (e) fıkrası. Yani Anayasa Mahkemesinin verdiği kararı yeniden ortadan kaldıran, Anayasa Mahkemesinin kararını yok sayan düzenleme -mesela, biraz sonra geleceğim, fıkralar üzerine konuşmaya başladığımda- onları tekrar geri getiriyorsunuz. Yani üzerinde çalışılması gereken, yapılması gereken hazırlıklar yapılmadan, İçişleri Bakanlığında eğer... Ciddi olarak söylüyorum, götürün bunu geriye, İçişleri Bakanlığındaki memurlara verin, yani mülki idare amirlerine de demiyorum, memurlara verin, bizim önümüze daha güzel bir tasarı getirirler ve biz burada daha sağlam bir zemin üzerinde konuşuruz.

Onun için, tabii, bu kanunun öncelikle yani Türkiye'nin temeline dinamit koyduğunu da unutmayalım. Yani Hükûmetin "Burada işte, bunu kaç gündür." görüşüyoruz edebiyatını bir kenara bırakıp bu kanun tasarısını geriye çekmesi lazım.

Şimdi, bakın, Mecliste yarın bir gün gene devam edecek: "Mahallî seçimleri ne zaman yapacağız?" Milliyetçi Hareket Partisiyle bir uzlaşma zemini arıyorsanız, bu uzlaşmanın temel şartı, bu kanunun görüşmelerinin burada durdurulmasıdır. Bu kanunun görüşmeleri burada durdurulmadan, bunda sonra Milliyetçi Hareket Partisiyle bir uzlaşma zemini olmayacağını biraz önce Sayın Genel Başkanımız tefferruatlı bir basın açıklamasıyla duyurdu. İnternet'ten o basın açıklamasını da okuyabilirsiniz.

Yani biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak, şimdiye kadar gerek bu Komisyona gelen gerek Genel Kurula gelen birçok konuda, Türkiye'nin zararına olmayan birçok konuda muhalefet etmedik, birçok konuda destek olduk. Bu konu, Türkiye'yi ayırtıran bir konu. Bin yıldır bu topraklarda yaşayan insanları birbiriyle karşı karşıya getiren konu. Bakın, değişik partilerden birçok arkadaşımız gündeme getirdi. Efendim, etnik kimliklere göre ilçeler kuruluyor, bunları savunmak mümkün mü arkadaşlar? Yani bin yıldır beraber yaşama kültürüne zarar verecek...

Şimdi, bakın, gene son bir iki gündür, dün Sayın Başbakanın yaptığı açıklamalar, dün Sayın Ahmet Türk'ün Cumhurbaşkanına yaptığı ziyaretler... Her sene kış gelince Türkiye'nin önüne yeni bir edebiyat getiriliyor. Efendim, zaten PKK'nın alanda, kırsalda barınması zorlaşınca "Görüşmeleri başlatalım, terörü durduralım, ateşkes ilan edelim." Ya temmuz ayında neredeydiniz, bu kadar görüşme meraklısıysanız? Ağustos ayında neredeydiniz? Onlarca askerimizi niye onların... Madem görüşerek durduracaksınız... Ayrıca, sizin bu görüşerek durdurma hayaliniz, Habur'da teröristleri törenle karşılamamız -Sayın Bakan Yardımcımız da tabii o süreci en iyi yaşayanlardan birisi- ne oldu? Şimdiye kadar akan kanı durdurdu mu? Ağlayan ananın gözyaşını durdurdu mu? Durdurmadı. O zaman yaptığınız iş yanlış, yöntemi değiştireceksiniz. Terörle müzakere etmeyeceksiniz, terörle mücadele edeceksiniz ama bu kanun, terörle mücadele sürecini de durduruyor. Niye durduruyor arkadaşlar? Dün anlattık uzun uzun. Siz terörle mücadele konusunda bölgedeki en temel taşlarınız köyü bırakmıyorsunuz ve köy koruculuğunu da bitiriyorsunuz. Yani "Kâğıt üzerinde var." diyerek köy koruculuğunu devam ettiremezsiniz. Dolayısıyla bu kanun, bundan sonra terörle mücadeleye de büyük darbe vuracaktır. Siz sadece terörle müzakere noktasına döneceksiniz ama elindeki silahtan güç alan insanların silahlarını bırakmayacağını, onların ancak anlayacakları dille susturulabileceğini de unutmadan bu işi yapmak zorundasınız. Siz, bu manada, Türkiye'nin istikbaliyle oynuyorsunuz.

Şimdi bu kanunda öyle enteresan hükümler var ki... Kendisi de uzun yıllar belediye başkanlığı yapan Başkan Vekilimiz... İlçedeki, bunu birçok büyükşehir ilçelerindeki ilçe belediye başkanları bizzat beni arayarak dile getirdiler. Mesela, en basitinden söylüyorum, şimdi ilçedeki caddeler üzerindeki ilan, reklam, "bilboard", bilmem ne gibi işlerin tamamı büyükşehir belediyesine ait. Şimdi, o ilçede faaliyet gösteren belediye başkanımızın kendi yaptığı faaliyetlerini -mesela işte önümüzdeki hafta Kurban Bayramı- kendi ilçesindeki vatandaşlarının, kendi seçmenlerinin bayramını tebrik edeceği cadde üzerinde bir tane "bilboard" bırakmıyorsunuz, adama bir tane kendi faaliyetini tanıttak alan bırakmıyorsunuz. Eğer hele bir de ayrı partidense büyükşehir belediye başkanı ile ilçe belediye başkanı, büyükşehir gelip ilçe belediye başkanından onun parasını istiyor. Yani neresinden tutarsanız tutun bu kanunun tuttuğunuz yeri elinizde kalıyor. Şimdi size sormak istiyorum arkadaşlar: İlçe belediyeleri kendi faaliyetlerini, bayram tebriklerini yapmak için gidip büyükşehir belediye başkanına "El aman" mı diyecekler, yoksa ondan tabela mı kiralayacaklar? Var mı böyle bir şey? Ben o ilçenin belediye başkanı olacağım, o ilçenin görünen merkezî noktalarında dört tane tabela bile asamayacağım...

Şimdi, “Bu sistem iki kademeli bir sistem değil, tek kademeli sistem; ilçe belediye başkanının hiçbir etkisi ve yetkisi yok.” dediğimizde hemen diyorsunuz “Kardeşim bunu karıştırıyorsunuz.” Ee karıştırıyorsak bunu niye koydunuz buraya? Bunu ben mi yazdım? İlçe belediye başkanlarına sorun bakalım bu hükme razılar mı ya da buna benzer onlarca hükme razılar mı?

Şimdi, kanunun 11’inci fıkrasında mesela afetle ilgili düzenleme yapılıyor, deniliyor ki: “Can ve mal güvenliği açısından tehlike oluşturan binaları tahliye etmek konusunda ilçe belediye başkanları büyükşehirden yardım isterler. Büyükşehir belediyeleri de can ve mal güvenliği bakımından tehlike oluşturan binaları tahliye eder ve yıkar.” Ee, pekâlâ, onun içindeki adamlar ne olacak arkadaşlar? Gariban köylü... Yani şehirlerdeki binalarınız çok sağlam, onun için kentsel dönüşüm yapıyorsunuz ama köylerdeki binaları düşünelim şimdi. Bu kanun kapsamında, şimdi, geldi, büyükşehir belediyesi, ilçe belediyeleri köylerdeki binaları taradılar. 16 bin tane köyü kapattık, onlar şimdi şehirli oldular; o yeni oluşan 16 bin köyün katıldığı sizin şehirlerinizdeki binaları geldi büyükşehir taradı, dedi ki: “Bu binaların ayakta durması mümkün değil. Yarın Allah korusun şu şiddette bir deprem olursa -ki bu büyükşehir yaptığımız illerin çoğu da ciddi deprem bölgeleri- bu binaları yıkalım.” Arkadaşlar, bizim göçebe Türkmen köylerimiz şimdi yeniden çadırlara mı çıkacaklar? Bunların yeniden iskânı nasıl sağlanacak? Bu parayı kim finanse edecek; büyükşehir mi finanse edecek, yoksa binası yıkılan vatandaş mı finanse edecek, yoksa merkezî Hükûmet mi finanse edecek?

Yani buraya her yazdığınız fıkra, her yazdığınız madde... Hani delinin birisi kuyuya bir taş atıyor, kırk tane akıllı toplansa çıkartmıyor. Bunu madem yazdınız, bunu adam gibi düzenleyin arkadaşlar. İşte biraz önce söylediğim şey buydu Sayın Dindar, yani bizim bakanlığın hukuk müşavirliğindeki kâtipler yazsaydı, kendi aralarında tartışarlardı bu iş nasıl olacak diye bunu daha iyi yazarlardı; ya bunu hiç yazmazlardı ya da yazınca bunun arkasından gelecekleri de bir düşünürlerdi. Ama Bakanlar Kuruluna bu tasarıyı götüren arkadaşlar sanıyorum bunu hiç okumadılar, okusaydılar onlar da sorarlardı.

Ayrıca, bir de tabii şu var: Bu rant alanlarında uygulanırsa... Yani şöyle gittiniz şimdi Muğla’nın güzel bir sahil köyünde “Buradaki binaların hepsi depreme dayanıklı değil arkadaşlar, bu binaların hepsini yıkalım. Size de şu koyun öbür tarafında, dağın arka tarafında -zaten köylüsünüz, sizin denizin kenarında ne işiniz var- orada konut yapalım, burayı da ben şöyle birilerine pazarlayayım...” Böyle bir uygulamanın içine girilirse bunun önüne kim geçecek? Bu konuda bir tedbiriniz var mı? Efendim, diyeceksiniz ki: “Belediye başkanları kendilerini seçen vatandaşa hizmet verirler.” Ama zaten nüfusun yoğunluğu şehirlerde oturuyor arkadaşlar, gariban köylerde bu rantlar oluşacak. Yani o gariban köylerin de bir ildeki büyükşehir belediye başkanlığı seçiminde etkisi ve yetkisi ne olacak? Meseleyi biraz ortaya geniş boyutlu, akıl ve mantıkla koyalım. Şimdi, bir kanun getiriyorsanız, vatandaşın bir derdini çözdüğünüzü iddia ediyorsanız bunun kötü niyetli uygulamalarına karşı da gerekli sigortaları yerleştirmek zorundasınız. Burada bu sigortalar yok arkadaşlar. Antalya’da, Muğla’da, Aydın’ın sahil bandında, İzmir’in sahil bandında, Balıkesir’in sahil bandında bu anlattıklarımın hiçbirisi olmaz şeyler değil arkadaşlar. Yani her düzenlediğiniz maddenin ucu açık, nereye çekersen oraya gidiyor.

Şimdi, 11’inci fıkrada sayılan görevler zaten ilçe belediyesinin görevi olması gereken hususlar. Şimdi, siz diyorsunuz ki: “Büyükşehir belediyesi lütufta bulunursa ilçe belediyeleri bu işleri yapabilirler, yoksa büyükşehir belediye başkanı nasıl talimat buyurmuşlarsa öyle olur.” Yani biraz önce söylediğimiz “İki kademeli belediye sistemi yoktur, tek kademeli belediye sistemi vardır”ın somut örneklerinden birisi de bu 11’inci fıkradır.

Şimdi kanunun 14’üncü fıkrası: “Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının uygun görüşüyle elektronik haberleşme altyapısı yapmak.” Şimdi, arkadaşlar, belediye böyle bir yapı yapacaksa yani münhasıran belli bir merkezden yapılması gereken işleri belediyeler yapacaksa o zaman Ulaştırma Bakanlığını kapatalım, çünkü Ulaştırma Bakanlığının yapması gereken Türkiye’nin... Yani bir ülkenin ulaşırma ağı aynı zamanda güvenlik ağı. Şimdi, yerel güçlere yarın... Tabii bizim endişelerimizi biliyorsunuz, siz de biliyorsunuz ama işinize gelmeyen kısımlarını duymazdan, görmezden, bilmezden geliyorsunuz. Yarın yerel güçlerin eline geçmiş, art niyetli güçlerin eline geçmiş yerel haberleşme ağlarının bu ülkenin birliği, bütünlüğü, güvenliği açısından ne denli kötüye kullanılabileceğini düşünmek lazım. Böyle bir ihanete sebep verecek bu maddeyi, bu fıkrayı külliye buradan çıkartmak lazım. İşte bunların hepsi ayrı madde olması gerekir, dediğimiz bu işte; bakın, birisi Ulaştırma Bakanlığının görevini düzenliyor, birisi Tarım Bakanlığının görevini düzenliyor, birisi İçişleri Bakanlığının görevini düzenliyor, birisi AFAD’ın görevini düzenliyor, yani hangi kanunu takip edeceğimizi şaşırtıyoruz bu maddeyi incelerken. Yani merkezin görevi ile mahallî idarelerin görevleri birbirine karıştırılmamalıdır. Baştan beri sizin iyi niyetli olmadığınızı söylediğimizde kızıyordunuz, lakin eyaletlere yetki vermeye bu 14’üncü fıkrayla devam ediyorsunuz, yani bunları oturun bir daha çalışın, bu kanun tasarısını hiç olmazsa bunun için bir daha çekin geriye, yeniden görüşelim.

Şimdi, 20'nci fıkra tarım ve hayvancılığı desteklemek görevi veriliyor büyükşehir belediyelerine arkadaşlar. Bu kanunun en garip düzenlemelerinden birisi de bu. Şimdi vatandaşa diyoruz ki: "Kardeşim, artık sen köylü değilsin, sen şehirlisin." Ayıp değil mi kardeşim, şehirlili niye hayvanla uğraşıyor, niye tarımla uğraşıyor? Yani tarihte şehir nedir, köy nedir, bunun ayrımının temeli nedir? Buna bir gelelim. Şehirde kim yaşar, köyde kim yaşar? Şehirde ticaretle uğraşan, vatandaşa sağlık, turizm, belediye vesaire gibi hizmetleri veren ve hakikaten o hizmetlerden yararlanan insanlar yaşar. Köyde kim yaşar? Tarım yapanlar yaşar. Ee, şimdi, biz köy bırakmadık ama şehirdeki adama "Tarım yapmaya devam edeceksin." diyoruz. Şimdi, bakın, bu sabah yine Ortaca Hali'ndeki hemşehrilerimle görüştüm. Bugün itibarıyla Ortaca Hali'nde en iyi narın kilosu 12 kuruş, iç piyasaya gönderilen domatesin kilosu 30 kuruş, ihracata gönderilen seçilmiş en iyi domatesin kilosu 50 kuruş, limonun kilosu 75 kuruş. Şimdi, bu fiyatlar Türkiye'de tarımın üretim yapamaz hâle getirilmesinin sonucudur. Bu adam 4,5 liraya mazot alacak, bu adam 50 kilosu 80 liraya gübre alacak, ilaç alacak; Ziraat Bankasından, tarım krediden kredi alacak, onun faizini ödeyecek; bu şartlar altında üretim yapacak. Kim? Köylü. Şimdi, bu yükler yetmedi köylüye, emlak vergisi, çevre temizlik vergisi, çöp vergisi, daha önce özel idare kanununda olmayan yola, suya, kanalizasyona katılım payı, vesaire, vesaire, aklınıza geleni yükleyeceksiniz; zaten bu şartlarda üretim yapamaz, ayakta duramaz olan köylünün sırtına yeni yükler saracaksınız, pardon köylü kalmadı, mahallenin sırtına ve o mahalliye "Sen tarımsal üretim yap." diyeceksiniz. Ya siz milletle dalga mı geçiyorsunuz, siz bu vatandaşlarımızı aptal mı sanıyorsunuz? Yani Allah izin verirse bayrama gitmemize izin verirsiniz bunları ben orada bütün hemşehrilerime anlatacağım.

NAMİK HAVUTÇA (Balıkesir) – Yok, bayramı burada kutlayacağız.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Hayır, izin verilerse orada anlatacağım yani.

BAŞKAN – Sayın Günel, para topluyoruz, kurbanı beraber keseceğiz burada.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Benim mikrofonu da açmışsın Başkanım katılayım diye herhâlde.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Bir kere hiç olmazsa bu fıkrayı buradan çıkartın, insanların aklıyla alay etmeyin.

Şimdi, 22'inci fıkra "5216 sayılı Kanun'un 24'üncü maddesinin birinci fıkrasının Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen (n) bendi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir." diyor. Yani Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği hükmü, Anayasa Mahkemesi kararını hiçe sayarak tekrar buraya yazıyorsunuz. Ya arkadaşlar, ayıp bu. Anayasa Mahkemesi ne... Başka şeye saygımız yok. Anayasa Mahkemesini kendiniz açısından saygı duyulacak hâle getirdiğinizi zannediyorduk biz, kendinizin düzenlediği Anayasa Mahkemesine bile saygı göstermiyorsunuz yani.

Şimdi, 23'üncü fıkra bayağı güzel bir fıkra arkadaşlar. Yani aslında bunun biraz daha açık yazılması lazım. "5216 Sayılı Kanun'un 26'ncı maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir. 'Ancak bu yerlerin belediye şirketlerince üçüncü kişilere devri 2886 sayılı Kanun hükümlerine tabidir.' " Yani, bu belediye şirketleri konusu tabii benim çok merak alanım. Şimdi, belediye şirketlerinin sermayesini kim veriyor arkadaşlar? Yani bunu belediye başkanları kendi cebinden mi çıkartıp veriyorlar, yoksa devletin belediyelere aktardığı kaynakların içerisinde belediye şirketlerine kaynak mı aktarılıyor? Şimdi, belediye şirketleri... Hani eskiden çok konuşulan KİT'ler vardı, onları özelleştirdik, birilerine peşkeş çektik, onlardan kurtulduk ama bu belediye iktisadi teşekküllerinin - eskiden "BİT" diyorduk bunlara- bizi nasıl yediğini az çok tahayyül edebiliyorduk ama şimdi bunlar belediye şirketleri olunca artık adına ne deniyor şimdi bilmiyorum, kısaltması nedir ben de bilmiyorum, biraz bu konudan da uzak kaldık. Şimdi, bu belediye şirketleri, aslında şu anda Türkiye'nin en büyük kangreni, Türkiye'deki kaynak israfının, Türkiye'deki belediyeler üzerinden belediyelerin, kamunun kaynaklarının kanunlara, Anayasa'ya aykırı olarak seçim çalışmalarında kullanılmasının en belirgin alanı. Şimdi, kaynakları belediye şirketlerine aktarıyorsunuz. Belediye şirketlerinin bütün araçlarının plakası sivil arkadaşlar. Üzerinde belediyeye ait... Yani yüzde 100'ü belediyenin parasıyla alınmış bu araçların ki bunlar geçtiğimiz seçim döneminde fotoğraflandı, Ankara'daki seçim çalışmaları sırasında. Efendim "Bizim kiraladığımız şirket mesaisi bittikten sonra şunu yapmış, bunu yapmış." falan gibi edebiyatları çok dinledik. İhale yapılacak her şey, önce belediye tarafından şirketlere aktarılır. Şirketler de zaten özel hukuk hükümlerine tabidir. Buradan istediği ihaleyi istediği kişiye verir. Bunu bence böyle yazmayalım. Bundan sonra, belediyeler hangi işi kime yaptırmak istiyorsa ona verir, istediği pazarlıkla verir, belediyelerin yaptığı bu işlerin hepsi İhale Kanunu kapsamı dışındadır çünkü... Aslında Kamu İhale Kanunu'nu da bu kanunla kaldırabiliriz! Kaynakların çoğu yerele geçeceğine göre, yerel bu kadar büyük kaynak kullanacağına göre...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Elli defa değişti zaten.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Aslında her gün değiştireceğimize kökten kaldırırız. Yani sonuç itibarıyla, bu fıkra tam AKP'nin uzmanlık alanında. Rant işini gerçekten çok iyi biliyorlar yani, ben tebrik ediyorum. Bu maddeyi AKP Genel Merkezinde yazmışlar. Bu madde başka yerde yazılamaz.

(24)' üncü fıkra tabii ayrı bir garabet. Bu hüküm çok enteresan. Demek ki büyükşehir ile ilçe belediyelerinin arasındaki görev tanımının doğru yapılmadığı, görev ve yetki konusunda bundan sonra çok ciddi tartışmaların çıkacağı öngörülmüş ve "Bunu İçişleri Bakanlığı düzenler" demiyorlar bakın. İlçe belediyelerinin kendi arasındaki anlaşmazlıklarda büyükşehir belediyesinin taraf olması bir nebze anlaşılabilir bir şey ama "ilçe belediyesi ile büyükşehir belediyesi arasında çıkan ihtilafı büyükşehir çözer." Bakın, şu lafa bakın ya! Yani İçişleri Bakanlığı ne iş yapacak arkadaşlar? O zaman İçişleri Bakanlığını da kaldıralım. Bu kadar basit bir meselede düzenleme yapamayacaksa İçişleri Bakanlığı, bunu bile artık "Siz kendi aranızda halledin, bizi karıştırmayın." diyorsa İçişleri Bakanlığına gerek yok o zaman. Böyle bir garabet olur mu? Ben İçişleri Bakanlığında hazırlanmadı derken bunları diyorum. İçişleri Bakanlığında hazırlansaydı, bunlar gözden kaçmaz. Mahallî İdarelerdeki bu yönetmelikleri falan yazan daire başkanının beraber çalıştığı memurlar bile bu kadar şeyi atlamazlar arkadaşlar. Yani ben oradaki daire başkanımızı, genel müdür yardımcımızı, genel müdürümüzü demiyorum ama oradaki memurlar bile bu kadar basit hükümleri atlamazlar. Atlarlar mı Sayın Valim, siz Bakanlık merkezinde bu kadar zaman çalıştınız?

BAŞKAN – Evet, Bakanlığı bayağı övdü.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Övmedi, gerçeği söyledi.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Övme falan değil arkadaşlar.

BAŞKAN – Övgü payı da olsun bizim Bakanlığımızın, ne var yani?

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Ben bunu övme olarak söylemedim. Gerçekleri söylemeyi övme kabul ediyorsanız övelim ama bunlar gerçeklerimiz yani. Böyle bir teşkilatımızı bertaraf ediyorsunuz, onun dışında böyle bir çalışma yapıp buraya getiriliyor. Gerçekten, o arkadaşlarımız da şimdi burada sıkıntıya düşüyorlar çünkü haberleri yok. Biz de burada lüzumsuz yere saatlerce, günlerce çalışıyoruz.

Otopark konusu Türkiye'nin kanayan bir yarası. Otoparkla ilgili, önceki Belediye Kanunu'muzda, şimdiki Belediye Kanunu'muzda ve şu andaki düzenlemenin içinde de hükümler var. Ama hükümleri koyuyoruz, bu manada, otoparkla ilgili şimdiye kadarki Belediye Kanunu'nu uygulamadığı için hakkında soruşturma yapılan ve cezalandırılan bir belediye başkanı var mı? Ben duymadım. İstanbul'da böyle bir belediye başkanı var mı Sayın Valim? Yok. Şimdi, kanun yazmak güzel. Yani buraya, belki bu kanuna konulan en güzel hükümlerden birisi bu. Lakin, bunu uygulama konusunda... Yani büyükşehir belediye başkanlarını kim kontrol edecek? Bu parayı başka yerde kullandığı tespit edilirse ne olacak? Yani Ankara Büyükşehir Belediyesi BOTAŞ'a doğal gaz borcunu ödemedi, bununla ilgili, getirdik, bu Mediste kanuni düzenleme yaptık geçen sene. "EGO'nun özelleştirilmesinden elde edilen paralar bu borçları öder, yetmeyi Hazine öder." dedik geçen sene. Demedik mi? Şimdi, Büyükşehir Belediye Başkanı, Ankara'da bu otoparkla ilgili paraları toplayacak, bundan sonra, Kumrular'daki otopark mafyası da legalleşecek, belediye orayı kiraya verecek, ondan sonra, bu belediye, topladığı paralarla otopark yapmak yerine başka işler yaparsa bunun hesabını sorabilecek misiniz?

Kanunun (27)'nci fıkrası var arkadaşlar, benim çok ilgimi çekti. "Sağlıkla ilgili her türlü tesisi açabilir ve işletebilir." Ben bunu yazılı olarak da sordum, sözlü olarak da sordum, bütçede de sordum Sağlık Bakanına. AKP on yıldır Muğla vilayetine hiç sağlık yatırımı yapmadı, Muğla'yı sağlık konusunda cezalandırdı. Bunun ötesinde, tabii başka, daha ileri bir şey var, o da şu: Muğla'da tıp fakültesi açıldı, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesinde. Yıllardır bu fakülteye öğrenci alınmadı ama iki senedir öğrenci alınıyor. Yani bu sene Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Tıp Fakültesinin ikinci sınıfta öğrencileri var. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesinin ve Muğla'nın ihtiyacı olan 500 yataklı bir araştırma hastanesi on yıldır konuşuluyor. Her sorduğumuzda "Her şey hazır, birkaç ay içinde ihale yapılacak." deniyor. Aynı şekilde, Bodrum'a -yazın 1 milyona dayanan nüfusuyla- ciddi bir devlet hastanesi yapılmasıyla ilgili taleplerimiz var. Bu konu Sağlık Bakanlığı tarafından da inkâr edilmiyor, "Gerçekten, burada böyle bir şeye ihtiyaç var." diyorlar.

Gene, Ortaca, Dalaman, Köyceğiz ilçesi ve çevresiyle bu bölgede en az 100-150 yataklı bir hastaneye ihtiyaç var. Bunun yapılması lazım. Sağlık Bakanlığı itiraz etmiyor. "Bugün yapıyoruz, yarın yapıyoruz..." Şimdi, bu kanun tasarısını görünce, bizim oraya niye hastane yapılmadığını anlamış olduk. "Nasıl olsa Muğla'dan istediğimiz sonuçları çok da arzu ettiğimiz seviyede alamıyoruz, bundan sonra Muğla sağlık işlerini kendisi çözsün. Muğla'ya sağlık yatırım yapmaya gerek yok çünkü zaten büyükşehir belediyesine yetki verdik." Artık yeni kurulacak büyükşehir belediyesi Muğla'da bir araştırma hastanesini kaç senede yapar? Bu süreye kadarki tıp fakültesi eğitimi nasıl yapılır? Bu eğitimden mezun olan çocuklarımıza canlarımızı nasıl emanet ederiz? Tabii o çocuklarımızın, yavrularımızın bir kusuru yok burada. Kusur, yapmayanlarda ama ben, sorunun cevabını bu tasarının içinde buldum. Yani Sağlık Bakanlığı diyor ki "Ben, Muğla'ya hastane yapmayacağım, başınızın çaresine bakın."

BAŞKAN – Sayın Erdoğan, toparlıyoruz değil mi efendim?

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Toparlamaya çalışıyoruz ama bu 48 fıkranın neresini toparlayacağız Sayın Başkan?

BAŞKAN – Ben yeteri kadar süre veriyorum size. Epey oldu.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Daha yarısındayız. Daha (27)'nci fıkrasındayız.

BAŞKAN – Bakın, size süre verdim, üzerinden daha on dört dakika geçti.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Ne yapayım? Yani ben kanun tasarısı dışında bir söz söylediysem...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Her birine onar dakika süre vermeniz lazım.

BAŞKAN – Doğru, doğru!

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – O zaman, söyleyin, deyin ki “Arkadaş, sen kanun tasarısı dışında geldin, burada bize masal okuyorsun...”

BAŞKAN – Evet, makul sürede toparlayalım Sayın Erdoğan.

Buyurun.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Bir tek nar fiyatları vardı tasarının dışında olan!

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Nasıl tasarının dışında canım! O da tarım faaliyet. Yani belediye...

Gene bu fıkranın içerisinde “Sporu teşvik etmek amacıyla gençlere spor malzemesi verir.” deniyor. Şimdi, arkadaşlar amatör spor kulüplerine, başarılı sporculara vesaireye olan destekleri anladık, bunları destekledik de alt komisyonda ama “Sporu teşvik etmek amacıyla gençlere spor malzemesi verir.” Bunun sınırı nedir? Bunu seçimden önce mi verir, seçimden sonra mı verir? Kaç kişiye verir? Kaç yaşında... Bu gençlerin tarifi kimdir? Yani ben de gencim, bana da verecekler mi? Yani bunları tarifi içine koyalım.

(28)'inci fıkrada gene baz istasyonları düzenlenmiş. Bu baz istasyonları tabii kangren. Bunun Ulaştırma Bakanlığının görüşü alınmadan, bu konuda uzman elemanı olmayan belediyelere tek başına verilmesi uygulamada yeni sıkıntılara sebebiyet verecektir.

Gene (29)'uncu fıkrada, bu Hükûmet tarafından, AKP hükûmetleri tarafından hazırlanan ve bütçe disiplini ortaya koyacak olan 5018 sayılı Bütçe Mali Kontrol Kanunu'na her kanunda olduğu gibi -aynen bu da Kamu İhale Kanunu gibi- bir atıfta bulunuyorsunuz. Zaten bu kanun tasarısını buraya getirirken de bu kanuna uymadınız. Şimdi, burada bunun adını koyalım. 5018 gerekliyse herkes 5018'e uysun, siz de uyun. Bu kanunun 5018'e uygun hâlde buraya gelmesini sağlayın. Yok, 5018 gerekli değilse, burada istisnalar getirmek yerine toptan bir hüküm koyalım, 5018'in kaldırılmasına...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Fiilen uygulanmıyor.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Bilmiyorum, Maliyeci arkadaşlar var mı? Buna bir açıklık getirelim.

Arkadaşlar (35), (36), (37)'nci fıkralarda gelirlerin dağıtımı düzenleniyor. Burada -ilerleyen fıkralarda da hükümler var- gelirlerin dağıtımı ve bu gelirlerin belediyeler tarafından nasıl harcanacağı var. “Belediyelere ciddi kaynaklar aktarılacak ama belediyeler bu kaynakların yüzde 10'unu kırsala harcamak zorundadır.” Muğla'da, şu anda kırsalda yaşayan nüfus yüzde 55'ten fazla. Bakınız, Muğla'da şimdiye kadar kırsalda yaşayan vatandaşın ödenekleri özel idareye gidiyordu, özel idare bu ödenekleri kırsala harcıyordu, yüzde 55'ten fazla vatandaşımızın kırsalda oturduğu ki 16.082 köy kapatılıyor burada. 16 bin köyün karşılığına siz yüzde 10 koyuyorsunuz. Başka vilayetlerdeki orantı nedir, tabii ben onu incelemedim ama Muğla vilayetinde eğer yüzde 50'den daha küçük bir kaynak kırsala ayrılırsa Muğla'da yaşayan vatandaşların yüzde 50'den fazlasına gelen kaynakların harcanması, hizmet götürülmesiyle ilgili haksızlık yapılacaktır. Mesela, Kayseri'de Pınarbaşı gibi coğrafi alanı çok geniş yerlerdeki... Mesela kışın o köy yollarını, Sayın Bakan Yardımcımız da Kayseri'de valilik yaptı... O 115 köyün yolunun yapılmasını, su götürmeyi, diğer hizmetleri sormuyorum, sadece kışın kar yağdığında bu kaynaklar o köylerin yollarını açmaya yetecek midir? O köyde kışın bu yollar açılmadığı için doktora yetişemeyen hamile kadının, yaşlı teyzenin durumu ne olacaktır? Bunları kim açıklayacak? Bunların cevap bulması lazım. Burada alan, nüfus ve coğrafi şart ilişkisi doğru kurulmamış.

(39), (40), (41)'inci fıkralarda daha önce Özel İdare Kanunu'nda olmayan içme suyu, kanalizasyon, yol, katılım payı düzenlemesi geliyor. Bakın, köylülerimizin sırtına bir kamyon yük sanılıyor, bu da Hükûmetimizin köylümüze bu kanunla en son hediyesi bu.

Bir de başından beri konuştuğumuz bu maddenin içerisinde yer alan Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı garabeti: Arkadaşlar, tüzel kişiliği olmayan, karar organı olmayan, sadece her şeyi valiye bıraktık diye ve üzerine de bir sürü görev yüklenen bir birim olmaz. Eğer, bu birim ciddi kaynakları cidden harcayacaksa yani Hükûmet bu birimi gerçekten aktif edecekse o zaman bu birimin sanal olmaktan çıkması lazım. Yoksa kendi başına valilerimize... Yani hiçbir teknik kadrosu olmadan, alım satımla ilgili, ihaleyle ilgili, ruhsatlandırma ile ilgili ciddi birimleri olmadan, verilecek görevleri valilerimiz yapamazlar. Eğer bu kadar ciddi kaynaklar verilecek

ise... Bakın, şimdi Ulaştırma Bakanlığı var ama Ulaştırma Bakanlığının kara yollarıyla ilgili ayrı genel müdürlüğü var, bunun yüzlerce mühendisi var, bunun yüzlerce mali işlerini bilen elemanı var, avukatı var, bilmem nesi var. Efendime söyleyeyim, işte başka bir sürü birimin görevini, özel idaredeki yüzlerce memurun yaptığı görevi şimdi biz burada sanal bir birime ve bu birimin üzerinden valiye diyoruz ki: "Sen yapacaksın." Arkasından gelecek olan şudur: Dün burada Genel Müdürümüz çok güzel bir konuya temas etti, "Daha önce biz bu işi belediyelere devrettik, yürümedi, valilere geri verdik." dedi. Şimdi siz bu görevi burada sanal olarak valiye vereceksiniz, valinin elinin altında bu hizmetleri gerçekleştirecek bir kurumsal yapı olmadığı için üç beş ay sonra "Kardeşim, valiler bu işi yapamıyor. O zaman belediyelere verelim." diyeceksiniz.

Yani bu iş samimi değil, bu kanun tasarısı yolda buraya gelirken böyle alfacele eklenmiş, mülki idare amirlerinin gazını almaya yönelik, kamuoyunda bu kanuna muhalefet edenlerin gazını almaya yönelik, bu sanal birimin... Yani bu kanun tasarısının buradan çekilip, bir kurumsal hâle getirilip, hepimizin aklına, mantığına sığacak bir şekilde getirilip, gerçekten bu birim üzerinden valilerin hizmet götürebileceği, bu hizmet biriminden aynen, şu anda özel idarede olduğu gibi kaymakamlara da kaynak aktarabileceğine dair kurumsal bir yapıyı ortaya koyalım, ondan sonra bu kanun tasarısını görüşmeye devam edelim. Şu kanun tasarısının 4'üncü maddesindeki 48 fıkranın her birisinin yeniden üzerinde tartışılıp bir uzman ekip tarafından, her birisinin ayrı bir madde olarak kanun tasarısı hâlinde getirilip burada görüşülmesi lazım.

Ben tekrar ediyorum Sayın Başkan: Bu görüştüğümüz hususların hepsini topladığımızda bu kanunun burada görüşülmemesi lazım. Başkan olarak yetkinizi kullanın; bu kanun tasarısını Hükûmete iade edin, Hükûmet bu kanun tasarısını üzerinde görüşülebilecek şekilde getirsin, ondan sonra konuşalım.

Teşekkür ediyorum, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan, teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlarım, tabii, hepinizi dinlemek istiyorum. Onun için sürelerle ilgili benim de bu konudaki hassasiyetimi siz de lütfen dikkate alın.

Sayın Günal, konuşacak mısınız efendim?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Lütfen...

BAŞKAN – Peki, ama bu süreyi dışarıdan gelenlere sıfır toleransla uyguluyorum, ona göre.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Başkanım, yani bir madde üzerine konuşuluyormuş gibi görünüyor ama 48 madde Başkanım.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkür ederim Başkanım, çok centilmensiniz. Yani dışarıdan gelene daha bir... Asli komisyonun üyesi geldi, bize daha çok fırsat tanımanız lazım, burasının tali komisyon olması lazımdı.

BAŞKAN – Şimdi bakın: Esas onu söylesin diye bekliyordum. Plan ve Bütçeye gidiyorsunuz, beş dakika konuşuyorsunuz, hemen mikrofonu kesiyorlar.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yok, biz konuşturuyoruz, öncelik de veriyoruz.

BAŞKAN – Bakın, Sayın Kalaycı da... Geliyorsunuz, beş dakikada hemen mikrofonu kesiyorlar, otomatik bağlamışlar.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkanım...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Ama oradaki Başkan eleştiriliyor.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkanım, Plan ve Bütçede böyle görüşülüyor. Biz bunun her maddesini... Ben şu anda (2)'nci fıkra üzerine söz almış bulunuyorum yani her fıkrada... Bize geldiği zaman biz bunu geri göndeririz, bu hâliyle kanun gelmez. Plan ve Bütçe Komisyonuna bu hâliyle kanun gelirse geri gönderiyoruz çünkü -az önce Sayın Erdoğan söyledi- 5018'de hükümler var, Mevzuat Hazırlama Yönetmeliği'nde var. Geçen gün size yine arz etmişim, birincisi, burada görüşme yetkiniz yok diye; ikincisi de, böyle olmaz. Yani kanun yapma tekniğine... Hiçbir şekilde böyle 150'ye yakın fıkrayı altına koyup da "4 madde" diye aceleden geçireceğiz diye olmaz. Aşağıda, bakın, bunun her biri için ayrı bir görüşme açılacak, önerge verilecek; o zaman bunların her biri ayrı maddedir. Yani bununla ilgili olsun olmasın bu şekliyle alta başka hükümler koyduğunuz zaman aynı şeyin unsurları değilse - arkadaşlarımız iyi bilir, Kanunlar Kararlardan kimse varsa- bu şekliyle kanun görüşülmez. Burası normal şartlarda temel kanun olabilecek şekilde 140'dan fazla maddesi olan bir tasarı dolayısıyla bu torba maddelerin hepsi ayrı ayrı görüşülür. Aşağıda da öyle bir şey olduğu zaman ilave bile olsa madde metni değişmez, yeniden komisyonun çoğunluğu aranır bir fıkra ekleyeceğimiz zaman dahi, eğer böyleyse.

Onun için, tabii ki siz bunu 1 madde olarak değerlendirince konuşma süresini fazla buluyorsunuz ama burası tam 48 madde; çarpı 10 dakikaysa 480 dakika, 5 dakikaysa 240 dakika konuşma hakkımız var yani nezaketen de olsa...

Dolayısıyla Sayın Müsteşarım, hoş geldiniz. Sayın Bakana bunları söyledik ama ben aşağıda konuşmam olduğu için sonunu bekleyemedim ama benim aldığım bilgiye göre de bunların hiçbirine somut bir cevap vermemiş. Tekrar size de söylemiş olayım. Böyle kanun gelmez. Kanunlar Kararlara danışmıyor musunuz? Bu şekliyle kanun yapmak... Biz bir tane önerge verdiğimiz zaman Başkanlık Divanı diyor ki: "Bunu geri çek." Niye? "Şu şarta uymuyor." İyi de şimdi bunu nasıl görüşeceksiniz? Şunu yapabiliyorsunuz: "Temel kanun" diyorsunuz, üç dört bölüm yapıyoruz, maddeler ama, her biri ayrı madde olarak, ki temel kanun değil de işte kitabına uydurdu arkadaşlar, çabuk geçsin, maddeleri de görüşülmesin diye bölüm yapıyorlar 30-40 maddeyi geçtiği zaman -15, 20, 30'ar maddelik her neyse- ve böyle geçiyor. Ama böyle bir şey olmaz, bunun her birisinin ayrı ayrı madde olarak görüşülmesi gerekiyor Sayın Başkanım. Yani ben şimdi bu 2'nci maddeyle ilgili dedim, 4'ün 2'siyle, artık, tek tek 4'ten 48'e kadar gideceği için.

Öncelikle bir şeyi arz etmek istiyorum: İşte, Kanunlar Kararlardan böyle aceleyle geçip Bakanlıktan gelince... İfadenizi şimdi aynen okuyup sonra ne anlama geldiğini beraber tartışalım istiyorum yani bu hâliyle kastettiğiniz şeyin olmadığını: 2'nci madde devam ediyor, 3'e geldik. "Büyükşehir belediyelerinin sınırları il mülki sınırlarıdır. İlçe belediyelerinin sınırları bu ilçelerin mülki sınırlarıdır." Şimdi yaptığınız ne, biliyor musunuz: Manavgat Belediyesinin sınırını ilçenin mülki sınırı... Tersinden kurmanız lazım cümleyi yani şu anda istediğinizi hedefleyememiş durumdasınız Türkçe olarak bakarsa Mahkeme, Anayasa Mahkemesine giderse ve uygulamada bir şey çıkarsa... Bakın, cümleyi yeniden okuyoruz. Büyükşehir Belediyesinin sınırı neresi şimdi? Antalya'yı örnek alıyorum. "Büyükşehir Belediyesinin sınırları il mülki sınırlarıdır." Yani 5 tane ilçeyi içine alıyorum, Aksu'dan ilerisi, artık, il mülki sınırı olmaktan çıkıyor bu yaptığınız Türkçeyle. Tam tersine, "İl mülki sınırları büyükşehir belediye sınırları kabul edilir." demeniz lazım. Şimdi ne yapıyorsunuz? Belediye sınırını il mülki sınırı yapıyorsunuz veya belediye sınırını ilçe mülki sınırı yapıyorsunuz. Bunu niye örnek verdim? Oturup, belli bir süzgeçten geçmeden, aceleyle, Bakanlıkta arkadaşlarımız, denildiği gibi -az önce Sayın Erdoğan diyordu- parti merkezinde hazırlarsa, oradaki Kanunlar Kararlardan arkadaşlarımız mevzuat hazırlama tekniğine uygun şekilde, diline de bakarak getirmezse... Maalesef buna bu aralar çok fazla rastlıyoruz Sayın Başkanım. Sayın Bakan, OVP'yle ilgili sorularda bunun 4 milyar civarında yük getireceğini söylemiş ama biz daha önce de söyledik. Bunun bir etki analizi var mı sizde? Bir ilçe kaç paraya kurulur? 20 küsur tane ilçe kuruyorsunuz? Kapatılanlardan ne tasarruf edeceksiniz? Yeni kurulacak birimlere ne kadar personel gidecek? Bu belediyelerden kapandığı zaman... O personel şu anda sıkıntıda. Mektuplar geliyor, yazılar geliyor daha önce çıkarmış olduğunuz kanundan dolayı. İl özel idarelerine devredilenlerden şimdi bir kısmı Millî Eğitime, bir kısmı Emniyete falan, darmaduman. Aileler dağılmış durumda. Bunlarla ilgili bir şey var mı? Nereye gidecek? Kaç kişi olacak? Kim bırakacak? Herhangi bir şey yok. Bize lütfen... Kanun yaparken -komisyonun özeti budur- koysunlar, konuşsunlar, ee biz de iki satır cevap verelim, sonra kanunu oylatalım; bu, kanun yapma değil, o zaman kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi gibi olur. Verelim bir yetkiyi, siz yazın, getirin. Daha önce Başbakan yapmıştı öyle biliyorsunuz, yazın, aceleden. Sonra 2 Kasım, 3 Kasım, hepsini doldurdunuz, yalapaşpa şimdi onları düzeltteceğiz diye boyuna yine uğraşıyoruz. Yani bütün kurumlarda onları düzeltmek üzere... Torba Kanun'un da bir kısmını geçen sene yaptık. Şimdi hâlâ kanun teklifleri var. Neymiş? "Orada bir yanlış yapmışız, onu düzeltelim." diyorlar.

Sayın Müsteşarım, bu sizin -senelerdir Sayın Başkanımızın da, sizin de bürokrasi tecrübesi var- hakikaten bu şekliyle içinize siniyor mu, merak ediyorum. Gerçekten bu kanun bu şekliyle içinize siniyor mu? Dürüstlikle... Sizin müktesebatınıza güveniyorum yani geçmişten bugüne tecrübenize de güveniyorum. Böyle kanun olur mu yani... Bu şekliyle kanunu geçirmek... Ha "Bize bir talimat verildi, kusura bakmayın, bizi de sıkıntıya düşürmeyin." diyorsanız o başka bir şey. O zaman bizi de fazla yormayın, bizim burada anlattığımız şeyler eğer dikkate alınmıyorsa... Arkadaşlarımız, hepsi alanında uzman kişiler. Az önce de söyledik. Bu komisyonlarda zaten kendi alanında uzman olan arkadaşlarımız mümkün mertebe çalışıyorlar. Bir sürü şey söylüyoruz, diyoruz ki: Bakın, bunlar Anayasa'ya aykırı. Bu şekliyle olmaz. İkincisi, burada görüşülmez. 1 lira bile eğer devletten istiyorsanız bunu Plan ve Bütçe Komisyonuna göndermeniz lazım. Plan ve Bütçe Komisyonu diyor ki: "Ben tali komisyonum, görüşmem." Başkana söyledik -bakın, burada yazıyor maddeler- oraya da söyledik, Komisyon Başkanına da söyledik. Önümüzdeki süreçte Sayın Meclis Başkanına da... Görevlendirmeyi o yapıyor ama bu işin bir doğrusu var, anayasal hüküm var.

Arkadaşlar, bu şekliyle, "Biz yaptık oldu." mantığıyla yaparsanız bu yanlışların içinden çıkamayız. Yani kaç defa bunlarla ilgili sıkıntılar dile getirildi. Komisyon üyesi arkadaşlarımız burada. Muhalefete mensup arkadaşlarımız defalarca bunları söylediler. Şimdi, Plan ve Bütçe Komisyonunun görevlerine baktığınız zaman, İç Tüzük'ün 20'nci maddesinde komisyonlar sayılır, gerekçesinde komisyonların görevleri belirtilir. Çok uzun olmasın diye de "Gerekçesine bakınız." diye dipnot düşer. Aynen diyor ki: "Kamu harcama

ve gelirlerinde artış veya azalışı gerektiren kanun tasarısı ve tekliflerini veya sadece belli hükümleri bu niteliği taşıyan kanun tasarısı ve tekliflerinin söz konusu hükümlerini...” Şimdi bu tasarısı kamu harcama ve gelirlerinde artış veya azalış gerektiriyor mu? Gerektiriyor, yeni yer kuruyorsunuz. Başka? “Mali işlemler ve gümrüklerle ilgili...” Mali işlemler mi bunlar? Evet. Peki, “Cari yıl bütçesindeki ödenek artışını öngören değişiklik tasarılarıyla cari ve ileriki yıl bütçelerine mali yük getirecek nitelikteki kanun tasarısı ve teklifleri...” diyor mu? Diyor. Buraya da giriyor mu? Giriyor.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – 23 tane ilçe kuruyor.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Değerli arkadaşlar, bu, Plan ve Bütçe Komisyonunun görevi. Bu konuların hepsinin aslı komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna gelmesi gerekiyor. Tali komisyon olarak İçişlerinde, Anayasa Komisyonunda aykırılık... Ki öncelikle Anayasa Komisyonuna gitmesi gerektiğini arkadaşlarımız defalarca söylediler, ilgili genel başkan yardımcılarımız açıklama yaptı, Sayın Genel Başkanımız grup toplantısında söyledi. Şimdi bunlar dururken bu bir dayatma. Bu şekilde kanun yapmak hakikaten bir gelenek hâline geldi Adalet ve Kalkınma Partisi Hükûmetinde. Aynı şeyi aşağıda yaşıyoruz. Yeniden, dün geceye kadar bekledik. EXPO Kanun Tasarısı var, arkadaşlarımız “Yok, bizim dediğimiz gibi olacak.” diyorlar. Böyle bir kanun yapma tekniği yok. O zaman, dediğimiz gibi, Hükûmet tek başına... Bütün konularda tek yetkili Başbakan, altını imzalayın, doldursun, ekine koyup koyup göndersin. Yani yasama yok, bu şekilde “yasama” diye bir şey yok Sayın Başkanım. Maalesef yürütmenin tahakkümü altındayız. Yargıyı zaten yandırdık, basın zaten susmuş durumda. Nasıl bir demokrasi, nasıl bir kuvvetler ayrılığı, bilmiyorum. Biz Mülkiyede okurken hocalarımızın söylediği birinci şey kuvvetler ayrılığıydı, şimdi kuvvetler birliğine geçtik. Bu şekilde bu kanunun burada görüşülmesi hem Anayasa’ya aykırı hem İç Tüzük’e aykırı. Bize gelmesi lazım önce. Ondandır da buna gelirken... Tabii, “gelmesi lazım” derken Sayın Müsteşarım, demin söylemiş olduğum; biz şu şu ilçeleri kuruyoruz, şu kadar ekstra personel lazım; filanca belediyelerden şu kadar personel boş çıkacak, bunları oraya aktaracağız, zaten mevcudu var; şu şu binalar lazım... Yani bir etki analizi yapılması gerekiyor, 5018’te arkadaşlarımızın söylediği o, artı, Mevzuat Hazırlama Yönetmeliği’nde, Başbakanlığın çıkarmış olduğu, 2005 yılında AKP Hükûmetinin çıkarmış olduğu, düzelttiği yönetmelikte de bunlar yer alıyor. Peki, o zaman, biz soruyoruz, soruyoruz, karşılığında bir cevap ya da tepki veya “Şurasında şu var, bunu düzelttik, yazılı verelim, sözlü verelim veya işte ekinde şu bilgileri verelim.” gibi bir şey ben duymadım Sayın Başkanım, yani biz yokken herhangi bir bilgi verildi mi? Sürekli inip çıkıyoruz, arkadaşlarımız burada, soruyoruz ama genel konuşmanın ötesinde bir somut bilgi maalesef gelmemiş. Var mı Başkanım? Bizim söylediğimiz sorulara Sayın Bakandan ek bilgi geldi mi? Ben kaybettim şeyi. Sayın Müsteşar zaman zaman geliyor, Sayın Bakan geliyor ama... Bu konularda yetkiyle ilgili, etki analiziyle ilgili herhangi bir şey geldi mi size?

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Gelmedi.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Arkadaşlara sordum ama hani belki bizim... Peki, o zaman nasıl devam ediyoruz? Yönetmeliğe aykırı, İç Tüzük’e aykırı, Anayasa’ya aykırı; biz bunu konuşuyoruz. Usul biliyorsunuz, eğer yanlışsa esastan önce geliyor.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sayın Günal, Sayın Başkan diyor ki: “Ben öyle uygun gördüm.”

MEHMET GÜNAL (Antalya) – “Ben öyle uygun gördüm.” dese yine diyeceğiz, “Bana öyle uygun görmemi söylediler.” diyor. Yani uygun görse, kendi kanaati olsa saygı duyacağız da... Diyor ki: “Bana öyle söylediler, ‘Sıkıntı çıkarmadan bu kanunu geçir.’ dediler.” Yoksa Sayın Başkana sorsak onun da kendi iradesiyle olsa içine sinmez.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Biz iradesini bilemeyiz, biz burada yapılan işleme bakarız.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – “Yani biz böyle geçireceğiz, bayramda da kurbanı keseceğiz.” mi diyor? Az önce çünkü katıldı ama ben maalesef, kendisine katılamıyorum. Bizim Akdeniz’de biraz fazla büyükbaş hayvan kesilmez. Biz, affedersiniz, keçi, koyun küçük keseriz, herkes kendisi keser, çok nadiren olur. Onun için katılamıyoruz ama Sayın Müsteşarım, hakikaten bunu bence Sayın Bakanla da görüşün. Bu aşamada keselim, buraya kadar geldi ama, bir oturup yeniden madde düzenlemesini, içeriğini yine çıkaralım bunu. Yani bu şekilde getirirsek hakikaten çok büyük sıkıntılar olacak. Yani yine geçirelim, varsa şeyi tartışalım ama hem kanun yapma tekniği açısından hem bütçeye etkilerini analiz edip 2013, 2014, 2015 bütçelerine ne getireceğine bakalım, ona göre kaynağını bulalım. Kaynağını bulmadan harcama yapmak sıkıntılı bir iş. Bu sefer, Sayın Maliye Bakanı diyor ki, geçen hatırlarsanız: “Vallahi, ben yazdım, söyledim ama beni dinlemiyorlar, bazı bakanlar kaynağını bulmadan harcama yapıyor.” Ee? “Onun için de bütçe açık veriyor.” Ee? “Vallahi, kusura bakmayın, biz de vergi zammı, harç zammı yapıyoruz.” diyor. Ondandır da biri günah keşisi arıyor, biri frenci oluyor, biri gazcı oluyor, direksiyonda kimse yok, araba boş boş gidiyor. Yani böyle bir şey içerisindeyiz. Dolayısıyla, bunu bence siz tekrar bir daha Sayın Bakanla, Sayın Başbakanla bir istişare edin. Yani bunu hakikaten bayramda eziyet etmeyin, buradaki arkadaşlarımıza da, vatandaşlarımıza da, çalışanlara da. Herkesin çalışma sürecinde olduğu bir ortamda eziyet etmeyin. Zararı

yok, biz kurbana gene katılalım, parasını verelim de biz ayrı keseriz, yani burada olmadan da katılabiliriz, illa ki burada olmak gerekmiyor. Tekrar lütfen, bunları gözden geçirelim. Öncelikle Anayasa'ya aykırılık açısından, sonra İç Tüzük'teki hükümler açısından Plan ve Bütçe Komisyonuna gönderilmesi. Bu sizin yetkinizde. Bakanlık geri çekebiliyor, Başkanlığa geri gönderebiliyor, yeniden görüşülmesini isteyebiliyor. Dolayısıyla, bu aşamada bu eziyetten, insan haklarına aykırı çalışmadan vazgeçelim ve yeniden arkadaşlarımız bir gözden geçirsinler. Gerekirse buradaki diğer partilerden arkadaşlardan da bir heyet oluşturup bir bakın, şekil, şemail, ve içerik açısından, olabilen uzlaşmayı yapalım, yine siz ısrar ederseniz tartışırız, önergelerimizi veriz ama en azından bir oturup o uzlaşma havasını bu bayramın yüzü suyu hürmetine hem manevi bayramımız var Sayın Başkanım, arkasından da millî bayramımız var. İki de birlik ve beraberliğimizin sembolüye yani "Biz yaptık, oldu." demeyin, gelin, şu iki bayramın yüzü suyu hürmetine hangisini dikkate alırsanız, bir oturun, deyin ki: "Bayramlar güzel şeyler içindir. Bir oturalım, muhalefeti da adam yerine koyalım, birazcık onların söylediklerine de bakalım." Hiç olmazsa, kandırmaca da olsa birkaç şeyimizi dikkate alın da biz de diyelim ki: "Ya, iki üç maddeyi dikkate aldılar, bu işi yaptılar." Yoksa hakikaten bu çok tartışılır. Bakın, size söylüyorum: Aşağıda bunlar ayrı madde olarak görüşülür Sayın Müsteşarım. Siz böyle "Beşi koydum, burada görüşüyorum." gibi yaparsanız o olmaz.

ALİ SERİNGİ (Gaziantep) – Bunlar da biliyor bunu.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Biliyor da şimdi burada niye uygulamıyor o zaman? Yani burada uygulamadığınız zaman "Usul açısından bu kanunun görüşmeleri aykırıdır, İç Tüzük'e ve Anayasa'ya aykırıdır." diye gidersek baştan sakat doğar. Bakın, usul şartı her zaman esastan önce gelir. Usulde eksiklik varsa esasın bir anlamı kalmaz, müteallik eder. Onun için, şu anda yaptığımız görüşme aslında şeklen uygun değil İç Tüzük'e, usulsüz yapıyoruz. Zaten, baştan burada görüşülmesi usulsüz de siz görüşürken de tali komisyon olarak da görüşürseniz yine madde madde, ayrı ayrı görüşmemiz gerekiyor. Onun için, ben tekrar ayrıntısına, usulün ötesinde, çok fazla girmeden söylüyorum: Burada bakın, vatandaşa bir sürü yük geliyor, arkadaşlarımız defalarca söyledi, köyle hiç alakası olmayan vergiler geliyor. Ha, büyükşehir yine yapın.

Sayın Başkanım, Sayın Müsteşarım, Yani büyükşehir olsun, onlara bir itirazımız yok. Kriterleri tartışırız, 700 olur, 800 olur, 1 milyon olur, o başka bir şey ama siz "Büyükşehir sınırını biz il mülki sınırı yapacağız." derken hatta, tam tersini yapıyorsunuz, dedim ya, illeri daraltıyorsunuz şu anda. Bunu da gözden geçirmeniz lazım, bir önergeyle değiştirmek gerekiyor arkadaşlarımız üzerinde çalışırsa. Amacınızı da burada ortaya koyamıyorsunuz. Yani bu vatandaşlar ne yapacak? Geçen gün söyledim -siz yoktunuz- Sayın Bakana, köylü düşün yapamayacak şimdi. Şikâyet var, 150 bin lira ceza yazmışlar. Burada, ilçe sınırlarına dâhil olmuş köyün birisi, beldeden köye dönüşmüş. Adı köy. Şikâyet ediyor, yanındaki adam çekemiyor, bahçe kavgası yapmış, sınır kavgası yapmış. E, geldi, 150 bin lira, vatandaş, köylü... Niye? Efendim, evinin önünde düşün yapmış, davul çalmış. Hem de bir tane değil, bir haftada iki tane mi ne düşün olmuş, aynı köyden 3 kişiye jandarma tutanak tutmuş. Şimdi bir de yetki kargaşası var. "Ne yapalım?" dediler, ben de akıl verdim: "Jandarmaya itiraz edin, burası ilçe, polis gelsin." dedim. Jandarmanın ne işi var yani ilçe merkezi olan... İlçenin bağlı yeri mahalleyse köy, mahalleye dönüşmüş değil mi? Yani şimdi, "İtiraz edin, jandarma tutanağını kabul etmeyin." dedik. Neyse belediyeden bir şekilde şimdilik çözdüler ama cezayı düşürdüler, yetkileri varmış bir şekilde. Onların bir çevre komisyonu mu var, siz daha iyi biliyorsunuz, bir alt komisyon kuruyorlar. Şimdi, bu genele yayılacak Sayın Müsteşarım. Köylü ahırından sorun yaşayacak, hayvanlarından sorun yaşayacak. Birisi şikâyet ettiği zaman, eli mahkûm, gidip orada tutanak... Ha, siz protokolle "Jandarmayı görevlendirdim." dersiniz, "Polis yetmediği yer..." dersiniz ama öyle bir hâl alacak ki yetki kargaşası, herkes birbirine girecek.

Şimdi, büyükşehir belediye başkanı hayvancılığa nasıl katkıda bulunacak? Yani ne yapacak? Yani şimdi zaten valilik yetişmiyor. Benim köyümdeki hayvanları, nasıl, gelip sayacak mı, ahırına ruhsat mı verecek? Bizim köyde herkesin evinin altında ahır var, bunları kapatacak mıyız, ne yapacağız? Yani adam, affedersiniz, mallarını nereye bağlayacak? Yani evin altına ahır yapmış, üst katını köyde ev yapmış. Şimdi, bu adam nereye bağlayacak? Onlara ayrı bir ruhsat mı vereceğiz, nasıl olacak? Yani bunlar "Böyle geçtik, kanunu çıkardık, yazdık." demesi kolay. Yani ne olacak bu işler? Hiçbirisine ilişkin bir hüküm yok. Özel idarelerin bir kısmı kapanıyor, öteki buraya gelmiş, o ilçe müdürlüklerinin yetkisi... Vali duruyor ama göstermelik mi olacak? Kaymakamın durumu ne olacak? Doğrudan şimdi, kaymakam da büyükşehir belediyesine mi bağlı olacak? O işleri de ben pek çözemiyorum. Kusura bakmayın, yani Mülkiyeliyim ama kaymakamlık yapmadığım için, sizler biraz, hepsi arkadaşlarımız, Sayın Valim de biliyor. Yani gittiğimiz yerlerde ziyaret ettik, gördük. Burada valilerimiz, kaymakamlarımız, arkadaşlarımız meslekten geldi ama ben de biraz Ziraat Bankasının verdiği kredilerden dolayı, eş durumundan, biraz köylerdeki hayvancılığın durumunu biliyorum, biraz da kendim çocukluğumda çok keşik götüğüm için... Bizim oralarda "keşik" derler, köyün bütün hayvanı bir araya toplanır, affedersiniz, sırayla herkes, bir gün birisi, bir gün birisi onları otlatır. Şimdi, onlar ne olacak? Yani hâlâ o devam ediyor bizde, azaldı sayısı, bitti ama 100' se 50' ye düştü, 20' ye

düştü. Sağ olun, AKP Hükûmeti sayesinde hayvancılık. Bunları örnek olarak söylüyorum defalarca bu maddelerin içerisinde tartışılması gereken hususlar var. Onun için, bence tekrar bir daha oturup bunları bir gözden geçirelim. “Biz yaptık oldu.” mantığıyla acele etmeyin çünkü seçimin erkene alınmasına ilişkin şey de geri çekildi, daha biraz bayramdan sonra vaktimiz var, hiç olmazsa bir sakin kafayla oturup konuşalım ama ikna olmuyorsa, Sayın Başbakan “İllaki böyle çıkacak.” diyorsa yeniden bir daha değerlendirerek en azından siz de bizim söylediklerimizi kendilerine iletirseniz bunlar makul şeyler. Henüz siyaset yapmadık yani teknik olanları söylüyoruz ama bu teknik konularda düzeltme olmazsa o zaman başka şeyler arayıp arkasında o zaman “samimiyet yok, iyi niyet yok” deyip siyasi olarak bazı kabullerin olduğunu, bazı sözlerin yerine getirildiğini düşünmeye başlayacağız. İnşallah, ben, teknik komisyon olarak şimdilik teknik düzeyde kalıyorum Sayın Başkanım ama sizin söylediğiniz kadar, böyle, süre şartı koydunuz, ben de uymaya gayret ediyorum misafir olarak ama demin söylediğim gibi, eğer bunları İç Tüzük’e uygun yaparsak beş dakika verirsiniz tam iki yüz kırk dakika bu maddenin temelinde misafirlere, bizim size yaptığımız gibi yani beşer dakikadan yaparsak misilleme iki yüz kırk dakika konuşma hakkım var. Bak “dört yüz seksen” demiyorum. Onun için şimdilik burada kesiyorum ama bu söylediklerimi “Böyle bir espri gibi alıp biz devam edelim.” diyorsanız bir anlamı yok. Bunların içeriğinde söylediklerimizi dikkate alıp bu Komisyonu bugün belli bir şekilde, arkadaşlarımızın sözlerini, görüşlerini de aldıktan sonra bence ara verip bayram sonrasında oturup düzgün bir şekilde eksiklerini tamamlayarak çıkarırsak hem bize yakışanı yapmış oluruz hem yasamanın haysiyetini korumuş oluruz hem de en azından daha az zararlı bir kanun tasarısını çıkarmış oluruz diyorum, teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Günel, teşekkür ediyoruz.

Görüşmelere devam ediyoruz. Komisyon olarak bize gelen tasarı üzerinden, alt komisyon raporunu bağlayarak alt komisyon raporunu maddeler hâlinde görüşmeye devam ediyoruz.

Sayın Serindağ, buyurun efendim.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, benden önce konuşan sayın iki milletvekili bana göre ve size göre de öyle olduğunu zannediyorum, belki de heyetimize göre, çok önemli şeyler söylediler. Bunları biz günlerdir söylüyoruz. Şimdi, çok önemsiz bir konuyu görüşmüyoruz; tam tersine, çok önemli bir tasarı üzerinde görüş oluşturmaya çalışıyoruz. Bunun acele ile buraya getirilmiş olması ve yapılan eleştirilerin hiçbirinin dikkate alınmaması bizleri gerçekten çok üzüyor. Kişisel olarak bir üzüntümüz yok, ülkemiz adına üzüntü duyuyoruz.

Benden önce konuşan Sayın Ünal, yarım saat bu tasarıdaki aksaklıkları, yöntemdeki sakatlıkları anlattı. Yani şimdi bize şöyle bir açıklama yapılırsa belki tatmin oluruz: Bütçe Plan Komisyonunda niçin görüşülmediği hususu açıklığa kavuşturulursa tatmin oluruz. Anayasa Komisyonuna niye gitmediği konusunda yeterli bir açıklama yapılırsa belki tatmin olursunuz. Şöyle diyebilirsiniz: “Bu tasarı herhangi bir mali hüküm içermemektedir.” Yani herhangi bir mali hüküm içermiyorsa öyle diyebilirsiniz. “Efendim, herhangi bir konuda gelir artışına veya gelir azalışına sebep olmuyor, sebebiyet vermiyor.” diyebilirsiniz, yani diyebilirsiniz ama bunların hiçbirine dokunmadan, bunların hiçbirini irdelenmeden, bu konuları vuzuha kavuşturmadan “Efendim, görüşmeye devam ediyoruz.” demek bence açıklanması çok zor bir durum.

Türkiye’de, yani şu anda bizim sistem tartışması yapmamız bana göre Türkiye’ye en büyük haksızlık. Niye? Biz yeni kurulan bir devlet değiliz ki. Bizim anayasa çalışmalarımız bile yüz elli yıldan daha fazladır. Yani geniş bir yönetim birikimimiz var bizim, yıllar içinde oluşmuş bir yönetim sistemimiz var. Elbette, bu sistem çağın gereklerine uygun hâle getirilmelidir, ona kimse bir şey demiyor ama bunun için iyi niyetle herkes masa etrafında bileşmeli ve Türkiye’deki sistemin daha iyi işleyebilmesi için, varsa aksaklıklarının giderilmesi için herkes üzerine düşünce yapmalıdır. Bu oluşacak yeni sistem hepimizi ilgilendiriyor, sizi de, bizi de, bizim çocuklarımız ilgilendiriyor. Sizin getirdiğiniz bu yeni sisteme biz iş olsun diye muhalefet etmiyoruz. Şimdi, bize göre, “bana göre” diyeyim, bana göre, AKP’nin burada iki temel amacı var: Bir, AKP her ne pahasına olursa olsun bazı yerlerde seçim kazanmak istiyor, bugüne kadar kazanamadığı yerlerde seçim kazanmak istiyor. İki, seçimi kazanmak suretiyle buradaki rant alanlarıyla ilgili tasarrufta bulunmak istiyor ama bu peşinden pek çok sorunu beraber getiriyor. Şimdi, getirilen bu sistemin ülkenin üniter yapısını zayıflatıp zayıflatmadığı konusu üzerinde durmuyorsunuz, başka sakıncaları üzerinde durmuyorsunuz, sadece, seçim kazanmaya odaklanmış bir hareket tarzıyla hareket ediyoruz. Bu çok yanlış. Siz genel seçimi belki kazanırsınız. Yani illa, böyle bir düzenleme olmasa siz kendinize güvenmiyor musunuz? Yani hiç seçimi alamayacağınızı mı düşünüyorsunuz oralarda? İlla bu değişikliği yaparak mı seçimi kazanmanız lazım? Siz öyle mi düşünüyorsunuz acaba? Öyle bir değişikliğe gitmeden seçim kazanacağınızdan hiç umudunuz yok mu? Yani onun için mi bu tür bir değişiklik öngörüyorsunuz?

Merkezî yönetim, yerinden yönetim konularını ister istemez tartışıyoruz burada çünkü bu sadece bir belediye kanunu değil, merkezî yönetimi de derinden ilgilendiren bir tasarıdır bu. Her iki yönüyle de tartışmak lazım. Merkezî yönetimin de yerinden yönetimin de kendine özgü avantajları ve dezavantajları vardır. Bunları optimum bir noktada birleştirmek lazım. Aslında, bizim Anayasa' mız bunu biraz başarmış, varsa eksikliklerini giderdim. Nasıl başarmış? Yetki genişliği sistemi yoluyla bunu düzenlemiş yani merkezçiliğin, merkeziyetçiliğin sakıncalarını yetki genişliği sistemini benimseyerek azaltmış. Ne yapmış? Merkezin taşradaki en büyük temsilcisine kendiliğinden karar alma ve uygulama yetkisi vermiş. İl sistemimiz biliyorsunuz yetki genişliği esasına dayanıyor. Yetki genişliği de budur. Yetki genişliği merkezin taşradaki temsilcisinin, en büyük temsilcisinin merkez adına karar alma alması ve uygulaması demektir. Biz bunları hiç tartışmadan, şimdi tümünden bir sistem değişikliği öneriyoruz.

Şimdi size bir örnek vereyim değerli arkadaşlarım, Hasandede Belediyesi. Hasandede biliyorsunuz Kırıkkale-Kırşehir yolu üzerinde yolun kenarında olan bir belediyedir. Çok eski bir geçmişi vardır. Bu kadar bir dosya hazırlamışlar. Daha önce bundan yıllarca önce belediye medisi ilçe olmak için karar almış. Adamlar diyorlar ki: Biz tüm alt yapı tesislerimiz tamam yani imar planımız var, kanalizasyon şebekemiz var, ilçe olmaya ehil olacak şekilde şu şu şu hizmetlerimiz bugüne kadar yapıldı. Bu karar geliyor il genel meclisinde tartışılıyor. O zamanki genel meclis başkanı aynı zamanda vali Fikret Güven başkanlığında bir toplantı yapıyorlar, zamanın Kırıkkale valisi. Diyorlar ki: Burası ilçe olmaya layıktır, ehildir. Karar alıyorlar o şekilde. Bunların hepsi İçişleri Bakanlığı kayıtlarında var. İçişleri Bakanlığında da onlara yazı gidiyor. Zamanın müsteşar yardımcısı imzasıyla Bakan adına imzalamış. Diyor ki: "Tamam, siz haklısınız. Siz ilçe olabilecek durumdasınız. Yeni ilçeler kurulurken bu husus değerlendirilecektir." Şimdi o belde halkı ilçe olmayı beklerken şimdi belediyesini kaybetti yani mahalle oldu. İnsanlara bu kadar eziyet yapmanın bir anlamı var mı yani? Siz önce umut veriyorsunuz "Tamam, siz ilçe olaya layıksınız." diyorsunuz, hatta içme suyu arıtma tesisiyle ilgili yazışmalar bile var. Yani burada ilçe olmayı haklı kılacak pek çok neden var ama adamlar bir gün uyanıyorlar. Diyorlar ki: "Yok efendim siz ilçe olamazsınız, ilçe olmadığınız gibi belediyeniz de lağvedilmiştir. Siz artık bundan sonra belediye de değilsiniz, ancak mahalle olabilirsiniz."

Şimdi, ikinci bir örnek vereceğim. Siz diyorsunuz ki: Tabii bu tasarının hazırlanmasındaki temel amaç ölçek büyüdükçe hizmet maliyetinin azalacağı varsayımdır. Öyle bir varsayımdan hareket ediyorsunuz. Bunun böyle olmadığını daha evvel Amerika'da yapılmış bir araştırmayı örnek göstererek açıkladım. Şimdi diyelim ki öyle. Sivas Milletvekilimiz Sayın Ali Turan burada. Ali Bey, Sivas' ın yüzölçümü ne kadar hatırlıyor musunuz?

ALİ TURAN (Sivas) – 28 bin kilometrekare.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Kusura bakma yani bilgi sınamak bakımından değil, öğrenmek için yani.

Bildiğim kadarıyla en çok köyü olan. ("1.000 civarında köyü var" sesi)

1.000' den fazladır. Benim bildiğim kadarıyla Sivas Türkiye' de köyü en fazla olan ildir, ben öyle biliyorum.

ALİ TURAN (Sivas) – 1.270 köyü var.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Bilmiyorum siz köy de mi büyüdünüz şehirde mi büyüdünüz?

ALİ TURAN (Sivas) – Hem köyde hem şehirde.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Ya kusura bakmayın arkadaşlar, öğrenmek için soruyorum.

Köyünüz ne kadar mesafede bilmiyorum Sivas' a.

ALİ TURAN (Sivas) – Yeter mi?

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Peki kalsın, peki tamam. Bu kadar kalsın. Yani bir örneğe gidiyorum değerli arkadaşlarım. Şimdi bakınız, madem ölçeği esas alıyorsanız e niye 28 bin kilometrekarelik bir alana sahip ili büyükşehir belediyesi yapmıyorsunuz da onun yerine çok daha küçük bir alanı kapsayan bir yeri belediye yapıyorsunuz? Arkadaşlar, tek ölçüt olarak nüfusu alırsanız yanılırsınız. 5216 sayılı Yasa' da bile nüfusun yanında bazı başka kriterler de öngörülmüştü. Onu bile kaldırdınız. Şimdi çünkü siz de biliyorsunuz ki yani boşa koysanız dolmuyor, doluya koysanız almıyor çünkü sizin bir hedefiniz var, o hedefe gitmek için tüm yolları mubah görüyorsunuz, tamamen Makyavelist yöntem. Makyavel biliyorsunuz bir düşündürdür yani öyle şey anlamında söylemiyorum tabii. Tamamen Makyavelist bir düşünce ile hareket ediyorsunuz. Ne? İlla orada seçimi kazanacağız. İki, oradaki kıyıları rantı el koyacağız. Ülke bundan zarar görmüş, ülkenin üniter yapısı bundan etkililmiş, zarar görmüş... Yani görmediğini söyleyebilirsiniz, o da bir düşüncedir. Bizim amacımız, biz diyoruz ki: Arkadaşlar, tartışalım burada, bizi ikna edin, bizi ikna edin, ikna olalım.

Sivas örneğini daha fazla Sayın Ali Turan' a sorularda terletmemek için burada bırakıyoruz ama Ali Bey, tabii Sivas konusunda yeterli bilgiye sahip tabi ama İstanbul' u daha iyi biliyor, öyle zann ediyorum.

Şimdi değerli arkadaşlarım, siz diyorsunuz ki: Köylüye herhangi bir yükümlülük gelmiyor. Daha doğrusu geldiğini siz de biliyorsunuz da, işte beş yıl süreyle bir bölümünü erteliyorsunuz ama demin Sayın Kalaycı açıkladı. Bazıları hemen yürürlüğe girecek. Emlak Vergisi hemen yürürlüğe girecek. Gelin vatandaşlarımıza bunu anlatalım ya, doğruyu söyleyelim. Tüm bunlara rağmen halkımızı “Evet” diyorsa tamam uygulayalım arkadaşlar, bizim dediğimiz o. Halkın iradesine başuralım. Siz hep demokrasiyi savunmuyor musunuz, biz hepimiz savunmuyor muyuz? Burada ne sayesinde varız? Demokrasi sayesinde varız. Gelin vatandaşları...

BAŞKAN - Sayın Serindağ, benim köyde yaşadığımı bilirsiniz. Tapu kadastro geçmezden evvel tarlaların böyle bir vergi sistemi yoktu. Köyümüzde tapu kadastro geçtikten sonra babam da vergi vermeye başladı. Yok yani sanki köyler hiç vergi vermiyordu da şimdi verecek anlamı da çıkmamalı bundan.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Bazıları köyde emlak vergisi yok biliyorsunuz.

BAŞKAN – Evet. O manada söylüyorum yani çıkanları da bilelim diye söylüyorum. Yani şu an su parası da veriliyor.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Şimdi yani siz diyorsunuz ki: Eskiden bazı vergiler vardı biz de şimdi onlara yeni vergiler getiriyoruz, bu sözün anlamı o tabii, bu sözün anlamı o.

Şimdi değerli arkadaşlarım, köye getirilen yükümlülükler artıyor.

Bir de bir konuya dikkatinizi çekmek istiyorum. Şu belediye zabıtasından bir miktar söz etmek istiyorum değerli arkadaşlarım. Şimdi belediye zabıta yönetmeliğini internetten indirdim, biraz baktım ona. Belediye zabıtasının bir kısım görevlerini sayıyor. Söylüyorum: Belediye zabıtasının kırsal alanında halkın huzur ve güvenliği sağlamaya yönelik görevleri var yani belediye zabıtasının görevi. Biliyorsunuz belediye zabıtası özel bir kolluk gücüdür yani kolluk ikiye ayrılıyor. Bir, genel kolluk, bir de özel kolluk. Biliyorsunuz belediye zabıtası da özel kolluktur.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - İstanbul Büyükşehirde vatandaşları ilk onlar dövüyor. Eylem yapana ilk tekme onlar atıyor.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Değerli arkadaşlarım, emir ve yasakları uygulama görevi var. Yani kolluğun yaptığı görevler var. Başka ne var? Trafikle ilgili görevler var. Şimdi siz o sahadaki bir kısım görevi yani kolluğun yapması gereken görevlerin bir bölümünü onlara veriyorsunuz zaten. Bu kolluğu kim orada görevlendiriyor? Belli. Çünkü belediye zabıtası bunun adı üzerinde belediye zabıtası. Trafikle ilgili görevi var. Şimdi bunları düşünmeden, bunları irdilemeden böyle bir değişikliği yapmak çok zor.

Şimdi değerli arkadaşlarım, amatör spor kulüplerine nakdi yardım bundan sonra yapılabilecek öyle mi? Biliyorsunuz amatör spor kulüplerine zaten belediyeler eskiden de yardım yapıyorlardı.

BAŞKAN – Aynı yardım.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Şimdi bir de nakdi yardım getiriyorsunuz. Şimdi biz sporu geliştirmek istiyorsak nakdi yardım yerine başka tedbirler düşünmemiz lazım. Ne yapmamız lazım? Semt sahaları yapmamız lazım. Ne yapmamız lazım? Spor okula getirmemiz lazım. Yani sporu siz okula sokamadıktan sonra başarılı olamazsınız.

Şimdi değerli arkadaşlarım, alınmak danılmak yok. Şimdi sizin bu getirdiğiniz hüküm bizde şöyle bir şey uyandırıyor, diyoruz ki: Amatör spor kulüplerine nakdi yardımı yapmak yoluyla bazıları koruyacak, bazıları göz ardı edecek. Öyle diyoruz bakın çünkü objektif bir kriter yok. Siz deseniz ki: İşte tüm spor kulüplerine bilmiyorum teknik deyimi zannediyorum federe spor kulüpleri mi deniyor?

BAŞKAN – Sadece amatörler.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Mesela amatör lig var, amatör lige bir şey katılabilmesi için oradaki amatör spor kulübünün zannediyorum federe olması lazım, öyle bir şeyi var yani unutmuş olabilirim de öyle bir şeyi var çünkü federasyondan geliyor yani üzerinde bir federasyon var ya, ondan geliyor.

BAŞKAN – Yani benim bildiğim kadarıyla Sayın Serindağ, izin verirseniz, belediyeler bu aynı yardım için söylüyorum, federasyona yazı yazar. Sınırlarım içerisindeki amatör spor kulüplerinin tespitini istersiniz medis ve encümen kararıyla aynı yardımlarınızı yaparsınız. Mevcudu söylüyorum. Burada nakdi yardım geliyor şimdi.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – İyi niyetle düşünürseniz öyle ama burada bu mekanizmayla bu şekilde oluşturulacağına dair bir hüküm yok. Burada öyle bir şey yok. Şimdi bakınız, demin söyledim ya, sporu geliştirmek lazım tabii. Spor okullara getirmek lazım. Şimdi biz 74 milyon nüfuslu bir ülkeyiz arkadaşlar. Millî takımımız şimdiden Brezilya'ya gitmekten vazgeçti gibi, artık bir mucize lazım herhalde yani havlu attı. Bakın biz 74 milyon nüfuslu bir ülkeyiz. Avrupa'da kaç vatandaşımız var? Zannediyorum 3-5 milyon vatandaşımız var. Bakın Avrupa'da başarıyla top koşturan bir sürü göçmen futbolcumuz var. İşte Mesut var, Nuri Şahin var, öbürü var, öbürü var yani 4,5 milyon nüfuslu bir topluluk Avrupa'nın belli başka liglerinde top oynayacak futbolcu yetiştiriyor ama biz

74 milyonluk bir ülkeyiz, burada yaşıyoruz ama biz öyle futbolcu yetiştiremiyoruz. Demek ki sistemde bir aksaklık var yani Türk insanında sporu karşı bir yeteneksizlik yok. Demek ki başka şeyde aramak lazım. O zaman sporun kitlelere ulaştırılmasında bir sorun var. O zaman bunu ele almak lazım. Yani her şeyi para vererek, oyuncak dağıtarak, bilmem ne ederek şey yapamayız. Sistemin aslına, özüne inmemiz lazım.

Bir başka nokta: Şimdi on ikinci fıkra -hep aslında bunların madde olması lazım ama fıkra olduğu için- ne diyor: "5216 sayılı Kanun'un 7'nci maddesinin üçüncü fıkrasının (d) bendindeki beceri kursları açmak ibaresinden sonra gelmek üzere 'mabetler ile' kelimesi eklenmiştir." Bu 5216 sayılı Yasa'yla büyükşehir belediyesine öyle bir görev veriliyor, zannediyorum paralel görev ilçe belediyelerinde de normal diğer belediye 5393 sayılı Yasa'da da var.

Şimdi değerli arkadaşlarım, Mabedin tanımına bakıyoruz. Şimdi, şöyle, bak -Türk Dil Kurumu sözlüğüne baktım- iki anlamı var; birincisi "tapınak" diyor, iki: "Özel bir konuda sevgi ve saygıyla bağlanmanın ortaya konulduğu yer." Bir daha okuyorum: "Özel bir konuda sevgi ve saygıyla bağlanmanın ortaya konulduğu yer." Bir de cümle yazmış: "Burası jüri heyetinin toplanacağı mukaddes sanat mabedidir." Zaman zaman, biz, şöyle de demiyor muyuz, "Türkiye Büyük Millet Meclisi demokrasinin mabedidir." diyoruz, değil mi? Demek ki, o zaman, "mabet" kelimesi burası için çok uygun değil, uygun değil. Mabet yerine -hem Arapça bir kelime- "ibadet yeri" diyelim. Bu konuda bizim önergemiz var. Zaten İmar Kanunu'nda da "ibadet yeri" geçiyor. Bizim o konuda da bir önergemiz var, zaten "mabet" Arapça bir kelime, "ibadet yeri" daha Türkçe bir kelime, inşallah nazarı itibara alırsınız.

Arkadaşlar, bu yasayla büyükşehir belediyelerine ilçe belediyeleri üzerinde ağır bir...

Devam ediyorum değil mi Sayın Başkan?

BAŞKAN – Sayın Başkan, takdirinize bırakıyorum, siz en iyi şekilde bilirsiniz ama diğer arkadaşlarımın da söz haklarını, önerge işlemlerini, Sayın Bakanın, Bakan Yardımcımızın...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkanım, siz ara verin, biz hepsinden feragat edelim, bayramdan sonra gelir, konuşuruz kısa kısa, hem de uzatmadan yani.

BAŞKAN – Hemen talebinizi yerine getiriyorum, bütün maddeleri oylayarak... Bak, çok güzel bir şey söyledi, ne diyorsunuz arkadaşlar?

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Başkanım, acele etmeyin daha Kurban Bayramı tatili var önümüzde.

BAŞKAN – Tabii, tabii... Hocam, yok ama hemen ona "evet" desem bana "usul hatası yaptınız" diyeceksiniz. Çarşamba günü saat 12.00'ye kadar yolumuz var Hocam.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – "İki bayram arası komisyon olmaz." diye bir şey yok mu efendim?

BAŞKAN - Helal olsun sana Özgür, bak, vallahi en güzel espriyi sen yaptın.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Aşağıda mangalları hazırlatalım mı? Madem keseceksek...

BAŞKAN – Mangallar da hazırlansın arkadaşlar. Çarşamba 12.00'ye kadar bunu bitiriniz inşallah.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Niye? Bayramda da çalışırız efendim.

BAŞKAN – Yo, resmî tatilde çalışma yasağı var biliyorsunuz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Cumartesi, pazar da çalışıldı.

BAŞKAN – Efendim, onlar...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Pazar günü de resmî tatil.

BAŞKAN – İşte, bak, bilmiyorsunuz İç Tüzük'ü. Genel Kurulun çalışmadığı günlerde çalışacağımıza dair dün size ben şeyimizi okumuştum.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Genel Kurulun çalışmadığı pazartesi ve cumadır Sayın Başkanım. Pazartesi ve cuma resmî tatil değil, bu resmî tatildir.

BAŞKAN – Hiç bu memlekette cumartesi, pazar komisyon çalışmamış değil mi?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Resmî tatil resmî tatildir, cumartesi pazar resmî tatildir.

BAŞKAN – Bakın, Plan ve Bütçe Komisyonu hiç çalışmamış mı cumartesi pazar?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Çalışmaz, bütçe hariç hiç çalışmaz.

BAŞKAN – E, bütçe kanun değil mi?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Çalışmaz, onda da şimdi çalışmıyoruz, cumartesi, pazar koydurmadık, bu sene yok, bu sene yok cumartesi, pazar da yok, itiraz ettik.

BAŞKAN – Biz çok çalışıyoruz, bizim Komisyonumuz çok çalışkan efendim, bakın bu kadar güzel katkılar alıyoruz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bize gönderin de biz görüşelim.

BAŞKAN – Daha önce neredeydin?

Sayın Serindağ, en güzel zamanı siz ayarlarsınız, Sayın Valim.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Teşekkür ederim.

Şimdi, Sayın Başkanımız, tabii, konuşmak konusunda gerçekten toleranslı.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yalnız, bu arayı size ilave etsin.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Yok eder o, eder zaten.

BAŞKAN – Onlar biliyorlar bizim...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – O konuda sorun yok, ilave eder. Sayın Başkanımız zaman konusunda gerekli toleransı gösteriyor ama şunu Sayın Başkan, samimiyetle söylüyorum, arkadaşlarımız da samimiyetle ifade ettiler: Gelen tasarılar kanun yapma tekniğine uygun değilse, Başbakanlık Mevzuatı Hazırlama Yönetmeliğine Uygun değilse, efendim, bunları lütfen geri gönderin. Şimdi, bu tasarımı biz 8 madde olarak görüşüyoruz galiba...

BAŞKAN – 7...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Genel Kurulda en az 40 madde olarak gelecek. Şimdi, böyle olursa biz burada görevimizi yapmış olacak mıyız? Olmaz. Bakın, demokrasi sadece şekli unsurlara bağlı olarak yürütülecek bir şey değil, işin esası çok önemli. O nedenle, lütfen, bu konuda daha duyarlı olursak Sayın Başkan, daha iyi olur diye düşünüyorum.

Şimdi, izin verirsiniz devam ediyorum.

Büyükşehir belediyelerine, ilçe belediyeleri üzerinde ağır bir kontrol yetkisi veriliyor. Bu hâliyle ilçe belediyeleri büyükşehir belediyelerinin şubesi şeklindedir. Eskiden hatırlarsınız, biliyorsunuz büyükşehir belediyesi uygulamasından önce Ankara'da, İstanbul'da belediye şube müdürlükleri vardı, hatırlayan arkadaşlarımız vardır, Sayın Başkan da biliyordur. Belediye şube müdürlükleri vardı, tıpkı öyle olacak şimdi, tıpkı öyle olacak.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Seçimle gelmiş şube müdürlükleri olacak, tek farkı o.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Şimdi, ilçe belediyeleri ile büyükşehir belediyesi arasındaki görev-yetki ilişkisi bir nevi kaymakam-vali ilişkisine dönecek, yani onun bir aslı niteliğinde olacak çünkü burada bir hüküm var, diyor ki: "İlçe belediyeleri arasında bir anlaşmazlık çıktığı vakit veya büyükşehir belediyesi ile ilçe belediyesi arasında bir anlaşmazlık olduğu zaman, büyükşehir belediye meclisi gerekli düzenleyici işlemleri yapar. Yani onların yerine o yapıyor. Bu, artık, ilçe belediyelerinin bir mahallî idare birimi olup olmadıkları bile tartışılmalı hâle gelir. Niye? Çünkü kararları üzerinde büyükşehir belediyesinin korkunç bir idari kontrolü olacaktır.

Şimdi, yirmi dördüncü fıkra da bakın neler düzenlenmiş? Yani, 4'üncü maddenin yirmi dördüncü fıkrasında, değerli komisyon üyeleri, Sayın Başkan; "Büyükşehir kapsamındaki belediyeler arasında hizmetlerin yerine getirilmesi bakımından uyum ve koordinasyon büyükşehir belediyesi tarafından sağlanır" -Uyum ve koordinasyona bir şey demiyoruz. Devam ediyor ama- "Büyükşehir belediyesi ile ilçe belediyeleri veya ilçe belediyelerinin kendi aralarında hizmetlerin yürütülmesiyle ilgili ihtilaf çıkması durumunda büyükşehir belediye meclisi yönlendirici ve düzenleyici kararlar almaya yetkilidir." Bitti, bitti...

Şimdi, yirmi dördüncü fıkranın ikinci paragrafına geliyoruz, bu teknik olarak ikinci paragraf mı oluyor? Fıkranın şeyi bent olur herhâlde, bentleri de harfle göstermeleri lazım ama burada da öyle bir şey yapılmamış, şimdi ne diyeceğiz? Paragraf mı diyeceğiz? Nasıl diyeceğiz, onu tam şey edemiyorum.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Biliyorlar aslında, bilmediklerinden değil de, hızlı çıksın diye...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Bilmiyorum, ben de nasıl kullanacağımı bilmiyorum.

"İmar mevzuatı gereğince belediyelerin otoparkla ilgili olarak elde ettikleri gelirler büyükşehir belediyesine aktarılır. Büyükşehir belediyeleri bu geliri tasdikli plan ve beş yıllık imar programına göre hazırlanan kamulaştırma projesi karşılığında otopark tesisi için gerekli arsa alımlarıyla bölge ve genel otoparkların inşasında kullanır. Bu görevler fıkra da belirtilen amaç dışında kullanılamaz."

Şimdi, değerli arkadaşlarım, siz de biliyorsunuz ki, daha evvel de benzer bir hüküm mevzuatta var zaten, benzer bir hüküm mevzuatta var ama tatbik kabiliyeti yok. Bugüne kadar uygulanmıyor, tatbik kabiliyeti yok. Bu para biliyorsunuz tahsis mahiyette bir paradır. Münhasıran onun için harcanması lazım, ona harcanması lazım ama bugüne kadar onu göremedik, bugüne kadar onu sağlayamadık ve bunun için bir müeyyide de uygulayamadık. Şimdi, görüyorsunuz, efendim, tüm caddeler otopark, tüm sokaklar

otopark, insanlar yürüyecek yer bulamıyorlar. Kaldırımlar işgal altında, hâlbuki kentler insanların rahat etmesi için, huzur ve refahı için yapılır. Yani, kent yaşamı, hayatı kolaylaştırmalıdır, zorlaştırmalı değildir, kentin önemi budur. Kentler, efendim, estetik olmalıdır.

Şimdi, yirmi yedinci fıkraya bakıyoruz, değerli milletvekilleri, bu fıkranın da ikinci paragrafı -işte dediğim gibi aynı tereddüt burada da var, paragraf diyorum artık kusura bakmayın- “Büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 100 binin üzerindeki belediyeler kadınlar ve çocuklar için konukevleri açmak zorundadır. Diğer belediyeler de mali durumları ve hizmet önceliklerini değerlendirerek kadınlar ve çocuklar için konuk evleri açabilirler.”

Şimdi, biliyorsunuz, 1580 sayılı Yasa’da zorunlu ve ihtiyari görevler vardır. Zannediyorum, efendim, ondan esinlenerek öyle bir düzenleme yapılmış. Şimdi, siz, bunu bu şekilde düzenlerseniz, 100 binin altındaki belediyeler bu işi yapmaz. Daha önce zannediyorum 50 bindi, öyle olması lazımdı, sınır 50 bin.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Zorunluluk yoktu.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Ama 50 bindi sınır. Şimdi sınır 50 bindi, efendim, zorunluluk yoktu. Şimdi, gene zorunluluk yok. Bu sefer 100 binin altında zorunluluk yok yani bu sefer 100 binin altında zorunluluk yok. Yani siz zorunluluk getiriyorsanız, o zaman nüfusu niye düşürüyorsunuz? Benden önceki konuşan değerli bir arkadaşım da değindi, efendim, sadece nüfusu 100 binden daha büyük belediyelerde, yerlerde bu sorun ortaya çıkıyor değil ki, küçük yerlerde, daha az nüfuslu yerlerde de buna benzer pek çok sorun ortaya çıkıyor.

Yirmi sekizinci fıkraya bakıyoruz -ama buraya harf koymuşlar, her nasılsa yirmi sekizinci fıkranın (r) bendi, öbürleri niye bent şeklinde düzenlenmemiş bilmiyorum- “Belediye ve mücavir alan sınırları içerisinde ilgili mevzuata göre kuruluş izni verilen alanda tesis edilecek elektronik haberleşme istasyonlarına kent ve yapı estetiği dikkate alınarak yer seçim belgesi vermek ve bu belge karşılığında üst sınırı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca belirlenen ücreti almak, bu ücret büyükşehirlerde büyükşehir belediyesi tarafından alınır.” Niye ilçe belediyesi tarafından alınmıyor? Değerli arkadaşlar, niye? İlçe belediyesi niye almıyor? Birincisi bu.

İkincisi: Yani, bu izni belediye verecekse, efendim, ücretini niye Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tespit ediyor ki? Bu nasıl bir yerel yönetimcilik anlayışdır? Siz, efendim, belediyenin alacağı ücretin miktarının tespitini Ulaştırma Bakanlığınca veriyorsunuz. Hizmeti belediye yapıyor. Hâlbuki belediyelerin, biliyorsunuz, efendim, hizmet karşılığı alınacak ücretler için tarife düzenleme yetkisi var, öyle mi? E, tarife düzenlerken bunu da düzenleyebilir. Bunu, doğrusu, ben anlayabilmiş değilim, niye, efendim, Ulaştırma Bakanlığınca verildi? Muhtemelen, bu, şundandır, çünkü bu fıkra farklı şekilde zannediyorum alt komisyona gelmişti. Öyle miydi Sayın Genel Müdür?

BAŞKAN – Baz istasyonlarını diyorsunuz değil mi? Orada bir düzenleme yapıldı.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Farklı şekilde gelmişti, böyle bir düzenleme yapıldı, efendim, belki de Ulaştırma Bakanlığını rahatlatmak için, efendim, Ulaştırma Bakanlığınca böyle bir yetki verildi. Demek ki bu neyi gösteriyor biliyor musunuz? Bu tasarı hazırlanırken ilgili kamu kuruluşlarının, ilgili birimlerin görüşleri alınmamıştır, bu, bu anlama geliyor.

Şimdi, demin, zannediyorum Sayın Mehmet Erdoğan değindi, bu Mali Kontrol Kanunu dışına çıkarılan, efendim, hüküm var, zamanınızı almamak için geçiyorum.

Şimdi, otuz üçüncü fıkrada bir hüküm düzenlenmiş, Encümenin, ihale komisyonu olarak yapacağı toplantılarda da bu fıkra hükümleri uygulanır.” Zannediyorum bu fıkra hükümleri dediği işte encümen toplanıyor vesaire, hâlbuki 2886 sayılı Yasa’da ihale komisyonlarının üye tam sayısı ile toplanacağı hükmü var, öyle bir hüküm var. Şimdi, siz bu hükmü getirmekle, o hükmün, yani 2886 sayılı Yasa’daki ilgili hükmün uygulanmaması gerektiğini düşünüyorsunuz, çünkü encümenler, yani belediye encümeni çoğunlukla toplanabilir -çoğunluk nisabını bilmiyorum ama- yani tümünün oy birliği veya tümünün iştirak etmesi gerekmiyor, çoğunluk yeterli oluyor. Hâlbuki ihale komisyonu üye tam sayısı ile toplanır, encümende öyle bir zorunluluk yoktur. Niye öyle bir şeye gerek duyuyoruz? İhale önemli bir hadisedir. Niye tüm üyeler ihale komisyonuna iştirak etmiyor ki? Neden etmiyor? Şimdi, nedeni, bunu biliyorum biraz tabii, çünkü uygulamada sorunlar çıkıyor, yani şimdi “yok” desek de biz de bu ülkede yaşıyoruz tabii, sorunlar çıkıyor, efendim, ihale komisyonunu üye tam sayısı ile toplayamıyorsunuz, böyle bir madde öngörüyorsunuz, bu da yanlıştır. Zaten, şunu da söyleyeyim, antreparantez, bana göre...

Sayın Başkan bizi dinliyor ama neyse Sayın Bakan bizi dinliyor, tamam, zaten daha çok da...

Şimdi, Kamu İhale Kanunu’nun artık gereği kalmadı. Bakın, doğrudan yapılan değişiklikler Kamu İhale Kanunu’nda zannediyorum yirmi beş aştı, daha dün veya evvelsi gün, efendim, ilgili komisyonda gene Kamu İhale Kanunu’yla ilgili değişik...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Sayın Valim, Kamu İhale Kanunu'na ihtiyaç var efendim. İhale vermek istemediklerimiz için uygulanıyor o Kamu İhale Kanunu!

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Ah, tabii, bunun için var.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Evet, o konuyu bir düzeltelim, yani yanlışlık olmasın. Teknik bir yanlışlık efendim.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Peki.

Şimdi, dün yahut da evvelsi gün efendim, ilgili komisyonda yine bu yasa değişikliğine ilişkin bir görüşme vardı. O zaman en kolay şudur: Efendim “Kamu İhale Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır.” bitti.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – İstedigine verir o zaman!

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Zaten yine istediğine veriyor.

Şimdi, Kamu İhale Kanunu istediğine vermenin kılıfı gibi kullanılıyor. Öyle bir şeye hiç olmazsa ihtiyaç duymayalım. Vatandaşımız da bilsin ki, iktidar istediğine veriyor ihaleyi, istediğine vermiyor. Tamam, bu da bir yöntemdir. Bu da bir yöntemdir. Bunu dolaylı olarak uygulayacağımıza, üstü örtülü olarak uygulayacağımıza efendim, kaldıralım ve diyelim ki “Kamu İhale Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır.”

Efendim, sabrınızı taşırmamak için kısa kısa geçiyorum.

Şimdi, asıl önemli noktaya geldik Sayın Başkanım, 47'nci fıkrafta düzenlenen Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı.

BAŞKAN – Keşke ağırlığı buna verseydiniz de, bunları dinlemek isteriz.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Şimdi, zatıaliniz uzun süre Personel Genel Müdürlüğü yaptınız, Sayın Bakan da Personel Genel Müdürlüğü yaptı.

BAŞKAN – Zatıaliniz de Mülkiye Başmüfettişisiniz efendim, onu da koyun yani.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Teşekkür ederim, sağ olun, eksik olmayın.

Bu konuyu en iyi bilenlerdensiniz. Siz de biliyorsunuz ki, bu şekildeki bir düzenleme bizim alışık olduğumuz düzenlemeye uygun değil.

Şimdi, ne diyoruz: “Büyükşehir belediyelerinin bulunduğu illerde kamu kurum ve kuruluşlarının yatırım ve hizmetlerinin etkin olarak yapılması, izlenmesi ve koordinasyonu, acil çağrı, afet ve acil yardım hizmetlerinin koordinasyonu ve yürütülmesi, ilin tanıtımı, gerektiğinde merkezî idarenin taşrada yapacağı yatırımların yapılması ve koordine edilmesi, temsil, tören, ödüllendirme ve protokol hizmetlerinin yürütülmesi, ildeki kamu kurum ve kuruluşlarına rehberlik edilmesi ve bunların denetlenmesini gerçekleştirmek üzere valiye bağlı olarak Yatırım, İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı oluşturulmuştur.”

Şimdi, değişikliği İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanun'da yapıyoruz, orada yapıyoruz ama hepimiz de biliyoruz ki, valilik İçişleri Bakanlığının bir taşra teşkilatı değildir. Yani Türkiye'de öyle bilinir ama valilik İçişleri Bakanlığının taşra teşkilatı değildir. Türkiye'de şu zannedilir; efendim, vali İçişleri Bakanlığının memurudur. Öyle bir şey yok. Vali ile İçişleri Bakanının ilgisi neyse efendim, Tarım Bakanıyla da ilgisi odur. Tek farkı şudur: Valilerin özlük hakları, sicilleri falan İçişleri Bakanlığında bulunur, bu kadar. Bu kadar. Görev ilişkisi öyledir. Çünkü İl İdaresi Kanunu diyor ki “Vali, devletin, Hükûmetin ve ayrı ayrı her bakanlığın temsilcisi ve mümessilidir.” diyor öyle mi? Yani her bakanlık, her bakanlık açısından ayrıdır. Şimdi biz ne yapıyoruz? Biz, efendim, İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanun'da bir değişiklik yapıyoruz, illerde Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı kuruyoruz ve bunu valiliğin bir birimi olarak oluşturuyoruz. Tabii anlıyorum ben, çünkü yani formül bulmakta insanlar zorlanıyor tabii. Nasıl bir formül bulunacak? Çünkü bu tasarı hazırlanırken Maliye Bakanlığının görüşü alınmadı. Maliye Bakanlığının görüşü alınmadığı için Yatırım, İzleme ve Koordinasyon Merkezi diye bir merkez kuruldu. Bunun tüzel kişiliği olacaktı. İşte, müstakil geliri olacaktı; zaten vardı Alt Komisyona gelen efendim, daha doğrusu Bakanlar Kurulundan gelen tasarı metninde vardı ama Maliye Bakanlığı buna karşı çıktı, ee kısa zamanda nasıl bir formül bulmak lazım ve ancak bu bulunabilirdi. Yani ancak bu bulunabilirdi. Belki üzerinde durulsaydı, ilgili birimlerle, bu konunun uzmanlarıyla istişarede bulunulsaydı belki daha iyi bir yöntem bulunabilirdi. Bulunur muydu bulunmaz mıydı o da şüpheli zaten, o da şüpheli de. Çünkü şöyle; bu nedir biliyor musunuz Sayın Başkanım, Sayın Bakanım? Bu, siz bir sistemde bir değişiklik yapıyorsanız sistemi tüm yönleriyle ele almak lazım. Siz sadece bir ucuyla efendim ilgili düzenleme yaparsanız öbür uç sırtır o zaman. Bu sorun buradan kaynaklanıyor. Bu sorun, burada tüm mesele budur. Bir sistemi bir bütün olarak ele almıyoruz. Önemli değişiklikler yapıyoruz ama değiştirmemiş gibi görüyoruz. Aslında çok önemli değişiklikler yapılıyor ama değiştirmemiş gibi oluyoruz.

Şimdi, bir şey söyleyeyim: Bir belediyeye gittik teftişe –Sayın Başkan söyledi ya Mülkiye Müfettişi diye; bir hatıramı anlatayım- bir ağabeyimiz daha vardı ve ikimiz teftiş ediyoruz. İşte, hesapladık falan cüzi bir miktar açık gibi görünüyor. Bu işe bakan görevli de iyi niyetli birisi. “Ya bu nasıl, bu açık niye öyle? Acaba, şöyle mi, acaba böyle mi?” diye görevliyle de konuşurken bizim ağabeyimiz şaka yollu dedi ki” Sen bunu yemiş gibi görüyorsun.” O da dedi ki “Başmüfettişim, ben yemiş gibi görüyorum ama ben yemedim. Öyle görünüyor ama ben yemedim; yani öyle bir şey yok.” Sonra öyle olmadığını zaten bulduk, o mesele değil. Yani efendim, sistemi değiştirmemiş gibi görünüyoruz ama değişmiş bu, çok değişmiş. Tüm düzenlemeleri buna göre yapmamız lazım. Eksiğimiz bundan kaynaklanıyor.

Şimdi, bu değişiklik Sayın Başkanım, illerde uygulayıcıları zora sokacaktır. Şimdi, siz buraya bakarsanız valilere pek çok yetki verilmiş gibi görünüyor. Öyle gibi görünüyor düzenleme, çünkü bakın efendim, bir fıkra ama 28/a, iki sayfalık bir fıkra; tam iki sayfa.

Şimdi bu paragraflara, şeyde bent numarası da vermemiştir. Ben görevli arkadaşımıza sormuştum, Mustafa Bey’e “harf olursa bent oluyor, rakam olursa fıkra oluyor” dedi değil mi; doğru, öyle söylediniz. Ee şimdi, fıkra ama paragraf var harf yok. Ee bunu biz yasa tekniğinde ne olarak ifade edeceğiz? Yani paragraf mı diyeceğiz? Benim bildiğim, yasama tekniğinde paragraf diye bir deyim yok ama bir şey söylememiz lazım. Fıkra değil, bent değil, ee ne diyeceğiz?

Şimdi efendim, iki sayfalık bir düzenleme. Bakınca pek çok görev verilmiş gibi görünüyor ama bunların efendim, hiçbirisi aslında o merkezi güçlendiren, valiyi güçlendiren şey değil.

İkincisi, benzer görevler, tümü olmamakla beraber benzer görevlerin bir bölümü illerde İl Planlama ve Koordinasyon müdürlüklerine verilmiş. Siz biliyorsunuz Sayın Başkanım, benzer görevlerin bir bölümü İl Planlama ve Koordinasyon müdürlüklerine verilmiş. Ee şimdi, İl Planlama ve Koordinasyon müdürlükleri varlığını devam ettirecek mi ettirmeyecek mi? Efendim, yapılan değişikle, yani 3152 sayılı Yasa’da yapılan değişiklikle İl Planlama ve Koordinasyon müdürlüklerinin kaldırıldığına dair bir hüküm de yok. Yok öyle bir şey.

Şimdi, bildiğim kadarıyla, protokol ve benzeri şeyler İller İdaresi Genel Müdürlüğüne yürütülüyordu. Şimdi, illerde bunu şeye veriyorsunuz; bu başkanlığa veriyorsunuz. Yani belki vali bu başkanlığa onu vermeyecek de efendim, eskiden olduğu gibi özel kalem marifetiyle belki yürütecek. Çünkü görev dağılımını o yapıyor. Siz sadece efendim, taşra teşkilatı şudur dersiniz. Ama niye? Bu çünkü merkezi bir birimin taşra teşkilatı değil; zorluk orada.

BAŞKAN – Sayın Serindağ...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) - Bitiriyorum efendim izninizle, az kaldı.

Şimdi, başka bir hüküm var değerli Başkanım, Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı tarafından merkezi idarenin adli ve askerî teşkilat dışında taşradaki tüm birimlerinin hizmet ve faaliyetlerinin etkinliği, verimliliği ve kurumların stratejik plan ve performans programlarına uygunluğuyla ilgili hazırlanacak rapor valinin değerlendirmesiyle birlikte Başbakanlığa ve ilgili bu kurumların bağlı veya ilgili olduğu bakanlığa gönderilir. Bu raporlar yıllık olarak hazırlanır ve takip eden yılın Şubat ayı sonuna kadar yukarıdaki mercilere gönderilir.” Zaten bildiğim kadarıyla, İl Planlama ve Koordinasyon kurulları bu üç ayda bir veya dört ayda bir yapılan efendim, İl Koordinasyon Kurullarının raporlarını birleştirerek en sonunda, sonuncusunu gönderiyor zaten. Bu, yerine getirilen bir şey.

Şimdi, “Bu ildeki kamu kurum ve kuruluşlarının yürütülmesi gereken yatırım ve hizmetlerin aksadığının ve durumun halkın sağlığı, huzur ve güvenliği ile kamu düzeni ve güvenliğini olumsuz etkilediğinin vali veya ilgili bakanlığınca tespit edilmesi durumunda vali, uygun süre vererek hizmet ve yatırımın gerçekleştirilmesini ister. Hizmet ve yatırımın verilen sürede gerçekleşmemesi hâlinde vali söz konusu yatırım ve hizmetin ildeki diğer kamu kurum ve kuruluşlarına yerine getirilmesini isteyebileceği gibi Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı aracılığıyla da yerine getirilebilir.”

Şimdi burada benim tereddüdüm şu: Bu kamu kurum ve kuruluşları arasında belediyeler de var mı yok mu? Yani belediyeler de olacak mı acaba, olmayacak mı?

BAŞKAN – Olacak tabii.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Ee, şimdi, peki böyle bir yetki, belediyeler üzerinde böyle bir yetki yerinden yönetim ilkesine uygun mudur? Veya yanlış hatırlamıyorsam benzer bir hüküm mevcut Belediye Kanunu’nda ve Özel İdare Kanunu’nda da var değil mi? Yani benzer bir hüküm var yanlışlıyorsam.

Peki, bugüne kadar hiç öyle bir uygulama yapıldı mı? Yok, yapılmadı. İhtiyaç değil. Böyle bir uygulama yapılamaz zaten. Yani yapılamaz. Efendim, siz diyecsiniz ki “Çankaya Belediyesi şu, şu, şu görevleri yapmadı, valilik denetledi yapmadı; onun için bu görevleri Çankaya Belediyesinden alıyorum Yenimahalle Belediyesine veriyorum veya işte, ben kendim yapıyorum.” Böyle bir şey olmaz zaten. Yani bu hükmün tatbik kabiliyeti yok arkadaşlar. Yok öyle bir şey. Olsa bile yanlış bir hükümdür, olsa bile yanlışır zaten.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – İdari vesayeti aşan bir şey bu.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Ha niçin koydunuz bilemem tabii. Belki şey etsek niçin konulduğu anlaşılabilir ama yani yeteri kadar tartışılmıyor ki. Yani tatbik kabiliyeti yok.

Şimdi, belediyelere bir sürü görev veriyorsunuz daha doğrusu Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı ama eğitimle ilgili fazla bir şey vermiyorsunuz. Mesela şöyle: “Kamu kurum ve kuruluşlarının 5/1/1961 tarihli ve 237 sayılı Taşit Kanunu kapsamındaki araçlarının alımı, işletilmesi, bakım ve onarımı ile bürolarının ihtiyaçları, valilik ve kaymakamlık konutlarının yapım, bakım, işletme ve onarımı ile emniyet hizmetlerinin gerektirdiği harcamalar Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığınca karşılanabilir.”

Bu Başkanlık niye kuruldu biliyor musunuz? Bu Başkanlık özel idareler kaldırıldığı için. Efendim, şey boşaldı, nasıl ifade edeyim; yani ilde valinin hizmet etme imkânı çok azaldı, hemen hemen kalmadı. Onu bir miktar telafi etmek için böyle bir düzenlemeye gidildi ama bu bunu karşılamaz, olmaz. Çünkü bu merkezin kendine özgü bir bütçesi yok. Şeyde var, yani özel idarede vardı ve ilk düzenlemede de vardı, bunda yok. Artık, merkezî yönetimin insafına kalmış. Efendim, bir hükümet çok ödenek koyar, bir hükümet koymaz. Yok, şeyi yok.

Peki, burada emniyet hizmetlerinin gerektirdiği harcamaları yapıyoruz arkadaşlar, eğitim hizmetlerinin gerektirdiği harcamaları niye yapmıyoruz? Yani eğitim hizmeti çok önemlidir. Eğitim çok önemli.

İkincisi, bu emniyet hizmetlerine jandarma dâhil mi, değil mi? Bu da şey. Aslında bunun şayet jandarma dâhil ise “emniyet hizmetleri” deyimi yanlış “güvenlik hizmetleri” deseniz güvenlik hizmetleri hem onu karşılar hem onu karşılar. Şimdi biz önerge verirsek kabul edilmez. İktidar partisine mensup arkadaşlarımız bir önerge verirlerse bu konuda “emniyet hizmetleri” uygun değil “güvenlik hizmetleri” daha uygundur.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Jandarmayı kaldıracak da o yüzden!

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Çünkü, şimdi “güvenlik” dersiniz, efendim jandarmayı da, sahil güvenliği de kapsar, emniyeti de kapsar ama “emniyet” dersiniz, bir yoruma göre sadece Emniyet Teşkilatı anlaşılır. Ben sizin güvenlik hizmetlerini kastettiğinizi düşünüyorum, öyle zannediyorum ama şayet öyleyse bana göre bunu düzenlemek lazım.

Bir de oraya Sayın Başkanım, eğitim hizmetlerini de ilave etmemiz lazım “eğitim hizmetlerinin gerektirdiği harcamalar” çünkü biz belediyelere efendim, okul binalarını yapma, yaptırma, onarma yetkisi veriyoruz, valiliğe vermemiz lazım, buna göre ödenek koymamız lazım. Çünkü eskiden biliyorsunuz özel idare bütçelerinin yüzde 10’u ilköğretim ödeneklerine ayrılıyordu -asgarisi yüzde 10 tabii, o mecburi efendim, kanuni pay- yüzde 10’u veriliyordu ve şimdi o gitti hiç olmazsa o eksiği gidermek için buraya eğitim hizmetlerini ilave edersek bir eksiği gidermiş oluruz.

Aslında söyleyecek çok şey var. Sayın Başkan da gözüme bakıyor.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Biz dinliyoruz efendim.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Şimdi, şunu ifade edeyim değerli arkadaşlarım: Sayın Halaçoğlu sözlerine başlarken diyordu ki “Ben burada bir siyasetçi gibi değil bir bilim adamı gibi konuşacağım.” Samimi söylüyorum, ben de her tür şimdi, siyasi düşünceden arı olarak şunu söylemek istiyorum: Bakın, bu yasa tasarısı önemli bir tasarı, Türk idare sisteminde hem yerinden yönetim itibarıyla hem merkezden yönetim itibarıyla önemli değişiklikler yapıyor. Bunu aceleyle getirmeyelim, gelin, daha salim bir kafayla, daha geniş bir katılımıla bunu görüşelim. Efendim, tasarıyı geri çekersiniz veya Komisyon görüşmelerini uzatırsınız veya Sayın Başkan, Sayın Bakanla, Sayın Başbakanla görüşür, burada beliren görüşleri aktarır. Biz “Efendim, illa Türkiye’de hiç idari reform yapılmaz.” demiyoruz ama yaratacağı sorunlar gidereceği sorunlardan daha fazla olmamalı. Bu kanun pek çok sorun getirecektir, arkadaşlarımız ifade ettiler, efendim, biz ifade etmeye çalıştık, pek çok sorunu beraberinde getirecektir, o nedenle acele etmeyelim. Gelin, bilim çevrelerinin, uzmanların, efendim, muhalefetin, her kesimin katılacağı bir çalışmayla Türkiye’nin geleceğini bu şekilde inşa edelim. Bizim çabamızın sebebi budur.

Hepinize teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Sayın Serindağ, çok teşekkür ederim.

Şimdi, Hocam size mi söz vereyim, Sayın Sadir Durmaz'a mı? 18.30' da ara vereceğim.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Hocam, yarım saat yetmez size.

BAŞKAN – Yeter, yeter niye yetmesin? Ben Başkanlık olarak yeter diyorum, Hüseyin sen karışma o işlere.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Ama derya efendim.

BAŞKAN – Hocamın deryalığından biz istifade ederiz.

18.30' da ara vereceğim Hocam.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Teşekkür ederim. Aradan sonra ilk sözü rica ediyorum.

BAŞKAN – Peki, zaten yarım saat veriyorum Hocam biliyorsunuz aradan sonra da.

Hocamla arama girmeyin.

Buyurun.

SADİR DURMAZ (Yozgat) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, kıymetli bürokratlar; her birinizi ayrı ayrı saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizde tarihi süreç içerisinde büyükşehirler niçin kurulmuştur diye baktığımız zaman, kanunda sayılan gerekçelere uygun olarak büyükşehirler kurulmuştur. Bir de bu tanıma çeşitli tarihlerde aykırı olmak üzere istisnai hükümler getirilerek özellikle o şehrin veya şehirlerin oylarını almak üzere büyükşehirler yapılmıştır. Ancak bu yeni düzenleme, kanunun büyükşehir yapma gerekçelerini veya belli şehirlerin oylarını almak veya seçim yatırımı gibi nedenlerle yapılmıyor. Bu düzenleme yeni anayasa yapmanın gerekçesi olarak Türkiye'de yeni bir yönetim sistemi düşleyenlerin, yeni Türkiye için biçmiş oldukları yeni hukuk elbisesinin ismi olarak görenlerin, Anayasa'da Türkiye Cumhuriyeti'nin dayanmış olduğu temel esasları sarsmak, Anayasa'daki Türk milleti kavramını değiştirmek, ana dilde eğitim, özerklik, federalizm ve Başkanlık sistemi gibi esas amacı ülkenin, milletin ve cumhuriyetin temel dayanaklarını, birliğini, beraberliğini bozmayı amaçlayan kişi veya grupların merkezî yönetimin gücü azaltacak, özerklik ve bağımsızlık yolunda bölücü ve yıkıcı amaçlı düşüncelerin hayata geçirilmesinin bir parçasıdır. Bölgesel kuruluşlar, Büyükşehir Yasası, yeni anayasa talebi, Başkanlık sistemi talebi, ana dilde eğitim talebi bu yapbozun parçalarının her birisidir.

Öteden beri, Batılı emperyalist güçler devletimizin bütünlüğünü ve Türk milletinin birliğini bozmak üzere sıkça değişik oyunlar ortaya koymaktan geri durmamışlardır; doğuda birçok isyanın ve kalkışmanın ortaya çıkmasına destek vermişlerdir, önce "bağımsızlık" demişler, bunun mümkün olmadığını gördükleri zamana "özerklik ve federasyon" taleplerini gündeme taşımışlardır. Ülkenin üniter yapısını bozmak, federalizme doğru götürmek için ilk adım olarak merkezî hükûmetin bölgedeki otoritesini tartışmaya açmak, merkezî hükûmetin temsilcileri olan vali, kaymakam ve onlara bağlı il ve bölge müdürlüklerini etkisiz hâle getirmek, bu yetkileri belediyelere ve mahallî idarelere devretmek gibi bir stratejiyi kabul etmişlerdir. Merkezî hükûmetin zayıflatılarak federalizme gidilmesi bugünkü bölücülüğün ana uygulama planlarından birisidir. Nihai hedef olan bölünme ve tam bağımsızlık yolunda merkezî yönetimin zayıflatılması birinci hedeftir.

Bugün getirdiğiniz bu düzenleme; BDP'nin seçim beyannamesindeki vaadi olan "Demokratik özerk yönetimler kurulacaktır." vaatlerinin hayata geçirilmesidir. Bu düzenleme BDP eski ve yeni genel başkanlarının, belediye başkanlarının sürekli dillendirildikleri taleplerdir. Bu düzenleme AKP'nin de seçim vaatleri arasındaki Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı çerçevesinde, yerel yönetimlerin yetkilerinin arttırılacağı, merkezî yönetim yetkilerinin kısıllacağını, denetim yetkisinin hukuka uygunluk denetimiyle sınırlanacağı, merkezî yönetim ile yerel yönetimler arasında yeni bir düzenleme yapılacağı vaatlerine uygun bir düzenlemedir.

1982 Anayasası'nın 127'nci maddesi yerel yönetimleri il özel idareleri, belediyeler ve köyler olarak saymaktadır. Üçüncü fıkrasının son cümlesinde büyük yerleşim yerleri için özel yönetim biçimlerinin geliştirilebileceğini ifade etmektedir. Son cümlelerin gerekçesine bakıldığı zaman, hızlı şehirleşme nedeni ile şehirlerin artan sorunlarını yıllarca önce çıkarılan kanunlarla çözümün imkânsız olması, büyükşehirlerin ulaşım, kanalizasyon gibi problemlerini çevredeki belediye ve diğer yerleşim birimleriyle birlikte çözmeye zorunluluğunun ortaya çıkması, hizmetlerin daha etkin, daha ucuz ve daha kaliteli yerine getirilmesi için çevredeki belediyeleri de içine alacak optimal büyüklüklerin oluşturulmasının önemine dikkat çekiliyor. "Hizmetlerin daha iyi bir seviyede sunulabilmesini temin etmek, genel bütçeden aktarılabilecek paylarda artış olacağından daha iyi hizmet yapabilmek" olarak ifade edilmektedir. Yani bu büyükşehirler il özel idareleri, belediyeler ve köylerin yerine ikame edilecek model olarak öngörülmektedir.

Bunu dikkate aldığınızda, bu yeni düzenleme Anayasa'nın 127'nci maddesinin üçüncü fıkrasının son cümlesindeki düzenlemeye uygun olmayacaktır. Çünkü bu düzenleme yeni ortaya çıkacak bu büyükşehir modeli il özel idareleri belediyeler ve

köylerin yerine görev yapacak bir yönetim modeli ortaya çıkaracaktır. İl özel idareleri ve köy idareleri işlevsiz kalacak, belde belediyeleri kapatılmak suretiyle ortadan kaldırılacak. Bu oluşum böylece Anayasa'ya aykırılık teşkil edecektir. Bu düzenlemeyle büyükşehir belediyelerinin yetkileri ve yönetim alanları genişletilirken merkezî idarenin ildeki temsilcisi ve yürütücüsü olan valililer ve kaymakamlar ile il özel idareleri ile köylerin yetki ve sorumluluk alanları daraltılmış merkezin idari vesayet yetkisini kullanan valilik ve kaymakamlıklar ise sembolik makamlara dönüştürülmektedir.

“İlla barış olsun, illa anlaşma olsun” adına barış havarisi kesilen, hain planlarını açıklamayanlara söyleyeceğimiz söz şudur: Bu millete 2'nci defa Sevr'i dayatmayınız. Bu millet Sevr'i kabul etmez.

AKP iktidara geldiği ilk günden itibaren devleti ve milleti birbirinin tamamlayıcısı değil de birbirinin alternatifi gibi görüp Türkiye Cumhuriyeti'nin millî ve üniter yapısını bozmayı kendisine bir görev olarak kabul etmiş, bütün uygulamalarını bu yönde yapmıştır. Yerel yönetimlerin güçlendirilerek merkezî yönetimin zayıflatılması, merkezin yerel yönetimler üzerindeki vesayetinin kaldırılması, başına buyruk, denetimsiz yerel yönetimleri, özerklik talebinin hayata geçirilmesinin habercisi olarak görmek gerekmektedir. Mülki yönetimin önce etkisizleştirilmesi, sonra kaldırılması, merkezî yönetimin geri çekilmesi, boşalttığı alanların yerel yönetimlerce doldurulması planlanmakta ve uygulanmaktadır. Amaç eyalet sistemine geçiştir. Merkezî yönetimin taşradaki kendi teşkilatlarını ve mahallî idareleri kontrol altında tutacak bazı hukuki araçlara ihtiyacı vardır. Bu araçlar; idari vesayet, hiyerarşik denetim ve yetki genişliğidir. Son on yılda çıkarılan yasal düzenlemelerle olası idari vesayetten vazgeçilmiş, hiyerarşik denetimden vazgeçilmiş, yerele aktarılan yetkilerin valilere değil, yerel yönetimlere aktarılması ilde yetki genişliğini zedelemiştir. Vali ve kaymakamlar etkisizleştirilmiştir, bu kanunla etkisizleştirme daha belirgin hâle gelecektir.

Sonuç olarak, bu tasarı ülkemizi bölünmeye götürecek, millî üniter devletimizi tasfiye yolunda atılmış bir adımdır. Bu nedenle tarihî sorumluluğunuzu hatırlatarak bu tasarıyı bir an önce geri çekmenizi diliyorum, hepinize saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Vekilim.

Evet, Birgül Hocam, ara verelim mi yoksa...

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Ben aradan sonra...

BAŞKAN – Evet, bir on beş dakikalık süremiz var, değerlendirmek isteyen arkadaş yoksa o zaman ara verelim, aradan sonra toplantıya devam edelim.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Ben değerlendireyim isterseniz.

BAŞKAN – Olur, hayhay, buyurun.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Ara vermek istiyor musunuz? Ara verelim, tamam, peki.

BAŞKAN – Evet, o zaman 19.30'da tekrar toplantıya katılmak üzere toplantımıza ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.12

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 20.00

BAŞKAN: Muammer GÜLER (Mardin)

BAŞKAN VEKİLİ: Feyzullah KIYIKLIK (İstanbul)

SÖZCÜ: Hüseyin BÜRGE (İstanbul)

KÂTİP: Gülay SAMANCI (Konya)

-----0-----

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, Komisyon toplantısını açıyorum.

Alt komisyon raporunun 4'üncü maddesinin görüşmelerine devam ediyoruz.

Söz sırası, Sayın Birgül Ayman Güler'de.

Sayın Hocam, buyurun.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüştüğümüz tasarının 4'üncü maddesindeyiz. Başlığı “Değiştirilen Hükümler” Elimizdeki tasarının toplam 8 sayfadan oluşan tek maddesi üzerinde konuşacağız. Madde 48 fıkradan oluşan bir yapıya sahip. Üzerinde kısa bir çalışma yapıldığında, burada belki atladıklarım olabilir ama 8 çok önemli yasaı değiştirdiği saptanabiliyor.

5216 Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 5393 Belediye Kanunu, 5302 İl Özel İdaresi Kanunu, 5779 Yerel Yönetimlere Genel Bütçeden Pay Verme Hakkındaki Kanun, 2464 Belediye Gelirleri Kanunu, 2972 Mahallî İdareler Seçim Kanunu, 5682 Pasaport Kanunu, 3152 İçişleri Bakanlığının Kuruluş Kanunu.

Genel olarak bakıldığında, bu 8 sayfalık, 48 fıkralık uzun maddenin yerel yönetim sistemini önemli ölçüde değiştirdiği görülüyor. İçeriğine girmeden, ele aldığı, değişiklik yaptığı yasalara baktığımızda bunu açık olarak görmek mümkün. Madde üzerinde verimli bir çalışma yapabilmek için hangi konulara değindiğini incelemeye gayret ettim.

Burada az sayıda madde var. Bunlar sözcük uyarlamalarını içeren maddeler. Örneğin, “ilk kademe” ibaresi kaldırılmıştır gibi düzenleyici maddeler ama geriye 16 ayrı konuda hükümler getirdiğini saptadım.

1'inci fıkra, büyükşehir belediyesinin tanımını değiştirmiş. 2'nci fıkra, büyükşehir belediyesi kuruluş şartını değiştirmiş. 7'nci fıkra, aslında köy yollarının yapımı başta olmak üzere daha kentsel tasarım gibi konularda dâhil büyükşehir, ilçe belediye ilişkilerini yeniden tanımlamış. 8'inci fıkra ve 27'nci fıkranın (a) bendi, belediyelerin sporla ilişkilerini düzenlemiş. 9, 12 ve 27 (b), yerel yönetimlerin, belediyelerin inanç kurumlarıyla ilişkilerini ele almış. 13 ve 28'inci fıkralar yerel yönetimlerin haberleşme alanında yetkilendirilmesiyle ilgili düzenlemeler getirmiş. 10'uncu fıkra, afet konusunda büyükşehir ve ilçe belediyelerine görevlerle ilgili. 20'nci fıkra, tarım alanında büyükşehir belediyelerini yetkilendiren fıkra. 21'de son derece önemli, tüm il sınırlarında çalışacak olan büyükşehir belediyelerin, kısa adıyla “UKOME” diye bildiğimiz ulaşım koordinasyon merkezlerinin yapısını ve yetkilerini yeniden ele almış. 22 ve 29'uncu fıkralar, yerel yönetimlerin toplumsal örgütlerle ilişkilerine yeni kurallar getirmiş. 23'üncü fıkra, yerel yönetimlerin belediyelerin şirketleri ve şirketlerin ihale sistemlerine yeni hükümler getiren fıkra. 24, 30, 31, 32, 33'üncü fıkralar il özel idaresi ve belediyelerin organlarına ilişkin yapı değişiklikleri ve organlar arası ilişkilerde yeni kuralları öngörmüş. 35, 36, 37, 38, 39, 40 ve 41'inci fıkralar, yerel yönetimlerin hem merkezî yönetimle hem de yerel yönetimlerin kendi içlerinde mali ilişkilerine ilişkin kurallara yeni hükümler getirmiş. 42'nci fıkra, seçimlerle ilgili, Mahallî İdare Seçim Kanun'daki değişiklik. Nihayet en sonunda kalanlar, 47 ve 48 biri Pasaport Kanunu'yla, vali ve büyükşehir belediye başkanlarına diplomatik pasaport verme gibi bir hükümle, en sonuncusu da Yatırım İzleme Koordinasyon Başkanlığı kurulmasıyla ilgili. Yatırım İzleme Koordinasyon Başkanlığı da aslında yerel yönetimlerle ilgili değil, il özel idareleri kaldırılınca il yönetiminde doğan boşluğu doldurmak üzere getirilmiş bir yapı. Ama il özel idareleriyle de ilgili değil. Bence, bu fıkra, genel idareyle ilgili. İl genel idaresiyle ilgili. Valilik ve kaymakamlıkların içini boşaltan, özellikleri nedeniyle genel idareyi düzenleyen bir fıkra.

Sayın Başkan, mümkün olduğu kadar sınıflamaya gayret ederek söyledim. Yerel yönetimlerin ve genel idarenin varlık koşullarını etkileyen 16 değişik alanda yetkilerini düzenleyen bir maddeden söz ediyorum. Saptayabildiğim kadarıyla 8 değişik temel kanunda değişiklik yapan bir tasarıdan değil, maddeden söz ediyorum. Biz bu maddeyi, yani yerel yönetim yapılanmasını genel idareyi değiştiren bu maddeyi bir madde hâlinde tartışamayız. Ne yazık ki Komisyon bunu bir madde hâlinde tartışmak zorunda bırakıldı. Bunun, Türkiye Büyük Millet Meclisinde yasama faaliyetleri bakımından kabul edilemez bir yöntem olduğunu söylemek zorundayız.

Daha önce olduğu gibi, Anayasa'yı doğrudan ilgilendiren ve Anayasa'ya aykırı olan bir tasarıyla karşı karşıyayız demıştık. Dolayısıyla Komisyonun Anayasa'ya aykırılık kararı vermesi nedeniyle görüşülmesine son vermemiz uygundu. Bunu yapmadık. Tali komisyonun, Plan Bütçe Komisyonunun görüşlerini almak zorundaydık. O görüşleri almadık. Ve şimdi biz, mali ilişkileri ve anayasal esasları da içeren konuları, 16 değişik ağırlık merkezi itibarıyla burada konuşmak zorunda bırakıldı. Bunu, Parlamentoyu askıya almak diye nitelendiriyorum. Yasama faaliyetini yapamaz hâle getirmek diye nitelendiriyorum. Çünkü yasama faaliyeti, yalnızca yasa çıkarmak değil, ülkenin gelişmesini sağlayacak yasal çerçeveyi kararlaştırıp yürürlüğe koymak diye tanımlanmalı. Bu tanım bakımından, biz burada görevimizi yapamaz durumdayız. Bu durumun düzeltilmesi gerekiyor. Bütün eksikliklerin giderilmesi ve bu tasarının bu eksiklikler giderildikten sonra görüşülmeye başlanması artık aciliyet hâline gelmiş bulunuyor.

Efendim, daha önceki konuşmalarımızda acaba bu tasarı "idari federalizm" modeline yol açar mı diye tartışmıştık. Söz aldığımızda, birkaç bakımdan buna "evet" cevabı verdiğimi ve gerekçelerini arz etmiştim. Bir deneme daha yapmak istiyorum. Bu sefer, bu tasarının idare sistemini bu yönde değiştirip değiştirmediğini iki kavramdan yararlanarak açıklamaya çalışacağım. "Esas" ve "usul" kavramları.

Esas, ilke, öz, aynı anlama gelmek üzere, bizim konumuz bakımından devletin kuruluş temelini oluşturan ana unsur diye tanımlanabilir ya da daha teknik söyleyelim: İdarenin kuruluş temelini oluşturan ana unsur. Bizim idare sistemimizin ana unsuru nedir? Merkeziyetçilik mi, yoksa ademimerkeziyetçilik mi? Bu soruya cevap verebilmek için siyasi kuruluş özelliğine bakmak yeterlidir. "Türkiye Cumhuriyeti devleti, ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlük" cümlesinde görüldüğü gibi üniter devlet esasına göre inşa edilmiştir. Siyasi ilke, üniter devlet ilkesidir. İdari ilke ise, yine Anayasa'da görüldüğü gibi, idarenin bütünlüğü ilkesi temeldir, idarenin bütünlüğü üzerinde yükselir. Ülke ve toplum bakımından bölünmez bütünlük ve idarenin bütünlüğü ilkeleri bize gösterir ki, Türkiye Cumhuriyeti devleti ve idaresinin kuruluşunda ana unsur, merkeziyetçilik ilkesidir. Nitekim, üniter devletler merkeziyetçilik ilkesine göre idareyi inşa ederler.

Ademimerkeziyetçilik ilkesi, federal devletlerin özünü oluşturan ilkedir.

Şimdi, bizim bütün bu değişikliklere merkeziyetçilik mi, ademimerkeziyetçilik ilkesi temelinde mi bakmamız gerektiği sorusunda toplanır. Ama bunlar soyut kavramlardır. Esas, hep soyuttur. Esası somut kılan, ete kemiğe büründüren şey, usuldür. Siz esası, usulü değiştirerek değiştirebilirsiniz. Eğer esasta temel bir tercih yapmışsanız, çok oyuna gerek yok. Ama bu tercihi yapamamışsanız, o zaman esası değiştirmenin yolu usulü değiştirmekten geçer.

Peki, idarenin örgütlenmesinde, devletin kuruluşunda geçerli usuller nelerdir? Bizim Anayasa'mızda da yazılıdır. Hem federal hem üniter devletler için iki usul vardır. Federal devletler için usuller başka, üniter devletler için usuller başka değildir. Usul, merkezden yönetim ve yerinden yönetim usulleridir. Bu usullerin esası değiştirdiği yer, iki usulün birleşimidir. Eğer merkezden yönetim ve yerinden yönetimin birleşimini farklı oluştursanız, esası da değiştirme olanağı yakalamış olursunuz.

Bizim Anayasa'mızda merkezden yönetimin tanımı açıktır. İdari vesayet temelinde hayata geçirilir yerinden yönetimler ilişkileri bakımından. Merkezden yönetimi biz hiyerarşi ve yetki genişliği esasıyla kurarız. Merkezden yönetimin yanı sıra kullandığımız yerinden yönetim usulünü ise, çok sayıda özerk birimin belli bir merkezden özel yönetim biçimi diye tanımlarız. Buna dikkatinizi çekmek isterim. Üniter bir devlette hem merkezden yönetim vardır hem yerinden yönetim vardır. Yerinden yönetimin tanımı, çok sayıda birimin kendine özgü bir usulle merkez tarafından yönetilmesidir. O kendine özgü usul, bizim Anayasa'mızda "idari vesayet" diye tanımlanmıştır.

Şimdi, eğer, önümüze gelen tasarı, esasa uygun bir tasarı olsaydı, biz orada yerinden yönetimi idari vesayet çerçevesinde tanımlamış hükümler görecektik. Oysa önümüzdeki tasarı, merkezden yönetim ve yerinden yönetimi başka türlü tanımlıyor. Daha önce atılmış adımlardan, merkezden yönetimin nasıl tanımlanmak istendiğini biliyoruz. Bu tasarıda bu konu düzenlenmemiştir. Daha önceki girişimler "Merkezden yönetim görevlerini sayalım ve sınırlandıralım." fikri etrafından ortaya atılmıştı. "Yerinden yönetimi saymayalım, merkezden yönetimi sayalım, dışışleri olsun, maliye olsun, güvenlik olsun, adalet olsun; o kadar. Merkezden yönetimi sayalım, sınırlandıralım, geriye kalan bütün görevleri yerinden yönetime verelim." Biz bu yaklaşımı en azından otuz yıldır tartışıyoruz, hele son on yıldır çok tartıştık.

Peki, merkezden yönetimin yanı sıra yerinden yönetimi nasıl tanımlar elimizdeki tasarı dayandığı felsefe bakımından? Ona göre yerinden yönetim, yerel yönetimlerin, özerk birimlerin kendi kendini yönetmesidir. "İdari vesayeti kaldırın kardeşim. Halka güvenmiyor musunuz? Bırakın, belediye başkanları personel alsınlar. Bırakın, borçlansınlar. Beş yıl sonra seçimler gelecek. Seçimlerde hesabını verirler. İdari vesayette neymiş? İdari vesayeti kaldırın, yargısal denetimi getirin. Mahkemeler baksınlar icabına..."

Değerli arkadaşlarım, bu yaklaşım, federal devlet esasını kabul edenlerin idarede de ademimerkeziyetçilik esasına kabul edenlerin yerinden yönetim anlayışıdır. Elimizdeki tasarı, merkezden yönetimi görevleri bakımından sayıp sınırlandırma, yerel yönetimleri genel yetkili sayma anlayışı üzerine, yerel yönetimleri kendi kendini yöneten birimler olarak güçlendirme anlayışına sahip bir tasarıdır.

Usul itibarıyla, merkezden yönetimi daraltıp yerinden yönetimi kendi kendini yönetmek olarak tanımlamışsanız, idarede ademimerkeziyetçilik ilkesini, siyasette federalizmi beslemiş olursunuz. Bizim tasarımı incelediğimizde gördüğümüz bu çok sayıda farklı uygulama, tercihin bu yönde yapıldığına işaret ediyor. Tercih böyle yapılmıştır ama itirazlarımıza asıl temel oluşturan ikinci bir adım daha atılmıştır. Merkez yönetimi daraltalım, yerinden yönetimi genel sayalım ama bunu köy ve belde gibi küçük yerleşmeler için değil, bölge düzeyinde yapalım. 16.082 köy tüzelkişiliğini mahalleye çevirelim, 1.591 belde belediyesini mahalleye çevirelim, 599 tane belediyeyi köy olarak geriye döndürelim ve biz, sınırlanmış merkezden yönetim yani Ankara yönetimi yani valilik, kaymakamlık yönetimi karşısında il düzeyinde kurulmuş yerinden yönetimleri kendi kendini yöneten özerk, özgür birimlere dönüştürelim. Bu resim, usulde merkez ve yerinden yönetimi başka türlü birleştirmeyi anlatıyor. Bu resim, bize, siyasi yapı itibarıyla üniter devlet orada dururken Anayasa’da, altyapısını oluşturan idareyi, idarenin bütünlüğü üzerinde değil, ademimerkeziyetçilik ilkesi üzerinde yeniden inşa etmeyi anlatıyor.

Şimdi, şu kabul edilebilirdi belki: Biz, devlet ve idare örgütlenmesinin esasını merkeziyetçilik olmaktan çıkarmak ve ademimerkeziyetçilik ilkesine dayandırmak istiyoruz. Dolayısıyla bu, üniter yapılanmadan federal yapılanmaya doğru bir adım anlamına gelir. Memleket için iyidir ve bunu savunursunuz. Buna karşı çıkanlar da neden karşı çıktıklarını çok net söylerler. Bütün temel yönetim bilimi kavramlarıyla, siyaset bilimi kavramlarıyla ve anayasal ilkelerle düşündüğümüzde bu gerçek ortadayken “Bunu yapan da mı var? Kim yapıyormuş bunu? Yok böyle bir şey.” şeklinde alınan cevap, nasıl yasama tekniği bakımından yaptığımız işi bize yapılamaz hâle getiriyorsa, yasamanın ruhu bakımından da yapılması gereken işi doğru yapılır olmaktan çıkarıyor.

Burada, siyasi yapılanmadan tercih değişikliği ortaya koymaksızın üniter devlete ilişkin anayasal hükümler korunurken, eğer usulü ve iki usulün birleşimini ademimerkeziyetçilik yönünde değiştirmişseniz, ortaya çıkan şey “idari federalizm” olarak adlandırılır. Elbette bunun siyasi karşılığı bir an önce kabul edilmelidir biçiminde bu zemin kendini dayatır. Üniter elbise, idari federal bünyeye yakışmaz. Dar gelir ya da bol gelir ama bir türlü olmaz. O zaman başlangıçta açıkça yapılmayan bu tercih, giderek daha fazla yönetememe hâline getirir bizi ve kontrolü yalnızca muhalefet değil, daha önemlisi iktidar partisi yitirmiş olur. Bu endişe, ülkemiz adına duyduğumuz endişedir.

İdari federalizmden sonra siyasi federalizme doğru bir kanat açma mümkün olabilir mi? Böyle bir şeye niyet edilmiş olabilir mi? Doğrusu onu bilmem ama bildiğim bir şey var: Siyasi olarak yapılmak istenen, kurulmak istenen model “başkanlık” modelidir. Başkanlık modeli kendi idari yapısına ilişkin ilkeleri çok net olarak değişik ülkelerin uygulamalarında ortaya koymuş durumda. Başkanlık sisteminde devlet tüzelkişiliği olmaz. Parlamenter sistemde devlet tüzelkişiliği olur. Bizde parlamenter sistem uygulanıyor. Bakanlıkların, valiliklerin, kaymakamlıkların tüzelkişiliği yok. Bunların hepsi beraber devlet tüzelkişiliği. O yüzden, bir mahkemeye gittiğiniz zaman bakanlığınızın unvanıyla kendinizi savunmazsınız. Hazine avukatı sizi savunur. Ama il özel idaresi, belediye ve köy, kendi tüzelkişiliğine sahiptir. Başkanlık sistemi gündeme geldiğinde, bütün merkezi ve yerel idareyi tüzelkişilikler hâlinde örgütlemek zorundasınız. Dolayısıyla başkanlık sistemi hem işlevsel olarak hem coğrafi olarak idarenin ayrılığını gerektirir.

Bizim bugün Anayasa’da konulmuş bulunan “idarenin bütünlüğü” ilkesinin yerine, hem fonksiyon hem coğrafya da yönetim birimlerinin “idarenin ayrılığı” ilkesine göre örgütlenmesini gerektirir. Yoksa, başkanlık sistemi diktatoryaya döner. Kuvvetler ayrılığı prensibi böyle bir prensiptir. Meclis, hükümet ya da başkan ve yargı arasındaki kuvvetler ayrılığı aynı zamanda idarede fonksiyonların ayrılığını, coğrafyada da coğrafi birimlerin yönetiminin ayrılığını, yani hepsinin ayrı tüzelkişilik sahibi olmasını gerektirir. “Bunu biz yapmayız. Parlamenter demokrasideki tüzelkişilik yapısıyla devam ederiz.” dersiniz, kurduğunuz şey “başkanlık” sistemi değil, “devlet başkanlığı” sistemi olur. Yani Latin Amerika’da gördüğümüz türden diktatörlük sistemlerinin altyapısı atılmış olur.

Dolayısıyla “Başkanlık sistemi Türkiye için iyidir.” diyen iktidar partisi yetkililerini bildiğim için, niyet okumuyorum. Şimdi ortaya çıkan bu idari federalizmin Türkiye’nin devlet ve idare bakımından kuruluş esasına etki eden bir usul değişikliği olduğunu görebiliyorum.

Burası bunlar dahi tartışılacak olan biricik yerdir. Ama onun için yasamanın gerektirdiği “açıklık” ve “samimiyet” ilkesiyle hareket etme zorunluluğumuz var. Türkiye ortak hedeftir. Bu ortak hedefin iyiliği için birbirimiz dinleme, anlama ve elbette ikna etme

zorunluluğumuz var. Ama biz bir komisyonda maalesef birbirimizi ikna etmeyi bir tarafa bırakın, İç Tüzük'ün ruhuna aykırı fakat lafzına yer yer uygun düşen bir yönetim tarzıyla işimizi yapmamız gerektiği gibi yapamadık.

Ne yazık ki, hâlâ o umutla buradayız. Bayram da olsa burada olacağız. Bu işi layıkıyla yapmak için hangi usullerle çalışmamız gerekiyorsa o usullerde çalışabilmeyi hâlâ umuyoruz demek.

Değerli Başkanım, daha önce söz alan konuk milletvekilleri, bizim İçişleri Komisyonu olarak yeterince değerlendiremediğimizi gözlemlediğim mali hükümlere ilişkin çok önemli şeyler söylediler. Plan Bütçe Komisyonunda bu tasarının görüşülmesine ilişkin ısrarımız işte bu boşluğun doldurulacağı beklentisindendi. Burada dinledik ki maliye alanının uzmanı bir milletvekilimizden, yalnızca arsa, arazi, bina yani emlak vergisi değil, aynı zamanda kurumlar vergisi, gelir vergisi ve meslek odalarına üyelik bakımından belirlenmiş olan aidatlar itibarıyla da köy tüzek kişiliklerini kaldırmak, yalnızca bu tasarıda yapılan 8 yasa değişikliğiyle yetinmememizi gerektiriyor. Bizim bütün maliye mevzuatıyla da uğraşmamız gerekiyormuş.

Bu tasarımı gündeme getirenlerin, kurumlar vergisi, gelir vergisi, emlak vergisi ve belki diğer vergi türleri itibarıyla bu tasarıyla beraber şimdi köy olan alanlarda ne tür etkiler yaratacak, bunu bilmiyoruz. Bunu bilmeye ihtiyacımız var.

İçişleri Komisyonu üyeleri olarak Plan Bütçe Komisyonu üyeleri kadar bu alanda yeterli değiliz. Borçlanmaya ilişkin olarak Sayın Genel Müdürümüzden iki gün önceki toplantıda birkaç rakam istemiştım. Sorum basitti: Büyükşehir belediyeleri, belediyeler, büyükşehir belediyelerinin bağlı kuruluşları ne kadar borç aldılar ve kaynaklarına göre bu borçları rakam olarak görmek istiyorum demiştım. Sorum son derece netti. Yabancı kuruluşlardan aldıkları borçlar, yerli özel bankalardan aldıkları borçlar, kamu kaynaklarından aldıkları borçlar. Kamuya olan borçlar değil, doğrudan doğruya kredi niteliğindeki borçlar.

Bu netlikte bir cevap alamadım demek isterdim. Değerli arkadaşlarım, ben hiç cevap alamadım. Çünkü nasıl İçişleri Komisyonu üyeleri olarak bizler bu tasarının mali hükümlerine Plan Bütçe Komisyonu üyeleri kadar hâkim olamıyorsak, bu tasarımı buraya getiren İçişleri Bakanlığından da bu tasarının mali hükümlerine aynı bizim gibi, bu denli hâkim olmalarını beklemiyoruz. O zaman burada Maliye Bakanlığı'nın temsilcileri, Hazine Müsteşarlığı'nın temsilcilerinin de olması gerekir. Çünkü dış borçlarının çetelesini tutan birim ne İçişleri Bakanlığıdır ne Maliye Bakanlığıdır, bu çeteleyi tutan Hazine Müsteşarlığıdır. Ama doğrusu belediyelerin özel yerli bankalardan aldıkları kredilerin çetelesini tutan hiçbir merkezî kurum da yoktur. Bu boşlukların içerisinden yürürken Plan Bütçe Komisyonunun uzmanlık birikiminden yoksun kalmak olmak gerçekten son derece önemli bir hatadır. Konuşmamın içinde en azından bir kez daha hatırlatmış ve söylemiş olayım: Hükûmet yetkililerimizden rica ediyorum, ki Türkiye'de belediyelerin kamuya olan borçları değil, SSK borçları, Maliyeye borçların, elektrik idarelerine borçları, hizmetten kaynaklanan borçları değil, doğrudan doğruya yerli ve yabancı sermaye kuruluşlarından aldıkları kredi olarak borçları ne kadardır? Bu borç miktarının belediye gelirleri ve harcamaları içindeki yerini bir görebilelim. Eğer onu görebilsek belki tüm il esasına oturtulmuş olan büyükşehir belediyesi sisteminin mali olarak önümüze ne tür sorunlar getireceğini de öngörebiliriz.

İLHAN İŞBİLEN (İzmir) – Dış kaynaklı borçların geri dönüşümünü mü düşünüyorsunuz? Mali tablosu...

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Mali tablo aslında. Aldıkları borç miktarını görmek istiyorum ben, çok da ayrıntılı bir şeyi demiyorum. 2011 olabilir mesela.

İLHAN İŞBİLEN (İzmir) – İç kaynaklara göre neyi yansıtacak sizce?

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Benim saptamama göre, yanlış bilgi vermek istemediğim için kendi saptamamı söylemedim, 2011 yılında 17 milyar Türk lirası bu kaynaklardan alınmış borç var.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Toplam borç miktarları 50 milyarın üstünde.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Toplam borç miktarı öyle. Bu çok önemli. Bu iktisadi nitelikte çünkü. Borcu ödemediğiniz zaman karşı tarafa neredeyse haciz yoluna kadar gitme olanağı veren bir şey.

62 harcama buldum. Eğer bunlar doğruysa, 62 milyar harcamanın, küsuru da var bunun, 17 milyarı bu tür borçlar. Bu yüzde 28'i demek toplam harcamaların. Bu çok önemli bir şey.

Bazı borçların belediye mallarını teminat göstererek alındığını da biliyoruz. Yani Türkiye'de belediyelerin borçlanmaları bakımından o mevzuata girmemiz lazım, biraz iyi çalışmamız lazım. Ama dediğim gibi, teyit edemediğim için çalışmamın sonunda ortaya çıkan rakamları söylemek istememiştım. Yine, düzeltilmeye açık ve muhtaç olduğunu söyleyeyim. Yetkili organlar bu konudaki bilgiyi verdikleri takdirde daha doğru olur.

BAŞKAN – Hocam

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Ama önemli bir şey bu.

BAŞKAN – Ben önemsiz demedim, Sayın Hocamın bütün söyledikleri önemli.

HASAN HÜSEYİN TÜRKÖĞLU (Osmaniye) – Aramızda bu işte uzman olan tek Hocam var. Allah razı olsun Hocam.

BAŞKAN – Dinliyoruz efendim. Hocam nasıl bağlayacağını biliyor efendim.

BİRGÖL AYMAN GÖLER (İzmir) – Başkanım, sizi çok yormayacağım ama bir, iki nokta üstünde durmakta yarar var.

BAŞKAN – Memnuniyetle Hocam.

HASAN HÜSEYİN TÜRKÖĞLU (Osmaniye) – Arada Başkanımız gidiyor geliyor, yorulmuyor. Biz de yorulmuyoruz, siz devam edin.

BAŞKAN – Sayın Türkoğlu, idare bana ait efendim.

HASAN HÜSEYİN TÜRKÖĞLU (Osmaniye) – Faydalı bir şey söylüyorum Başkanım.

Ağzınıza sağlık Hocam.

BİRGÖL AYMAN GÖLER (İzmir) – Teşekkür ederim.

Burada iki konu üzerinde durayım. Birisini soru olarak dile getirmek isterim. Değerli Hükümet temsilcilerimiz eğer madde 7’deki yol konusunda benim aklımdaki karışık konuyu aydınlatabilirlerse sevinirim. Burada “büyükşehir belediyesinin yetki alanındaki mahalleleri ilçe merkezine bağlayan yollar”... Bu mahalleler köyler olsa gerek. Şimdi, aklıma takılan şu: Ankara’yı düşünelim; Mesnevi Mahallesi var şurada. Mesnevi Mahallesi ya da biraz daha ileride Mühye köyü Mahalle olacak şimdi. Oradan Çankaya ilçe merkezine olan yol var. Hani köyü ilçe merkezine bağlıyor. Bir de Aşağı Ayrancı Mahallesi var. Şimdi, “köy” derken biz onu anlıyorduk ama şimdi mahalleler arasında da bir fark olmadığına göre, ilçe belediyenin hemen içindeki bu mahalleleri ilçe merkezine bağlayan yollarla, mahalle denmekle beraber aslında köy olan yerlerin ilçe merkezine bağlayan yollarını birbirinden nasıl ayırt edeceksiniz? Bu yoruma göre ben büyükşehir belediye başkanı olsam derim ki: Bütün ilçe belediyeleri, sizin yol yapma yetkiniz yoktur. Mahalleleri ilçe merkezine bağlayan yolları ben yaparım.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – İlçe belediyelerine gerek yok yani.

BİRGÖL AYMAN GÖLER (İzmir) – Bunu rahatlıkla diyebilir değil mi; ben yanılmıyorum sanırım.

Herhâlde burada kastedilen köy yolları. Karayolları temsilcisi var mı acaba salonda?

BAŞKAN – Karayolları yok Hocam.

BİRGÖL AYMAN GÖLER (İzmir) – Karayolları Genel Müdürlüğü yol konusundaki bütün sınıflandırmaları yapan kuruluşumuz. Otoyol, devlet yolu, il yolu, köy yolu biçiminde ayrımı var. Şehir merkezindeki yollarla ilgilenmez. Acaba o sınıflandırmanın terimlerini kullanmazsak burada, Karayolları Genel Müdürlüğü neyi alıp neyi bırakacağını nereden bilecek?

Burada gerçekten Karayolları Genel Müdürlüğü Temsilcisi olsaydı ya da Karayollarından, Ulaştırma Bakanlığından görüşü alınabilmiş olsaydı ifade daha iyi olabilirdi ama ben hakikaten bunun açıklamasını sizden rica ediyorum.

Son değinmek istediğim nokta Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığıdır. Bu özel bütçeli bir kamu tüzel kişisi olarak sunulmuştu. Alt komisyonda Hükümetin kendi önergesiyle değiştirilmiş ve şimdi başkanlık olarak karşımızda; özel bütçeli değil, kamu tüzel kişiliği yok. Buradaki düzenleme il özel idaresinin kaldırılmasıyla beraber ortaya çıkan boşluğu doldurmak için getirilmiş görünüyor. İl özel idaresi, il genel idaresinin çeşitli harcamalarını kolaylaştıran bir yapıya sahipti. Aynı zamanda, merkezden gönderilen tahsisatları doğrudan, eğitim alanına, sağlık alanına, yol alanına, neye tahsis edilmişse, hangi bakanlıktan gelmişse oraya, görece daha hızlı, kolay harcama mekanizması olarak kullanılıyordu. Şimdi, biraz üstünde çalışıldığı zaman şu sonuca varıldığını söyleyebilirim: İl özel idaresinden doğan boşluğu doldurmak ve mülki idare sistemini zordan kurtarmak için hazırlanmış gibi görünen bu madde, gerçekte il genel idaresinin altını boşaltabilecek bir maddedir. Çünkü valiliklerin gerek idari vesayet yetkilerini gerek askerî ve adli kurumlar dışındaki bütün kamu kurumlarını denetleme ve valilik, kaymakamlığa özgü yaptırım yetkisini kullanarak onları yönlendirme görevi bu başkanlığa verilmiş durumda. Aslında tuhaf bir şekilde il genel idaresinin mevcut yapılanmasının yanında, personeli 657’ye göre değerlendirilecek olmakla beraber kısmi zamanlı çalışan sözleşmeliilerden projelerde çalışabilecek esneklikte piyasa işini kolay halledebilecek zihniyette kişilerden oluşan bir alternatif birim. Bu, İl İdaresi Kanunu’nun getirdiği bütün kuralların aslında bir tarafa bırakılmasına neden olabilir. Etkisi itibarıyla düşündüğümde bu kanun, il idaresini güçlendirmek ya da özel idareden boşalan yeri doldurmak için düşünüldüğü amaca aykırı sonuçlar yaratabilecek bir düzenleme. Çünkü idare gerçekten karmaşık bir şey, insan bedeni gibi bir şey, metabolizma gibi bir şey. Onun bir yerini şöyle kıvırdınız mı öbür taraflarında eğrilme, bükülme olur. İdare gerçekten üzerinde çok düşünülmesi gereken ve değişikliklerin ondan sonra yapılması gereken bir metabolizma. Bu kadar hızlı, memleketin tüm idari bünyesinde değişiklikler yapan bir düzenleme, yönetme sorunlarımızı kat kat artırır. Y yapmak istediğimiz şeyin

tam tersine sonuçlar verebilir. Ben bu başkanlık örgütlenmesinde il genel idaresinin altını boşaltma, 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nu baypas etme özelliği görüyorum.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Açıkta yok ama gizli.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Şöyle bir şey: Yani “Yaşama geçtiğinde neyi güçlendirir, neyi zayıflatır?” diye senaryo kurduğunuzda... Bu yasamanın bir başka tekniği aslında ne olabilir? Bunları görüyorsunuz, bu tür sonuçlar yaratabilir. O nedenle, amacın tam tersine işleyebilecek bir mekanizma görüyorum doğrusu baktığımda.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Yarın kaldırırız!

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Ha, olmadı başka bir şey yaparız!

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Yani bu şimdi değiştirdiğimiz Özel İdare Kanunu 2005 tarihli. Öbürü, 5216; 2004...

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – O da 2004... 2004, 2005; yeni.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Yani yedi, sekiz yılda... Ne olacak üç, beş yıl sonra da başka bir şeyi koyarız.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Ben son söz olarak şunu söyleyeyim. Sosyologların idare üzerine düşünürken, yazarken hep aklımda tuttuğum bir sınıflandırmalarını hatırlatmak isterim: Dünyada modern devletlerin bazıları tekâmül, bazıları taklit kanunlarına tabidir. Türkçesiyle söylersem: Bazıları evrim kanunlarına, bazıları öykünme kanunlarına tabidir.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Rahmetli Erbakan, “Taklitçileri” falan deyip duruyordu. Onu duya duya taklit etmeyi öğrenmiş bazı arkadaşlar.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Bizim yönetim sistemimiz...

İLHAN İŞBİLEN (İzmir) – Hocam, kişilerin mukallitliği nasıl oluyor?

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Mukallit değil; tekâmül ve taklit.

İLHAN İŞBİLEN (İzmir) – Taklit mukallit demek, onu soruyorum.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Taklit.

“Almanya’da şöyle yapmışlar, iyiymiş, aynısını yapiverelim.” “Amerika’da şunu şöyle halletmişler, aynısını buraya getiriverelim.”

İLHAN İŞBİLEN (İzmir) – Emsal şaysini...

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – “Taklit etmek.” anlamına...

BAŞKAN – “İtalyanlar böyle yapmış, İngilizler böyle yapmış, İsviçreliler böyle yapmış.” dersiniz ticaret...

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Bu şu demek: Gerçekten Türkiye’deki yönetim mekanizması bir canlı organizmadır. Siz istediğiniz kadar onu kendi amacınız doğrultusunda eğip, bükmeye çalışın, o size kendi yasalarını hatırlatır. O yasaları kale almadan amaca varmak mümkün değildir. Bu tasarı o yasaları hiç dikkate almıyor. O yüzden bir süre sonra bu tasarı hükümleri kendini kusar. 2004, 2005 İl Özel İdare Kanunu, Büyükşehir Belediye Kanunu, Belediye Kanunu’nda nasıl şimdi değişiklik yapmak zorunda kalıyorsanız yani topu topu yedi senenin içinde o değişiklikler kendini gerçeklikle karşılaştınca nasıl kusuyorsa bu da öyle olur.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Aslında Hocam, bu tasarı kanunları kale almıyor değil, bu tasarı tarihi ve Türk devletini kale almaz.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Evet. Ve sosyologların diliyle, kurallar itibarıyla söylüyorum.

Bu tasarıyı çalışırken yaptığımız bütün İç Tüzük ihlallerini de göz önünde bulundurarak Değerli Başkanım, tasarının Hükümet tarafından geri çekilmesini öneriyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Hocam.

Namık Havutça Bey gelecek mi?

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Gelir, gelir.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Gelir.

BAŞKAN – Yani gelirse bekleriz.

Komisyon olarak son sözü Sayın Hasan Hüseyin Türkoğlu... Komisyon üyesi sıfatıyla Sayın Türkoğlu, buyurun efendim.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Sayın Başkan, sayın Hükûmet temsilcileri, komisyonumuzun saygıdeğer mensupları, değerli kamu kuruluşu temsilcileri, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlarken bu tasarıyla ilgili baştan beri zikrettiğimiz ama hiç dikkate alınmayan, kale alınmayan itirazlarımızı birkaç cümleyle ifade etmek istiyorum: Bu tasarının ciddi bir anlayışla, ciddi bir yaklaşımla hazırlanmadığını, iyi niyetle ve düzgün ifadelerle hazırlanmadığını, tasarının ortaya çıkaracağı sıkıntıların neler olabileceği konusunda bir öngöründe bulunulmadığını hep ifade ettik, yine tekrarlayarak söylüyorum. Böyle bir tasarının bu komisyona geldikten sonra İç Tüzük'ümüzün 34'üncü maddesindeki "Bir komisyon, kendisine havale edilen tasarı veya teklifi, başka bir komisyonun ihtisası dahilinde görürse, gerekçeli olarak tasarı veya teklifin o komisyona havale edilmesini isteyebilir." hükmünü talep etmemize rağmen yerine getirmediği için bu komisyon sorumluluk altındadır. Yine aynı 34'üncü maddenin "Bir komisyon, kendisine havale edilen tasarı veya teklif yahut herhangi bir mesele için, bir başka komisyonun düşüncesini öğrenmeyi gerekli görürse, tasarı veya teklifin o komisyonda görüşüldükten sonra iadesini isteyebilir." hükmünü çalıştırmadığımız için de bu komisyon zan altındadır.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Biz istiyoruz, Başkan göndermiyor.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Efendim, herkesin oyu belli. Dolayısıyla iktidar partisinin çoğunluğuyla kabul edilmemiştir bu talepler, tabii ki onlar zan altındadır. Ben bunları kayıtlara girsin diye özellikle söylüyorum. Birisi hariç muhalefet partilerine teşekkür etmek lazım.

"Anayasaya uygunluğun incelenmesi" başlıklı İç Tüzük'ümüzün 38'inci maddesi: "Komisyonlar, kendilerine havale edilen tasarı veya tekliflerin ilk önce Anayasanın metin ve ruhuna aykırı olup olmadığını tetkik etmekle yükümlüdürler. Bir komisyon, bir tasarı veya teklifin Anayasaya aykırı olduğunu gördüğü takdirde gerekçesini belirterek maddelerin müzakeresine geçmeden reddeder." hükmünü oylama gereği bile duymayan Sayın Başkana ve komisyonun bu hususa sahip çıkmayan üyelerine, tarihî vazifelerini yapmadıklarını, yemin ettikleri Anayasa'ya uymadıklarını hatırlatmak zorundayım. Bu açıdan çok sağlıklı bir müzakere yürüttüğümüzü söyleyemem. Alt komisyon şeklinde yaptığımız çalışmaların da daha çok iktidar partisinin önergelerinin kabul edilmesi, müzakerelerin onların istediği şekilde sonuçlanması bu tasarının birçok yerinin düzeltilmesine de engel olmuştur. Alt komisyonun kabul ettiği şekliyle bile birçok açıdan maddelerin kendi aralarındaki çelişkileri ya da hüküm hâline, yasa hâline gelmeleri hâlinde ortaya çıkaracakları zararlar bakımından düzenledikleri alandaki diğer hükümlerle olan çelişkileri ve tabii ki Anayasa'yla olan çelişkileri açısından bakıldığında, alt komisyonda kabul edilen, iktidar partisinin oylarıyla kabul edilen metnin de kabul edilemez olduğunu ifade etmek durumundayım.

Biraz sonra bu değişikliklere ilişkin düşüncelerimi ifade edeceğim ancak Milliyetçi Hareket Partisi olarak duruşumuzu ifade eden bazı hususları sizlerle paylaşmak istiyorum: Tabii biz bu tasarımı Meclisteki diğer milletvekili arkadaşlarımızın tatile gittiği, Meclisin salı günü formalite gereği aç-kapa yapacağını bildiğimiz de göz önünde bulundurulursa bu saatlerde tartışıyor olmamız, gecenin hangi saatinde biteceğini bilmiyor olmamız, burada hem kendimiz açısından hem de bizimle beraber olmak durumunda olan Meclis çalışanları, meslek kuruluşları, Bakanlık bürokrasisi açısından bir sıkıntı içinde olduğumuzu ifade etmem lazım. Hepimiz bir psikolojik baskı altındayız. Birisi uygun görmüş ki bu tasarı filan tarihe kadar çıkacak, bu komisyondan geçecek. Bizim böyle bir zorunluluğumuz yok. Bizi bu baskı altında tutmayın. Bu tasarı adam gibi hazırlansaydı, gerçekten hukukumuzun istediği, mevzuatımızın istediği şekilde düzenlenmiş olsaydı, sağlıklı olarak tartışılseydik, kamuoyu bu tasarıdan haberdar edilseydi belki buradaki tartışmalar çok daha sağlıklı, çok daha kısa sürebilirdi. İktidar partisindeki arkadaşlarımızın bize hissettirdikleri şu -söylüyorlar da biraz evvel söylediler, ifade ettiler- "Efendim, bizim burada çoğunluğumuz var, nasıl olsa bu geçer." Biz bu yaklaşımı kabul etmiyoruz. Bu geçebilir, siz ısrar edebilirsiniz; biz de bu tasarı geçmesin diye İç Tüzük'ün bize verdiği bütün hakları kullanırız. Siz de bunu geçirmek için Sayın Başkanın desteğiyle her şeyi yapabilirsiniz ama aramızda bir fark var; biz İç Tüzük'e uyarak yaparız, siz de İç Tüzük'ü çiğneyerek yaparsınız. Tarih sizi "hukuka uymayanlar" olarak kaydeder, bizi de "hukuka uyanlar" olarak kaydeder. Bizi muhalefet ya da iktidar kaydetmesinin hiçbir önemi yok. Milletten aldığımız yetkiyi ve bu Anayasa'ya, kanunlara sadakat yeminimizin biz gereğini yaparız, siz de nereye sadakat gösterdiğinizi kendiniz takdir edin; bu takdiri size bırakıyorum.

Milliyetçi Hareket Partisi bu tasarıya niçin karşı? İlk günden beri söylüyoruz; gazetelerde söylüyoruz, televizyonlarda söylüyoruz. Bunu çok fazla tekrara gerek yok ama bakın, on yıl evvel, hayaldî gerçek olan bir çok şey var. Bize, bizimle aynı görüşü savunan siyasi yaklaşımlara "paranoyak" diyorlardı. Biz diyorduk ki: Bu ülke bölünecek, "Ya, bırakın bu paranoyaları." diyorlardı. Biz diyorduk ki: Terör örgütünün mensupları el üstünde tutulacak, "Ya, bırakın bu paranoyaları." diyorlardı. Biz diyorduk ki: Etnik kimliklerle ilgili sorunlar çıkacak, "Ya, bırakın bu paranoyaları." diyorlardı. Terör örgütüyle görüşülüyor, müzakere ediliyor diyorduk,

“Paranoya” da demiyorlardı, “Şerefsizlik” deniyordu. Şimdi, on yıl sonra, Emniyete ait araçların üzerinde “bayrak” denilen paçavralar var. Şehirlerin göbeğinde binalara asılı Türk bayraklarını indirmeleri için birileri kafa tutuyor ve indiriliyor. Emniyetin panzerinin önünde paçavralar yüzlerce metre gidiyor, biz hâlâ paranoyağız öyle mi? Peki, bizim paranoyalara birkaç tane örnek vereyim: Bedelli Askerlik Yasası’nı geçirdiniz bu Meclisten. Dedik ki: Bu yasa temel askerlik vazifesini iptal ederek geçmesin. Herkes temel askerlik vazifesini, o üç haftalık, yirmi bir günlük eğitimi alsın. Burada maksadımız yirmi bir günde Rambolar yetiştireceğiz, Kara Muratlar yetiştireceğiz değil, böyle bir maksadımız yok ama herkes peygamber ocağından bir geçsin, herkes bir kere kışlayı görsün. Kışlayı görsün ki... Avrupalı bir bilim adamı var diyor ki: “Askerlik vazifesi demokrasi için çok önemli bir unsurdur. Vatan savunmasına dâhil olan kişi vatanın yönetiminde de söz sahibi olduğunu düşünür.” Orta Çağ’daki krallıkların, derebeyliklerin, özellikle bu şövalyelerin yönetimdeki ağırlığı, ki bugün 21’inci yüzyılda Türkiye’de tartışılan askerî anlayışın, militer anlayışın sivil yönetimler üzerindeki etkisi bu şekilde açıklanır, şövalyelerin vatan savunmasında öne çıkmasından dolayı yönetimden daha fazla pay istemeleridir. Dolayısıyla “Herkes askerlikte temel eğitim alsın.” dedik ama bir maksadımız daha vardı, o da bedelli askerlik düzenlemesinden bölücü terör örgütü üyelerinin yararlanmasını istemiyorduk. Yani Kandil’de, Cudi’de, Gabar’da askerimize, polisimize mermi atan teröristin bu düzenlemeden yararlanmasını istemiyorduk. Almanya’da, Fransa’da derneklerde, vakıflarda, Türkiye aleyhine bölücülük yapan teröristlerin, terör örgütü mensuplarının o yasadaki yararlanmasını istemiyorduk ve diyorduk ki: Temel askerlik hizmetini kaldırmayın, kışlaya gelsin. Niye gelsin kışlaya? E, gelsin ki aranıyor mu, aranmıyor mu? Bir de kışlada komutanları tarafından tespit edilsin, adli makamlara teslim edilsin. Aslında maksadımız buydu. Ve Genel Kurul çalışmaları sırasında Millî Savunma Bakanımıza defalarca sorduk, dedik ki: Lütfen, şunun içine “Bu kanundan terör örgütü üyeliği sebebiyle hakkında kamu davası açılanlar yararlanamaz.” ibaresini koyun. Koymadınız. Yine parmak çoğunluğunuzla koymadınız ve Sayın Bakan bize çok tarihî bir cevap verdi. Bu öneriyi kendisine hem Genel Kurulda hem de özel alanlarda ifade ettiğimizde dedi ki: “Ben adamın terörist olup olmadığını alına bakarak mı anlayacağım?” Türkiye Cumhuriyeti devleti insanların suç işleyip işlemediğini alına bakarak anlamıyor. Burası bir hukuk devleti. Dolayısıyla “paranoya” dediniz, şimdi soru önergesi verdim, cevabını bekliyorum. “Bedelli askerlik düzenlemesinden yararlanan 70 küsur bin kişinin içinde aranan var mıdır? Terör örgütü üyeliğinden dolayı aranan var mıdır?” diye hem Adalet Bakanına hem de Millî Savunma Bakanına böyle bir soru önergesi verdim, cevabı geldiğinde sizlerle paylaşacağım. Burada paranoya mıdır, değil midir göreceğiz. Bedelli askerlik düzenlemesinde yapılan şey hiçbir resmî makamı görmeksizin sadece bedelini yatırıp banka dekontunu askerlik şubesine götürmek suretiyle tezkere alınması düzenlendi. Böyle bir şey olabilir mi? Bulursunuz kendinize bir kanuni vekil; gider yatırır. Bedeli de askerlik şubesine de dekontu verir; al sana tezkere. 30 bin lirayı bulan herkese bu imkânı tanıdınız. 30 bin lirası olmayanlar da şehit oluyor.

Sayın Hükümet temsilcisi bize izah ederse memnun olurum, Hakkâri’de, biraz evvel, bir çatışma vardı, umuyor ve diliyorum ki, inşallah, şehitlerimiz yoktur.

BAŞKAN – Hemen soralım: Sayın Bakanım var mı sizde bir bilgi efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Maalesef. hâlen çatışma sürüyor. Bir emniyet amirimiz şehit maalesef.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Allah rahmet eylesin.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Mekânı cennet olsun. 3 terörist de şu an için etkisiz hâle getirilmiş. Çatışma da şu anda sürüyor, devam ediyor; en son bilgi.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – O ne anlama geliyor, “etkisiz hâle getirmek”? Özel bir terim mi? Ben emniyetçi olmadığım için bilmiyorum.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Öldürülmek anlamına geliyor tabii ki.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Telaffuz etmekte sıkıntı var mı?

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Teröristin ölüsüne ağlayan bir yapı...

BAŞKAN – Emniyet amirimize biz de Allah’tan rahmet diliyoruz. Gerçekten acısı yüreğimizdedir ve bütün şehitlerimize...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Emniyet amirimize ve bütün şehitlerimize Allah’tan rahmet diliyoruz ama bu kanun tasarısını görüşmeye başladığımızdan bu yana kaçınıcı şehit haberi bu. Yani bu şehitlerin gölgesinde bu kanun tasarısını görüşmekten ben gerçekten bir milletvekili olarak zül duyuyorum ve kanun tasarısının, bu terör bitene kadar, hiç olmazsa, bu Meclisten çekilmesini talep ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, teşekkür ederim. Başımız sağ olsun.

Hüseyin Bey, buyurun.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Şimdi, size bu yasayla ilgili istikbalde gördüğümüz sıkıntıları anlattık, dedik ki... Birgül Hocam "idari özerklik" diye ifade ediyorlar, biz federalizmin ayak sesleri diye, demokratik özerklik kavramının artık gündemimize ciddi ciddi geldiğini iddia ediyoruz. Daha birkaç gün evvel bölücü terör örgütünün siyasi uzantısı olan siyasi partiler ne dediler: "Türkiye 20 bölgeye ayrılmalı." Yani aslında bazı şeyler bir merkezden koordineli gidiyor. Mesela, birisi çıkıyor, diyor ki: "Efendim, Oslo görüşmeleri çok sağlıklıydı, bu Oslo görüşmeleri, nereden, kim tarafından yarım bırakıldı." diyor. Arkasından bir bakıyorsunuz Bingöl'de 8 tane polisimiz, 9 tane askerimiz şehit ediliyor. Toplum "Yahu, biz bu terörle başa çıkamayacağız, bari müzakerelere devam etseler mi?" moduna, psikolojisine sokuluyor. Hepsi bir merkezden gidiyor. Şimdi, yine aynı şekilde o bölücü örgütün siyasi uzantısı parti bir yandan bölgesel yapıların, yerel yönetimlerin güçlendirilmesini sıkça zikretmeye başladığı bir dönemde biz de iktidar partisinden gelen bölünmeye yol açacağını düşündüğümüz bir tasarımı tartışıyoruz. Bize hâlâ paranoyak diyen varsa onun akıl sağlığının ciddi derecede kontrol edilmesi lazım.

Şimdi, bir paranoyamızı daha söyleyeyim size: Nedir bu seçilme yaşının on sekize düşürülmesi işi? Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak "On sekiz yaşa düşürülsün ama bu askerliği ne yapacaksınız?" diye sorduk. Şimdi, Hükûmet kanadından ve iktidar partisinden arkadaşlara soruyorum, paranoyanızın açıklıyorum: On sekiz yaşında seçilme yeterliliğini elde etmiş bir delikanlı ya da genç kız –genç kızları bir kenara bıraktık, delikanlılar için söylüyorum- askerliğini yapmadan seçilebilecek mi? Kanunumuz buna müsaade etmiyor. O zaman ne yapacağız? Seçilmeyle ilgili şartları değiştireceğiz, diyeceğiz ki: "Askerliğini yapmayanlar seçilebilirler. Milletvekili olmaları hâlinde askerlikleri, milletvekilliklerinin ya da işte diğer seçildikleri görevlerin sonuna bırakılır, tehir edilir." diyeceğiz ya da askerliklerini yaparlarken seçilmişse askerlikleri yarım bırakılıp kesilip o görevi yapmaları sağlanacak, öyle mi? Bu genç delikanlılar için gayet masum. Peki, bu dağdaki teröristler için olmasın bu? Yani askerliğini yapmamış Murat Karayılan'ın ya da işte bölücü terör örgütü liderinin kardeşinin ya da Avrupa'da askerliğini yapmadan kaçak gezenlerin siyasete girebilmeleri için, onlar için bir düzenleme niyeti olmasın bu? Bunu düşünmek lazım. Bu öyle çok uzak bir ihtimal değil. Yani siz "2,5 milyon yeni seçmen olacak ilk seçimlere kadar gençlerimizi dâhil edelim, biz onların oyunu alalım." diye o balla zehri karıştırma alışkanlığınız ya da acının, acı ilacın etrafını şekerle kaplama anlayışınıza benziyor bu. Buna karşı çıkanları, on sekiz yaşını ikmal edecek gençlerle karşı karşıya bırakıp onların da baskısıyla sanki teröristlerin önünü açıyormuşsunuz gibi bir şüphe var bende. Çünkü siz bu konuda çok da temiz bir siciliniz yok, sabıkalısınız. Bedelli askerlikte sabıkalısınız, mayınlı arazide sabıkalısınız. Şimdi, burada dün Alim Işık Beyefendi'nin bir uyarısı oldu, Sayın Bakan kabul etmiş bunu. Yani büyükşehir belediyesi yaptığınız yerlerde yabancılara satılan arazilerin sınırı ne oluyor? Hiç bunu hesapladınız mı? Dolayısıyla belki de hesapladınız. Dolayısıyla bu on sekiz yaş meselesi getirilirken acaba yarın federal bir yapıya geçeriz ki bu federal yapı Başbakanın "Altı şiş üstü kaval olmaz, ben başkan olacaksam, Türkiye'ye başkanlık sistemi gelecektir tabii ki eyalet olacak." fantezisi ya da stratejik bilmem ne diye kitap yazmıştı, bir bakan var, Dışişleri Bakanlığı yapıyor, o da yeni Osmanlı hayaliyle yanıp tutuşuyor. Sağda solda diyor ki: "Yahu, Balkanlardan Avrupa'dan gelen birisi Romanya'dan, Bulgaristan'dan girse Mısır'a kadar pasaportsuz gitse ne olur ki." diyor, bize Osmanlı'yı anlatıyor. Tabii, şu anda Türk dış politikasının Orta Doğu'da düştüğü durum ortada. Kendine gelecek Dışişleri Bakanı ama o kendine gelene kadar biz hangi bedelleri ödeyeceğiz, bilmiyorum.

Dolayısıyla bu on sekiz yaş meselesinin aslında PKK'lılara yönelik olduğunun özellikle üzerinde durulması gerektiğini düşünüyorum. Bu tasarıyla Hükûmet gerekçede diyor: "Etkinlik, verimlilik vesaire." diye. Aslında gerekçenin birçok yerinde Avrupa Konseyi Yerel Özerklik Şartı'na da hiç dokunulmamış. Bu ilk geçici maddede sınırlamı denkleştirme ödeneğiyle ilgili husus dışında da Avrupa Konseyi Yerel Özerklik Şartı'na uyan hiçbir tarafı yok bu tasarının. Bu tasarıyla maksadınız ne, aceleniz ne? Bu kadar ısrarcı olmanızın sebebi ne? Bunu kimse anlatmıyor. Ben Muammer Bey'in, Sayın Başkanın acelesini anlıyorum. O diyor ki: "Bu tasarımı ateşten top ben bunu atayım, Genel Kurul düşünsün." Çok iyi, onun gerekçesi var. Peki, bu tasarımı hazırlayanların gerekçesi ne, acelesi ne? Bir yere bir şey mi yetiştiriyoruz? Eğer hedefiniz toplumun önemli bir bölümünü belediye sınırları içerisinde yaşatmak ise ben size rakamlar vereyim. Bakın, 75 milyonun yüzde 77'si yani 58 milyon aşağı yukarı zaten belediye sınırlarında yaşıyor. Bunun geriye kalan 17 milyonu yani yüzde 23'lük bir kısım belde ve köylerde yaşıyor. Beldeleri de çıkarırsanız karşınıza 12 milyon gibi bir köy nüfusu kalıyor. Bu 12 milyon nüfus nüfusumuzun toplamının yüzde 16'sına karşılık geliyor ve il özel idarelerinin hizmet alanı içerisinde. Yani eğer siz herkesi belediye sınırları içinde yaşatmak istiyorsanız zaten toplumun önemli bir bölümü belediye sınırları içerisinde. Reform mu yapmak niyetindesiniz? Yapın, belediyelerin gelirlerini artırın, bütün belediye başkanları sizin için çalışır.

Dolayısıyla bu tasarıda maksat bu değil. Maksat biraz evvel sizin paranoya dediğiniz, şimdi diyemediğiniz, sustuğunuz, önünüze bakıp düşündüğünüz bizim iddialarımız. Cumhuriyet hükümetlerinden son 4 tanesi mevcut 61, 60, 59 ve 58'inci Hükümetler terörle mücadele etmemiştir. Bu hükümetler programlarında terörle mücadeleye yer vermemişlerdir. Herkesin elinde cep telefonu, önünde bilgisayar olanlar var bu salonda, 61'inci Hükümet Programı'na baksınlar. Eğer terörle mücadele adına bir şey ifade edilmişse ben sözlerimi geri alacağım.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Yazılacak yer kalmamış Hasan.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – 128 sayfa. Sayın Başbakan bize bunu iki buçuk saat okudu. 128 sayfanın içinde teröre 300-400 milyar dolar para harcadığı söylenen, 40 bin insanını feda eden, huzuru kaçan, sosyal dokusu bozulan bir devletin Hükümeti 128 sayfanın içinde teröre bir sayfa ayıramıyorsa yazıktır ona ve bu millettten aldığı rey, bu millettten aldığı güç ona haram olur, çıkar; kendinden de çıkar, çocuklarından da çıkar.

Dolayısıyla bu tasarı Hükümetin terörle mücadele tasarısıdır. Bu salonda oturanlar Hükümetin ihmal ettiği, görevini yapmadığı bir alandaki boşluğu doldurmak için varlar. Hükümet terör örgütüne vererek kurtulmayı düşünüyor terörden. Hükümet silahlı mücadele yapmadığı, silahlı mücadele yapanları hapse gönderdiği bir atmosferde terörle mücadele etmenin suç olduğu algısının topluma yaygın olarak yerleştiği bir atmosferde işte terör örgütlerine taviz vererek, terör örgütlerinin istediğini yaparak bu işin içinden sıyrılmayı düşünüyor. İşte, Hükümetin gafleti ve dalaleti, hatta daha ötesi burada gizli. Bizim de itiraz ettiğimiz şey bu. Terör örgütü size yol haritası verdi, ne dedi, dedi ki: "Kürtçe ikinci dil olacak." Oldu mu? Şimdilik seçmeli. Yerel yönetimler güçlendirilecek, tabii, oldu.

Bu arada hemen şundan bahsetmem lazım. Bakın, Burhan Kuzu "Kürtçe eğitim şeytana uymaktır." diyor bugünkü gazeteler.

BAŞKAN – Ana dilde eğitim değil mi?

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – "Kürtçe eğitim." diyor efendim.

Devam ediyorum. "Diyarbakır polisinden vatandaşa Kürtçe selamlaşma." Şimdi, Sayın Bakan Yardımcısı var huzurumuzda yani "Bunlardan rahatsız olmuyor musun?" diyeceğim de olmaz çünkü Sayın Bakan Yardımcısı Habur'daki çadır mahkemeyi kuran müsteşar. Ondan böyle bir rahatsızlık, hassasiyet beklemiyorum, diğer arkadaşlardan bekliyorum. Şimdi, tabii, Hükümet terörle mücadele etmeyip bu tip terör örgütüne tavizler vererek bu sorunun altından kalkacağını düşünüyor. Ben güneydoğuda yedi-sekiz yılını mülki idare amiri olarak harcamış bir kardeşinizim, hâlâ bağlantılarımız var, dostlarımız, arkadaşlarımız var. Orayla ilgili çok şey anlatırız burada, sabaha kadar da mümkün konuşmamız ama Sayın Başkan müsaade etmez. Ama şunu özellikle söyleyeyim: 2005 yılında Recep Tayyip Erdoğan'ın Diyarbakır meydanında gidip "Türkiye'de terör sorunu yoktur, Kürt sorunu vardır ve ben bu sorunu tanıyorum, bu sorunu çözmek için gayret edeceğim." cümlelerinden sonra güneydoğuda ne olduğunu oradaki arkadaşlarımıza sordum. Devlete gerçekten samimi olarak bağlı ve fedakârlık yapma derecesinde millî olan, oradaki etnik kökeni ne olursa olsun ben bir Milliyetçi Hareket Partisi milletvekili olarak onlardan çok daha geride hissettiğim milliyetçi insanlar var, bana dediler ki: "Bizim direncimiz Başbakanın gelip Diyarbakır'da 'Kürt sorunu vardır ve ben bu sorunu tanıyorum' dediği gün bizim bütün millî direncimiz kırıldı, devlete olan bağlılığımız o gün bizim zayıfladı." dediler ve o günden bugüne sizin Kürt sorununu çözmek adına PKK terör örgütü tarafından dile getirilen talepleri her yerine getirmenizde PKK terör örgütü döndü, o yöredeki insanlara dedi ki: "Ben olmasam Hükümet bunu yapmazdı. Ben olmasam size Kürtçe dersaneler, Kürtçe ikinci dil, seçmeli ders, televizyon, işte diğer yayınlar hiçbirisi gelmezdi. Bunun gelmesinin sebebi benim." dedi. Yani siz millî birliği bozmak adına verdiğiniz tavizlerle terörle mücadele adına aslında bir adım, bir arpa boyu yol bile gidemediniz. Şimdi, ısrar ediyorsunuz ki daha da verelim, daha da verelim. Geçen Başbakan Yardımcısı Bekir Bozdağ Genel Kurulda bana diyor ki: "Sayın Vekilim, ne var yani şu tasarı geçiversin, gitsin." Bahsettiği sanki belediye işçilerinin özlük hakları, bilmem ne. Ben de dedim ki: "Sayın Başbakan Yardımcısı, biz senin gibi ver kurtulcu değiliz. Biz senin gibi terör örgütleriyle müzakere masalarında mutabakat metinleri hazırlayan insanlar değiliz." dedim. Mehmet Ersoy Beyefendi de bu konuşmanın şahididir.

Dolayısıyla Hükümet yaptığı, attığı her adımda PKK'nin değirmenine su taşımıştır. Şimdi, Başbakanın zaman zaman beyanlarını duyuyorduk, ne diyordu: "Siyasetle müzakere, terörle mücadele." diyordu öyle mi? Peki, ne diyor şimdi Başbakan, hiç dikkat ettiniz mi? Son günlerde diyor ki: "Ben teröristle kucaklaşan, teröristle tokalaşan ellerle görüşmem." Hani "siyasetle müzakere" idi? Sizin, beğenirsiniz beğenmezsiniz, o insanlar bize göre demokratik bir ortamda değil, PKK'nin baskısı altında seçilmişlerdir ama milletvekili olarak geldiler, buradalar. Başbakan siyasetle müzakere değil, PKK'yla, İmralı'daki katil Apo'yla müzakereyi tercih etmiştir ve biz şu saatte bunu konuşurken, bu yasayı tartışırken, bu tasarıyı tartışırken devletin hangi görevlisi, AKP'nin hangi yetkilisi İmralı'dadır, ben merak ediyorum. Hükümet tercihi koymuştur. Hükümet PKK'yla tokalaşanlarla değil bizzat PKK'yla müzakereye -ki o Bingöl saldırıları da bunun en önemli işaretidir o günlerde yapılan tartışmalar- karar vermiştir. İki gün evvel Amerikan Büyükelçisinin

söylediğini iyi okursanız bunu göreceksiniz. Ne diyordu Amerikan Büyükelçisi? O bazı siyasilerin, bazı köşe yazarlarının ve bazı dini grupların patronu Amerika'nın büyükelçisi ne diyordu? Diyordu ki: "Türkiye PKK'yla yasal çerçevede mücadele etme tercihini kullandı. Terör örgütleriyle böyle mücadele edilmez. Biz Bin Ladin'i gittik, aldık, geldik." diyordu, öyle mi? Peki, Bin Ladin bizi ilgilendirmiyor, aslında Amerikan Büyükelçisi diyor ki: "Türkiye istese terör örgütünün lider kadrosunu alır, getirir ama alıp getirmek istemiyor." Amerikan Büyükelçisinin sözlerini özellikle rica ediyorum çok iyi okuyun, Hükûmetin tercihini söylüyor. Hükûmet BDP'yi tercih etmiyor, Hükûmet PKK'yı tercih ediyor.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Niye?

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Onu PKK ile BDP arasındaki anlaşmazlıkta aramak lazım. Onu Barzani tercihinde aramak lazım. Amerika'nın da, Hükûmetin de bu bölgede istediği lider Barzani. PKK'nın Barzani'ye tabi olmasını talep ediyorlar ama PKK buna razı değil. Coğrafyada yaptığımız büyük hatalar Suriye, Irak, İran, Ermenistan, Rusya'yla yaptığımız dış politikadaki büyük hatalar belki de 1991'de hani o Saddam'a karşı Amerika'nın beslediği PKK'yı şimdi Türkiye'ye karşı bu bahsettiğim ülkeler beslemeye başladılar. Dolayısıyla BDP'nin hiçbir hükmi şahsiyeti yok, hiçbir değeri yok. BDP'nin, Leyla Zana demedi mi hepimizin huzurunda: "Dağdaki teröristler bizim sigortamızdır." diye. Kendileri diyor: "Muhatap İmralı." Dolayısıyla Hükûmetin tercihi PKK'dır ama Hükûmet Sayın Başbakanın söylediği gibi toplumu hazmettirmeye hazmettirmeye, alıştırma alıştırma bu noktaya getirdi ve artık Oslo süreci gibi bir süreç bu topluma kabul ettirildi. Bir de övülüyor. Oslo süreci övülüyor. Amerikan bütçesinden düzenli olarak yardım aldığı iddia edilen köşe yazarları da bu işin yordakçıları olarak Hükûmete ziyadesiyle destek veriyorlar.

Elhamdulillah Müslüman insanlarız. Bu dinin kutsal kitabı her satırında akıl sahiplerini öne çıkarıyor, aklı öne çıkarıyor. Akılla bilginin buluşmasını sağlayıp fikrin ortaya çıkmasını görmek lazım. Herkes aklını kullanmalı. Bunu görmek lazım. İktidar partisindeki çok değerli milletvekili arkadaşlarımdan istirham ediyorum, görün bunları. Oslo'da sizin müzakere etti diye seslenmediğiniz bu Hükûmet karşısındaki muhataplarının tamamı kırmızı bültenle aranan katiller. Siz bunlarla neyi müzakere edeceksiniz? Bu Hükûmet sizin bölgenizden getirdiğiniz oyları böyle bir içinden çıkılmaz bir bataklığa sokmuş ve ülkenin geleceğiyle, milletin birliğiyle oynayacak zemine taşımış. Bunu sorun, sorgulayın.

Dolayısıyla bu görüştüğümüz tasarı aslında Hükûmetin terörle mücadele yanlış stratejisinin bir parçası. Bu bölgede özerk federatif yapılar oluşacak. Askerliğini yapmadan Ahmet, Mehmet, neyse dağdaki pis teröristler gelecek, milletvekili olacaklar. Allah esirgesin, belki bizim Parlamente'ye bile getirmeyi göze alabilirler. On sekiz yaşı onun içine katıyorlar. Belediyelerin güçlendirilmesini de bunun içine katıyorlar, yutan yutsun, biz yutmuyoruz ve bunu her yerde söyleyeceğiz ve dua ediyorum ki mahcup olayım. Şu söylediğim sözlerden dolayı utanacağım günü ipe çekiyorum. Yanılmak için Allah'a yalvarıyorum. Bizim sıralarda bulunan arkadaşların hepsi de benim gibi düşünüyor. İnşallah yanılırsınız, inşallah bu söylediklerimizden utanırsınız, inşallah bundan yirmi yıl sonra sizinle karşılaştığımızda "Yahu, bu endişeleriniz ne kadar boşmuş." dediğinizde biz boynumuzu bükürüz, siz de bize alaycı bir şekilde gülersiniz. Ama tersi olursa, ama biz yanılmayız da siz yanılırsanız biz size hiçbir şey yapmayız çünkü size çocuklarınızın vereceği ceza, Türk milletinin vereceği ceza ve Cenabı Allah'ın vereceği ceza yeter.

SADİR DURMAZ (Yozgat) – Şehit sayısı 2'ye çıkmış.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Şehit sayısı 2 olmuş, Allah rahmet eylesin.

Tasarıyla ilgili teknik anlamda da birkaç şey söylemek istiyorum. Şimdi, burada diyorsunuz ki: "Nüfusu 500'den aşağı mahalle olmaz." Öyle mi? 16.082 tane köyü kapattık, mahalle yaptık, öyle mi efendim? 1.591 tane de ya da 1.582 o yeni kurulanlarla 1.591 beldeyi kapattık, bunları da mahalle yaptık, öyle mi? Peki, bizim mahallelerimizin ağırlıklı olarak ortalama nüfusu ne? Hiç buna dikkat ettiniz mi? Bakın, bizim köylerimizin ağırlıklı olarak 250 ve altı olan, 250 ve bin arasında olan, bin ile 1.500 arasında olan, 1.500 ve yukarısı nüfusu olan köylerin nüfusu elimde. Şimdi, mesela Adana'yı söyleyeyim, 467 köyü var Adana'nın, 162 tanesi 250'nin altında köy nüfusu, bunlar mahalle olacak. 251 ile bin arasında 270 tane köy var.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Onların çoğu da 500'ün altında...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Bilemiyoruz, öyle bir çalışma yok, ben mevcut çalışmadan ilerlemeye çalışıyorum.

Bin ile 1.500 arasında Adana'da 24 tane köy var, 1.500'den fazla nüfusu olan da 11 tane köy var. Bunların hepsi ne olacak? Mahalle olacak. Peki, buraya bir amir hüküm koymuşsunuz: "Nüfusu 500'ün altında olan mahalle kurulamaz." Biz şöyle kabataslak bir çalışma yaptık, 16.082 tane köy önce mahalle olacak, sonra da bu amir hüküm çerçevesinde mahalle statüsünü de kaybedecek.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Haritadan sileceğiz. Nasıl olacak?

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Bu o değil mi? Yani yanlış mı tespitimiz? Hani bu insanlara Başbakan o gün genişletilmiş bilmem ne toplantısında ne diyordu? “Bize ‘muhtarlığı kaldırıyor’ diyorlar, yahu yalan söylüyorlar.” diyor. Böyle bir de üst perdeden. “Mahalle oluyor, mahallede muhtar yok mu?” diyor. Bizim ikindi namazını cami avlusunda, çınarın altında bekleyen emmimizin de gözleri yaşıyor doğru söylüyor diye. “Çadır tiyatrosu” diyordu dün Menderes Türel, aklıma geldi şimdi.

Dolayısıyla bu açıdan bu maddenin izahı yok. Muhtarlara yalan söylemeyin. Muhtarlara deyin ki: “Önce köy tüzel kişiliğinizi alacağız, köy kimliğiniz kaybolacak, hizmetten olacaksınız. Tamam, inekleriniz, danalarınız şehir sokaklarında yürüyecek ama bir süre sonra muhtarlık da kalmayacak.” Bunu söyleyin, ayıptır.

BAŞKAN – Sayın Türkoğlu, uygun göreceğiniz şekilde bağlayın.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Başkanım, bağlayabilsem bir yere. Bunun bağlanacak hâli yok ki.

BAŞKAN – O zaman bırak dağınık kalsın kardeşim, ne yapayım yani?

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Başkanım bize dağınık kalsın diye 12 bin lira maaş vermiyorlar.

BAŞKAN – Yani, “Neresini bağlayayım?” dediğine göre...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Bize “Dağınık kalsın” diye eğer...

BAŞKAN – İlla bağlayacağız diye bir şey yok efendim.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Efendim, eğer...

BAŞKAN – Canım, espiye espiyle karşılık verdik, ne yapacaksın, Allah Allah...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Efendim, zatîalinizin kendinizi de seviyorum, esprilerinizi de seviyorum. Ama siz bunu söylemişken ben de duygularımı ifade etmek istiyorum, madem top attınız, biz de volemizi vuruyoruz işte yani burada bir şey yok.

BAŞKAN – Bir şey demiyorum Sayın Türkoğlu. Sen “Neresini bağlayayım?” dersin ben de “Bırak dağınık kalsın.” deyiveririm canım, ne olacak?

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Efendim, hayır, zatîaliniz bize yardımcı olsun, beraber bağlayalım ama baştan beri bağlamaya yardımcı oluyorsunuz.

BAŞKAN – Buyurun, istirham ediyorum.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Yine burada köy nüfuslarıyla ilgili Bingöl, Adaklı, Cevizli köyünde boşalmış bir köy, nüfusu komik denecek rakamlar. Köyde yaşayan iki nüfuslu yerler var. Çanakkale Kalkım, Kıraçoba 7 nüfuslu, Çorum Sungurlu 9 nüfuslu falan filan. Bunların tabii bu nüfuslarla kapatılmasına itirazımız yok ama gerçeği de söylemek, paylaşmak lazım.

Bu “Büyükşehir belediyelerinin ve ilçe belediyelerinin tarım ve hayvancılıkla ilgili her türlü faaliyeti yapıyor.” ifadesi çok çağdaş bir yaklaşım. Yani çağdaş derken günümüze uygun çünkü bu Mehdi Eker Tarım Bakanı olduğu sürece bu Bakanlık, bu tarım biter. Belki birkaç tane cevval belediye kendi bölgesini kurtarır, o açıdan bu hükmü buraya koyan arkadaşları tebrik ediyorum. Biz bunu alt komisyonda da söyledik ama muhafaza edildi. Sadece iyi tarafından bakarak Mehdi Eker’in verdiği zararı azaltmak adına bu düzenleme yerinde olmuş, hayırlı olmuş.

Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen “büyükşehir belediyelerinin giderleri” başlıklı 24’üncü maddedeki bu (n) bendi çok kötü bir bent. Anayasa Mahkemesi kamu yararı kavramından hareketle iptal etmemiştir bu hükmü. Getirdiğiniz hükümle yurt dışı ve yurt içi kamu ve özel kuruluşlarla o örgütlerle birlikte hizmetler yapılacak ve belediye buralara para harcayacak. Anayasa Mahkemesinin kararını paranın yani mahallî müşterek hizmetleri görmek amacıyla toplanmış paranın yurt dışına gitmesi olarak okumak lazım. Aynı hükmü bir daha getiriyorsunuz. Niye bir daha getiriyorsunuz? Yani Anayasa değişti mi? Hayır. Kanun değişti mi? Hayır. Değişen bir tek şey var, Anayasa Mahkemesi 2008’deki yapısına göre farklı bir yapıya... Yani “Biz kanunu değiştirmiyoruz, Anayasa Mahkemesini değiştiriyoruz.” dedi siyasi anlayışınız. Anayasa Mahkemesi de değişti. Şimdi orada sizin çocuklar oturuyorlar, bu kanun tekrar giderse dönmeyeceği belli. Onun için de koydunuz. Peki, benim anlamadığım bu Yunus Emre Vakfı gibi, bu İngiltere’de bir Yunus Emre olayı var. Onun gibi acaba yurt dışında böyle bir büyükşehir belediyelerinin gözüne kestirdiği bir alan mı var? Bir şey mi var? Yani artık dedim ya, siciliniz çok temiz, çok masum değil, yaptığınız her işin altından bir şey arıyoruz. Buradan ne çıkacak, bilmiyorum ama bu Anayasa’ya aykırı. Ortada bir Anayasa kararı varken bunu buraya getirmiş olmanız da çok yanlış.

Yine Büyükşehir Belediye Kanunu’nda 27’nci maddede bir değişiklik yapıyorsunuz, diyorsunuz ki: “Büyükşehir kapsamındaki belediyeler arasında hizmetlerin yerine getirilmesi bakımından uyum ve koordinasyon için büyükşehir belediyesi belediye medisi düzenleyici, yönlendirici kararlar alır.” Biz zaten bunu söylüyoruz baştan beri: “Büyükşehir belediyesi mevcut uygulamada ilçe

belediyelerini yutuyordu, onlar üzerinde bir baskı kuruyordu, hizmet etmelerini engelliyordu.” diyoruz. Şimdi siz bunu bütün bir il sınırına taşıyorsunuz. Bizim de sıkıntımız bu zaten. Üniter yapıyı bozan bu anlayış. Yerel idare, merkezî idare dengesini bozan bu anlayışın yanlış olduğunu, Anayasa’ya aykırı olduğunu, yerel yönetimlerle ilgili taahhütlerimize, imzaladığımız şartlara uygun olmadığını söylüyorduk. Bunu, alanı genişletiyorsunuz.

Yine, 26’ncı maddeyi değiştiren 23’üncü fıkrada belediyelerin şirketlerine vermiş olduğu taşınmazları üçüncü kişilere, 2886 sayılı İhale Kanunu kapsamında üçüncü kişilere devri. Yani bu nasıl bir anlayış? Belediyenin kendi elindeki malı şirkete veriliyor, şirket de bunu ihaleyle başkalarına veriyor. Bunu belediye niye kendi yapmıyor, bizzat kendisi niye yapmıyor? Yani şirketlerin özel hukuk mevzuatına tabi olmasından dolayı bir geniş alanı söz konusu. Belediye mallarını o alana taşıyabilmek için bir hileden başka bir şey değil bu. Bu maddenin gerekçesiyle ilgili arkadaşlarla konuştuk, bize bir şeyler de söylediler ama yani hiç de tatmin edici değil. Dolayısıyla, bu düzenleme de oldukça yanlış.

İçişleri Bakanlığı Teşkilat Kanunu’na il idaresine tabi bir kuruluşu yazmak kimin fikriydi, bilmiyorum. Yani Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı, il yönetiminin bir parçası; öyle görünüyor, bütün kamu kuruluşlarıyla ilgili bir vazifesi var, yatırımı izliyor, planlıyor vesaire. Peki, bunu niye İçişleri Bakanlığının teşkilat kanununa koydunuz? Bu kanunun “Amaç”, “Kapsam”, “Görev” başlıklı maddelerine nasıl uyduracağız bunu?

ENVER ERDEM (Elâzığ) – İçişleri Bakanlığı dışında birimi kalmadığı için nereye koysunlar?

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – İl idaresine koyacak.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Bu hükmün konulduğu yer yani... Sayın Başkan diyor ki: “Bağla, toparla.” Vallahi olmuyor, zor yani, vallahi zor efendim. Bu tasarımı hazırlayanları tebrik etmek lazım!

Efendim, peki, Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığını düşünürken, bir yerlere yazıp çizerken hiç aklınıza gelmedi mi: Yahu, bu Güneydoğu Anadolu Bölgesi, GAP İdaresi Başkanlığı var, Doğu Anadolu Kalkınma İdaresi Başkanlığı var, Doğu Karadeniz Kalkınma İdaresi Başkanlığı var, Konya Kalkınma İdaresi Başkanlığı var ya da işte, adı neyse, bunlarla aynı görevleri yapıyor. Peki, bunların planlarıyla, yatırımlarıyla vesaireleriyle Yatırım İzleme ve Koordinasyon Merkezi çıkışırsa ne olacak? Hani bu tasfiyelerde bir hüküm koydunuz, dediniz ki: “Bir tereddüt olursa İçişleri Bakanlığı tereddütleri gidermeye yetkili.” E, GAP İdaresiyle Urfa Valiliğinin Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı çatışırsa -“t”yi kullanıyorum, “k”yi kullanmıyorum- kim çözecek bunu? İçişleri Bakanlığı çok ciddi bir kuruluş, yani bunun teşkilat kanununa bu konulmuşsa İçişleri Bakanlığının bunları çoktan düşünüyor olması lazım. Ben bu konuda büyük bir zafiyet olduğunu düşünüyorum. Yazaktır benim Bakanlığımıza, yapmayın bunu. GAP İdaresi bir plan yapacak -onun da var bölgeyle ilgili planlama yetkisi- Urfa Valiliği de yapacak, Gaziantep Valiliği de yapacak, e, çatıştı, karşı karşıya geldiler; ne yapacağız? E, zaten bu Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı bizim planlama müdürlüklerimize çok benziyor.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Kalkınma ajanslarıyla bir bağı yok.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Artı, yani ben baştan beri şunu söylüyorum: Milletvekillerine şu anda memurluk yaptırıyor bu tasarımı hazırlayanlar. Milletvekilleri bunlarla uğraşmak zorunda değil. Bakanlık koridorlarında, müşavirler, uzman arkadaşlarımız yapar bunu, verirler siyasi iradenin eline. E, onlar çalışmamış; e, “siyasi irade” dersiniz onlar Oslo’da ya da İmralı’da, başka işleri var; e, biz de oturduk, bunları tartışıyoruz. Muammer Güler “Ya bir an evvel gitsin.” modunda, biz de “Çıkmasın ki memleket bölünmesin.” modundayız; ondan sonra da karşı karşıya Fitneyi atmış birisi gitmiş, bu fitnenin sahibi çıksın ortaya.

Başka da bir şey demiyorum.

Teşekkür eder, hepinizi saygıyla selamlarım.

BAŞKAN – Sayın Ayhan, sizin söz talebiniz var herhâlde.

Evet, biz misafirlere on dakika söz veriyoruz.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Genel Başkan Yardımcısı olduğu için...

BAŞKAN – Efendim, müsaade edin, bu kadarını ben söyleyeyim yani.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Sayın Başkanım, yirmi dakikayı daha önceki uygulamanız da onun için.

BAŞKAN – Efendim, şimdi biz Sayın Ayhan’la anlaşıyoruz, siz merak etmeyin.

Sayın Ayhan, buyurun efendim.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Gecenin bu saatinde hepinize kolaylıklar diliyorum.

Daha önce, başlangıçta izlemek için geldim ama izleme ortamı o gün biraz daha zordu, kalabalık vesaire. Şimdi baktım, tasarıya ilgi de azalmış galiba, onu görüyorum. Gerçekten zor.

Ben genel hatlarıyla bir şey söylemek istiyorum ama bu tasarıyla sadece yeni büyükşehir belediyeleri kurulmuyor, aynı zamanda idari yapıda çok önemli değişikliklere de gidiliyor. Ancak, anayasal sonuçlar doğuracak bunca önemli değişikliğin yapıldığı bir tasarının, yazımından kurgusuna kadar oldukça özensiz ve acele bir şekilde hazırlandığı da görülüyor.

Ben tecrübelerime istinaden bir iki hususu ifade etmek istiyorum ve zıtlarınızın da Sayın Başkanım takdirlerine sunmak istiyorum. Daha önce ben Plan Bütçe Komisyonu üyesiydim. Bir yetki kanunu geldi, kanun hükmünde kararname çıkarılmasıyla ilgili. Şimdi, gerçekten, kamu yönetiminin yeniden düzenlenmesiyle ilgili çok geniş yetkiler alan bir tasarıydı. Şimdi, ona baktığımız zaman, ben tasarı geldiğinde bu tasarının bize gelen davet yazısının o tasarının görüşülüp görüşülmemesi hususunda geçerli olup olmadığını ilgili Başkan Vekiline sorduğumda -Başkan yoktu çünkü- bana davet yazısındaki imzanın sahte mi olup olmadığını sordu. Bunlar tutanaklarda olduğu için söylüyorum. Ben, açıklıkla ifade edeyim, o yazının sahte olup olmadığını ifade etmek gibi bir şey söylemedim; o belgenin o daveti yapabilecek durumda olup olmadığını, hukuken geçerli olup olmadığını sordum. Arkasından, ıslak imza çıktı, yani "Bu imza doğru imza değil mi?" diye. Netice itibarıyla yazının Türkiye Büyük Millet Meclisi evrakına, tasarının gelişine baktığınız zaman, Komisyon Başkanının yurtta olmadığı, Türkiye'de olmadığı ortaya çıktı. Bu vahim bir durum ve toplantı ertelenmek zorunda kaldı. Tabii ki İç Tüzük'e göre Başkan Vekilinin de yetkisi olmadığı için ne oldu? İkinci bir yazı yazıldı ama o esnada o yazının da birinci yazıya ilgi tutulduğu için geçerli olmayacağı düşünüldüğünden alırla yurt dışından Komisyon Başkanı ne yapıldı? Çağırıldı. Şimdi, o yazı da geçerli olmadığı için, üçüncü yazıyı da... Başkan bir saat erteledi toplantı saatini. Onun da geçerli olmadığı ortada ama toplantıyı bir şekilde başlattılar ve hukuken geçerli olmayan bir görüşme sonunda da bir yetki kanunu çıktı. Böyle bir yetki kanununa dayanan kararnamelerle kamu yeniden düzenlenmeye kalkıldı. Gerçekten sıkıntılı bir durum.

Daha başka bir şey söyleyeyim: Bu sene ben Sanayi Komisyonu üyesiyim. Orada da, İç Tüzük düşünülmeyen, kırk sekiz saat geçmeden toplantı daveti ortaya çıktı. "Bunu yapamazsınız." dediğimizde oylamayla bunu geçirdiler. Ben Meclis Başkanına gittim, Komisyon Başkanına da söyledim ve o toplantıyı ertelemek zorunda kaldılar.

Şimdi, şunu ifade etmek istiyorum: "Ben yaptım, oldu." mantığıyla problemlerin çözülmesi mümkün değil, bir netice almanız da mümkün değil. "Yarın bunun sonucu ne olur?" diye düşündüğünüzde, bunun kanun yapım tekniğine ne kadar uygun olup olmadığını da düşünmek lazım. 20 madde, 40 maddelik torba kanunlar geliyor; 100 madde, 120 madde, 250 madde çıkıyor. Gerçekten, çok sakıncalı ve ifade edemeyeceğim şekilde üzüldüğüm bir olay. Bu hadisede de benzer bir şey.

Ben şimdi Komisyon üyesi arkadaşlardan bahsedeceğim ama ondan önce, burada Sayın Bakanı temsil eden o günkü kamu görevlisi arkadaşına şunu sordum, dedim ki: "İlgili kurumların görüşlerini aldınız mı, almadınız mı; sizin elinizde var mı?" Dediler ki: "O konuyu Başbakanlık topluyor." "Tamam, Başbakanlık topluyor ama bu kurumların görüşleri sizde var mı, yok mu? Önemli olan o." Demek ki Bakanlık, diğer kuruluşların görüşlerini bilmeden bu tasarıyı hazırlamış, en azından üst düzeydeki yetkilileri bilmiyor. Şimdi, hadiseyi böyle değerlendirdiğinizde, kanun yapım süreci dikkate alındığında gerçekten bu işin -söylemek istemiyorum, dilim varmıyor ama- Hükümet tarafından çok hafife alındığını ifade etmek istiyorum.

Şimdi, Komisyon üyesi arkadaşlar, bugün kaç saattir buradasınız?

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Sekiz saattir.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Sekiz saattir. Bu kadar görüşmenin... Bu ortamda bu tasarının sağlıklı bir şekilde değerlendirilemeyeceğini ifade etmek istiyorum. Günlerdir bu arkadaşlar burada. Ben bugün geldim ve üzüldüm, konuşma almayacaktım belki, hakikaten üzüldüm. Şimdi, zıtlarınızın bu kadar engin devlet deneyiminden sonra böyle sağlıksız ortamda bir tasarının değerlendirilmesine müsaade etmeyeceğiniz kanaati bende hâkimdi. Gerçekten çok üzüldüyorum, sizi de sıkıntıya sokuyorlar. Şimdi, bunun iyi değerlendirilmesi lazım.

Bakın, sayın üyeler, Sayın Başkan; Denizli'de kaç senedir, AKP iktidara geldiğinden beri büyükşehir türküsü söyleniyor. Biz buna muhalefet milletvekilleri olarak karşı da çıkmadık ama ifade edilen büyükşehir her zaman bir farklılaştı. Çeşitli sempozyumlar yapıldı, dışarıdan AKP'li bu işi bilenler de çağırıldı, hatta onların bazıları "Ya ben sizin yerinizde olsam böyle bir şeye girmem." dedi. Mevcut, bugün AKP milletvekili olan, daha önce de iki dönem belediye başkanı seçilmiş arkadaş "Ben 2023 yılına kadar..." neyim dedi? "...belediye başkanımı." dedi. Gerçekten, o tür belediyelerin haklarının AKP tarafından yenildiğini bizler biliyoruz ve iktidar partisi milletvekili arkadaşların seslerini çıkaramayacağını bildiğimiz için de bizler onu Plan Bütçe Komisyonunda savunduk ve ben

Genel Kurul'da şunu söyledim, dedim ki: "Bazı arkadaşlar '2023'e kadar belediye başkanınız.' diyorlardı; lanet ettiler, bıraktılar, geldiler, milletvekili oldular." Çok açık ve net söylüyorum.

Şimdi, siz önce merkezde 2 veya 3 belediye kurmayı düşünüyorsunuz, şimdi çok farklı bir sistem getiriyorsunuz. "Muhalefet bu işle uğraşmadı." da diyemezsiniz. Şimdi, ben AK PARTİ'nin mahallî idarelerden sorumlu önceki Genel Başkan Yardımcısına en az dört beş kere karşı karşıya geldiğimde "Hadi tasarı Hükûmet kanadından gelir ama şu yaptığınız hazırlıklara bir oturalım, bakalım; bütün millet tartışsın, bütün millet görsün. Şeffaf olun, bu konuda sadece seçim kazanmaya yönelik bir düşünce tarzıyla veyahut kamu düzenini tahrip etmeye yönelik, siz bunu uygun görmüyorsunuz, beğenmiyorsunuz diye bir tasarının hazırlanmasının bir anlamı gerçekten yok." dedim. Siz bu yaptığınız hazırlıklara uygun, yaptığınız görüşmelerin, müzakerelerin sonucunda da ne yapıyorsunuz? Ona uygun devlet memurlarını bile hazırlıyorsunuz. Bir tanesi terörist için ağılamayı ne yapıyor? Zorunlu olduğunu söylüyor. Bir diğeri de bana şöyle... İfade etmek istemiyorum, ayrımcılık oluyor. "Polisleri isterim." diye emniyet müdürü atıyorsunuz.

Şimdi, Hükûmet şunu söyleyebilir mi: "Ben burada iyi niyetliyim." diyebilir mi? Ben burada sordum o gün, yetkilinin temsil yetkisi olup olmadığı hususunda. Ben yarın Sayın Bakan Yardımcısının burada Diyarbakır Emniyet Müdürü gibi kalkıp teröristlerle ilgili konuşup konuşmayacağını nasıl bilebilirim? Dolayısıyla, bu hususlar gerçekten çok önemli.

Hakkâri Valisi, bundan önceki, diyor ki... Şimdiki görevini de biliyorsunuz.

BAŞKAN – Millî Güvenlik Kurulunda.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Evet, değil mi? 2011 Ağustos ayı, 26 Ağustos sanıyorum, Akşam gazetesinde olması lazım, yanılıyorsam özür dilerim. Verdiği demeçte "Biz güvenlik kuvvetlerini bulunduğu alanın dışına çıkarmıyoruz, operasyona çıkarmıyoruz." diyor, mealen söylüyorum. E, şimdi, kim ona o talimatı verdi? Hangi yetkiyle bu olan şeyleri düzenlemiyorlar, yapmıyorlar da bütün milleti dışarı salmıyorlar, PKK'nın saldırıların maruz kalıyorlar? Şimdi, bu yapılan işin...

Birinin bana şunu söylemesi lazım: Bu yeniden yapılandırma isteklerinin, arzularının, müzakerelerin, her neyse, onunla beraber bu hadiselerin, bu kanun tasarılarının hazırlanmasının paralel yürütülüp yürütülmediğini bir yetkilinin söylemesi lazım. Böyle bir şey var mı, yok mu; bunu bilmiyorum. Ben şahsen şimdi özellikle Bakan Yardımcısından bunu istiyorum. Bu hazırlıklar paralel mi gidiyor? Gerçekten bu önemli. Sizin müzakere için gönderdiğiniz insanlarla müzakere edenler Avrupa'da silah satışlarıyla ilgili pazarlıklarda -yanılıyor muyum, bilmiyorum- gözaltına alınıyor. Sonuç ne oldu, bilmiyorum. E, şimdi, Hükûmet bunu gerçekten bilerek mi yapıyor, bilmeyerek mi yapıyor? Özellikle bu adamları mı seçiyor? Bunları bilmek istiyorum, Sayın Bakan Yardımcısının bunlara yetkisi var mı, yok mu? Bunları biliyorlar mı, bilmiyorlar mı? Bu, basına yansıyan bilgiler doğru mu, yanlış mı? Yalan mı yazıyor basın? Şimdi, bunları hakikaten bilmek lazım.

Bakın, Sayın Başkanım, bir tanesi burada olmadığı anda nasıl imzalandığını bilmediğimiz şekilde bir olay cereyan ediyor diğer komisyonda; ilgisiz toplantıya çağırabiliyorlar. Zatenizle buradaki üyelerin ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin diğer milletvekillerinin bu işi sağlıklı bir şekilde değerlendirmesi gerektiğine inanıyorum, o vaktin de, zamanın da tanınması gerektiğine inanıyorum. Ben, en azından, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin büyük bir çoğunluğunun bu hadiseyi bir iki kere net bir şekilde okuyup ne olduğunu bilmesi gerektiği kanaatindeyim. Şu anda da bildiği kanaatinde değilim çünkü çok teknik bir şey. Maddenin altına kaç tane fıkra koyuyorsunuz, bu konuştuğumuz maddenin altında?

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Kırk sekiz.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Kırk sekiz.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Böyle bir kanun yapım tekniği olur mu? Ben, "Kanun Yapım Süreci Sempozyumu" diye bir sempozyum düzenlendi Türkiye Büyük Millet Meclisinde, buna partim adına da katıldım; kendim katıldım, diğer siyasi partilerden arkadaşlar da vardı. Şimdi, ona baktığınız zaman, orada konuşulanla burada söylenenlerin, uygulamaların birbirini tutmadığını görüyoruz.

Böyle bir ortamda, bu tasarı gelseydi bir ay önce, bir buçuk ay önce, herkes bunu inceleyeydi veyahut şimdi gelen tasarımı bir ay, bir buçuk ay sonra görüşsek ne olurdu, herkes bunu iyice, uzmanıyla görüşseydi? İlgili bürokrata muhalefet milletvekili gittiği zaman çok net bir bilgi alması mümkün değil. Bunlar sınırlanıyor, biz o bilgileri elde edemiyoruz. Tanıdığımız bürokrat arkadaşlara bile, özellikle ne yapmıyoruz? Sormuyoruz. Tekniği kim biliyorsa dışarıda onlarla görüşüyoruz. Korkunç bir baskı var herkesin üzerinde. Bunun teknik olarak ne yapılması lazımdı? Bir kere, milletvekillerine açık ve net bir şekilde anlatılması lazımdı. Emin olun, şu fıkralara baktığınız zaman, bu ne anlama gelir, hangi şeyde; ben tek tek -ki bürokrasiden gelen bir insanım- oturup bakmam gerektiğini düşündüğümde, herhâlde onun içinden çıkmam en az birkaç gün alır. Sizin de benim düşüncelerimi paylaştığınıza inanıyorum -

“Paylaşıyorsunuz.” demiyorum- ama “Bunu illa iktidar partisi şu zamana yetiştirecek. İlave olarak da bunu Anayasa değişikliği ne paralel getireceğiz, zamanı da ona göre ayarlayacağız. Hangi şartlar altında olursa olsun, ne pahasına olursa olsun, daha önce bu salonda başka tasarılar görüşülürken, teklifler görüşülürken olduğu gibi, sıkıntılar çıksa da önemli değil.” dediğiniz zaman bu işi yapamazsınız.

Bakın, “Bugün bu ülke yönetilemiyor. İktidar bu ülkeyi yönetemiyor.” Eskiden ben bunu söylüyor idim ama şimdi ülke yönetilebilir olmaktan çıktı. Ülke yönetilemiyor, ekonomi de yönetilemiyor, sosyal hayat da yönetilemiyor, siyaseten uzlaşma zemininde yönetilemiyor. “Benim dediğim olmazsa olmaz...” Ülke yönetilebilir olmaktan çıktı fakat eğer bu tasarı da yasallaşırsa ülke zıvanadan çıkacak. Dolayısıyla, ülkeyi kaosa, kargaşaya götürmenin iktidar için de bir anlamı ve mantığı olduğunu düşünmüyorum ama bunu giderek bu şekilde “Ben ne getirirsem buradan geçmek zorunda. Ben ne yaparsam bunu kabullenmek zorundasınız.” demek bir demokratik anlayışa sahip olmak veya demokratik anlayışın ürünü olması anlamına gelmiyor.

Bunları neden söylüyorum? Hakikaten bu tasarı çekilsin, kamuoyunda tartışsın. Ben geldim bu tasarı buraya geldiğinde neyi gördüm? Orada, muhtarları temsilen, kim olduğunu bilmediğim bir arkadaş, bir de şu sıralardan bir arkadaş vardı. Peki, bu kadar akademisyenin, bu kadar kamu yönetimi uzmanının, bu kadar mahallî idarelerde tecrübeli insanların olduğu, görüşlerinin alınmadığı, sivil toplum örgütlerinin hiçe sayıldığı bir ortamda, o zaman, bunun anlamlı bir görüşme ve tartışma olduğunu söylemek mümkün mü Sayın Başkanım? Ben sizin vicdanınıza sesleniyorum. “Hukuken bunu şöyle veya böyle yapıyoruz, doğru.” diye değil. Ben bugün şahsen onun için de geldim. Yani buradan böyle bir tasarı geçiyor, vicdanen ben milletvekili olarak hiç bununla ilgilenmeyeyim mi? Milletvekilleri bilgilensin mi? Yani bu insanlar, bir şeyler gelsin, öğrensın, tartışsın. Ben şimdi buradaki görüşmelerden de bazı tutanakları aldım mesela “O konuda tecrübesi olan milletvekili arkadaşlar neler söylemiş?” diye onları da inceledim. Tasarının makro etkileri açısından iktidar partisi milletvekillerinin fazla bir şey söylemediğini gördüm.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Hiçbir şey...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Hiçbir şey söylemediler.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Bakın, takip eden arkadaşlar “Hiçbir şey söylemedi.” diyorlar.

Şimdi, hadiseye böyle baktığımız zaman, neyi yapmamız lazım? Ülkede toplumsal uzlaşmayı sağlamamız lazım ama iktidar partisinin toplumsal uzlaşmadan anladığı, memuru -kendi deyimleriyle- Oslo’ya göndererek PKK’yla görüşmek. Toplumsal uzlaşma bu mudur? Siz muhalefet partilerinin söylediği hiçbir şeyi dikkate almayacaksınız, muhalefet partilerinin söylediği görüşleri dikkate almayacaksınız ve burada hiçbir şeyi değiştirmeden “Bu işi geçirmeye çalışıyorum.” diyeceksiniz. Böyle bir şeyin olması mümkün değil ve şunu açık bir şekilde söyleyeyim: Biraz önce Sayın Bakan Yardımcısına sorduk, etkisiz hâle getirmek ne demek? Çok teknik bir tabirse onu bilmiyorum ama adamın silahını da alırsanız etkisiz hâle getirirsiniz.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Açıklayacağım.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Ama yani bu her gün kullanılan bir deyim, demek ki toplumda yer etmemiş.

Şimdi, onu söylemek istiyorum. Siz burada ilgili valilerini topladınız 13 büyükşehirin, öyle değil mi? Bu tasarıyı görüştünüz. Bu tasarı, kamuoyuna, olgunlaşmadan niye yansımadı? Ben bunun bir senedir peşindeyim, söylüyorum, ilgili Genel Başkan Yardımcısına kaç kere söyledim. Dolayısıyla, Sayın Başkanım, bu tasarinin geri çekilip ne yapılması lazım? Yeniden ele alınması lazım, kamuoyunda tartışılması lazım, ondan sonra dikkate alınması, yasa yapım tekniğiyle ne olması lazım? Uygun, örtüşmesi lazım.

Tabii ki iktidar partisi yasanın kendine verdiği imkânları kullanacak ama yasaları yok saymak, İç Tüzük’ü yok saymak; o kimsenin haddine değil. Ben Genel Kurulda konuşurken, biraz önce bahsettiğim hadisedeki, olaydaki komisyondaki ıslak imza meselesinde, onun yanlış bir olay olduğunu, usule de uygun olmadığını -hatta bugün belki savcılık bile soruşturma açabilir ona- söylediğimde bana AKP sıralarından laf atıldılar “O, ıslak imzaydı.” diye. Islak imzadan herkes içeriye yatıyor. Islak imzalı kâğıdın üstü boşsa imzanın üstünü doldurmak suç işlemek anlamına mı geliyor? Dolayısıyla, bu iş de ileride çıkabilecek nelere karşı? Sıkıntılara karşı yeniden geri çekip inceleyelim.

Bakın, Denizli’de binlerce insan kamuoyu bilgilendirilmediğinden, ekmekleri elinden alındığından ne yapıyor? Yollarda. Hükümetin daha şimdiden bunları dikkate alması lazım.

Ben özellikle tasarinin geri çekileceğine inandığım için veyahut tekrar görüşme imkânını ileride daha geniş sağlayacağınızı düşünerek, dediğiniz söz için teşekkür ediyorum.

Saygılar sunuyorum Komisyon üyelerine.

BAŞKAN – Sayın Ayhan, biz de teşekkür ederiz.

Sayın Erdoğan, bir soru talebiniz var herhâlde, hemen alacağım ve Sayın Bakan Yardımcısına söz vereceğim.

Buyurun.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Biraz önce Sayın Bakan Yardımcımıza şehitlerle ilgili bir konu burada, twitter’ dan aldığım...

BAŞKAN – 5’ e çıktığını, maalesef, öğrendik.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Şimdi, bize burada “Bir emniyet amirimiz şehit.” dedi. O sözünü bitirmeden, twitter’ dan bir gazeteci 6 şehidimizin olduğunu, başka çatışmalardan da haber verdi. Yani şurada sorduğumuz bir soruya biz milletvekilleri olarak doğru cevap mı alamıyoruz, yoksa Hükümet yetkilileri bu şehit haberlerini gazetecilerden sonra mı haber alıyorlar? Kendi içlerindeki haberleşmede mi bir problem var? Bu, gerçekten çok manidar ve ben şehitlerimize Allah’ tan rahmet diliyorum ve onların huzurunda gerçekten utanarak, bu ihanet yasasını görmekten de zül duyuyorum.

Hepinize teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz de şehitlerimize Allah’ tan rahmet diliyoruz. Milletimizin başı sağ olsun.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Yani böyle bir ciddiyetsizlik olmaz.

BAŞKAN – Evet, Sayın Bakan Yardımcımız, şimdiye kadar dile getirilen görüşlere söyleyeceğiniz cevap, yorum, değerlendirme; onları alacağız.

Buyurun efendim.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Sayın Başkanım, değerli milletvekillerim; saat 14.00’ ten bu yana yoğun bir mesai içerisinde görüşülen tasarıyla alakalı değerli milletvekillerimizin sordukları, tarafıma tevcih ettikleri hususlarla alakalı açıklamalarda bulunmak istiyorum.

Sözlerime başlarken, ben de Hakkâri’ de biraz önce şehit olan 3 güvenlik görevlimize Allah’ tan rahmet diliyorum.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – 3 mü, 5 mi, 6 mı; önce onu...

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Müsaade buyurursanız, devam ediyorum konuşmaya.

Ben bunu yüce heyetinize arz ederken 1 şehit vardı elde. Karanlık, gece, operasyon yapılıyor. İlk ele düşen şehit, yetiştirilmeye çalışılan kişi, Özel Harekât Şube Müdür Vekili Emniyet Amiri ve yine arz ettim, dedim ki: “Çatışma devam ediyor ve karanlık.” Bilmem, Hakkâri’ yi görenler mutlaka vardır değerli milletvekillerimizin içerisinde. Bendeniz de görevim sebebiyle çok gittim, orada da bir hayli kaldım. Zaten yakın, komşu ilinde de iki sene valilik yaptım, Şırnak’ ta ve çatışmalar devam ederken maalesef 2 özel harekât polisimiz de aldığı yaralarla hastaneye yetiştirilmelerine rağmen onlar da Hakk’ ın rahmetine kavuşmuşlar. Şu an itibarıyla 2 özel harekât polisimiz ve 1 emniyet amiri rütbesindeki Özel Harekât Şube Müdür Vekilimiz şehit olmuş durumda. Biraz önce, yaklaşık bir beş dakika önce hem Hakkâri Valimizle görüştüm, ondan önce Emniyet Genel Müdürümüzle görüştüm. Bir taraftan değerli milletvekillerimizi dinlemeye, anlamaya çalıştım, onları dinlememenin de saygısızlık olduğunun farkındayım, öyle bir saygısızlık da yapmamaya gayret ettim ve son durum itibarıyla maalesef şu anda 3 tane şehidimiz var.

“Etkisiz hâle getirme.” tabiri bana ait bir tabir değildir.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – İşte onu soruyoruz.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Telif hakkı benim değildir, bu, Genelkurmay Başkanlığımızın, güvenlik birimlerimizin tümünün belli sebeplerle kullandığı bir tabirdir. Terörle mücadele... Tabii, ben yönetici olarak bulundum, ben de elime silah alarak dağda operasyona katılmadım, o operasyona katılan birliklerimizin, askerlerimizin, polislerimizin ama hep yanında oldum. Onun için çok olağanüstü, çok sıra dışı, anlatılması çok zor bir can pazarıdır operasyon. Dolayısıyla, bazen karşınızdaki teröristi vurup düşürüyorsunuz, görüyorsunuz. Bir kısmının silahını alıyorsunuz, bir kısmını omuzlayıp kaçırıyorsunuz ama vurup düşürdüğünüzü görüyorsunuz. Elinizde ceset olmadığı için de “Öldü.” demeniz yanlış oluyor, cesedini gösteremiyorsunuz. Ama bir kısmının cesedini ele geçiriyorsunuz, silahını ele geçiriyorsunuz. Ona rahatlıkla “Şu kadar terörist öldürüldü.” diyebiliriz. Geçmişte bu tür yanlışlar sebebiyle, belki yakın geçmişte de gazetelerden, medyamızdan hatırlarsınız, o yörede yürütülen büyük operasyon esnasında bile rakamlarda birtakım farklılıklar da gazetelere, medyaya yansıdı. Bu yansıyış, bu farklılıklar bu yanlış yorumlardan ve mahallinden, yerinden, yetkilisinden bilgi almaktan kaynaklanan yanlış haberlerdi, yanlış rakamlardı. Dolayısıyla, bu kavramı milleti, kamuoyunu yanıltmamak için özellikle hem Genelkurmay Başkanlığımız kullanır -bunu hepimiz görüyoruz, bu gizlilik dereceli olan bir iş değil- hem de Emniyet Genel Müdürlüğümüz kullanır hem Jandarma Genel Komutanlığımız kullanır. Dolayısıyla, bu bölücü terör örgütü mensubuna “Öldü.” demekten çekinmek değildir. Ben, Yozgat’ ın Şefaattli ilçesinin Ekinciuşağı köyünden kalkıp gelen Osman Güneş olarak farklı şeyler düşünüyorum, farklı duygularla doluyum ama ben yüce devletimizin bir bürokratyım ve devlet ciddiyetine uygun

hareket etmem lazım. O sebeple ben o duygularımı bastırıp ancak o teröristler eğer hakikaten cesetleri eldeyse “Öldürülmüş.” diyebiliyorum, sorumlu birisi olarak. Ama bizim oradaki görevlilerimiz “Evet, vurduk, düşürdük. Şu kadar kan kaybı oldu ama gördük, izledik, sırtladılar, kaçırdılar.” diyorsa biz ona “Öldü.” diyemiyoruz. Böyle teknik bir ayrıntı var, bu sebeple böyle bir ifade kullandığımı arz etmek istiyorum ve heyecanımı da bağışlamanızı arz ediyorum. Şu anda 3 tane şehit veren bir teşkilatın mensubuyum.

Ve gelelim Sayın Milletvekilinin talihsiz yakıştırmalarına ve suçlamasına. Benim görevimi karıştırmayın Sayın Milletvekilim, ben İçişleri Bakanlığının Müsteşarıyım. Benim mahkeme kurma yetkim falan yok, ben bir yerde mahkeme falan da kurmadım. Bunu nereden çıkardınız? Ayıptır, günahıdır. Ben İçişleri Bakanının görevlendirmesiyle... Görevlendirme yazım da dosyamda duruyor. Siz bürokratik yaptınız, mülki idare amiri olarak çalıştınız.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Ben hâlen bürokrat değilim yalnız, ben İçişleri Bakanlığı mensubu değilim, milletvekiliyim. Türkiye'nin bir milletvekiliyim. İfadelerinize dikkat ederseniz uygun olur.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Biz kendi kendimize bir yere gidemeyiz, bizi görevlendirirler. Bana da o günlerde üç il arasında güvenlik hizmetlerini, valiler arasında koordine etmek üzere bir görev verdiler. Ben gittim, Diyarbakır'da, Mardin'de, Şırnak'ta valilerle görüşüm. Görüşmemi yaptıktan sonra da Ankara'ya döndüm, görevimi tamamladıktan sonra.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Neydi göreviniz?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Ben orada yurda girecek olan, giriş yapacak olan teröristlerle alakalı bir taşkınlık olursa, bir sıkıntı olursa “Bu valilikler ne tür tedbir aldı...”

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Nasıl bir taşkınlık?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Evet, müsaade ederseniz, ben söyleyeceklerimi arz edeyim.

Ben bu sebeple gittim yoksa...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Yani kimler taşkınlık yapacak?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Nitekim o taşkınlığı yaptılar zaten, malum işte yani, hepimiz izledik. Hemen çıkışta, ne tür bir densizlik yaptıklarını o insanların bütün kamuoyu gördü. O tür taşkınlıklar ya da düzensizlikler olma ihtimaline karşı ne tür tedbirler aldıklarını, ne yaptıklarını görmek üzere görevlendirildim ve gittim.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – O tekerlekli mahkemelerde sizin de var mıydı şeyiniz, bilginiz dâhilinde mi oldu?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Sayın Vekilim, arz ettiğim gibi, ben İçişleri Bakanlığı Müsteşarıyım.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Hayır, organizasyonları siz...

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – O mahkemeleri kurmak benim görevim değil. Ben hâkim değilim, ben savcı değilim, ben HSYK da değilim, Hâkimler Savcılar Yüksek Kurulu da değilim.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Benim söylediğimi çarpıtmayın lütfen.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Dolayısıyla orada ne oluyorsa o benim ilgi alanımın, görev alanımın dışında bir şey. Ben sadece güvenlikle alakalı olarak gittim ve bir de bir hususu daha arz etmek istiyorum, müsaade ederseniz.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Bu sorunun güvenlikle ne alakası var? İlin valisi, illerin idaresi yetki genişliği esasına tabi değil mi efendim?

BAŞKAN – Sayın Türkoğlu, Sayın Güneş bir anlatsın, izah etsin. Zaten bunları da artık bu kadarla yetinelim. Biz teknik olarak dile getirilen konulara cevabımızı verelim.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Bakın, Hükûmet Temsilcisi bize bir tavır sergiliyor ve siz müdahale etmiyorsunuz.

BAŞKAN – Ya, Sayın Türkoğlu, ne tavrı sergiliyor? Bulunduğunuz yerden bir dinleyin bakalım canım, ne tavrı sergiliyor!

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Bize sorgu soruyor, böyle bir şey olabilir mi?

BAŞKAN – Siz sorguluyorsunuz canım, Allah aşkına, bu kadar bu saatte de...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Tabii sorgulayacağız efendim, yani biz millet adına soruyoruz.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Yapamayacağız diye bir şey var mı Sayın Başkanım!

BAŞKAN – Ya, “Sorguluyoruz.” ne demek Sayın Ayhan, olur mu, Allah Allah!

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Biz millet adına soruyoruz, o bize cevap verecek.

BAŞKAN – Efendim, vereceği cevap kendi takdirine bağlıdır.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Ben milletvekiliyim, bana öyle konuşamaz. Bunu siz engelleyeceksiniz!

BAŞKAN – Ama konuşurken bana hitaben konuşmuyorsunuz, direkt oraya hitaben konuşuyorsunuz, o zaman bana hitaben konuşun her defasında.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – O zaman bize karşı ifadelerini düzeltmesini isteyeceksiniz.

BAŞKAN – Evet, buyurun Sayın Güneş.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Sayın Başkanım, konuyla alakalı açıklamalarımı arz ediyorum şimdi.

Sayın Enver Erdem Milletvekilimiz konuşmasında “Özellikle karakollarımızın yollarıyla alakalı, özellikle de güvenlik hassasiyeti olan bölgelerdeki yollarıyla alakalı birtakım sorunlar çıkarsa bunları kim yapacak?” dedi.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Sayın Bakan Yardımcım, özür dilerim.

Sayın Başkanım, bu salona polis memurları girebilir mi? Kim kimden korkuyor?

BAŞKAN – Ya, kimse kimseden korunmuyor efendim.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Kim kimden koruyor ki yani! Lütfen, bu salonda emniyet mensupları olamaz.

BAŞKAN – Siz şey yapmayınız efendim. Biz...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Hayır efendim, lütfen müdahale edin.

BAŞKAN – Hayır efendim. Buyurun efendim, siz devam edin.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Müdahale edin efendim. Kim kimi tehdit ediyor, kim kimden korkuyor?

BAŞKAN – Kimse kimseyi tehdit etmiyor. Nedir bu saatte böyle bir yapay gerginlikle şey yapıyorsunuz.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Ne münasebet efendim, ne münasebet!

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakanım, buyurun efendim.

Kim var burada emniyet mensubu?

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Şuradan beraber geldiler.

BAŞKAN – Kim?

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Şuradan bir arkadaş.

BAŞKAN – Kim o?

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Tabancasıyla içeriye giriyor. Milletvekili olarak ben taşıyamıyorum.

BAŞKAN – Üstadım, buranın görevlileri vardır, ben onlara karışmam, burada silah taşımaya yetkili olanlar da vardır.

Buyurun efendim.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Ne münasebet efendim! Siz Komisyon Başkanısınız.

BAŞKAN – Buyurun efendim, buyurun.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Siz karışmayacaksınız da kim karışacak Sayın Başkanım?

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sayın Başkan, izin verir misiniz...

BAŞKAN – Yani şu anda buraya giren adamı... Ben burayı izliyorum. Bana çıkıp diyorsun ki: “Şurada şu var, burada bu var.” Soruyorum, “Yok.” diyorlar yani Sayın Erdoğan, bu kadar da yapmayın Allah aşkına ya!

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – “Ben karışmam.” diyorsunuz.

BAŞKAN – Silah taşıma görevi olanları bilemem ben burada, hangisi değil, hangisi... Söyleyeceksiniz, ben müdahale edeceğim.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Tamam, öyle deyin, “Ben karışmam.” demeyin ama yani.

MEHMET EMİN DİNDAR (Şırnak) – Sayın Vekilim, ben kimin ne...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Sevgili Milletvekilim, bir kişiye...

BAŞKAN – Ne bileyim buraya giren insanın ne olduğunu Sayın Erdoğan?

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Bakın, “Ben bilmiyorum.” demek başka, “Ben karışmam.” demek başka bir şey!

BAŞKAN – Hayır, silah taşıyıp taşımama konusundaki yetkisi var mıdır, yok mudur, karışmam ona.

MEHMET EMİN DİNDAR (Şırnak) – Bir tehdit mi var, bir şey mi var?

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Topluma yapılmıştır bu tehdit.

MEHMET EMİN DİNDAR (Şırnak) – Hani nerede, ben görmedim. Hakikaten nedir bu yani!

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Ya, ben gördüm.

MEHMET EMİN DİNDAR (Şırnak) – Soruyorum, bana sen ters cevap veriyorsun ya!

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Söylüyorum, senin şahsında...

BAŞKAN – Arkadaşlar, niçin böyle birbirimize karşı kırıncı, ön yargılı... Bir şey sordunuz, bir cevap verdik canım.

MEHMET EMİN DİNDAR (Şırnak) – Her sorduğunuz şeylere cevap vermediğimiz zaman niye konuşmuyorsunuz...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Ya, ne bağıırıyorsunuz!

MEHMET EMİN DİNDAR (Şırnak) – Bağıracam tabii ya! Sen diyemezsin bana “Bağırma!” diye.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – “Bağıracam.” olur mu Sayın Başkanım, böyle bir şey olur mu ya! Nasıl “Bağıracam.” diyebilir ya!

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Başkanım, müdahale edin!

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Biz de bağırılanlara dinledik, yapmayın, biz de sesimizi çıkarmadık hakaretlerin karşısında, lütfen...

BAŞKAN – Bu kadar bağırıldı, edildi yani.

Sayın Serindağ, buyurun.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Efendim, şimdi, Tüzük’ün 31’inci maddesini okuyorum...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Yerinize oturun.

MEHMET EMİN DİNDAR (Şırnak) – Üstadım, ben normal bir soru sordum size, siz tehditkâr bir cevap verdiniz bana. Daha kimse anasından doğmadı beni tehdit etmeye.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Siz yanlış anladınız...

BAŞKAN – Sayın Dindar, rica ediyorum, lütfen, tamam Sayın Dindar.

Sayın Serindağ, buyurun.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Efendim, şimdi elimizde Tüzük var, Tüzük’ün 31’inci maddesi komisyon toplantılarına kimlerin girebileceğini düzenlemiş. Diyor ki: “Komisyon toplantıları Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerine, Bakanlar Kurulu üyelerine ve hükümet temsilcilerine açıktır.” Yani girecek olanları sayıyor ve komisyon toplantılarında Büyük Millet Meclisi üyelerinin, Bakanlar Kurulu üyelerinin nasıl söz alacağını düzenlemiş. Şimdi bunun mefhumu muhalifinden ne çıkar? Demek ki diğerleri komisyon toplantılarına iştirak edemez, ancak komisyon başkanı tabii uzmanlıklarından veya görüşlerinden yararlanacak olanları davet edebilir.

Şimdi, Sayın Başkanım, aslında bu konunun belki açılması iyi oldu. Şimdi burası İçişleri Komisyonu, keşke Sayın Bakan olsaydı daha iyi olabilirdi, tabii, Sayın Güneş tabii kendisinin çizdiği sınırlar içerisinde konuşuyor. Şimdi, Türkiye Büyük Millet Meclisi bu milletin Meclisidir, güvenli bir yer olmak gerekir yani öyle düşünülmeli. İnsanlar girerken de pek çok güvenlik noktasından geçerek geliyorlar, turnikeler var, vesaire. Şimdi, ben bunu İçişleri Bakanlığı mensuplarının önünde söylüyorum, aslında bu konu üzerinde bizim özellikle durmamız lazım. Şimdi, bakıyorsunuz, sayın milletvekilleri koridorlarda, kulislere, neredeyse Genel Kurula gelecek şekilde 2’şer, 3’er koruma memurlarıyla geziyorlar. Bu, Türkiye Büyük Millet Meclisine yakışır mı? Yemekhaneye gidiyor, yemekhanede sandalyesini çekiyor, işte ceketini alıyor, öbür tarafa koyuyor. Bu, güvenlik görevlisinin görevi mi?

Şimdi, Sayın Bakan, güvenlik görevlilerinizin lütfen itibarını koruyunuz. Sizin güvenlik görevlisi emir eri değil ki, sizin güvenlik görevliniz o kişiyi korumakla görevlendirilmiştir ama maalesef güvenlik görevlileri bu amaçla değil, diğer hizmetlerde kullanılıyor. Görevlilerinize sahip çıkın. Güvenlik görevlileri de buna teşne olmasınlar efendim. Onun görevi var, onun görevi korumaktır. Bu vesileyle bunu açıklamam da iyi oldu.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim, sağ olun.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sayın Başkanım, bir cümleyle...

BAŞKAN – Ama bir bırakalım bir konuşsun, ne var yani! Sayın Erdoğan, bir konuşma ne olur yani konuştuktan sonra söyleseniz. Ama siz her defasında girerseniz insicamı bozuluyor, bir cevap versin, bir anlatsın.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – İnsicamı bozulacağı kadar bozuldu zaten.

BAŞKAN – Müsaade buyurun da bir anlatsın Sayın Güneş.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Ben de bir şey söyleyeyim de ondan sonra anlatsın.

BAŞKAN – Peki, buyurun efendim, buyurun.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Şimdi, Sayın Güneş arkadaşlarımızın sorusunu cevaplarken “Ben İçişleri Bakanlığı Müsteşarı olarak oradaydım, ben memurdum.” dedi. Biz aslında dün burada başka bir şey sorduk. Dedik ki: “Sayın Güneş, Bakan Yardımcısı sıfatıyla memur mudur, siyasetçi midir? Burada bu soruları cevaplamada sıkıntı çıkacak önümüzdeki süreçte, o arkadaşımızın sorduğu konunun mimarı o işin organizatörü Başbakan Yardımcısı Sayın Beşir Atalay’ın bu toplantıya gelip Hükümet adına burada bulunması lazım. Çünkü burada bu görüştüğümüz tasarı teknik bir tasarı değil, siyasi bir tasarı, Türkiye’nin devlet yapısını yeniden dizayn eden bir tasarı, bu işin mimarı da şu anda Hükümet içerisinde hep Sayın Beşir Atalay, gelsin buraya sorularımıza açıkça cevap versin, açıkça konuşalım.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim Sayın Erdoğan, sağ olun.

Evet, Sayın Güneş, buyurun, devam edin siz.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri; Sayın Enver Erdem’in bir sorusu vardı, onu arz etmiştim. “Karakollarımızın yollarını kim yapacak, ortada kalabilir, özellikle terörle mücadelenin bu kadar önemli olduğu bölgelerde.” demişlerdi. Bu konuda bir aksaklık olmaması için biz Yatırım İzleme ve Koordinasyon Birimi üzerinden bu hizmetleri aksatmadan yapacak bir sistem kurduk. Kaldı ki zaten güvenlik yolları yapıyla alakalı özel bir proje var...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Kar mücadelesi, yolların açık tutulması, tamiri, ulaşımı...

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – O tür şeyleri de biraz önce arz ettiğim gibi eğer Karayollarının ağında olan bir yerse orası Karayolları devam edecek, yapacak, eğer...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Karakolların bulunduğu yollar Karayollarıyla bilinen bir tane karakol yok...

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Olmaz olur mu, kara yollarının kenarında da bir hayli...

BAŞKAN – Siz devam edin efendim de...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Değilse...

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Değilse, büyükşehir belediyesinin, şimdi bu kanun tasarısıyla yapılmaya çalışılan yerlerde...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – “Bugün terör örgütüne yakın olan belediyelerin bu hizmetleri vereceğine inanıyor musunuz?” Soru bu.

İkincisi -Sayın Bakan Yardımcım, tek bir soru değil- yine korucu köyleriyle ilgili ve teröre geçit vermemiş belde ve ilçe belediyelerinin bu teröre yakın belediyelere teslim edilmesiyle alakalı soru.

BAŞKAN – Evet, Sayın Güneş, devam edin siz efendim.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Anladım, bunları da hesaba katarak bir aksama olmaması için biraz önce arz ettiğim gibi, Yatırım İzleme ve Değerlendirme Başkanlığı bünyesinde bir müessese kuruldu. Bu müessesenin bütçesi olacak. Biraz sonra bir önergeyle de bir değişiklik huzurlarınıza getirilecek. Eğer burayı yapmak görevi olan kurum bunu yapmazsa burada bir sistem var, mekanizma var, valiliğin doğrudan devreye girmesini sağlayan bir mekanizma var, bunun dışında oradaki sadece kar mücadelesini değil, yolları da yapmak üzere kurulmuş bir sistem var. Yine yapım ve onarımla alakalı...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Önergeyi Hükümet mi verecek Sayın Bakanım, siz mi getireceksiniz, yani...

BAŞKAN – Efendim, önergenin kimler tarafından verileceği belli İç Tüzük’te Sayın Erdoğan.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Bu önergeyi değerli milletvekilllerimiz vereceğini bizi de haberdar ettiler, bizim de böyle bir arzumuz olduğunu kendilerine arz ettik, Sayın Başkanımıza arz ettik, özellikle bu birimin bütçesiyle alakalı bir sıkıntı olabileceğini düşünerek böyle bir önerge...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Ben tekrar bir şey soracağım.

BAŞKAN – Ama cevap verirken tekrar soru sormak olur mu Sayın...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – İçi içe ikisi de...

BAŞKAN – Peki, sorun, buyurun. Ama böyle bir soru-cevap yok ki, bir izah etsin. Bakın, şimdi bir fırsat verdim ama.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Farklı cevap veriyor, aynı şey değil ki.

BAŞKAN – Ama kendi takdirine maruz, ben karışmam ona.

Evet, bitsin de siz tatmin olmazsanız tekrar sorarsınız.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Efendim, yine Sayın Erdem, 4’üncü madde yirmi ikinci fıkrayla alakalı, başka sayın milletvekilllerimiz de aynı konuyu dile getirmişlerdi, Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği bir hüküm vardı, onu iptal

gerekçelerine uygun olarak yeniden düzenleyerek buraya koyduk. Neydi ana iptal gerekçesi? Önceki Kanun'da yani Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği kanun metninde görev alanı sınırları belirtilmeden birçok iş birliği, ortaklık ve projeyi ifa edebilmelerine, gerçekleştirebilmelerine imkân veren bir madde vardı, biz bunu "Anayasa Mahkemesinin iptal gerekçelerine uygun olarak belediyelerin görev alanlarıyla ilgili olarak." ifadesini koymak suretiyle sadece bu alanda iş birliği yapılmasına imkân ve fırsat tanıdık.

Efendim, bir kamu yararına çalışan dernek konusu vardı, ilk bakışta akla gelebilir, doğrudur, kamu yararına çalışan dernek, acaba birileri subjektif olarak değerlendirip, yorum yapıp, farklı bir şey yapabilir mi? Ama biz şöyle düşündük: Bizim hukukumuzda, açın Dernekler Kanunu'nu bakın, "Kamu yararına çalışma" tabiri hukuki bir tabirdir. Bakanlar Kurulu kararıyla belli şartları taşıyan derneklerle alakalı olarak verilen bir karar olduğunu, bu kararlar belirlendiğini herkes bilir, başka türlü kamu yararına çalışan dernek olmaz.

ENVER ERDEM (Elâzığ) - Kanarya sevenler derneğine Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı bilmem şu kadar yardım yaparsa ne olacak?

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Deniz Feneri ne olacak?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – İşte bu o tür şeyleri engellemeye yönelik Sayın Vekilim.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Bunun, lütfen, dediğim gibi yani "Bakanlar Kurulu tarafından kabul edilenler." diye düzeltilmesi lazım.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Efendim, Sayın Celal Dinçer Milletvekilimizin birkaç sorusu vardı, onları not alabildiğim kadarıyla arz etmeye çalışacağım.

Şimdi, "Karayollarının görev alanı ne olacak?", daha sonra yine Sayın Vekilimizin, Sayın Ayman'ın da benzer bir tereddüdü olmuştu bu konuyla alakalı. Efendim, Karayollarının ağı, görev alanı kendi özel bir sistemi içerisinde belli ediliyor malum, o alanın dışına da çıkmıyorlar; o alan o sistemle belirleniyor, şu anda da o sistem devam ediyor yine. Karayolları kendi ağında bulunan, kendi organlarıncı belirlenen yerleri yapmaya, bakmaya, onarmaya devam edecekler, kar mücadelesi de dâhil, bunun dışında kalan il yollarını büyükşehir belediyeleri yapacak.

Bu özellikle yedinci fıkradaki "Büyükşehir belediyelerinin yetki alanındaki mahalleri ilçe merkezine bağlayan yollar" tabirinden kasıt da, zatiatinizin de ifade ettiği gibi, köy iken mahalleye dönülen ağırlıklı olarak ama aynı zamanda beldeyken de mahalleye dönüştürülen yerler kastedilmektedir. Eğer Ayrancı gibi çok merkezde olan yerler akla gelirse maddenin devamında, daha doğrusu bu fıkranın devamında "Meydan, bulvar, cadde ve ana yollar." diye devam ifade, bu Ayrancı gibi buna benzer merkezde olan, zaten o ilçenin merkezinde olan ana arterlerle alakalı görev ve yetkileri ifade etmektedir burada.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Sayın Bakanım, bir açıklık getirmek istiyorum bu soruda, şimdi biliyorsunuz ilçeler arasındaki yolları, hatta eskiden "nahiye" dediğimiz şu an birçok büyük belde arasındaki bazı yolları Karayolları yapıyordu, şimdi belediye olduktan sonra büyükşehir diyecek ki: "Arkadaş, Karayolları, sen kaplama yapıyorsun, oysa ben genişleteceğim, böyle bir sorun çıkmayacak..." Burası artık "Ben belediyeyim, benim hudutlarıma geçti." demeyecek mi?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Hayır Vekilim, birtakım sorunların çıkması bu mukadder görülüyor, mümkün görülüyor, olur, ancak ana prensip itibarıyla Karayolları kendi ağındaki yollara bakacak, bunun dışında kalan yollar da büyükşehir belediyelerinin olacak.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Ama şimdi Çankaya Belediyesinde, örnek vereyim, ana arter dışında Karayolları yapıyor, ana artere bir çivi çaktığı zaman "Sen benim bölgeye niye yaptın?" diye hemen müfettiş, teftiş, "Mümkün olmayan sahaya gitti, şey yaptı." denilecek. Belediye bir çivi çakamayacak mı bu Karayollarının o ağına?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Şu anda bile şöyle yapıyorlar efendim: Karayolları ile belediyeler - pek çok örneği var- protokol yapmak suretiyle özellikle şehirlerdeki ana geçişlerle alakalı aralarında anlaşılıyorlar. Bizim bildiğimiz, bize intikal eden pek çok protokol var bu konuda. Şehrin ortasından geçen ana bir arter var, şehirlerarası bir yol var, orası aynı zamanda belediyenin sınırı ve şehrin de merkezi. Sizin ifade ettiğiniz gibi, böyle bir protokol olmasa Karayolları kalkın sorun çıkarabiliyor.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Benim demek istediğim, oraya bir madde ekleyelim, bu konuya açıklık getirelim. Ne mahzuru olur Sayın Bakanım? Arz etmek istediğim o. Açıklık getirelim, "Karayolları ile büyükşehir belediyesi arasında yapılacak protokollerle belirlenir bu olaylar." denilebilir yani.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Şu anda yapıyor zaten.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Onu yasaya koyalım.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Şimdi, izin verirseniz bir teknik açıklama yapabilir miyim, belki buradakilerin bir bölümü bilemeyebilir. Ben, üç-dört ay da Bayındırlık Bakanlığına Müsteşar Yardımcılığı Vekilliği yaptım.

BAŞKAN – Sayın Serindağ, evet havayı yumuşatmak anlamında kısaca bir şeyler söyleyin de şöyle hava dağılsın bakalım.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Şimdi, şöyle: Efendim, tabii, Türkiye’de yollar türlere ayrılmış, otoyollar var, bölünmüş yollar var, devlet yolu var, il yolu var, Karayollarının bir yol ağı var, bu Karayollarının yol ağını da, lağvedilmemişse tabii bu değişikliklerden önce, yani bir yolun Karayolu yol ağına alınması veya Karayolu ağından çıkarılması Yüksek Fen Kurulunun alacağı karar üzerine alınıyor idi, Yüksek Fen Kurulu bilmiyorum yeni teşkilatlanmada var mıdır, yok mudur, onu doğrusu şu anda tam bilmiyorum. Şimdi, tabii bana göre burada esas olan, yani bir görev karışıklığı ortaya çıkacak ama Sayın Enver Erdem’in sorduğu soru biraz daha farklı galiba, yani bununla ilgili değil de biraz daha farklı.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Bununla ilgili değil, “Yolları açmazsa ne olacak?” dedim.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Evet “Yolları açmazsa ne olacak?” diyor yani Karayolları ağının tespitinin usulü bu idi, değişti mi, değişmedi mi de bilmiyorum.

BAŞKAN – Evet teşekkür ederim Sayın Serindağ.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Estağfurullah.

BAŞKAN - Sayın Güneş, buyurun efendim, devam edelim.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Efendim, haberleşme altyapısıyla alakalı bir husus vardı, bu konu bizim de rahatsız olduğumuz, işin doğrusu, bir konuydu. Biraz sonra bir önergeyle bunun teklif edileceğini öğrendik, böyle olursa biz de uygun görüş vereceğiz yani Karayollarının uygun görmesine rağmen, bu tür faaliyetleri yani haberleşme altyapısıyla alakalı hususlarda...

BAŞKAN – Haberleşme Genel Müdürlüğünün...

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Ulaştırma Bakanlığı, özür diliyorum, düzeltiyorum.

...burada uygun görüşü aranmış olmasına rağmen haberleşme altyapısıyla alakalı olarak Bakanlığın bu konuda görev ve yetki sinin devam etmesinin daha uygun olacağını düşünüyoruz ve hak veriyoruz.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Haberleşme ağı değil mi?

BAŞKAN – Evet, evet, haberleşme altyapısı.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Bu haberleşme altyapısı.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Ha, haberleşme altyapısı, yolla alakalı değil.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Yok, yok, haberleşme.

Efendim, kadın sığınma evleriyle alakalı bir husus vardı, 100 binin altındaki yerlerde de aslında ihtiyaçtır hiç şüphesiz, onlara ihtiyari hâli yani yapmaları hususunda zorlayıcı bir hüküm önceden hiçbirisinde yoktu, zorlayıcı değildi malum, 100 binin üzerinde zorlayıcı bir hüküm getirildi. Bana göre de bu bir yenilik, biz de öyle düşündük. Bir sayısını çıkardık, 100 binin üzerinde nüfusu olan 149 tane şu anda belediyemiz var. Bu belediyelerimizden sadece 32 tanesinde kadın sığınma evi var. Bunun anlamı, önümüzdeki kısa süre içerisinde belediyeler planlamalarını yaparak bu 149 belediyenin hepsi bunu yapmak durumundalar, o hâle getirildi, bunu ileri bir adım olarak görüyoruz.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Sayın Bakanım, “Yapacağız.” der, her seferinde programa alır ama bir çivi çıkmaz oraya, on yıl bekletir. Öyle bir limit var mı? Yani ne zaman teftiş edeceğiz, ne zaman bakacağız? Böyle bir kısıtlama koymayı düşünüyor musunuz?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Efendim, zorunlu olduğu için, belediye için mecburi bir görev olduğu için denetimlerde buna mutlaka dikkat edilecektir.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Programa koyacak, “Bütçem elverdiği zaman yaparım.” diyecek, on sene hiç yapmayacak.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Denetimlerde bakılacak efendim ona.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Bir yaptırım gücümüz olabilir mi o zaman?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Belediyelerin kendi sistemi içerisinde bir denetim mekanizması var malum, yani “belediye” demek, takdir buyursunuz, sadece belli bir siyasi partinin mensuplarının encümen üyeleri, Medis üyeleri ve başkan olarak arz ediyorum, muhalefeti de vardır, sadece belli bir partiden olanlar değildir, mutlaka bir dengeleme, bir denetleme sistemi olacaktır, kaldı ki merkezî idarenin de periyodik denetimleri var.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Yani Sayıştayın bütün şeylerinin hiç hükmü kalmadı, yani o performans denetimleri, şunlar, bunlar, yani o konuda siz hazırlanabilirsiniz ama...

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Yok, yok, Sayıştayın denetim yetkisi devam ediyor mali konularda efendim.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Ediyor da yani genel anlamıyla ne hükmü kaldı ki!

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – O devam ediyor efendim, devam ediyor Sayıştay...

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Bence bir yaptırım hükmü koymakta yarar var Sayın Bakanım, onu bir arkadaşlar düşünürse memnun oluruz.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Sayın Bakan Yardımcım, mesela Sayıştay belediyelerden kaç tanesini denetledi bir yılda biliyor musunuz?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Efendim, ben şu anda bilmiyorum ama yani öğrenebiliriz tabii.

Şu da bir gerçek: Belediyelerimizin sayısına bakarsak bu konuda tatmin edici belli periyotlarla düzgün bir denetim sistemi olduğunu söylemek mümkün değil, eleman...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – ...daha iyiydi o konuda.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Biz yine denetliyoruz ama mali konulara doğrudan giremiyor yine arz ettim, dedim ki: “Çatışma devam ediyor ve karanlık.” Bilmem, Hakkâri’yi görenler mutlaka vardır değerli milletvekillerimizin içerisinde. Bendeniz de görevim sebebiyle çok gittim, orada da bir hayli kaldım. Zaten yakın, komşu ilinde de iki sene valilik yaptım, Şırnak’ta ve çatışmalar devam ederken maalesef 2 özel harekât polisimiz de aldığı yaralarla hastaneye yetiştirilmelerine rağmen onlar da Hakk’ın rahmetine kavuşmuşlar. Şu an itibarıyla 2 özel harekât polisimiz ve 1 emniyet amiri rütbesindeki Özel Harekât Şube Müdür Vekilimiz şehit olmuş durumda. Biraz önce, yaklaşık bir beş dakika önce hem Hakkâri Valimizle görüştüm, ondan önce Emniyet Genel Müdürümüzle görüştüm. Bir taraftan değerli milletvekillerimizi dinlemeye, anlamaya çalıştım, onları dinlememenin de saygısızlık olduğunun farkındayım, öyle bir saygısızlık da yapmamaya gayret ettim ve son durum itibarıyla maalesef şu anda 3 tane şehidimiz var.

“Etkisiz hâle getirme.” tabiri bana ait bir tabir değildir.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – İşte onu soruyoruz.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Telif hakkı benim değildir, bu, Genelkurmay Başkanlığımızın, güvenlik birimlerimizin tümünün belli sebeplerle kullandığı bir tabirdir. Terörle mücadele... Tabii, ben yönetici olarak bulundum, ben de elime silah alarak dağda operasyona katılmadım, o operasyona katılan birliklerimizin, askerlerimizin, polislerimizin ama hep yanında oldum. Onun için çok olağanüstü, çok sıra dışı, anlatılması çok zor bir can pazarıdır operasyon. Dolayısıyla, bazen karşınızdaki teröristi vurup düşürüyorsunuz, görüyorsunuz. Bir kısmının silahını alıyorsunuz, bir kısmını omuzlayıp kaçırırlar ama vurup düşürdüğünüzü görüyorsunuz. Elinizde ceset olmadığı için de “Öldü.” demeniz yanlış oluyor, cesedini gösteremiyorsunuz. Ama bir kısmının cesedini ele geçiriyorsunuz, silahını ele geçiriyorsunuz. Ona rahatlıkla “Şu kadar terörist öldürüldü.” diyebiliriz. Geçmişte bu tür yanlışlar sebebiyle, belki yakın geçmişte de gazetelerden, medyamızdan hatırlarsınız, o yörede yürütülen büyük operasyon esnasında bile rakamlarda birtakım farklılıklar da gazetelere, medyaya yansdı. Bu yansıyış, bu farklılıklar bu yanlış yorumlardan ve mahallinden, yerinden, yetkilisinden bilgi almamaktan kaynaklanan yanlış haberlerdi, yanlış rakamlardı. Dolayısıyla, bu kavramı milleti, kamuoyunu yanıltmamak için özellikle hem Genelkurmay Başkanlığımız kullanır -bunu hepimiz görüyoruz, bu gizlilik dereceli olan bir iş değil- hem de Emniyet Genel Müdürlüğümüz kullanır hem Jandarma Genel Komutanlığımız kullanır. Dolayısıyla, bu bölücü terör örgütü mensubuna “Öldü.” demekten çekinmek değildir. Ben, Yozgat’ın Şefaattli ilçesinin Ekinciuşağı köyünden kalkıp gelen Osman Güneş olarak farklı şeyler düşünüyorum, farklı duygularla doluyum ama ben yüce devletimizin bir bürokratyım ve devlet ciddiyetine uygun hareket etmem lazım. O sebeple ben o duygularımı bastırıp ancak o teröristler eğer hakikaten cesetleri eldeyse “Öldürülmüş.” diyebiliriz, sorumlu birisi olarak. Ama bizim oradaki görevlilerimiz “Evet, vurduk, düşürdük. Şu kadar kan kaybı oldu ama gördük, izledik, sırtladılar, kaçırdılar.” diyorsa biz ona “Öldü.” diyemiyoruz. Böyle teknik bir ayrıntı var, bu sebeple böyle bir ifade kullandığımı arz etmek istiyorum ve heyecanımı da bağışlamanızı arz ediyorum. Şu anda 3 tane şehit veren bir teşkilatın mensubuyum.

Ve gelelim Sayın Milletvekilinin talihsiz yakıştırmalarına ve suçlamasına. Benim görevimi karıştırmayın Sayın Milletvekilim, ben İçişleri Bakanlığının Müsteşarıyım. Benim mahkeme kurma yetkim falan yok, ben bir yerde mahkeme falan da kurmadım. Bunu nereden çıkardınız? Ayıptır, günahtır. Ben İçişleri Bakanının görevlendirmesiyle... Görevlendirme yazım da dosyamda duruyor. Siz bürokratik yaptınız, mülki idare amiri olarak çalıştınız.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Ben hâlen bürokrat değilim yalnız, ben İçişleri Bakanlığı mensubu değilim, milletvekiliyim. Türkiye'nin bir milletvekiliyim. İfadelerinize dikkat ederseniz uygun olur.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Biz kendi kendimize bir yere gidemeyiz, bizi görevlendirirler. Bana da o günlerde üç il arasında güvenlik hizmetlerini, valiler arasında koordine etmek üzere bir görev verdiler. Ben gittim, Diyarbakır' da, Mardin' de, Şırnak' ta valilerle görüşüm. Görüşmemi yaptıktan sonra da Ankara' ya döndüm, görevimi tamamladıktan sonra.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Neydi göreviniz?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Ben orada yurda girecek olan, giriş yapacak olan teröristlerle alakalı bir taşkınlık olursa, bir sıkıntı olursa “Bu valilikler ne tür tedbir aldı...”

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Nasıl bir taşkınlık?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Evet, müsaade ederseniz, ben söyleyeceklerimi arz edeyim.

Ben bu sebeple gittim yoksa...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Yani kimler taşkınlık yapacak?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Nitekim o taşkınlığı yaptılar zaten, malum işte yani, hepimiz izledik. Hemen çıkışta, ne tür bir densizlik yaptıklarını o insanların bütün kamuoyu gördü. O tür taşkınlıklar ya da düzensizlikler olma ihtimaline karşı ne tür tedbirler aldıklarını, ne yaptıklarını görmek üzere görevlendirildim ve gittim.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – O tekerlekli mahkemelerde sizin de var mıydı şeyiniz, bilginiz dâhilinde mi oldu?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Sayın Vekilim, arz ettiğim gibi, ben İçişleri Bakanlığı Müsteşarıyım.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Hayır, organizasyonları siz...

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – O mahkemeleri kurmak benim görevim değil. Ben hâkim değilim, ben savcı değilim, ben HSYK da değilim, Hâkimler Savcılar Yüksek Kurulu da değilim.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Benim söylediğimi çarpıtmayın lütfen.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Dolayısıyla orada ne olduysa o benim ilgi alanımın, görev alanımın dışında bir şey. Ben sadece güvenlikle alakalı olarak gittim ve bir de bir hususu daha arz etmek istiyorum, müsaade ederseniz.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Bu sorunun güvenlikle ne alakası var? İlin valisi, illerin idaresi yetki genişliği esasına tabi değil mi efendim?

BAŞKAN – Sayın Türkoğlu, Sayın Güneş bir anlatsın, izah etsin. Zaten bunları da artık bu kadarla yetinelim. Biz teknik olarak dile getirilen konulara cevabımızı verelim.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Bakın, Hükümet Temsilcisi bize bir tavır sergiliyor ve siz müdahale etmiyorsunuz.

BAŞKAN – Ya, Sayın Türkoğlu, ne tavrı sergiliyor? Bulunduğunuz yerden bir dinleyin bakalım canım, ne tavrı sergiliyor!

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Bize sorgu soruyor, böyle bir şey olabilir mi?

BAŞKAN – Siz sorguluyorsunuz canım, Allah aşkına, bu kadar bu saatte de...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Tabii sorgulayacağız efendim, yani biz millet adına soruyoruz.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Yapamayacağınız diye bir şey var mı Sayın Başkanım!

BAŞKAN – Ya, “Sorguluyoruz.” ne demek Sayın Ayhan, olur mu, Allah Allah!

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Biz millet adına soruyoruz, o bize cevap verecek.

BAŞKAN – Efendim, vereceği cevap kendi takdirine bağlıdır.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Ben milletvekiliyim, bana öyle konuşamaz. Bunu siz engelleyeceksiniz!

BAŞKAN – Ama konuşurken bana hitaben konuşmuyorsunuz, direkt oraya hitaben konuşuyorsunuz, o zaman bana hitaben konuşun her defasında.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – O zaman bize karşı ifadelerini düzeltmesini isteyeceksiniz.

BAŞKAN – Evet, buyurun Sayın Güneş.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Sayın Başkanım, konuyla alakalı açıklamalarımı arz ediyorum şimdi.

Sayın Enver Erdem Milletvekilimiz konuşmasında “Özellikle karakollarımızın yollarıyla alakalı, özellikle de güvenlik hassasiyeti olan bölgelerdeki yollarıyla alakalı birtakım sorunlar çıkarsa bunları kim yapacak?” dedi.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Sayın Bakan Yardımcım, özür dilerim.

Sayın Başkanım, bu salona polis memurları girebilir mi? Kim kimden korkuyor?

BAŞKAN – Ya, kimse kimseden korunmuyor efendim.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Kim kimden koruyor ki yani! Lütfen, bu salonda emniyet mensupları olamaz.

BAŞKAN – Siz şey yapmayınız efendim. Biz...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Hayır efendim, lütfen müdahale edin.

BAŞKAN – Hayır efendim. Buyurun efendim, siz devam edin.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Müdahale edin efendim. Kim kimi tehdit ediyor, kim kimden korkuyor?

BAŞKAN – Kimse kimseyi tehdit etmiyor. Nedir bu saatle böyle bir yapay gerginlikle şey yapıyorsunuz.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Ne münasebet efendim, ne münasebet!

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakanım, buyurun efendim.

Kim var burada emniyet mensubu?

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Şuradan beraber geldiler.

BAŞKAN – Kim?

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Şuradan bir arkadaş.

BAŞKAN – Kim o?

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Tabancasıyla içeriye giriyor. Milletvekili olarak ben taşıyamıyorum.

BAŞKAN – Üstadım, buranın görevlileri vardır, ben onlara karışmam, burada silah taşımaya yetkili olanlar da vardır.

Buyurun efendim.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Ne münasebet efendim! Siz Komisyon Başkanısınız.

BAŞKAN – Buyurun efendim, buyurun.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Siz karışmayacaksınız da kim karışacak Sayın Başkanım?

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sayın Başkan, izin verir misiniz...

BAŞKAN – Yani şu anda buraya giren adamı... Ben burayı izliyorum. Bana çıkıp diyorsun ki: “Şurada şu var, burada bu var.” Soruyorum, “Yok.” diyorlar yani Sayın Erdoğan, bu kadar da yapmayın Allah aşkına ya!

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – “Ben karışmam.” diyorsunuz.

BAŞKAN – Silah taşıma görevi olanları bilemem ben burada, hangisi değil, hangisi... Söyleyeceksiniz, ben müdahale edeceğim.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Tamam, öyle deyin, “Ben karışmam.” demeyin ama yani.

MEHMET EMİN DİNDAR (Şırnak) – Sayın Vekilim, ben kimin ne...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Sevgili Milletvekilim, bir kişiye...

BAŞKAN – Ne bileyim buraya giren insanın ne olduğunu Sayın Erdoğan?

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Bakın, “Ben bilmiyorum.” demek başka, “Ben karışmam.” demek başka bir şey!

BAŞKAN – Hayır, silah taşıyıp taşımama konusundaki yetkisi var mıdır, yok mudur, karışmam ona.

MEHMET EMİN DİNDAR (Şırnak) – Bir tehdit mi var, bir şey mi var?

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Topluma yapılmıştır bu tehdit.

MEHMET EMİN DİNDAR (Şırnak) – Hani nerede, ben görmedim. Hakikaten nedir bu yani!

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Ya, ben gördüm.

MEHMET EMİN DİNDAR (Şırnak) – Soruyorum, bana sen ters cevap veriyorsun ya!

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Söylüyorum, senin şahsında...

BAŞKAN – Arkadaşlar, niçin böyle birbirimize karşı kırıcı, ön yargılı... Bir şey sordunuz, bir cevap verdik canım.

MEHMET EMİN DİNDAR (Şırnak) – Her sorduğunuz şeylere cevap vermediğimiz zaman niye konuşmuyorsunuz...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Ya, ne bağıırıyorsun!

MEHMET EMİN DİNDAR (Şırnak) – Bağıracağım tabii ya! Sen diyemezsin bana “Bağıırma!” diye.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – “Bağıracağım.” olur mu Sayın Başkanım, böyle bir şey olur mu ya! Nasıl “Bağıracağım.” diyebilir ya!

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Başkanım, müdahale edin!

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Biz de bağırılanlara dinledik, yapmayın, biz de sesimizi çıkarmadık hakaretlerin karşısında, lütfen...

BAŞKAN – Bu kadar bağırıldı, edildi yani.

Sayın Serindağ, buyurun.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Efendim, şimdi, Tüzük’ün 31’inci maddesini okuyorum...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Yerinize oturun.

MEHMET EMİN DİNDAR (Şırnak) – Üstadım, ben normal bir soru sordum size, siz tehditkâr bir cevap verdiniz bana. Daha kimse anasından doğmadı beni tehdit etmeye.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Siz yanlış anladınız...

BAŞKAN - Sayın Dindar, rica ediyorum, lütfen, tamam Sayın Dindar.

Sayın Serindağ, buyurun.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Efendim, şimdi elimizde Tüzük var, Tüzük’ün 31’inci maddesi komisyon toplantılarına kimlerin girebileceğini düzenlemiştir. Diyor ki: “Komisyon toplantıları Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerine, Bakanlar Kurulu üyelerine ve hükümet temsilcilerine açıktır.” Yani girecek olanları sayıyor ve komisyon toplantılarında Büyük Millet Meclisi üyelerinin, Bakanlar Kurulu üyelerinin nasıl söz alacağını düzenlemiştir. Şimdi bunun mefhumu muhalifinden ne çıkar? Demek ki diğerleri komisyon toplantılarına iştirak edemez, ancak komisyon başkanı tabii uzmanlıklarından veya görüşlerinden yararlanacak olanları davet edebilir.

Şimdi, Sayın Başkanım, aslında bu konunun belki açılması iyi oldu. Şimdi burası İçişleri Komisyonu, keşke Sayın Bakan olsaydı daha iyi olabilirdi, tabii, Sayın Güneş tabii kendisinin çizdiği sınırlar içerisinde konuşuyor. Şimdi, Türkiye Büyük Millet Meclisi bu milletin Meclisidir, güvenli bir yer olmak gerekir yani öyle düşünülmeli. İnsanlar girerken de pek çok güvenlik noktasından geçerek geliyorlar, turnikeler var, vesaire. Şimdi, ben bunu İçişleri Bakanlığı mensuplarının önünde söylüyorum, aslında bu konu üzerinde bizim özellikle durmamız lazım. Şimdi, bakıyorsunuz, sayın milletvekilleri koridorlarda, kulislerde, neredeyse Genel Kurula gelecek şekilde 2’şer, 3’er koruma memurlarıyla geziyorlar. Bu, Türkiye Büyük Millet Meclisine yakışır mı? Yemekhaneye gidiyor, yemekhanede sandalyesini çekiyor, işte ceketini alıyor, öbür tarafa koyuyor. Bu, güvenlik görevlisinin görevi mi?

Şimdi, Sayın Bakan, güvenlik görevlilerinizin lütfen itibarını koruyunuz. Sizin güvenlik görevlisi emir eri değil ki, sizin güvenlik görevliniz o kişiyi korumakla görevlendirilmiştir ama maalesef güvenlik görevlileri bu amaçla değil, diğer hizmetlerde kullanılıyor. Görevlilerinize sahip çıkın. Güvenlik görevlileri de buna teşne olmasınlar efendim. Onun görevi var, onun görevi korumaktır. Bu vesileyle bunu açıklamam da iyi oldu.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim, sağ olun.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sayın Başkanım, bir cümleyle...

BAŞKAN – Ama bir bırakalım bir konuşsun, ne var yani! Sayın Erdoğan, bir konuşma ne olur yani konuştuğundan sonra söyleseniz. Ama siz her defasında girerseniz insicamı bozuluyor, bir cevap versin, bir anlatsın.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – İnsicamı bozulacağı kadar bozuldu zaten.

BAŞKAN – Müsaade buyurun da bir anlatsın Sayın Güneş.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Ben de bir şey söyleyeyim de ondan sonra anlatsın.

BAŞKAN – Peki, buyurun efendim, buyurun.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Şimdi, Sayın Güneş arkadaşlarımızın sorusunu cevaplarırken “Ben İçişleri Bakanlığı Müsteşarı olarak oradaydım, ben memurdum.” dedi. Biz aslında dün burada başka bir şey sorduk. Dedik ki: “Sayın Güneş, Bakan Yardımcısı sıfatıyla memur mudur, siyasetçi midir? Burada bu soruları cevaplamada sıkıntı çıkacak önümüzdeki süreçte, o arkadaşımızın sorduğu konunun mimarı o işin organizatörü Başbakan Yardımcısı Sayın Beşir Atalay’ın bu toplantıya gelip Hükümet adına burada bulunması lazım. Çünkü burada bu görüştüğümüz tasarı teknik bir tasarı değil, siyasi bir tasarı, Türkiye’nin devlet yapısını yeniden dizayn eden bir tasarı, bu işin mimarı da şu anda Hükümet içerisinde hep Sayın Beşir Atalay, gelsin buraya sorularımıza açıkça cevap versin, açıkça konuşalım.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim Sayın Erdoğan, sağ olun.

Evet, Sayın Güneş, buyurun, devam edin siz.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri; Sayın Enver Erdem’in bir sorusu vardı, onu arz etmişim. “Karakollarımızın yollarını kim yapacak, ortada kalabilir, özellikle terörle mücadelenin bu kadar önemli olduğu bölgelerde.” demişlerdi. Bu konuda bir aksaklık olmaması için biz Yatırım İzleme ve Koordinasyon Birimi üzerinden bu hizmetleri aksatmadan yapacak bir sistem kurduk. Kaldı ki zaten güvenlik yolları yapımıyla alakalı özel bir proje var...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Kar mücadelesi, yolların açık tutulması, tamiri, ulaşımı...

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – O tür şeyleri de biraz önce arz ettiğim gibi eğer Karayollarının ağında olan bir yerse orası Karayolları devam edecek, yapacak, eğer...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Karakolların bulunduğu yollar Karayollarıyla bilinen bir tane karakol yok...

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Olmaz olur mu, kara yollarının kenarında da bir hayli...

BAŞKAN – Siz devam edin efendim de...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Değilse...

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Değilse, büyükşehir belediyesinin, şimdi bu kanun tasarısıyla yapılmaya çalışılan yerlerde...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – “Bugün terör örgütüne yakın olan belediyelerin bu hizmetleri vereceğine inanıyor musunuz?” Soru bu.

İkincisi -Sayın Bakan Yardımcım, tek bir soru değil- yine korucu köyleriyle ilgili ve teröre geçit vermemiş belde ve ilçe belediyelerinin bu teröre yakın belediyelere teslim edilmesiyle alakalı soru.

BAŞKAN – Evet, Sayın Güneş, devam edin siz efendim.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Anladım, bunları da hesaba katarak bir aksama olmaması için biraz önce arz ettiğim gibi, Yatırım İzleme ve Değerlendirme Başkanlığı bünyesinde bir müessese kuruldu. Bu müessesenin bütçesi olacak. Biraz sonra bir önergeyle de bir değişiklik huzurlarınıza getirilecek. Eğer burayı yapmak görevi olan kurum bunu yapmazsa burada bir sistem var, mekanizma var, valiliğin doğrudan devreye girmesini sağlayan bir mekanizma var, bunun dışında oradaki sadece kar mücadelesini değil, yolları da yapmak üzere kurulmuş bir sistem var. Yine yapım ve onarımla alakalı...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Önergeyi Hükûmet mi verecek Sayın Bakanım, siz mi getireceksiniz, yani...

BAŞKAN – Efendim, önergenin kimler tarafından verileceği belli İç Tüzük’te Sayın Erdoğan.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Bu önergeyi değerli milletvekilllerimiz vereceğini bizi de haberdar ettiler, bizim de böyle bir arzumuz olduğunu kendilerine arz ettik, Sayın Başkanımıza arz ettik, özellikle bu birimin bütçesiyle alakalı bir sıkıntı olabileceğini düşünerek böyle bir önerge...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Ben tekrar bir şey soracağım.

BAŞKAN – Ama cevap verirken tekrar soru sormak olur mu Sayın...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – İç içe ikisi de...

BAŞKAN – Peki, sorun, buyurun. Ama böyle bir soru-cevap yok ki, bir izah etsin. Bakın, şimdi bir fırsat verelim ama.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Farklı cevap veriyor, aynı şey değil ki.

BAŞKAN – Ama kendi takdirine maruz, ben karışmam ona.

Evet, bitsin de siz tatmin olmazsanız tekrar sorarsınız.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Efendim, yine Sayın Erdem, 4’üncü madde yirmi ikinci fıkrayla alakalı, başka sayın milletvekilllerimiz de aynı konuyu dile getirmişlerdi, Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği bir hüküm vardı, onu iptal gerekçelerine uygun olarak yeniden düzenleyerek buraya koyduk. Neydi ana iptal gerekçesi? Önceki Kanun’da yani Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği kanun metninde görev alanı sınırları belirtilmeden birçok iş birliği, ortaklık ve projeyi ifa edebilmelerine, gerçekleştirebilmelerine imkân veren bir madde vardı, biz bunu “Anayasa Mahkemesinin iptal gerekçelerine uygun olarak belediyelerin görev alanlarıyla ilgili olarak.” ifadesini koymak suretiyle sadece bu alanda iş birliği yapılmasına imkân ve fırsat tanıdık.

Efendim, bir kamu yararına çalışan dernek konusu vardı, ilk bakışta akla gelebilir, doğrudur, kamu yararına çalışan dernek, acaba birileri subjektif olarak değerlendirip, yorum yapıp, farklı bir şey yapabilir mi? Ama biz şöyle düşündük: Bizim hukukumuzda, açın Dernekler Kanunu’nu bakın, “Kamu yararına çalışma” tabiri hukuki bir tabirdir. Bakanlar Kurulu kararıyla belli şartları taşıyan

derneklerle alakalı olarak verilen bir karar olduğunu, bu kararın belirlendiğini herkes bilir, başka türlü kamu yararına çalışan dernek olmaz.

ENVER ERDEM (Elâzığ) - Kanarya sevenler derneğine Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı bilmem şu kadar yardım yaparsa ne olacak?

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) - Deniz Feneri ne olacak?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ - İşte bu o tür şeyleri engellemeye yönelik Sayın Vekilim.

ENVER ERDEM (Elâzığ) - Bunun, lütfen, dediğim gibi yani "Bakanlar Kurulu tarafından kabul edilenler." diye düzeltilmesi lazım.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ - Efendim, Sayın Celal Dinçer Milletvekilimizin birkaç sorusu vardı, onları not alabildiğim kadarıyla arz etmeye çalışacağım.

Şimdi, "Karayollarının görev alanı ne olacak?", daha sonra yine Sayın Vekilimizin, Sayın Ayman'ın da benzer bir tereddüdü olmuştu bu konuyla alakalı. Efendim, Karayollarının ağı, görev alanı kendi özel bir sistemi içerisinde belli ediliyor malum, o alanın dışına da çıkmıyorlar; o alan o sistemle belirleniyor, şu anda da o sistem devam ediyor yine. Karayolları kendi ağında bulunan, kendi organlarınca belirlenen yerleri yapmaya, bakmaya, onarmaya devam edecekler, kar mücadelesi de dâhil, bunun dışında kalan il yollarını büyükşehir belediyeleri yapacak.

Bu özellikle yedinci fıkradaki "Büyükşehir belediyelerinin yetki alanındaki mahalleri ilçe merkezine bağlayan yollar" tabirinden kasıt da, zatiatinizin de ifade ettiği gibi, köy iken mahalleye dönülen ağırlıklı olarak ama aynı zamanda beldeyken de mahalleye dönüştürülen yerler kastedilmektedir. Eğer Ayrancı gibi çok merkezde olan yerler akla gelirse maddenin devamında, daha doğrusu bu fıkranın devamında "Meydan, bulvar, cadde ve ana yollar." diye devam ifade, bu Ayrancı gibi buna benzer merkezde olan, zaten o ilçenin merkezinde olan ana arterlerle alakalı görev ve yetkileri ifade etmektedir burada.

CELAL DİNÇER (İstanbul) - Sayın Bakanım, bir açıklık getirmek istiyorum bu soruda, şimdi biliyorsunuz ilçeler arasındaki yolları, hatta eskiden "nahiye" dediğimiz şu an birçok büyük belde arasındaki bazı yolları Karayolları yapıyordu, şimdi belediye olduktan sonra büyükşehir diyecek ki: "Arkadaş, Karayolları, sen kaplama yapıyorsun, oysa ben genişleteceğim, böyle bir sorun çıkmayacak..." Burası artık "Ben belediyeyim, benim hudutlarıma geçti." demeyecek mi?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ - Hayır Vekilim, birtakım sorunların çıkması bu mukadder görülüyor, mümkün görülüyor, olur, ancak ana prensip itibarıyla Karayolları kendi ağındaki yollara bakacak, bunun dışında kalan yollar da büyükşehir belediyelerinin olacak.

CELAL DİNÇER (İstanbul) - Ama şimdi Çankaya Belediyesinde, örnek vereyim, ana arter dışında Karayolları yapıyor, ana artere bir çivi çaktığı zaman "Sen benim bölgeye niye yaptın?" diye hemen müfettiş, teftiş, "Mümkün olmayan sahaya gitti, şey yaptı." denilecek. Belediye bir çivi çakamayacak mı bu Karayollarının o ağına?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ - Şu anda bile şöyle yapıyorlar efendim: Karayolları ile belediyeler - pek çok örneği var- protokol yapmak suretiyle özellikle şehirlerdeki ana geçişlerle alakalı aralarında anlaşılıyorlar. Bizim bildiğimiz, bize intikal eden pek çok protokol var bu konuda. Şehrin ortasından geçen ana bir arter var, şehirlerarası bir yol var, orası aynı zamanda belediyenin sınırı ve şehrin de merkezi. Sizin ifade ettiğiniz gibi, böyle bir protokol olmasa Karayolları kalkın sorun çıkarabiliyor.

CELAL DİNÇER (İstanbul) - Benim demek istediğim, oraya bir madde ekleyelim, bu konuya açıklık getirelim. Ne mahzuru olur Sayın Bakanım? Arz etmek istediğim o. Açıklık getirelim, "Karayolları ile büyükşehir belediyesi arasında yapılacak protokollerle belirlenir bu olaylar." denilebilir yani.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ - Şu anda yapılıyor zaten.

CELAL DİNÇER (İstanbul) - Onu yasaya koyalım.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) - Şimdi, izin verirsiniz bir teknik açıklama yapabilirim miyim, belki buradakilerin bir bölümü bilemeyebilir. Ben, üç-dört ay da Bayındırlık Bakanlığında Müsteşar Yardımcılığı Vekilliği yaptım.

BAŞKAN - Sayın Serindağ, evet havayı yumuşatmak anlamında kısaca bir şeyler söyleyin de şöyle hava dağılsın bakalım.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) - Şimdi, şöyle: Efendim, tabii, Türkiye'de yollar türlere ayrılmış, otoyollar var, bölünmüş yollar var, devlet yolu var, il yolu var, Karayollarının bir yol ağı var, bu Karayollarının yol ağını da, lağvedilmemişse tabii bu değişikliklerden önce, yani bir yolun Karayolu yol ağına alınması veya Karayolu ağından çıkarılması Yüksek Fen Kurulunun alacağı karar üzerine alınıyor idi, Yüksek Fen Kurulu bilmiyorum yeni teşkilatlanmada var mıdır, yok mudur, onu doğrusu şu anda tam

bilmiyorum. Şimdi, tabii bana göre burada esas olan, yani bir görev karışıklığı ortaya çıkacak ama Sayın Enver Erdem'in sorduğu soru biraz daha farklı galiba, yani bununla ilgili değil de biraz daha farklı.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Bununla ilgili değil, “Yolları açmazsa ne olacak?” dedim.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Evet “Yolları açmazsa ne olacak?” diyor yani Karayolları ağının tespitinin usulü bu idi, değişti mi, değişmedi mi de bilmiyorum.

BAŞKAN – Evet teşekkür ederim Sayın Serindağ.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Estağfurullah.

BAŞKAN - Sayın Güneş, buyurun efendim, devam edelim.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Efendim, haberleşme altyapısıyla alakalı bir husus vardı, bu konu bizim de rahatsız olduğumuz, işin doğrusu, bir konuydu. Biraz sonra bir önergeyle bunun teklif edileceğini öğrendik, böyle olursa biz de uygun görüş vereceğiz yani Karayollarının uygun görmesine rağmen, bu tür faaliyetleri yani haberleşme altyapısıyla alakalı hususlarda...

BAŞKAN – Haberleşme Genel Müdürlüğünün...

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Ulaştırma Bakanlığı, özür diliyorum, düzeltiyorum.

...burada uygun görüşü aranmış olmasına rağmen haberleşme altyapısıyla alakalı olarak Bakanlığın bu konuda görev ve yetkisinin devam etmesinin daha uygun olacağını düşünüyoruz ve hak veriyoruz.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Haberleşme ağı değil mi?

BAŞKAN – Evet, evet, haberleşme altyapısı.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Bu haberleşme altyapısı.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Ha, haberleşme altyapısı, yolla alakalı değil.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Yok, yok, haberleşme.

Efendim, kadın sığınma evleriyle alakalı bir husus vardı, 100 binin altındaki yerlerde de aslında ihtiyaçtır hiç şüphesiz, onlara ihtiyari hâli yani yapmaları hususunda zorlayıcı bir hüküm önceden hiçbirisinde yoktu, zorlayıcı değildi malum, 100 binin üzerinde zorlayıcı bir hüküm getirildi. Bana göre de bu bir yenilik, biz de öyle düşündük. Bir sayısını çıkardık, 100 binin üzerinde nüfusu olan 149 tane şu anda belediyemiz var. Bu belediyelerimizden sadece 32 tanesinde kadın sığınma evi var. Bunun anlamı, önümüzdeki kısa süre içerisinde belediyeler planlamalarını yaparak bu 149 belediyenin hepsi bunu yapmak durumundalar, o hâle getirildi, bunu ileri bir adım olarak görüyoruz.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Sayın Bakanım, “Yapacağız.” der, her seferinde programa alır ama bir çivi çıkmaz oraya, on yıl bekletir. Öyle bir limit var mı? Yani ne zaman teftiş edeceğiz, ne zaman bakacağız? Böyle bir kısıtlama koymayı düşünüyor musunuz?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Efendim, zorunlu olduğu için, belediye için mecburi bir görev olduğu için denetimlerde buna mutlaka dikkat edilecektir.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Programa koyacak, “Bütçem elverdiği zaman yaparım.” diyecek, on sene hiç yapmayacak.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Denetimlerde bakılacak efendim ona.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Bir yaptırım gücümüz olabilir mi o zaman?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Belediyelerin kendi sistemi içerisinde bir denetim mekanizması var malum, yani “belediye” demek, takdir buyurursunuz, sadece belli bir siyasi partinin mensuplarının encümen üyeleri, Meclis üyeleri ve başkan olarak arz ediyorum, muhalefeti de vardır, sadece belli bir partiden olanlar değildir, mutlaka bir dengeleme, bir denetleme sistemi olacaktır, kaldı ki merkezî idarenin de periyodik denetimleri var.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Yani Sayıştayın bütün şeylerinin hiç hükmü kalmadı, yani o performans denetimleri, şunlar, bunlar, yani o konuda siz hazırlanabilirsiniz ama...

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Yok, yok, Sayıştayın denetim yetkisi devam ediyor mali konularda efendim.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Ediyor da yani genel anlamıyla ne hükmü kaldı ki!

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – O devam ediyor efendim, devam ediyor Sayıştay...

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Bence bir yaptırım hükmü koymakta yarar var Sayın Bakanım, onu bir arkadaşlar düşünürse memnun oluruz.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Sayın Bakan Yardımcım, mesela Sayıştay belediyelerden kaç tanesini denetledi bir yılda biliyor musunuz?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Efendim, ben şu anda bilmiyorum ama yani öğrenebiliriz tabii.

Şu da bir gerçek: Belediyelerimizin sayısına bakarsak bu konuda tatmin edici belli periyotlarla düzgün bir denetim sistemi olduğunu söylemek mümkün değil, eleman...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – ...daha iyiydi o konuda.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Biz yine denetliyoruz ama mali konulara doğrudan giremiyor

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) - O yetkiyi, kanunu çıkartırız gene girerler yani.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Yani Bakanlık olarak biz de arzu ediyoruz, arzu ederiz tabii.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Şimdi, eskiden belediyeler hem akçalı hem idari iş ve işlem açısından İçişleri Bakanlığı tarafından denetleniyordu, Mülkiye Teftiş Kurulu tarafından denetleniyordu, ancak daha sonra AKP zamanında yapılan bir yasal düzenlemeyle belediyelerin akçalı denetimi Mülkiye Teftiş Kurulundan alındı, dolayısıyla akçalı denetimi İçişleri Bakanlığı yapamamaktadır.

Şimdi, denetimle ilgili bir şeyi dikkatinize sunayım.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Kayda geçmiyor.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Kayda geçmesin yani bir aydınlatma bakımından söylüyorum. Sayın Başkan, eğer söz verirsiniz daha uygun olur.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Serindağ.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Şimdi, daha önce belediyeler İçişleri Bakanlığı tarafından, Mülkiye Teftiş Kurulu tarafından, Bakanlık kontrolörleri tarafından hem akçalı yönden hem de idari yönden denetleniyordu, ancak AKP döneminde yapılan bir yasal değişiklikle İçişleri Bakanlığının belediyeler üzerindeki akçalı denetim yetkisi kaldırıldı, Mülkiye Teftiş Kurulu akçalı yönden denetleyememektedir.

Bunun da sebebi şudur, bunu kabul etmek lazım. Bu sözüm Sayın Başkana ait olsun, şimdi Sayın Bakan Yardımcımızın statüsü tartışılıyor, size söyleyeyim: AKP, denetim fonksiyonuna sıcak bakmıyor, bunu biliyorsunuz. Biliyorsunuz bakanlıkların tüm teftiş kurullarını kaldırmak istedi, şimdi de çoğu kalktı galiba zaten, denetim hizmetlerine sıcak bakmıyor.

Denetlense ne olur? Şimdi, geçen örnek verdim, Eskişehir yoluna doğru gidin, bir demir yığını göreceksiniz. Öyle mi? Ondan sonra işte metro çukurlarını göreceksiniz, ondan sonra “Gökkuşuğu” diye bir yer göreceksiniz.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Gökkuşuğu.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Yok, Gökkuşuğu.

Fakat bu heba edilen kamu kaynaklarının hesabı kimseden sorulmuyor, bunlar denetlendi, Sayıştay ile İçişleri Bakanlığı arasında gitti, geldi -Sayın Bakan biliyordur, eminim bunu biliyordur- en sonunda hiç kimse el sürmek istemedi, ortada kaldı, kimse de hesabını sormadı, olay kapandı gitti. Zannediyorum herhâlde doğrulayacaktır.

Teşekkür ederim Sayın Başkan, sağ olun.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Efendim, bir hususa daha açıklık getirmek istiyorum. Tasarıdaki 4’üncü maddenin 29’uncu fıkrasının özellikle (c) bendinin devam eden ikinci paragrafında, burada şu anda derneklere 5018 sayılı Kanun’daki 29’uncu maddedeki hüküm sebebiyle bütçelerine ödenek koymak suretiyle mahalli idareler, belediyeler derneklere yardım yapabiliyor şu anda. Bunun zaman içerisinde birtakım sıkıntılı uygulamalar olduğu görüldü, bunu önlemek için, Dernekler Kanunu’ndaki bir hükme de burada atıf yapmak suretiyle, belediyelerin derneklere yardım yapması engelleniyor buradaki getirilen hükümle. Kötüye kullanılabileceği düşünüldü, yanlış uygulamalar olabileceği düşünüldü.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Derneklerin belediyeye mi, belediyenin derneklere mi?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Belediyenin derneklere yardım yapmasını engelliyoruz.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Olur mu dernekler de yapar.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Ona engel bir hâl yok, dernekler isterlerse belediyelere, onu düzenlemiyoruz burada. Belediyeler şu anda yasal olarak bütçelerine ödenek koyarak derneklere yardım yapabiliyor, bir yönetmelik düzenliyor, onun bir genel çerçevesi çizilmiş, bir yönetmeliği var, o çerçevede yardım yapabiliyor.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Şimdi Sevgi Evine yapamayacak mı belediyeler?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Belediyeler hiçbir ayırım yapmadan derneklere yardım yapamayacak şekilde bir düzenleme yaptı.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Hiç yapamayacak.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Evet.

Sadece kamu yararına çalışan derneklerle ortak projeler, ortak hizmet projeleri yapabilecek, bunu da aynı maddede bir başka fıkrada düzenliyoruz.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Peki, biliyorsunuz kamu yararına çalışan dernekler önce, daha evvel şöyleydi: Danıştayın uygun görüşü üzerine Bakanlar Kurulu tespit ediyordu, Danıştayın uygun görüşünü alma zorunluluğu biliyorsunuz kaldırıldı. Onun da sebebi biliyorsunuz Deniz Feneri Derneğidir. Deniz Feneri Derneği 2 defa kamu yararına çalışan dernek statüsü elde etmek istemiştir ama ikisinde de Danıştay reddetmiştir. “Sen misin reddeden.” dedi Hükümet, Danıştayın o yetkisini kaldırdı, şimdi doğrudan Bakanlar Kurulu kararıyla derneklerin kamu yararına çalışan dernek olup olmadığı Bakanlar Kurulunca tespit ediliyorsa başka bir herhangi bir denetim mekanizması yoktur.

Teşekkür ederim.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Yıllarca bu Bakanlar Kurulu kararıyla da oldu.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Şimdi, bak Sayın Bürge, şimdi “yıllarca” dersiniz, bak, Sayın Başkan güldü. Bakın, yıllarca değil...

BAŞKAN – Hayır, hayır, böyle bir konu varsa...

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Eski yıllardan da var yani benim bildiğim, bizim Bayrampaşa’da, ben Sancak Derneğinin Bakanlar Kurulu kararıyla bu dediğiniz statüye erişmiş dernekleri var.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Yalnız şöyle: Bakanlar Kurulunun o kararı alabilmesi için daha önceki düzenlemede...

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Hayır, hayır, örnek var diyorum.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Var, şöyle: Bakanlar Kurulunun o kararı alabilmesi için önceki düzenlemede Danıştayın uygun görüşünün alınması lazım. Bakanlar Kurulu kararında, Resmî Gazete’de yayınlanan kararda o görünmez ancak daha sonra, dediğim gibi ,Deniz Feneri Derneğinin 2 defa talebinin reddedilmesi üzerine Hükümet kızdı Danıştayın bu yetkisini kaldırdı. Biliyorsunuz Sayın Bülent Arınç da “Gerekirse Anayasa Mahkemesini de kaldırırız.” demişti ama şimdi artık kaldırmaya gerek kalmadı çünkü istediği kararları alıyorlar zaten.

Teşekkür ederim.

Sabırınız için teşekkür ediyorum Sayın Başkan, sağ olun.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Efendim, Sayın Mehmet Erdoğan Milletvekilimizin bazı soruları vardı, bu sorulardan bir kısmı müşterekti, biraz önce arz ettiğim derneklere yardımla alakalı bir hususu not almışım kendilerinden. Bir de biraz önce yine bizim de katılmadığımız, burada bulunmasını arzu etmediğimiz, değişikliğin doğru olacağını düşündüğümüz bir husus vardı, biraz önce arz ettim, haberleşme altyapısıyla alakalı, onu da arz ettim. Bir de afet riski taşıyan yerlerle alakalı bir soru vardı.

Sayın Milletvekilim, bu konuda özel bir kanun çıktı malum, buraya çok detaylıca hükümler yazmamızın bir anlamı zaten olamazdı, sadece bir görev olarak tatat edilmesini düşündük. “Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun” diye bir Kanun çıktı malum, bunun özellikle, yanılmıyorsa 5’inci maddesinde bu konuda tahliye ve yıktırmayla alakalı özellikle, mali hükümleri de içeren oldukça geniş bir düzenleme var. Burada bu düzenlemeler doğal olarak, tabii, özel kanun olduğu için bunlar uygulanacak.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Ben, Muğla gibi, Antalya gibi, İzmir gibi sahili olan illerdeki ilçelerden bahsediyorum. Buralarda o Kanun’da sayılan yetkileri siz belediyeye veriyorsunuz ama o belediyeler o yetkileri kötüye kullanarak o köydeki vatandaş çıkarıp orayı istedikleri gibi imara açabilirler. Bu, bizim bölgemizi çok ciddi manada tehdit eden bir maddedir. Bu benim bölgemde şu anda vatandaşın yüzde 60’ı kırsalda yaşıyor ve Muğla vilayetinin 1.100 kilometre kıyı şeridi var, yani bu yetki yarın size Muğla’dan lanet olarak geriye dönebilir. Bunu kanun buradayken bir daha gözden geçirin. Yani bunun, İstanbul’dan Mersin’e kadar, Hatay’a kadar

olan sahil bandını da bütün olarak düşündüğünüzde o sahilin tamamı büyükşehir belediyelerinin eline geçiyor, nasıl bir sonuç getireceğini de bir düşünün.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Efendim, Sayın Birgül Ayman Güler Milletvekilimizin bazı soruları vardı. Belediyelerin toplam borçlarıyla alakalı bir soruları oldu, burada arkadaşlarımızın elinde, özellikle alt komisyon çalışmaları sırasında zatıinalinize takdim edilen bir de rapor olduğunu söylüyor arkadaşlarım, orada da 2011 yılı itibarıyla belediyelerin borç toplamaları, bunun içerisinde banka kredileri, kamu idarelerine mali borçlar, dış mali borçlar, bütçe emanetleri, vergi ve sosyal güvenlik borçları ve diğer yükümlülüklerden kaynaklanan borçlar olmak üzere 2011 yılı itibarıyla 41 milyar 981 milyon bizde toplam borçları görülüyor.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Toplam harcama ne kadar?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Bu belediyelerin...

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Bağlı kuruluşları hariç mi, dâhil mi?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Bu belediyelerin efendim sadece.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Büyükşehir belediyeleri hariç mi?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Bütün belediyeler.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Bağlı kuruluşlar hariç.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – O faaliyet raporunda da arkadaşlar daha detaylı bilgi olduğunu söylüyorlar, size arz ettiğimiz.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – O size verdiğim rakamlar oradandı zaten.

MAHALLİ İDARELER GENEL MÜDÜRÜ YAVUZ SELİM KÖŞGER- Yani özel idarelerin borçları da var, mahallî idarelerin borçları da orada, her biri ayrı ayrı ve tüm mahallî idarelerin borçları olarak şey yapılmış.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Sayın Vekilim, bahsettiğiniz 17 milyar bir borç var, onu bir daha bir şey yapabilir miyiz?

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Belediyelerin, belediyeye bağlı kuruluşlarının, büyükşehir dâhil, Türkiye genelinde yabancı bankalarda dış borcu olarak, yerli bankalardan özel kredi olarak aldıkları toplam borç direkt aldım bunu. Yani SSK borçları, vergi borçları, işçilere borçlar gibi, kredi niteliğindeki borç 17 milyar diye çıkardım. Onu test etmek istiyorum “Doğru rakam mı?” diye.

MAHALLİ İDARELER GENEL MÜDÜRÜ YAVUZ SELİM KÖŞGER- Buradan mı çıkardınız? Bizdeki rakam dış mali borç 6 milyar...

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Yani 41 milyar lira borç var ve 62 milyar geliri var.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – “Yıl içinde kullanılan kredi.” diye telaffuz edebilir miyiz Sayın Güler?

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Evet, yıl içinde kullandığı kredi.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Efendim, 7’nci fıkrada biraz önce arz ettiğim...

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Özür dilerim. 62 milyar mı harcaması ya da geliri?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Tüm mahallî idarelerin. Onu çıkarır mısınız?

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Hayır, 41 milyara mı oranlayacağım? Ne kadar borçlular, yüzde kaç borçlular?

MAHALLİ İDARELER GENEL MÜDÜRÜ YAVUZ SELİM KÖŞGER- Biz onu size faaliyet raporunda gösterelim Hocam, yani yerini.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Ben kendi çalışmamı yaptım, sizden duymak istiyorum.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Efendim, 2010 sonu toplam harcamalar 52 milyar lira, tüm belediyeler, özel idareler, mahallî idare birlikleri 52 milyar 226 milyon lira.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Maliye Bakanlığının rakamları değil mi?

MAHALLİ İDARELER GENEL MÜDÜRÜ YAVUZ SELİM KÖŞGER- Tabii, tabii, Muhasebat Genel Müdürlüğünün rakamları bunlar. 2011 rakamı 62 milyar lira, toplam harcamaları tüm bu saydığımız idarelerin.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Bunlar Kalkınma Bakanlığının, daha doğrusu eski deyimiyle Devlet Planlama Teşkilatının verdiği rakamlarla örtüşüyor mu?

MAHALLİ İDARELER GENEL MÜDÜRÜ YAVUZ SELİM KÖŞGER- Biz Muhasebat Genel Müdürlüğünün rakamlarını kullanıyoruz.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Orası da bir devlet kurumu canım.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Ben anlamadım, 62 milyar harcamanın 42 milyarı mı borç 2011 için?

MAHALLİ İDARELER GENEL MÜDÜRÜ YAVUZ SELİM KÖŞGER- Bu toplam borç stoku, 2011’de yaptıkları borç stoku değil bizim size arz ettiğimiz yani kümülatif borç stoku.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Toplam borç stoku sadece belediyelerin o, biraz önce arz ettiğim 41 milyar dediğimiz sadece belediyelerin, şimdi arkadaşlarımızın arz ettiklerinin içinde il özel idareleri de var.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Toplam mahallî idareler, o işte Muhasebatıinkiyle örtüşmesi lazım.

BAŞKAN – Evet, Sayın Güneş, cevap verecekseniz verin, vermeyecekseniz yazılı olarak ayrıca arkadaşlara...

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Efendim, Sayın Vekilim, bunları detaylıca, sizin emrettiğiniz şekilde arkadaşlarımız toparlasın, rakamları arz etsin.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Efendim, ben o rapor üzerinde çalıştım, raporda net sonuca varmayı engelleyen sınıflandırmalar var, başlıklamalar var. O yüzden sonucumu söyledim, “17 milyar” dedim...

MAHALLİ İDARELER GENEL MÜDÜRÜ YAVUZ SELİM KÖŞGER- O 17 milyar dediğiniz nedir? Dış kredi mi?

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Dış ve yerli banka kredisi, belediye ve bağlı kuruluşların toplamı.

MAHALLİ İDARELER GENEL MÜDÜRÜ YAVUZ SELİM KÖŞGER- Daha fazla bizde ama, neyse, tamam.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – “Neyse, tamam.” demeyin, işte ben o raporun içinden çıkamadığım için soruyorum.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sayın Başkanım, şu anda Hakkâri’de, Bitlis’te, Tunceli’de devam eden çatışmalar var. Kaç şehit, kaç tane yaralı var? Başka bir çatışma olabilir. Bir bilgi kirliliği var. Sayın Bakan Yardımcımız bir bilgi verirse seviniriz.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Arkadaşlarımız size arz etsin Sayın Vekilim.

BAŞKAN – Evet Sayın Güneş, tamam mı?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Efendim, son bir husus: “Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı il genel idaresinin içini boşaltacak bir nitelik taşımaktadır.” diye söylendi. Tabii, bizim düşündüğümüz, ortaya çıkacak olan birtakım sıkıntıları, boşlukları doldurabilmek, tam aksine valinin elini güçlendirebilmek, zaten doğrudan valiye bağlı olacak bir kuruluş olacak, biraz sonra eğer heyetin kabulüyle metne girerse bütçesi de olacak ve bütçeye ödenek ayrılma yolunda da bir ifade olacak metinde, şu andaki metinde yok. Dolayısıyla valinin elini güçlendirecek, merkezî idarenin elini güçlendirecek bir yapı olarak düşündük. Belki çok mükemmel bir yapı olmayabilir ama kurgulamamız, amacımız, düşüncemiz, valinin eli güçlensin, özel idareler ortadan kalkmak suretiyle ortaya çıkan boşluklar doldurulsun, buna gayret ettik ve belki daha mükemmel bir teşkilatlanma yapılabilirdi ama bizim elimizden geldiği kadar yaptığımız, ortaya çıkardığımız bir teşkilat, amacımız da valinin ve merkezî idarenin elini güçlendirmek.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Karar mekanizması olacak mı? Yani bütçesi olacak da nasıl karar alacak, nasıl çalışacak?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Maliye Bakanlığının bizi yönlendirmesiyle, burada belki arkadaşlar vardır, Gelir İdaresinden arkadaşlar var, Maliye Bakanlığımızdan da var, bizim İçişleri Bakanlığı bütçemize konulacak ödenek, biz bu ödeneğin valiliğe aktarılmasını, onun emrine aktarılmasını sağlayacağız, teknik konuda da arkadaşlar bize yardımcı olacaklar nasıl yapacağımız konusunda.

Teşekkür ederim efendim.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – İllere aktarma nüfusa göre mi olacak? Bir kriteri var mı?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Mutlaka illerin büyüklükleri de dikkate alınacak, bu bütçe çalışmaları sırasında Maliye Bakanlığımızla ortak kararlaştıracacağız.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Ona da bir kıstas getirmek lazım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Serindağ.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sayın Bakan, bir konunun açıklığa kavuşması için bir soru yönelteceğim. Şimdi, aslında iktidar grubuna mensup bir milletvekilimize de sordum, o da tam bu konuda net değil, haklı, ben de tereddüdtüyüm. Şimdi, bu Vilayetler Hizmet Birliğine ait vilayetler evleri var, şimdi bu Vilayetler Hizmet Birliğinin kurucuları olan özel idarelerin pek çoğu lağvediliyor, İstanbul İl Özel İdaresi yok, Ankara İl Özel İdaresi yok, Bursa İl Özel İdaresi yok, Mersin İl Özel İdaresi yok. Biliyorsunuz bunların hepsinin orada şeyleri vardı, aslında kurucuları onlardı. Şimdi, bu özel idarelere ait hisseler diğer özel idarelere mi devredilecek, onların statüsü nasıl olacak, o konuda bir çalışma yapıldı mı acaba? O konuda bizi aydınlatabilir misiniz lütfen.

Teşekkür ederim Başkanım.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Sayın Vekilim, malum bu Vilayetler Hizmet Birliği 81 il özel idaresinin katıldığı, ortak olduğu bir Birlik. 29 tane ilimizde il özel idaresi kalkınca doğal olarak bunların ortak olma şansları da hukuken kalmıyor. Bunların aralarındaki birlikle tüzel kişiliği kalkan il özel idaresinin arasındaki hukuki ilişki, devredilen yahut elde bulunan hisseler, haklar, vesaireler buradaki düzenlemeye göre büyükşehir belediyelerine geçiyor, ancak bunun ödeme usulünü ya da kararlaştırma usulünü biz burada düzenlemedik. Bunlar eğer ilgili büyükşehir belediye başkanlığı bu kanundan kaynaklanan hükümlerle kalkıp da Vilayetler Hizmet Birliğinden bir şey isterse bunlar aralarında görüşür, anlaşır diye düşündük.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Diğer belediyelere mi devredilecek.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Belediyelere geçmiş olacak bizim planlamamız. Ancak bu arada başka düzenlemeler yaptık, bir düzenleme de önerge olarak gelecek. Malum, Vilayetler Hizmet Birliğinin Başkanı merkezin bulunduğu yer yani Ankara Valisiydi, o hüküm de değişmek zorunda, onunla ilgili de bir hazırlık yaptık.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Ankara Belediye Başkanı mı olmuş olacak?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Yok, hayır.

BAŞKAN – Sayın Türkoğlu, buyurun.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Sayın Başkanım, bir kere, biz sorularımıza cevap alamadık, Hükûmet Temsilcisinin tarzı tarz değil, tavır tavır değil, heyete karşı ve milletvekillerine karşı tavrını beğenmediğimi ifade etmek zorundayım.

Şimdi, burada ne sorduk, “Bu belediye şirketlerine devredilen yerlerin ihaleyle üçüncü kişilere devri hususu doğru değil, bunu niye koydunuz?” dedik, izah etmedi. Diğer taraftan, yine bu belediye medislerinin yönlendirici, düzenleyici kararlara yetkili olması hususunun izahı yapılmadı. Diğer taraftan, Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığının neyini söyledi? Buradaki fıkradaki özelliklerini söyledi. Biz ona ne sorduk. Dedik ki: “GAP, işte Doğu Anadolu Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Karadeniz Kalkınma İdaresi Başkanlığı ya da Konya gibi kalkınma idaresi başkanlıklarının ortak alanlardaki çıkışan hizmet gerekleri var. Bunların çatışması hâlinde nasıl giderilecek?” diye onları sorduk, cevap vermedi. Bu soruların cevabının verilmesi lazım. Bunlar için ne bir çalışmaya ihtiyaç var ne bir şey, burada verilebilecek cevaplar bunlar. Lütfen Hükûmet Temsilcisini uyarın, doğru cevaplar versin.

BAŞKAN – Efendim, “uyarmak” tabiri olmadı, uyarmak benim görevim değil.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Doğru cevap vermesi için uyarmak lazım.

BAŞKAN – Hayır, verecekleri cevap kendi takdirindedir.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Efendim, bu belli konularda belediye şirketlerinin şirketlerine devredilen hizmetlerin, işlerin üçüncü kişilere devriyle alakalı bir kontrolsüzlük vardı, birtakım suistimallere açık bir yöntem uygulanıyordu, birtakım sıkıntılı işler olabilecek bir yöntemdi bu. Biz özellikle, hiç kimse üçüncü kişilere gelişigüzel bir hizmeti devredemesin diye bunun önünü almak için, eğer devretmek istiyorsa mutlaka ihaleyle, 2886 sayılı Kanun’a bağlı olarak, tabi olarak bu devri yapsın diye düşündük. Bu doğru düzenlemeye...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Bu düzenleme için bir rahatsızlık var, mesela, bazı tespitlerimiz var bazı belediyelerde...

BAŞKAN – Evet, tamam efendim, teşekkür ederim.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Efendim, soruma cevap almadım.

BAŞKAN – O kadar cevap verdi, onun takdirindedir, ben size illa şu cevabı versin, bu cevabı versin diyemem ki Sayın Türkoğlu.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Başkanım, niye öyle yapıyorsunuz, GAP İdaresiyle ilgili bir şey diyecek belki...

BAŞKAN – Ya “belki” yle mi...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yani kaldırım yaparken bunu yapıyor, ihalesiz kaldırımları.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Tabii, Ankara Büyükşehir Belediyesi kaç kişiyi vermiş, bir tespitiniz var mı bununla ilgili? Düzenlemeyi getirdiğinize göre tespitleriniz vardır.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Efendim, şu anda elimizde böyle bir tespit yok, yani yanımızda böyle bir tespit yok ama bizim yapmaya çalıştığımız birtakım suistimallere yol açabilecek bir düzensizliği, bize göre, bir noksanlığı gidermeye çalıştık, ihale mevzuatını öngördük.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Yani teftiş, denetim sonucu tespitten değil yani...

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Gayet tabii, denetimlerde de bu husus dile getirildi.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Ha, onu öğrenmek için. Varsa bir rakam... Bir de bu diğer kalkınma idareleriyle ahengi nasıl sağlayacaksınız? Yani bu bir çıkışma değiş mi?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Şimdi, Sayın Milletvekilim, bir model geliştiriyoruz, bu sebebi belli, amacı belli, il özel idaresinin kaldırılmasıyla, böyle bir sistem değişikliğiyle özellikle merkezî idarenin belli alanlarda sıkıntıya düşmesi söz konusu olabilir, valinin belli alanlarda sıkıntıya düşmesi söz konusu olabilir, bazı hizmetler aksayabilir, mümkün olduğu kadar bu açıklıkları kapatmak için, muhtemel birtakım aksamaları önleyebilmek için, birtakım mekanizmalar kurmak suretiyle bununla alakalı açığı kapatmaya çalıştık, boşluğu doldurmaya çalıştık. Eğer bir arıza çıkarsa, bir sıkıntı çıkarsa muhtemeldir, önemli bir değişiklik yapılıyor çünkü, o takdirde o tıkanma, o sıkıntı mutlaka giderilecektir, bunun üzerinde de Bakanlığımız hassasiyetle durur...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Eleştirilerimiz size bu açıdan rehberlik ediyor.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Gayet tabii.

Şimdi, şunu arz edeyim: Yani burada söylenenlerin hepsi değerli şeyler, değerli fikirler, değerli düşünceler, bunları oturup tüm arkadaşlarımla birlikte biz mümkün olduğu kadar pürdikkat dinlemeye çalıştık. Bunların, bu düşüncelerin değersiz olduğunu iddia etmek, söylemek benim hakkım da değil, haddim de değil.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Yani iyi bir şey yapmaya çalışıyorsanız biz de sizin görmediğiniz ve düşünmediğiniz, hani olur ki çünkü bu yasanın özelliği acele geldi, yeterince olgunlaşmadığını düşünüyoruz, işte kalkınma idareleriyle ilgili bölüm de öyle. Eğer siz de aynı kanaatteyseniz var mı bir önerge bunu değiştirmek için? Madde görüşülüyor, bitecek belki biraz sonra.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Bu “Yatırım izleme, değerlendirme” diye adlandırdığımız sistemin değişikliği için mi efendim?

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Evet, evet.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Hayır, o sistemi değiştirmekle alakalı bir önerge yok, biz sadece bütçeye alakalı, bütçeye ödenek konulmasıyla alakalı bir önerge düşündük, öyle bir ifade ilave edeceğiz.

Teşekkür ederim efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Güneş, sağ olun.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sayın Başkanım, ben cevap alamadım hâlâ.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan, bir dakika, onu soracağım işte, bu kadar sıkıştırmayın arkadaş ya.

Sayın Bakan Yardımcımız, bu olaylarla ilgili son bir bilgi var mı elinizde, yoksa demin verdiğiniz bilgi mi şu anda?

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Yani, “Hakkârî’de, Bitlis’te, Van’da ve Tunceli’de çatışma var.” diye İnternet’te bir sürü haber var. Bununla ilgili, hiç olmazsa, bu akşam Sayın Bakan buradayken doğru düzgün bir bilgi alalım, bunların hangisi doğru, hangisi yanlış, kaç şehit var, kaç yaralı var...

BAŞKAN – Evet, soralım.

Son bilgi var mı elinizde efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Efendim, biraz önce arz ettim benim elimdeki son bilgileri, valiyle de görüşme yapıyoruz, ben telefonumu da ikide bir çalmasını diye dışarıya gönderdim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz efendim.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Yani birini arıyorsanız, biraz sonra burada verirsiniz.

BAŞKAN – Peki, bilgiyi aldığınız zaman da efendim, şey yaparız.

Değerli arkadaşlarım, şimdi önerge işlemlerine geçiyoruz.

Şimdi, Başkanlığımıza 209 önerge gelmiştir. Bunların 192’si aynı mahiyettedir. Yani fıkranın madde metninden çıkarılmasına ilişkin olarak Sayın Ali Serindağ ve 5 arkadaşının ve aynı mahiyette Sayın Hasan Hüseyin Türkoğlu, Sayın Mehmet Erdoğan ve Sayın Erdem’in önergeleri mevcuttur, bunları birleştirerek işleme alacağım.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Nasıl birleştireceksiniz Başkanım, anlamadım?

BAŞKAN – Aynı mahiyette olduğu için birleştireceğim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Aynı mahiyette bunların her birisi 4'üncü maddeyle mi ilgili, yoksa her birinin altında 40 küsur tane ayrı ayrı oylanması gerekir demiştim, gündüz hatırlarsanız.

BAŞKAN – Efendim, elbette birleştireceğim de...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Birleştiremezsiniz ki, her maddeyi ayrı ayrı oylamanız lazım.

BAŞKAN – Efendim, oylayacağım, aynı mahiyette olanları beraber oylayacağım.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkanım, her önergede isterse önerge sahibi konuşabilir.

BAŞKAN – Efendim, müsaade edin, önce bir önergeleri okutalım.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır, işte yani...

BAŞKAN – Ama insana bırakmıyorsunuz ki ona.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Şimdi, "Toptan oylayacağım." deyince onun her biri...

BAŞKAN – Sayın GÜNAL, ben işimi biliyorum, siz, rica ediyorum, bakın...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ama biliyorsunuz da bildiğiniz belli, hepsini tek maddede getirmişsiniz Sayın Başkanım yani.

BAŞKAN – Hayır, ben aynı mahiyette olanları birleştiriyorum, peki, tamam.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Aynı mahiyette önerge birleştirilmez, her önerge ilgili maddenin tek tek okunur, oylanır, ondan sonra da ilgili madde oylanır. Yani "Toptan okuttum." öyle bir şey yok, açın İç Tüzük'ü bakalım beraber.

BAŞKAN – Önce önergeleri okutuyorum.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Herkes isterse söz alır, istemeyenin gerekçesi okunur.

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ

Muharrem Işık

Namık Havutça

Gaziantep

Erzincan

Balıkesir

Mehmet Siyam Kesimoğlu

Birgül Ayman Güler

Celal Dinçer

Kırklareli

İzmir

İstanbul

BAŞKAN – Aynı mahiyette...

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Enver Erdem

Hasan Hüseyin Türkoğlu

Mehmet Erdoğan

Elâzığ

Osmaniye

Muğla

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Bizim önergelerimizi tek tek okuyun efendim.

BAŞKAN – Bir dakika efendim.

Aynı mahiyette olduğu için birini okutuyorum.

Evet, diğerine geçiyoruz.

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın 4'üncü maddesinin ikinci fıkrasının madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Şimdi, Sayın Başkanım, birinci fıkra mıydı demin okuttuğunuz?

BAŞKAN – Evet, birinci fıkraydı.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Birinci fıkrayı görüştüreceksiniz...

BAŞKAN – Bir dakika efendim, önce okutuyoruz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Okunmaz, birinci fıkra geçmeden ikinciye geçemezsin Başkanım, böyle bir şey yok.

BAŞKAN – Bir dakika efendim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bu her biri madde bunların.

BAŞKAN – Önce önergeleri okutuyorum, sonra işleme alacağım efendim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır, 1'inci maddeyi oylatacaksın, ondan sonra 2'nciye geçeceksiniz, bunun her biri ayrı madde Başkanım.

BAŞKAN – Hayır efendim, ben tek madde olarak görüşüyorum efendim, hayır, lütfen.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır, öyle bir şey olmaz.

BAŞKAN – Hayır efendim, lütfen, hayır efendim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Al, İç Tüzük'ü oku, burada böyle bir şey yok. Her birini ayrı ayrı oylatacaksın.

BAŞKAN – Sayın Günel, lütfen.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Çağır Kanunlar ve Kararları o zaman.

BAŞKAN – Bakın, hayır, burada Kanunlar ve Kararlardan ben gerekli görüşleri aldım.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yok öyle bir şey, ayrı ayrı oylatacaksın onu.

BAŞKAN – Ben gerekli görüşü aldım, hayır.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Öyle bir şey yok! Her gün madde konuşuyoruz, bunun her birini tek tek oylatacaksın! Böyle bir şey var mı?

Bakın, her alt madde bir maddedir, sırayla oylatırsınız...

BAŞKAN – Hayır efendim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Öyle bir şey yok, öyle bir şey yok.

BAŞKAN – Bu konuyla ilgili, hayır...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yok öyle bir şey!

BAŞKAN – Bağırmayın efendim, bağırmayın.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Çağır Kanunlar ve Kararları.

BAŞKAN – Burada Kanunlar ve Kararlar var.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Genel Sekreterim, söyler misin bunun her biri... Ben önerge verdiğim zaman benimkini değiştirtmiyor muydun aşağıda sen otururken? Bunun her biri ayrı madde midir, değil midir?

BAŞKAN – Genel Kuruldaki görüşmelerle buradakileri aynı olarak almayın.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bir saniye, bir saniye, açıklama istiyorum, Kanunlar ve Kararlardan gelen arkadaşımız burada.

BAŞKAN – Müdahale etmeyin.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bir saniye durun Başkanım, işte burada, sorun, sorun önce.

BAŞKAN – Bakın, ben bunu...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sorun önce, sorun, sorun; burada, burada, ya, sorun, bir seslenin.

BAŞKAN – Ben onlardan görüş aldım.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Nasıl aldın ya?

BAŞKAN – Aldım.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bunun her biri ayrı madde mi, değil mi?

ENVER ERDEM (Elâzığ) - Diğer Komisyonlardaki uygulamalarınız niye böyle değil?

BAŞKAN – Hangisinde?

ENVER ERDEM (Elâzığ) - Diğer komisyonlarda... Farklı görüş veriyorlar.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bir saniye...

Ayrı ayrı aşağıda oylamıyor muyuz, ayrı ayrı konuşmuyor muyuz?

Bir dakika canım. "Aldım" diyor ya!

BAŞKAN – Bir kere, şunu söyleyeyim...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkanım, bunu böyle yapamazsın, yapamazsın! Nezaketiimizi koruduk.

BAŞKAN – Koruyun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Böyle yapamazsın, bunun her biri oylanacak.

BAŞKAN – Bakın, Genel Kuruldaki...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Bunlar böyle keyfî olmaz ama Başkanım.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – İşte burada, söylesin ya! Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı yaptı, söylesin. Böyle bir şey olur mu ya? Her maddeyi ayrı ayrı oylatıyorsun, madde oylanması aykırı olur. Aykırılık önergesi veririm sonra geri döner.

Bu maddelerin her biri ayrı ayrı oylanmazsa, yarın aykırılık önergesi veririm.

BAŞKAN – Peki, aykırılık önergesi verirsiniz orada değerlendirilir.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bu böyle olmaz! Bu böyle olmaz Başkanım, lüfen.

BAŞKAN – İstirham ediyorum, bakın.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bakın, hiç nezaketimizi bozmadık, konuşuyoruz, böyle bir şey olmaz.

BAŞKAN – Bakın, fıkranın madde metninde...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Çıkalım o zaman.

BAŞKAN – Bakın, fıkranın...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Tamam, oylayın o zaman, tamam! Yarın konuşuruz o zaman!

BAŞKAN – Bağırmayın ama lütfen öyle.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ne olur! Bağırısam ne olur!

Böyle kanunsuzluk olur mu? Burada adama sor... Sor bunu ya!

BAŞKAN – Çok ayıp ama yani!

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Plan ve Bütçe Komisyonunda her gün kanun görüşüyoruz.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Yaptığınız kanunun içinde mi yani! Ya, bağırıcaksın, kanunun içinde mi olacak ya!

BAŞKAN – Bakın Sayın Günel, aynı mahiyetteki...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Plan ve Bütçe Komisyonunda her gün kanun görüşüyoruz.

BAŞKAN – Bakın, aynı mahiyetteki önergeleri birleştirerek...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Aynı mahiyetteki önergeyi bir madde için birleştirirsin, bunun her biri ayrı madde. Oku, gel, göster.

BAŞKAN – Bakın, bir dakika efendim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Göster İç Tüzük'te. Göster bana. Göstersin. Yerini göster kardeşim, göster "Hepsi birleştirilir." diye göster bana haydi.

BAŞKAN – Bakın, Genel Kuruldaki önergelerin görüşülmesiyle komisyondakiler farklı.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Göstersin itiraz etmeyeceğim, maddede yerini gösterin bana Başkanım.

BAŞKAN – Bakın, komisyonlarda...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bakın, aynı maddede ancak birleştirilir, senin burada bunların her biri ayrı ayrı oylanacak. Burası tek madde değil.

BAŞKAN – Bakın Sayın Günel, bir maddenin...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Evet bir madde üstünde üçünü birleştirdik...

BAŞKAN – Bakın, aynı maddenin fıkrasının madde metninden çıkarılması konusundaki aynı mahiyetteki önergeleri işte alıyorum. Soracağım şimdi "Konuşacak mısınız?" diye.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bakın, birinci fıkrayı önce oylatacaksınız, sonra ikincisi ayrı maddedir, onu ayrı... 1'inci madde için işlem ne varsa...

BAŞKAN – Ya, "Alacağım işleme." diyorum ya. Allah Allah!

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Olmaz. Onu okutup onu işleme almadan 2'ye geçemezsin. Sen 2'yi okutuyorsun Başkanım.

BAŞKAN – Aynı...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Aynı mahiyette, birinci fıkra ayrı maddedir diyorum. Ya, burada adam. Burada bana gösterin yerini.

BAŞKAN – Hayır, ayrı madde olursa ayrı ayrı görüşmem lazım. Ben burada 4'üncü maddeyi görüşüyorum.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – 4'üncü maddenin her biri ayrı fıkradır, Genel Kurulda da ayrı önerge verilir, ayrı işleme tabi tutulur. Bu yeni değildir. Bunu da bakın...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Diğer komisyonlarda da mı bu şekilde uygulama yapıyor?

BAŞKAN – Efendim, ben burada arkadaşlarla konuştum, madde...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Arkadaşlarla konuşma yok, İç Tüzük var, İç Tüzük var.

BAŞKAN – Bakın, bir dakika Sayın Günel, sinirlenmeden konuşun efendim, oturarak konuşalım, oturalım şurada.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Oturmadım Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Peki. Ama böyle olmaz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Attır o zaman hadi!

Söylüyorum, bu, İç Tüzüğe aykırı, her biri ayrı ayrı oylanmak zorunda. Genel Sekreter burada, en iyi bilen de, Kanunlar ve Kararlardan gelen o.

BAŞKAN – Ben, tek metin olarak bir fıkranın madde metninden çıkarılması aynı mahiyettedir...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bir dakika... Sor, kendisine sor, söylesin, çıkıp gideceğim, bir şeye itiraz etmiyorum, arkadaşlarla çekip gideceğim, hepsini oylattır. Sor.

BAŞKAN – Hayır, karışmayın. Niçin öyle arkadaşları etkiliyorsunuz?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sor ya, sor. Niye sormuyorsun? Sorsana.

BAŞKAN – Sayın Günel, oturun, usul tartışması açacağım.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Çağırın sorun arkadaşlara Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Günel, oturun yerinize, soralım.

Söz alın, söz vereyim, iddialarınızı inceleyeyim, arkadaşların da görüşleri varsa onlardan da söz alayım, ben görüşümü bildireyim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Arkadaşlara değil, yetkiliye sorun.

BAŞKAN – Soruyorum ben Sayın Günel, soruyorum.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Söz hakkı verip konuşurmuyorsunuz.

BAŞKAN - Sayın Günel, bu konudaki görüşlerinizi alacağım, tutanaklara geçireceğim.

Buyurun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkanım, bakın, bu tutanakla falan olacak iş değil. Ben size geçen gün geldiğimde söyledim “Bu kanun böyle görüşülmez.” diye. Eğer bir düzenlemeye o ilgili kanunun dışında başka maddeler altına ek madde olarak koyarsanız, kaç tane torba kanununu konuştuğumuzu ve altında bu şekliyle gelenlerin tamamının değiştirildiğini, yeniden komisyonda redaksiyon yetkisi alınarak tek tek maddelerin üst komisyona gelinceye kadar alt komisyonda maddelere numara verildiğini, “10 madde” diye gelenlerin “58”, “68”, “75” diye numaralandırıldığını ben size getirir gösteririm. Aşağıda arşivden getirir gösteririm, yarın bulurum şimdi bulamam, yarın Plan ve Bütçe Komisyonuna attırırım...

BAŞKAN – Aynı madenin görüşülmesi sırasında maddeler hâlinde görüşülmesine ilişkin bir karar alınmadı ve Başkanlık da böyle bir karar vermedi, tek madde hâlinde görüşülmeye devam ediliyor. Ben de size onun cevabını vereyim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkanım, bu tek maddelik bir şey değil. Açın düzenlemeleri okuyun, hangi kanunda değişiklik yapıyor her biri, ne gibi düzenlemelerde değişiklik yapıyor? Eğer inanıyorsanız söylediginize, çağırın Sayın Neziroğlu’nu, sorun, “Hukuki olarak mümkündür:” desin, ben de itiraz etmeyeceğim. Buyurun çağırın, niye dışarı gönderdiniz, çağırın geriye. Yetki sizin, Komisyon Başkanı olarak, buradaki çalışanlara, uzmanlara söz verme yetkisi sizin.

BAŞKAN – Ben gerekli soruları sordum Sayın Günel.

Bitti mi Sayın Günel?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır yani siz şimdi çağırıyor musunuz, çağırmıyor musunuz?

BAŞKAN – Sözüünüzü bitirin, ben oturup konuşup bir daha değerlendirme yapacağım.

Bitti mi sözünüz?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır, siz bir şey demiyorsanız, benim sözüm...

BAŞKAN – Hayır, sözünüz bitti mi?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bu görüşülmez, her maddenin ilgili fıkrasıyla ilgili aykırılık önergeleri, hepsi varsa birbirine benzeyen, o dördünü oylatırsınız, sonra tekrar oylatırsınız 2’yi, sonra 3’ü, sırayla oylatırsınız, kabul eder, reddeder o ayrı konu. Bunlar ayrı ayrı görüşülür.

BAŞKAN – Bitti değil mi efendim? Teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Serindağ.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Şimdi, ortada sizin oradan ne görüş aldığınızı bilmediğimiz bir durum var. Şimdi, Komisyona gelsin o görevli, bilgi versin, doğrusu neyse onu yapalım.

Şimdi, şöyle bir düşünceyi ben doğrusu onaylamıyorum: “Efendim, söylersiniz tutanaklara geçer, işte Meclis Başkanına şikâyet edersiniz Anayasa yargısı var.” Şimdi, esas olan doğru işlem yapmaktır. Anayasa yargısı Komisyondaki işlemleri maalesef nazarıtibara almıyor. Zaten bunun burada böyle görüşülmesinin bir nedeni de odur çünkü Anayasa Mahkemesi diyor ki: “Ben Komisyon görüşmelerine karışmam.” Öyle bir şey olmaz. Hâlbuki komisyon görüşmeleri, yasama görüşmelerinin en önemli safhalarından biridir. Burası ihtisas komisyonu, ihtisas komisyonunda her şeyin usulüne uygun görüşülmesi lazım.

Şimdi, öyle olacağına, şöyle bir ikna yoluna giderseniz daha iyi olur: Tüzük’ün ilgili maddesini gösterirsiniz, üyeler ikna olur, ondan sonra devam ederiz ve bana göre lütfen o görevli gelsin açıklama yapsın, Komisyonu bilgilendirsin.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, değerli arkadaşlarım, başlangıçtan beri bu kanun tasarısını maddeler itibarıyla görüşüyoruz. Doğruluğu yanlışlığı konusunda sizlerin başlangıçta itirazları oldu, buna rağmen biz bu kanunu maddeler hâlinde görüşmeye devam ettik. Esasen Kanunlar ve Kararlar Başkanlığının bu konuda yapılan başvuruya 11/10/2012 tarihli yazısında da “Başkanlığımıza aynı çerçeve madde içerisinde birden fazla madde değişikliği yapan kanun, tasarı ve teklifler de sunulabilmektedir.” diyor.

Şimdi, önergelerle ilgili Genel Kurulda...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Kimin yazısı Başkanım, ne o?

BAŞKAN – Evet, Kanunlar ve Kararların.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ne diyor?

BAŞKAN - “Sunulabilmektedir.” diyor. Genel Kurulda önergelerle ilgili ayrı bir prosedür var ama komisyonlardaki önergelerle ilgili ayrı bir prosedür düzenlenmemiştir. Komisyon gündemine hâkimdir. Ben bunu baştan itibaren, bakın, baştan üç maddede de arkadaşlarımla aynı şekilde uyguladım ve herhangi bir itiraz da gelmedi, uygulamayı bu şekilde yapacağım, bilgilerinize sunuyorum.

HASAN HÜSEYİN TÜRKÖĞLU (Osmaniye) – Biz de bu uygulamanın karşısında olacağız. Böyle ceberut bir yönetim anlayışı olamaz.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Yani “Ben yaptım, oldu.” olmaz!

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Peki o söylediğinin devamını bir oku Başkanım. Diyor ki: “Sunulabilir.” Bunun nasıl oylanacağını söylemiş mi sana?

BAŞKAN – Komisyonlarda önergelerin nasıl işleme alınacağına dair açık bir hüküm yoktur.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Genel Kurulda ne diyormuş?

BAŞKAN – Genel Kurul değil burası.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – “Ayrı ayrı oylanır.” diyor.

BAŞKAN – Genel Kurul değil burası üstat!

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bir dakika, Genel Kurulda ayrı oylanacak olan maddeye ben burada önergeyi aynı şekilde vermeyecek miyim?

BAŞKAN – Burası tek madde üzerinden görüşüldüğü için ve başlangıçtaki uygulama da böyle olduğu için bu şekilde devam edeceğiz.

Bilgilerinize sunuyorum.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Siz bu şekilde devam edemezsiniz, Başkanım, bu şekilde devam edemezsiniz. O zaman bu İç Tüzük hiçbir işe yaramıyor demektir.

(Antalya Milletvekili Mehmet Günal İç Tüzük’ü yere attı)

BAŞKAN – Atmayın bu şekilde! Lütfen, bu hareketiniz hiç....

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bu İç Tüzük hiçbir işe yaramıyor demektir.

BAŞKAN - Bakın, bu hareketiniz son derece incitici bir...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bence de sizinki yanlış, ceberut bir yönetim yapıyorsunuz, bu İç Tüzük hiçbir işe yaramıyor, ben o zaman üstüne basıyorum böyle. Yok böyle bir şey ya.

BAŞKAN – Ya Sayın Günal, yani bu saatte...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Attır o zaman beni, çağır attır beni, attır beni dışarıya o zaman. Attır, suçumu da yarın ben savunurum. İsteddiğiniz cezayı...

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) - Bu, İç Tüzük'te var mı Günel Bey?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Böyle bir şey yok. Madem siz ceberut yapıyorsunuz, ben de buradayım, kabul etmiyorum, görüşmeyi engelliyorum. Çağır polisi, attır, hakkımda disiplin yaptır. Disiplin yaptır ya, Başkanın yetkin var hadi, attır Komisyondan, ahengini bozmaktan attır beni hadi.

BAŞKAN – Bakın...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Böyle görüşemezsin. Bunu tek tek oylatsaydın şimdiye on tanesi bitmişti. Attır beni, çağır polisi attır beni, sen emniyetçisin, attır beni hadi.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Başkanım, yanlış yapıyorsunuz.

SADİR DURMAZ (Yozgat) - Kime ne söz verdiniz bilmiyorum. Başından beri “Bayramdan önce bu tasarımı Genel Kurula indireceğim.” diyor. Buradan topu kendi üzerimden atacağım diye bir yönetim anlayışını benimsediniz. Bu doğru değil. Buradaki insanlar emir eri değil!

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Attır beni attır! Bu bitmez böyle! Beni dışarıya attırmadan...

BAŞKAN – Ya ayıptır ya, yapmayın böyle ya.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Attır Sayın Valim, sen emniyeti kullanmayı bilirsin, attır beni.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Olmaz böyle Başkanım!

SADİR DURMAZ (Yozgat) - Burada gücün kötüye kullanılması var, bunu kabul etmemiz mümkün değil.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Ama yasal bir şey yapmıyorsunuz, kural buysa uyacaksınız Sayın Başkanım.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) - Burada görevliler vardı, bunları kovaladınız Sayın Başkanım yani.

BAŞKAN – Çok ayıp ediyorsunuz ya.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Kovaladınız, bunlar buradaydı gittiler, çağırın.

BAŞKAN – Görüştüm, bana görüş verdiler.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkanım, Başkanlıktan yarın görüş alın resmî olarak “Bunu böyle görüşebiliriz.” diye, ondan sonra geçelim, alın Başkanlıktan görüş.

BAŞKAN – Evet, devam edelim görüşmelere.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır dedim Sayın Başkanım, hayır dedim! Siz Mehmet Günel'i bilmiyorsunuz. Beni attırmadan bu usulle devam edemezsiniz. Aç Plan ve Bütçe Komisyonunu, bu böyle olmaz.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Bu usulle devam edemezsiniz! Anayasaya aykırı, Plan ve Bütçeye gitmez. Görüşünü soralım, gitmez.

BAŞKAN – Bakın, başlangıçta...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Başlangıçta siz bize dediniz ki: “Önergelerinizi çok vermeyin.” Bizimle pazarlığa oturdunuz.

BAŞKAN – Evet, “Belli bir sayıda önerge verebilirsiniz.” dedim.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Ben milletvekili olarak istediğim kadar önerge veririm eğer beni İç Tüzük sınırlamıyorsa. Bu benim hakkım. Benim bu memlekete verilecek hesabım var.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Görüş alıyorsunuz kabul ederseniz, yazılı görmek istiyorum.

ENVER ERDEM (Elâzığ) - Biz sizin emrinizde değiliz Sayın Valim.

BAŞKAN – Siz benim maiyetim de değilsiniz.

ENVER ERDEM (Elâzığ) - Biz Milliyetçi Hareket Partisinin milletvekilleriyiz, kuralları uygulamak zorundasınız.

BAŞKAN – Ben kuralları uyguluyorum, bunu...

ENVER ERDEM (Elâzığ) - Keyfinize göre uygulamayacaksınız, İç Tüzük'e ve Anayasa'ya uygun uygulayacaksınız.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ben çıkmıyorum, buradan da ayrılmıyorum, görüşülmesine de konuşmaya da devam ediyorum. Çıkartın o zaman beni, atın beni, çağırın. Görüş al, yazılı görüş getir, kabul edeceğim.

BAŞKAN – Ben belli bir önergeyle, sınırlamadım bunu.

ENVER ERDEM (Elâzığ) - Bu Millet canını veriyor, siz de uykusuz kalın.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) - Kaç tane şehit var, onlar orada ölürken, ben burada...

BAŞKAN – Yasama görevi yapıyoruz Sayın Erdoğan. (Karşılıklı konuşmalar, gürültüler)

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Kaç saat oldu yasama biteli! Bugün ne! Bugün ne! Yasama bitti.

BAŞKAN – Bir dakika, Hocam'a söz vereyim bir dakika, oturun.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Bakın, görevlileri çağırın, bizi ikna edecek görüşü getirsinler, ondan sonra oturalım.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yasama bitti.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Görevlileri kovarak burada görüşme yapılmaz!

SADİR DURMAZ (Yozgat) – Ertesi sabaha kadarda buradayız, gerekirse burada uyuruz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Evet.

Buyurun Hocam.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Sayın Başkan, bu 4'üncü madde de görüşmeler şu anda, öbür üç maddede de bu itirazımız vardı, aynı şeye biz de itiraz ettik. O maddelerin yine de bir ortak noktasını tema itibarıyla bulabiliriz diyerek, sizin yumuşak yaklaşımınızla da bu noktaya kadar geldik ama şimdi tartıştığımız madde de 48 fıkra var.

BAŞKAN – Evet.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – 16 farklı konuyu hüküm altına alıyor ve en az 8 farklı yasada değişiklik yapıyor. Dolayısıyla bu kendisi toplam sekiz A4 sayfası devam eden maddeyi hiçbir şekilde tek madde olarak görüşme olanağımız yok. İtiraz haklı bir itiraz. Bugüne kadar duyduğumuz rahatsızlıkları artık erteleyemeyeceğimiz bir noktaya geldi.

BAŞKAN – Olabilir efendim.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Bizim gerçekten yasama görevini yerine getirmemizi engelleyen bir durum var.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Görüşemeyeceğiz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Elbette görüşeceğiz.

Niçin görüşemeyeceğiz?

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Bakın, madem yanlış yapıyoruz, görüşmeyelim denmiyor, şimdi farklı yerlere saptırmayın.

BAŞKAN – Bitti mi Hocam sözünüz?

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – İç Tüzük'e uygun görüşeceğiz.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Bitti.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Oturuma beş dakika ara veriyorum.

Kapanış Saati: 23.23

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 23.52

BAŞKAN: Muammer GÜLER (Mardin)

BAŞKAN VEKİLİ: Feyzullah KIYIKLIK (İstanbul)

SÖZCÜ: Hüseyin BÜRGE (İstanbul)

KÂTİP: Gülay SAMANCI (Konya)

-----0-----

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, toplantıyı açıyorum.

Hepimizin birbirine karşı olan saygısını, sevgisini...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Başladım.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Efendim, usul hakkında istiyorum.

BAŞKAN – Usulü ben söyleyeceğim şimdi.

Birbirimize karşı olan saygımızı, sevgimizi bir fiilî durum yaratmaya gerek kalmadan, İç Tüzük hükümleri konusundaki talepleri de yerine getirerek yürütmeye çalışacağız ancak biz bu görüşmeleri... Elbette ki yorulduğunuzu biliyorum. Her birinizin farklı talepleri var, bizim de bu taleplerimiz sizin taleplerinizle uyuşmayabilir. Bunu bir siyasi ayrılık, görüş ayrılığı olarak da değerlendirmenizi istiyorum ve biraz önce madde metninden fıkra çıkarılmasına ilişkin işlemleri, her birini okutup arkadaşlara sorup, ya görüşlerini alıp veya çok kısa bir süre içerisinde ve süre uzatımı yapmadan işlem yürüteceğim.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Oylama?

BAŞKAN – Oylama da yaptıracağım.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Tek tek...

BAŞKAN – Elbette.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Gerekçeleriyle okunacak.

BAŞKAN – Tamam.

Şimdi, bir daha söylüyorum değerli arkadaşlarım: 209 önerenin 192'si aynı mahiyettedir.

Şimdi, 1'inci önergeyi okutuyorum:

MEHMET GÜNAL (Antalya) – 292 değil, 4 önerenin 4'ü de aynı mahiyettedir. Birinci fıkrayla ilgili başlayacağız.

BAŞKAN – İşte onu diyorum.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkanım, başa dönmeyelim. Bakın, 1'inci maddeye ilişkin...

BAŞKAN – Muradımız aynı, aynı.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – 4'üncü maddenin birinci fıkrasına ilişkin 4 önerge vardır, 4'ü de aynı mahiyettedir; okutup işleme alacağız.

BAŞKAN – 4'üncü maddenin birinci fıkrasıyla ilgili 4 önerge vardır, 4'ü de aynı mahiyettedir; okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

“Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile bazı Kanun ve KHK”lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 4. Maddesinin 1. Fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını arz ederim.

Enver Erdem

Elâzığ

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

“Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile bazı Kanun ve KHK”lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 4. Maddesinin 1. Fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını arz ederim.

Hasan Hüseyin Türkoğlu

Osmaniye

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

“Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile bazı Kanun ve KHK”lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 4. Maddesinin 1. Fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını arz ederim.

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 4. Maddesinin 1. Fıkrasının madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Ali Serindağ

Muharrem Işık

Namık Havutça

Gaziantep

Erzincan

Balıkesir

Mehmet S. Kesimoğlu

Birgül Ayman Güler

Celal Dinçer

Kırklareli

İzmir

İstanbul

BAŞKAN – Hükûmete soruyorum: Sayın Enver Erdem, Sayın Hasan Hüseyin Türkoğlu, Sayın Mehmet Erdoğan ve Sayın Ali Serindağ ve 5 milletvekili arkadaşının aynı mahiyetteki önergelerine katılıyor musunuz?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Peki, önerge sahipleri...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Alt komisyon, gerçekte bir Tasarı değil Taslak üzerinde çalışmak zorunda bırakılmıştır. Bilindiği gibi Taslak, yasaların Hükümet kararına kadar geçen süredeki adı, Tasarı ise TBMM Başkanlığı'na sunulduğunda kazandığı sıfattır. Görüşülen Tasarı, kamuoyunda yaklaşık bir yıldan bu yana söylenti halinde dolaşan, ancak üzerinde çalışma yapılabilecek bir metin olarak ilgili taraflarca ulaşılamayan bir metindir. Alt komisyon çalışmalarında, Tasarı'nın yasama sürecinin gerekleri doğrultusunda kamu kurum ve kuruluşlarından da görüş alınmaksızın hazırlandığı anlaşılmıştır. Bu durum, Hükümet tarafının görüşmeler sırasında 27 önerge vererek metnin içeriğine de etki eden değişiklikler yapması ile kanıtlanmıştır. Tasarı'nın Komisyon inceleme süreci eksik bırakılmıştır. TBMM Başkanlığı, Tasarı'nın tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu, ana komisyon olarak İçişleri Komisyonu tarafından görüşülmesini kararlaştırmıştır. İhtüzük gereğince ana komisyon çalışmalarının, makul süre içinde tamamlanacak tali komisyon raporunu da temel alarak yürütmesi gerekir. Ana komisyonda dile getirilen bu durum karşısında Plan ve Bütçe Komisyonu'ndan "işlerin yoğunluğu nedeniyle görevin yapılamayacağı yazısı" getirilmiştir. Oysa Tasarı, Maliye Bakanlığı temsilcilerinin verdiği bilgiye göre, bütçeye aylık 250 milyon TL yılda toplam 3 milyar TL ek maliyet getirme özelliğine sahiptir. Yönetimler arası mali paylaşım sisteminin ilkel erine ve oranlarına ilişkin değerlendirilmeye muhtaç değişiklikler getirmektedir. Tek komisyon olarak çalıştırılan İçişleri Komisyonu, Tasarı'yı TBMM Başkanlığı'na (8 Ekim 2012) sunulduktan sonra 48 saatlik bekleme süresinin hemen sonunda 10 Ekim 2012 günü görüşmek zorunda bırakılmıştır. Partilere metin üzerinde görüşme ve hazırlanma süresi tanınmamış, bunun yanı sıra Komisyon'un çalışmalarını beş gün içinde tamamlamak zorunda olduğu bildirilmiştir. İhtüzüğe şeklen uyan, ancak ruhunu derin biçimde zedeleyen bu tarz, Hükümet temsilcilerinin her türlü oylamayı kendi oylarıyla istedikleri gibi sonuçlandırma olanağına sahip bulunmaları nedeniyle her türlü uyarıya karşın terk edilmemiştir.

Tasarı metni, yasa yazım kurallarına aykırı bir metindir. Tasarı, kamuoyunun görüş ve eleştirisine kapatıldığı için yasamanın demokratik yol ve yöntemlerinden yoksunluğun ve yasama hazırlığının bürokratik gereklerinden uzaklığın sonucunda, yasal metinlerde yerleşik hale gelmiş her türlü kuralı ihlal eden bir metin olarak sunulmuştur. Tasarı, ikisi yürütme -yürürlük olmak üzere toplam 7 Madde ile 2 Geçici Madde'den oluşmakla birlikte, toplam 20 sayfa uzunluğunda bir ana metin ve 60 sayfalık eklerle 80 sayfadır. Örneğin Madde 4 üç sayfa, Madde 5 altı sayfa uzunluğunda tek maddedir. Bu özelliğe başka bir örnek, "çeşitli hükümler" başlığının tek temalı ana düzenlemelerden önce Madde 3 olarak yerleştirilmiş olmasıdır.

Tasarı bir "seçim kanunu"dur. Tasarı, Hükümet'in yerel genel seçimleri Mart 2014'ten Ekim 2013 tarihine çekme amaçlı Anayasa değişikliği ile birlikte gündeme gelmiştir. Tasarı açıkça seçim çevrelerini değiştirmektedir. Yeniden ve köklü değişikliklerle yeniden belirlendiği seçim çevrelerinin, erkene alınmaya çalışılan ilk yerel seçimlerde uygulanması amaçlanmaktadır.

Günümüzde söz konusu seçimlere bir yıllık bir zaman kaldığı göz önüne alındığında, Tasarı'nın bir seçim koşullarını yeniden belirleme özelliğine sahip olduğu akılda tutulmalıdır. Tasarı'nın TBMM görüşmelerinde izlenen takvim bakımından görüşmelerin verimliliğini dramatik biçimde düşürecek kadar kısa bir zaman dilimine sıkıştırılmasının yakın nedeni bu durumdur.

Bu düşüncelerle özensiz olarak hazırlanmış düzenlemenin yeniden hazırlanmak üzere madde metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Hükûmetin katılmadığı, Sayın Ali Serindağ ve arkadaşlarının önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önerge Sayın Mehmet Erdoğan'ın önergesi.

Hükûmet aynı mahiyetteki önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

Bu fıkra düzenlenmiş şekliyle il sınırlarını kapsayacak bir büyükşehir yapısı idari sistemimize, idare geleneğimize aykırıdır. Ülkemizi federasyona götürür.

BAŞKAN – Hükûmetin katılmadığı Sayın Mehmet Erdoğan'ın önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Aynı mahiyetteki diğer önergeyi okutuyorum:

Uslu olarak soruyorum, aynı mahiyetteki diğer önergeyi okutmaya gerek var mı? Madde metni yok.

Peki, Sayın Hasan Hüseyin Türkoğlu'nun önergesi hakkındaki görüşünüzü soruyorum, katılıyor musunuz?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Türkoğlu...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Gerekçe efendim...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10.maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90.maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123.maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126.maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127.maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170.maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Aynı mahiyetteki Sayın Enver Erdem'e ait önergeye Hükûmet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Erdem...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10.maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90.maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123.maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126.maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127.maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170.maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

Büyükşehir belediyesi sınırlarının mülki sınır olması merkezi yönetimin gücünü azaltarak federatif yapıların ortaya çıkması sonucunu doğuracaktır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

4' üncü maddenin ikinci fıkrasının madde metninden çıkarılmasına ilişkin aynı mahiyette 4 önerge vardır, okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

“Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile bazı Kanun ve KHK”lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 4. Maddesinin 2. Fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını arz ederiz.

Hasan Hüseyin Türkoğlu

Osmaniye

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Sayın Başkan, Bakan Yardımcısı takip edemiyor, yanlışlıkla “Katılıyorum.” der.

BAŞKAN – “Ben katılıyorum.” derse de arkadaşlar otomatiğe bağladılar efendim, ne yapalım.

Sayın Bakan, katılıyor musunuz efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyorum efendim.

BAŞKAN – Sayın Türkoğlu...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutalım efendim:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10.maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90.maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123.maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126.maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127.maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170.maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Sayın Türkoğlu’nun önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Aynı mahiyette Sayın Enver Erdem’in önergesine katılıyor musunuz Sayın Bakan?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Erdem...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10.maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90.maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123.maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126.maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127.maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170.maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

Büyükşehir olabilmek için ilin toplam nüfusunun dikkate alınması, köy nüfusu çok olan illerin büyükşehir yapılması, şehir merkez nüfusu çok daha büyük ama köy nüfusu az olan illerin Büyükşehir olamaması adaletsiz bir uygulama olacaktır.

BAŞKAN – Sayın Erdem’in önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Aynı mahiyetteki Sayın Mehmet Erdoğan’ın önergesine katılıyor musunuz Sayın Bakan?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10.maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90.maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123.maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126.maddesinde belirtilen "yetki genişliği ilkesine" 127.maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170.maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

Bu fıkrada yapılan düzenleme yanlıştır. Bunun yerine il merkez nüfusu 200.000'den fazla olan illerin büyükşehir olması daha uygundur.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan'ın önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Aynı mahiyette Sayın Ali Serindağ ve arkadaşlarının önergesine katılıyor musunuz Sayın Bakan?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyorum efendim.

BAŞKAN – Katılmıyorsunuz.

Sayın Serindağ...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Alt komisyon, gerçekte bir Tasarı değil Taslak üzerinde çalışmak zorunda bırakılmıştır. Bilindiği gibi Taslak, yasaların Hükümet kararına kadar geçen süredeki adı, Tasarı ise TBMM Başkanlığı'na sunulduğunda kazandığı sıfattır. Görüşülen Tasarı, kamuoyunda yaklaşık bir yıldan bu yana söylenti halinde dolaşan, ancak üzerinde çalışma yapılabilecek bir metin olarak ilgili taraflarca ulaşılamayan bir metindir. Alt komisyon çalışmalarında, Tasarı'nın yasama sürecinin gerekleri doğrultusunda kamu kurum ve kuruluşlarından da görüş alınmaksızın hazırlandığı anlaşılmıştır. Bu durum, Hükümet tarafının görüşmeler sırasında 27 önerge vererek metnin içeriğine de etki eden değişiklikler yapması ile kanıtlanmıştır. Tasarı'nın Komisyon inceleme süreci eksik bırakılmıştır. TBMM Başkanlığı, Tasarı'nın tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu, ana komisyon olarak İçişleri Komisyonu tarafından görüşülmesini kararlaştırmıştır. İhtüzük gereğince ana komisyon çalışmalarının, makul süre içinde tamamlanacak tali komisyon raporunu da temel alarak yürütmesi gerekir. Ana komisyonda dile getirilen bu durum karşısında Plan ve Bütçe Komisyonu'ndan "işlerin yoğunluğu nedeniyle görevin yapılamayacağı yazısı" getirilmiştir. Oysa Tasarı, Maliye Bakanlığı temsilcilerinin verdiği bilgiye göre, bütçeye aylık 250 milyon TL yılda toplam 3 milyar TL ek maliyet getirme özelliğine sahiptir. Yönetimler arası mali paylaşım sisteminin ilkelerine ve oranlarına ilişkin değerlendirilmeye muhtaç değişiklikler getirmektedir. Tek komisyon olarak çalıştırılan İçişleri Komisyonu, Tasarı'yı TBMM Başkanlığı'na (8 Ekim 2012) sunulduktan sonra 48 saatlik bekleme süresinin hemen sonunda 10 Ekim 2012 günü görüşmek zorunda bırakılmıştır. Partilere metin üzerinde görüşme ve hazırlanma süresi tanınmamış, bunun yanı sıra Komisyon'un çalışmalarını beş gün içinde tamamlamak zorunda olduğu bildirilmiştir. İhtüzüğe şeklen uyan, ancak ruhunu derin biçimde zedeleyen bu tarz, Hükümet temsilcilerinin her türlü oylamayı kendi oylarıyla istedikleri gibi sonuçlandırma olanağına sahip bulunmaları nedeniyle her türlü uyarıya karşın terk edilmemiştir.

Tasarı metni, yasa yazım kurallarına aykırı bir metindir. Tasarı, kamuoyunun görüş ve eleştirisine kapatıldığı için yasamanın demokratik yol ve yöntemlerinden yoksunluğun ve yasama hazırlığının bürokratik gereklerinden uzaklığın sonucunda, yasal metinlerde yerleşik hale gelmiş her türlü kuralı ihlal eden bir metin olarak sunulmuştur. Tasarı, ikisi yürütme -yürürlük olmak üzere toplam 7 Madde ile 2 Geçici Madde'den oluşmakla birlikte, toplam 20 sayfa uzunluğunda bir ana metin ve 60 sayfalık eklerle 80 sayfadır. Örneğin Madde 4 üç sayfa, Madde 5 altı sayfa uzunluğunda tek maddedir. Bu özelliğe başka bir örnek, "çeşitli hükümler" başlığının tek temalı ana düzenlemelerden önce Madde 3 olarak yerleştirilmiş olmasıdır.

Tasarı bir "seçim kanunu"dur. Tasarı, Hükümet'in yerel genel seçimleri Mart 2014'ten Ekim 2013 tarihine çekme amaçlı Anayasa değişikliği ile birlikte gündeme gelmiştir. Tasarı açıkça seçim çevrelerini değiştirmektedir. Yeniden ve köklü değişikliklerle yeniden belirlendiği seçim çevrelerinin, erkene alınmaya çalışılan ilk yerel seçimlerde uygulanması amaçlanmaktadır.

Günümüzde söz konusu seçimlere bir yıllık bir zaman kaldığı göz önüne alındığında, Tasarı'nın bir seçim koşullarını yeniden belirleme özelliğine sahip olduğu akılda tutulmalıdır. Tasarı'nın TBMM görüşmelerinde izlenen takvim bakımından görüşmelerin verimliliğini dramatik biçimde düşürecek kadar kısa bir zaman dilimine sıkıştırılmasının yakın nedeni bu durumdur.

Bu düşüncelerle özensiz olarak hazırlanmış düzenlemenin yeniden hazırlanmak üzere madde metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Sayın Serindağ ve arkadaşlarının önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

4' üncü maddenin üçüncü fıkrasının madde metninden çıkarılmasına ilişkin aynı mahiyette 4 önerge vardır, okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

“Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile bazı Kanun ve KHK”lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 4. Maddesinin 3. Fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını arz ederim.

Mehmet Erdoğan
Muğla

BAŞKAN – Sayın Bakan katılıyor musunuz?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10.maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90.maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123.maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126.maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127.maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170.maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

Bu fıkra da getirilen düzenleme alan ve nüfus bakımından uygun değildir. Mevcut büyükşehir yasasında yer alan alt kademe belediyelerinin muhafaza edilmesi yerinde olur.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Aynı mahiyetteki Sayın Enver Erdem’in önergesine katılıyor musunuz?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Erdem...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Birkaç cümle söylemek istiyorum.

BAŞKAN – Üç dakika içinde lütfen.

Evet, efendim.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Sayın Başkanım, bu tasarı görüşülüyor, tabii söylenmedik söz kalmadı sanırım. Ancak, gerek Cumhuriyet Halk Partisi gerekse bizim, Milliyetçi Hareket Partisi olarak gündeme getireceğimiz hiçbir uyarıyı dikkate almadınız. Artık söylenecek sözün çok fazla da etkisi yok. Söz dinlemeyen, uyarıları dikkate almayan, tabiri caizse freni patlamış bir kamyon gibi yol alıyorsunuz. Tabii, aldığınız bir emir var, o emrin gereğini yerine getiriyorsunuz işin doğrusu.

Beyler, bürokratlarımızla görüşüyoruz “Olmaz.” diyor; içinizdeki mürekkep yalamışlarla konuşuyoruz “Olmaz.” diyor; büyükşehir yaptığınız doğu illerinin milletvekilleriyle konuşuyoruz “Olmaz.” diyor; vatanını sevenler, vatandaşlar, kime sorsak “Olmaz.” diyor; şehitlerimiz, gazilerimiz, onların yakınları “Olmaz.” diyor ama bu işe sadece siz “Olur.” diyorsunuz değerli milletvekilleri. Şimdi, tabii, siz buna “evet” diyorsunuz da neye “evet” dediğinizin farkında olmadığınızı bizler de biliyoruz çünkü Türkiye Büyük Millet Meclisine geldiğimiz gün bu devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğü üzerine yemin etmiştiniz, şimdi bu yemininize aykırı davranıyorsunuz. Bu ülkenin bölünmesi, parçalanmasıyla ilgili bu yasa da ısrar ediyorsunuz. Sizi, tarih önünde bu sorumluluğun gereğini yerine getirmeye çağırıyoruz. Milliyetçi Hareket Partisi olarak diyoruz ki: Artık vakit geç olmadan, daha fazla sıkıntılar çıkmadan bu milleti bu belaya sokmayın. Bu toplantıyı da, bu tasarımı da burada geriye çekin, milletin sabrını da fazla zorlamayın.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Erdem.

Sayın Erdem'in önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Aynı mahiyetteki Sayın Hasan Hüseyin Türkoğlu'nun önergesine katılıyor mu efendim Hükûmet?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Katılmıyorlar.

Sayın Türkoğlu...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Katılmazlarsa katılmasınlar efendim, benim için mahsuru yok.

BAŞKAN – Yani gerekçeyi mi okut demek istiyorsun?

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Biz de gülmekten katılıyoruz bazı şeylere ama.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Tabii, gerekçemiz okunsun.

BAŞKAN – Tamam, onu söylüyorum.

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10.maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90.maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123.maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126.maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127.maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170.maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Aynı mahiyetteki Sayın Ali Serindağ ve arkadaşlarının önergesine katılıyor musunuz Sayın Bakan?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Serindağ...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Gerekçe lütfen...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutalım efendim:

Gerekçe:

Alt komisyon, gerçekte bir Tasarı değil Taslak üzerinde çalışmak zorunda bırakılmıştır. Bilindiği gibi Taslak, yasaların Hükümet kararına kadar geçen süredeki adı, Tasarı ise TBMM Başkanlığı'na sunulduğunda kazandığı sıfattır. Görüşülen Tasarı, kamuoyunda yaklaşık bir yıldan bu yana söylenti halinde dolaşan, ancak üzerinde çalışma yapılabilecek bir metin olarak ilgili taraflarca ulaşılamayan bir metindir. Alt komisyon çalışmalarında, Tasarı'nın yasama sürecinin gerekleri doğrultusunda kamu kurum ve kuruluşlarından da görüş alınmaksızın hazırlandığı anlaşılmıştır. Bu durum, Hükümet tarafının görüşmeler sırasında 27 önerge vererek metnin içeriğine de etki eden değişiklikler yapması ile kanıtlanmıştır. Tasarı'nın Komisyon inceleme süreci eksik bırakılmıştır. TBMM Başkanlığı, Tasarı'nın tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu, ana komisyon olarak İçişleri Komisyonu tarafından görüşülmesini kararlaştırmıştır. İhtüzük gereğince ana komisyon çalışmalarının, makul süre içinde tamamlanacak tali komisyon raporunu da temel alarak yürütmesi gerekir. Ana komisyonda dile getirilen bu durum karşısında Plan ve Bütçe Komisyonu'ndan “işlerin yoğunluğu nedeniyle görevin yapılamayacağı yazısı” getirilmiştir. Oysa Tasarı, Maliye Bakanlığı temsilcilerinin verdiği bilgiye göre, bütçeye aylık 250 milyon TL yılda toplam 3 milyar TL ek maliyet getirme özelliğine sahiptir. Yönetimler arası mali paylaşım sisteminin ilkelerine ve oranlarına ilişkin değerlendirilmeye muhtaç değişiklikler getirmektedir. Tek komisyon olarak çalıştırılan İçişleri Komisyonu, Tasarı'yı TBMM Başkanlığı'na (8 Ekim 2012) sunulduktan sonra 48 saatlik bekleme süresinin hemen sonunda 10 Ekim 2012 günü görüşmek zorunda bırakılmıştır. Partilere metin üzerinde görüşme ve hazırlanma süresi tanınmamış, bunun yanı sıra Komisyon'un çalışmalarını beş gün içinde tamamlamak zorunda olduğu bildirilmiştir. İhtüzüğe şeklen uyan, ancak ruhunu derin biçimde zedeleyen bu tarz, Hükümet temsilcilerinin her türlü oylamayı kendi oylarıyla istedikleri gibi sonuçlandırma olanağına sahip bulunmaları nedeniyle her türlü uyarıya karşın terk edilmemiştir.

Tasarı metni, yasa yazım kurallarına aykırı bir metindir. Tasarı, kamuoyunun görüş ve eleştirisine kapatıldığı için yasamanın demokratik yol ve yöntemlerinden yoksunluğun ve yasama hazırlığının bürokratik gereklerinden uzaklığın sonucunda, yasal metinlerde yerleşik hale gelmiş her türlü kuralı ihlal eden bir metin olarak sunulmuştur. Tasarı, ikisi yürütme -yürürlük olmak üzere toplam 7 Madde ile 2 Geçici Madde'den oluşmakla birlikte, toplam 20 sayfa uzunluğunda bir ana metin ve 60 sayfalık eklerle 80 sayfadır. Örneğin

Madde 4 üç sayfa, Madde 5 altı sayfa uzunluğunda tek maddedir. Bu özelliğe başka bir örnek, “çeşitli hükümler” başlığının tek temalı ana düzenlemelerden önce Madde 3 olarak yerleştirilmiş olmasıdır.

Tasarı bir “seçim kanunu”dur. Tasarı, Hükümet’in yerel genel seçimleri Mart 2014’ten Ekim 2013 tarihine çekme amaçlı Anayasa değişikliği ile birlikte gündeme gelmiştir. Tasarı açıkça seçim çevrelerini değiştirmektedir. Yeniden ve köklü değişikliklerle yeniden belirlendiği seçim çevrelerinin, erkene alınmaya çalışılan ilk yerel seçimlerde uygulanması amaçlanmaktadır.

Günümüzde söz konusu seçimlere bir yıllık bir zaman kaldığı göz önüne alındığında, Tasarı’nın bir seçim koşullarını yeniden belirleme özelliğine sahip olduğu akılda tutulmalıdır. Tasarı’nın TBMM görüşmelerinde izlenen takvim bakımından görüşmelerin verimliliğini dramatik biçimde düşürecek kadar kısa bir zaman dilimine sıkıştırılmasının yakın nedeni bu durumdur.

Bu düşüncelerle özensiz olarak hazırlanmış düzenlemenin yeniden hazırlanmak üzere madde metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi, 4’üncü maddenin dördüncü fıkrasının madde metninden çıkarılmasına ilişkin aynı mahiyette 4 önerge vardır, okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

“Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile bazı Kanun ve KHK”lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 4. Maddesinin 4. Fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını arz ederiz.

Mehmet Erdoğan
Muğla

BAŞKAN – Sayın Hükümet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyoruz:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10.maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90.maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123.maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126.maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127.maddesi olan Mahalli İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170.maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

Mevcut kanunda yer alan 6. maddenin korunması gerekir.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Enver Erdem’in önergesine katılıyor musunuz?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Erdem...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10.maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90.maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123.maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126.maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127.maddesi olan Mahalli İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170.maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Aynı mahiyette Sayın Hasan Hüseyin Türkoğlu'nun önergesine katılıyor musunuz?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Türkoğlu...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Gerekçe efendim...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10.maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90.maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123.maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126.maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127.maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170.maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Serindağ ve arkadaşlarının önergesine katılıyor musunuz Sayın Bakan?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Katılmıyorsunuz.

Sayın Serindağ veya imza sahibi arkadaşlar...

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Alt komisyon, gerçekte bir Tasarı değil Taslak üzerinde çalışmak zorunda bırakılmıştır. Bilindiği gibi Taslak, yasaların Hükümet kararına kadar geçen süredeki adı, Tasarı ise TBMM Başkanlığı'na sunulduğunda kazandığı sıfattır. Görüşülen Tasarı, kamuoyunda yaklaşık bir yıldan bu yana söylenti halinde dolaşan, ancak üzerinde çalışma yapılabilecek bir metin olarak ilgili taraflarca ulaşılamayan bir metindir. Alt komisyon çalışmalarında, Tasarı'nın yasama sürecinin gerekleri doğrultusunda kamu kurum ve kuruluşlarından da görüş alınmaksızın hazırlandığı anlaşılmıştır. Bu durum, Hükümet tarafının görüşmeler sırasında 27 önerge vererek metnin içeriğine de etki eden değişiklikler yapması ile kanıtlanmıştır. Tasarı'nın Komisyon inceleme süreci eksik bırakılmıştır. TBMM Başkanlığı, Tasarı'nın tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu, ana komisyon olarak İçişleri Komisyonu tarafından görüşülmesini kararlaştırmıştır. İhtüzük gereğince ana komisyon çalışmalarının, makul süre içinde tamamlanacak tali komisyon raporunu da temel alarak yürütmesi gerekir. Ana komisyonda dile getirilen bu durum karşısında Plan ve Bütçe Komisyonu'ndan “işlerin yoğunluğu nedeniyle görevin yapılamayacağı yazısı” getirilmiştir. Oysa Tasarı, Maliye Bakanlığı temsilcilerinin verdiği bilgiye göre, bütçeye aylık 250 milyon TL yılda toplam 3 milyar TL ek maliyet getirme özelliğine sahiptir. Yönetimler arası mali paylaşım sisteminin ilkel erine ve oranlarına ilişkin değerlendirilmeye muhtaç değişiklikler getirmektedir. Tek komisyon olarak çalıştırılan İçişleri Komisyonu, Tasarı'yı TBMM Başkanlığı'na (8 Ekim 2012) sunulduktan sonra 48 saatlik bekleme süresinin hemen sonunda 10 Ekim 2012 günü görüşmek zorunda bırakılmıştır. Partilere metin üzerinde görüşme ve hazırlanma süresi tanınmamış, bunun yanı sıra Komisyon'un çalışmalarını beş gün içinde tamamlamak zorunda olduğu bildirilmiştir. İhtüzüğe şeklen uyan, ancak ruhunu derin biçimde zedeleyen bu tarz, Hükümet temsilcilerinin her türlü oylamayı kendi oylarıyla istedikleri gibi sonuçlandırma olanağına sahip bulunmaları nedeniyle her türlü uyarıya karşın terk edilmemiştir.

Tasarı metni, yasa yazım kurallarına aykırı bir metindir. Tasarı, kamuoyunun görüş ve eleştirisine kapatıldığı için yasamanın demokratik yol ve yöntemlerinden yoksunluğun ve yasama hazırlığının bürokratik gereklerinden uzaklığın sonucunda, yasal metinlerde yerleşik hale gelmiş her türlü kuralı ihlal eden bir metin olarak sunulmuştur. Tasarı, ikisi yürütme -yürürlük olmak üzere toplam 7 Madde ile 2 Geçici Madde'den oluşmakla birlikte, toplam 20 sayfa uzunluğunda bir ana metin ve 60 sayfalık eklerle 80 sayfadır. Örneğin Madde 4 üç sayfa, Madde 5 altı sayfa uzunluğunda tek maddedir. Bu özelliğe başka bir örnek, “çeşitli hükümler” başlığının tek temalı ana düzenlemelerden önce Madde 3 olarak yerleştirilmiş olmasıdır.

Tasarı bir “seçim kanunu”dur. Tasarı, Hükümet'in yerel genel seçimleri Mart 2014'ten Ekim 2013 tarihine çekme amaçlı Anayasa değişikliği ile birlikte gündeme gelmiştir. Tasarı açıkça seçim çevrelerini değiştirmektedir. Yeniden ve köklü değişikliklerle yeniden belirlendiği seçim çevrelerinin, erkene alınmaya çalışılan ilk yerel seçimlerde uygulanması amaçlanmaktadır.

Günümüzde söz konusu seçimlere bir yıllık bir zaman kaldığı göz önüne alındığında, Tasarı'nın bir seçim koşullarını yeniden belirleme özelliğine sahip olduğu akılda tutulmalıdır. Tasarı'nın TBMM görüşmelerinde izlenen takvim bakımından görüşmelerin verimliliğini dramatik biçimde düşürecek kadar kısa bir zaman dilimine sıkıştırılmasının yakın nedeni bu durumdur.

Bu düşüncelerle özensiz olarak hazırlanmış düzenlemenin yeniden hazırlanmak üzere madde metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Değerli arkadaşlarım, 4'üncü maddenin beşinci fıkrasının madde metninden çıkarılmasına ilişkin aynı mahiyette 4 önerge vardır, okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

“Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile bazı Kanun ve KHK”lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 4. Maddesinin 5. Fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını arz ederim.

Mehmet Erdoğan
Muğla

BAŞKAN – Sayın Bakan, Sayın Erdoğan'ın önergesine katılıyor musunuz?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10.maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90.maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123.maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126.maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127.maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170.maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

Büyükşehirin ili kapsamı önemli bir yanıştır. Bu yanıştan daha büyüğü de alt kademe belediyelerinin kaldırılmasıdır. Optimal ölçek için alt kademe belediyelerinin kaldırılmaması gerekir.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan'ın önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Aynı mahiyetteki Sayın Erdem'in önergesine katılıyor musunuz?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Evet, Sayın Erdem...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10.maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90.maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123.maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126.maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127.maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170.maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Evet, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Hasan Hüseyin Türkoğlu'nun önergesine katılıyor musunuz aynı mahiyetteki?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Türkoğlu...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10.maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90.maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123.maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126.maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127.maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170.maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Aynı mahiyette Sayın Serindağ'ın önergesine katılıyor musunuz?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Evet, arkadaşlar...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Alt komisyon, gerçekte bir Tasarı değil Taslak üzerinde çalışmak zorunda bırakılmıştır. Bilindiği gibi Taslak, yasaların Hükümet kararına kadar geçen süredeki adı, Tasarı ise TBMM Başkanlığı'na sunulduğunda kazandığı sıfattır. Görüşülen Tasarı, kamuoyunda yaklaşık bir yıldan bu yana söylenti halinde dolaşan, ancak üzerinde çalışma yapılabilecek bir metin olarak ilgili taraflarca ulaşılamayan bir metindir. Alt komisyon çalışmalarında, Tasarı'nın yasama sürecinin gerekleri doğrultusunda kamu kurum ve kuruluşlarından da görüş alınmaksızın hazırlandığı anlaşılmıştır. Bu durum, Hükümet tarafının görüşmeler sırasında 27 önerge vererek metnin içeriğine de etki eden değişiklikler yapması ile kanıtlanmıştır. Tasarı'nın Komisyon inceleme süreci eksik bırakılmıştır. TBMM Başkanlığı, Tasarı'nın tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu, ana komisyon olarak İçişleri Komisyonu tarafından görüşülmesini kararlaştırmıştır. İhtüzük gereğince ana komisyon çalışmalarının, makul süre içinde tamamlanacak tali komisyon raporunu da temel alarak yürütmesi gerekir. Ana komisyonda dile getirilen bu durum karşısında Plan ve Bütçe Komisyonu'ndan “işlerin yoğunluğu nedeniyle görevin yapılamayacağı yazısı” getirilmiştir. Oysa Tasarı, Maliye Bakanlığı temsilcilerinin verdiği bilgiye göre, bütçeye aylık 250 milyon TL yılda toplam 3 milyar TL ek maliyet getirme özelliğine sahiptir. Yönetimler arası mali paylaşım sisteminin ilkelere ve oranlarına ilişkin değerlendirilmeye muhtaç değişiklikler getirmektedir. tek komisyon olarak çalıştırılan İçişleri Komisyonu, Tasarı'yı TBMM Başkanlığı'na (8 Ekim 2012) sunulduktan sonra 48 saatlik bekleme süresinin hemen sonunda 10 Ekim 2012 günü görüşmek zorunda bırakılmıştır. Partilere metin üzerinde görüşme ve hazırlanma süresi tanınmamış, bunun yanı sıra Komisyon'un çalışmalarını beş gün içinde tamamlamak zorunda olduğu bildirilmiştir. İhtüzüğe şeklen uyan, ancak ruhunu derin biçimde zedeleyen bu tarz, Hükümet temsilcilerinin her türlü oylamayı kendi oylarıyla istedikleri gibi sonuçlandırma olanağına sahip bulunmaları nedeniyle her türlü uyarıya karşın terk edilmemiştir.

Tasarı metni, yasa yazım kurallarına aykırı bir metindir. Tasarı, kamuoyunun görüş ve eleştirisine kapatıldığı için yasamanın demokratik yol ve yöntemlerinden yoksunluğun ve yasama hazırlığının bürokratik gereklerinden uzaklığın sonucunda, yasal metinlerde yerleşik hale gelmiş her türlü kuralı ihlal eden bir metin olarak sunulmuştur. Tasarı, ikisi yürütme -yürürlük olmak üzere toplam 7 Madde ile 2 Geçici Madde'den oluşmakla birlikte, toplam 20 sayfa uzunluğunda bir ana metin ve 60 sayfalık eklerle 80 sayfadır. Örneğin Madde 4 üç sayfa, Madde 5 altı sayfa uzunluğunda tek maddedir. Bu özelliğe başka bir örnek, “çeşitli hükümler” başlığının tek temalı ana düzenlemelerden önce Madde 3 olarak yerleştirilmiş olmasıdır.

Tasarı bir “seçim kanunu”dur. Tasarı, Hükümet'in yerel genel seçimleri Mart 2014'ten Ekim 2013 tarihine çekme amaçlı Anayasa değişikliği ile birlikte gündeme gelmiştir. Tasarı açıkça seçim çevrelerini değiştirmektedir. Yeniden ve köklü değişikliklerle yeniden belirlendiği seçim çevrelerinin, erkene alınmaya çalışılan ilk yerel seçimlerde uygulanması amaçlanmaktadır.

Günümüzde söz konusu seçimlere bir yıllık bir zaman kaldığı göz önüne alındığında, Tasarı'nın bir seçim koşullarını yeniden belirleme özelliğine sahip olduğu akıldan tutulmalıdır. Tasarı'nın TBMM görüşmelerinde izlenen takvim bakımından görüşmelerin verimliliğini dramatik biçimde düşürecek kadar kısa bir zaman dilimine sıkıştırılmasının yakın nedeni bu durumdur.

Bu düşüncelerle özensiz olarak hazırlanmış düzenlemenin yeniden hazırlanmak üzere madde metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Gerekçesi okunan önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Madde 4'ün altıncı fıkrasında aynı mahiyette dört önerge vardır, okutuyor ve daha sonra işleme alıyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

“Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile bazı Kanun ve KHK”lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 4. Maddesinin 6. Fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını arz ederim.

Mehmet Erdoğan
Muğla

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu teklife?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Konuşacağım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii, gecenin bu saatinde yarım saatten fazla zaman kaybettikten sonra doğruyu bulduk, İç Tüzük’ü uygulamaya başlayabildik.

Şimdi, bu görüştüğümüz kanun tasarısının başında da söyledik. Yani her aşamasında tekrar söylemekte de fayda görüyoruz. Bu kanun tasarısı, üzerinde çalışılmadan, kanun hazırlama tekniğine uygun olarak buraya getirilmemiştir. Bu, Komisyondaki milletvekillerine, bizim temsil ettiğimiz yüce Türk milletine saygısızlıktır. Şahsımıza yapılan bir saygısızlık olsa biz bunu pas geçebiliriz, bunun üzerinde durmayabiliriz, konuşmayabiliriz ama bu saygısızlık bizim şahsımızla, Türk milletine yapılmaktadır. Her şeyin bir usulü vardır. Usule uygun olarak bu kanunların hazırlanıp buraya getirilmesi lazım.

İkincisi, şimdi İnternet âleminde maalesef ülkemizin farklı noktalarından, Hakkâri’den, Tunceli’den, Bitlis’ten, Van’dan çatışma haberleri gelmektedir. İşte, burada yazıyorlar, “Bitlis’te şu kadar yaralı var, şu kadar korucu yaralandı, bu kadar asker yaralandı.” Bunların durumu nedir? Hâlâ, Hükümetimizin en üst yetkilileri buradayken, İçişleri Bakanlığımızın en üst yetkilileri buradayken somut bir haber alamadık. Yani bizim bu kanuna karşı olmamızdaki temel sıkıntı, bu kanun çıktıktan sonra buna benzer terör eylemleri artarak devam edecektir ve bizim güvenlik güçlerimiz bölgede daha etkisiz konuma gelecektir. Güvenlik güçlerimizin bölgede etkisiz konuma gelmesi demek, artık federatif yapının bu ülkeye yerleşmesi anlamına gelir. Şimdi, vakit varken bu kanunu buradan çekip, eğer illa ki büyükşehir kuracaksak bununla ilgili yeni kriterler belirleyebiliriz, işte “Nüfusu 750 bin olan il sınırı” değil de “merkez nüfusu 200 bin olan, 100 bin olan...” “50 bin” istiyorsanız “50 bin” yaparız, illa ki madem büyükşehir kurmak istiyorsunuz belli bir alanda büyükşehir belediyeleri kurarız.

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Yine mahalleleri onlara verimiz...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Yani siz ülkenin idari yapısını, köyünü, beldesini talan eden bir büyükşehir dayatmasından vazgeçin.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Vekilim, teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Enver Bey, aynı mahiyetteki önergenizin gerekçesi mi yoksa?

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Gerekçe okunsun.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10.maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen "yetki genişliği ilkesine" 127. maddesi olan Mahalli İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

İlçe belediyelerinin büyükşehir belediyesiyle aynı partiden olması hâlinde ciddi sorunlar ortaya çıkacaktır.

BAŞKAN – Teklifi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Hasan Hüseyin Bey, aynı mahiyetteki önergeniz üzerinde konuşacak mısınız yoksa gerekçeyi mi okutayım?

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Gerekçe okunsun.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen "yetki genişliği ilkesine" 127. maddesi olan Mahalli İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Sayın Türkoğlu'nun önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Ali Serindağ ve arkadaşlarının aynı mahiyetteki önergesine Sayın Hükümet katılıyor mu?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz.

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Gerekçe okunsun.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Alt komisyon, gerçekte bir Tasarı değil Taslak üzerinde çalışmak zorunda bırakılmıştır. Bilindiği gibi Taslak, yasaların Hükümet kararına kadar geçen süredeki adı, Tasarı ise TBMM Başkanlığı'na sunulduğunda kazandığı sıfattır. Görüşülen Tasarı, kamuoyunda yaklaşık bir yıldan bu yana söylenti halinde dolaşan, ancak üzerinde çalışma yapılabilecek bir metin olarak ilgili taraflarca ulaşılamayan bir metindir. Alt komisyon çalışmalarında, Tasarı'nın yasama sürecinin gerekleri doğrultusunda kamu kurum ve kuruluşlarından da görüş alınmaksızın hazırlandığı anlaşılmıştır. Bu durum, Hükümet tarafının görüşmeler sırasında 27 önerge vererek metnin içeriğine de etki eden değişiklikler yapması ile kanıtlanmıştır. Tasarı'nın Komisyon inceleme süreci eksik bırakılmıştır. TBMM Başkanlığı, Tasarı'nın tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu, ana komisyon olarak İçişleri Komisyonu tarafından görüşülmesini kararlaştırmıştır. İhtüzük gereğince ana komisyon çalışmalarının, makul süre içinde tamamlanacak tali komisyon raporunu da temel alarak yürütmesi gerekir. Ana komisyonda dile getirilen bu durum karşısında Plan ve Bütçe Komisyonu'ndan "işlerin yoğunluğu nedeniyle görevin yapılamayacağı yazısı" getirilmiştir. Oysa Tasarı, Maliye Bakanlığı temsilcilerinin verdiği bilgiye göre, bütçeye aylık 250 milyon TL yılda toplam 3 milyar TL ek maliyet getirme özelliğine sahiptir. Yönetimler arası mali paylaşım sisteminin ilkelere ve oranlarına ilişkin değerlendirilmeye muhtaç değişiklikler getirmektedir. Tek komisyon olarak çalıştırılan İçişleri Komisyonu, Tasarı'yı TBMM Başkanlığı'na (8 Ekim 2012) sunulduktan sonra 48 saatlik bekleme süresinin hemen sonunda 10 Ekim 2012 günü görüşmek zorunda bırakılmıştır. Partilere metin üzerinde görüşme ve hazırlanma süresi tanınmamış, bunun yanı sıra Komisyon'un çalışmalarını beş gün içinde tamamlamak zorunda olduğu bildirilmiştir. İhtüzüğe şeklen uyan, ancak ruhunu derin biçimde zedeleyen bu tarz, Hükümet temsilcilerinin her türlü oylamayı kendi oylarıyla istedikleri gibi sonuçlandırma olanağına sahip bulunmaları nedeniyle her türlü uyarıya karşın terk edilmemiştir.

Tasarı metni, yasa yazım kurallarına aykırı bir metindir. Tasarı, kamuoyunun görüş ve eleştirisine kapatıldığı için yasamanın demokratik yol ve yöntemlerinden yoksunluğun ve yasama hazırlığının bürokratik gereklerinden uzaklığın sonucunda, yasal metinlerde yerleşik hale gelmiş her türlü kuralı ihlal eden bir metin olarak sunulmuştur. Tasarı, ikisi yürütme -yürürlük olmak üzere toplam 7 Madde ile 2 Geçici Madde'den oluşmakla birlikte, toplam 20 sayfa uzunluğunda bir ana metin ve 60 sayfalık eklerle 80 sayfadır. Örneğin Madde 4 üç sayfa, Madde 5 altı sayfa uzunluğunda tek maddedir. Bu özelliğe başka bir örnek, "çeşitli hükümler" başlığının tek temalı ana düzenlemelerden önce Madde 3 olarak yerleştirilmiş olmasıdır.

Tasarı bir "seçim kanunu"dur. Tasarı, Hükümet'in yerel genel seçimleri Mart 2014'ten Ekim 2013 tarihine çekme amaçlı Anayasa değişikliği ile birlikte gündeme gelmiştir. Tasarı açıkça seçim çevrelerini değiştirmektedir. Yeniden ve köklü değişikliklerle yeniden belirlendiği seçim çevrelerinin, erkene alınmaya çalışılan ilk yerel seçimlerde uygulanması amaçlanmaktadır.

Günümüzde söz konusu seçimlere bir yıllık bir zaman kaldığı göz önüne alındığında, Tasarı'nın bir seçim koşullarını yeniden belirleme özelliğine sahip olduğu akıldan tutulmalıdır. Tasarı'nın TBMM görüşmelerinde izlenen takvim bakımından görüşmelerin verimliliğini dramatik biçimde düşürecek kadar kısa bir zaman dilimine sıkıştırılmasının yakın nedeni bu durumdur.

Bu düşüncelerle özensiz olarak hazırlanmış düzenlemenin yeniden hazırlanmak üzere madde metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

4' üncü maddenin yedinci fıkrasının madde metninden çıkarılmasına ilişkin aynı mahiyette dört önerge vardır, okutuyorum.

Şimdi bir yöntem değişikliği yapalım, birini okuyalım, diğerlerinin olduğunu söyleyelim ve dördünü birden soralım, ayrı ayrı arkadaşlara söz verelim. Bir de bu yöntem değişikliği yapalım, aynı şey.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Yöntem mi değiştiriyorsunuz?

BAŞKAN – Taktik aldım.

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

“Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile bazı Kanun ve KHK”lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının 4. Maddesinin 7. Fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını arz ederim.

Mehmet Erdoğan

Muğla

BAŞKAN – Aynı mahiyette Sayın Enver Erdem’in, Sayın Mehmet Erdoğan’ın ve Sayın Ali Serindağ ve arkadaşlarının ve Hasan Hüseyin Türkoğlu’nun önergeleri mevcuttur.

Hükûmet önergelere katılıyor mu?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Ali Serindağ’a soruyorum...

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Gerekçe...

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum, sonra sizlere soracağım.

Değişen bir şey yok da dördünü birden aynen sorduk yani dört ayrı oylamaya...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Başkanım, gerçekten İç Tüzük’e uygun hareket ediyorsunuz, tebrik ederim.

Şu hâliniz çok gerçekçi.

BAŞKAN – Hah, şimdi oldu ya. Bir de böyle dinleyelim yani. Sadir Bey’e de söyle; bak, o da söylesin.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Gerçek moda döndünüz.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Şu anki uygulamada bir sıkıntımız yok.

BAŞKAN – Allah’a şükür.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bu takdirlerimizin karşılığında bir şey...

SADİR DURMAZ (Yozgat) – Mehmet’ten başka şikâyeti olan yok.

BAŞKAN – Faturasını sana keseceğim, sen merak etme.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Efendim, millet adına her türlü faturayı ödemeye razıyız.

BAŞKAN – Ahh... Bizim bu idareciler siyasetçi olunca neler neler... Sayın Bakanım, bizimkiler siyasetçi oldu, vallahi huyları değişti, ben de dâhil tabii.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Biz siyasetçi olmaya her zaman hazırız, politikacı olmayalım yeter.

BAŞKAN – Evet.

Sayın Serindağ’ın gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Alt komisyon, gerçekte bir Tasarı değil Taslak üzerinde çalışmak zorunda bırakılmıştır. Bilindiği gibi Taslak, yasaların Hükûmet kararına kadar geçen süredeki adı, Tasarı ise TBMM Başkanlığı’na sunulduğunda kazandığı sıfattır. Görüşülen Tasarı, kamuoyunda yaklaşık bir yıldan bu yana söylenti halinde dolaşan, ancak üzerinde çalışma yapılabilecek bir metin olarak ilgili taraflarca ulaşılamayan bir metindir. Alt komisyon çalışmalarında, Tasarı’nın yasama sürecinin gerekleri doğrultusunda kamu kurum ve kuruluşlarından da görüş alınmaksızın hazırlandığı anlaşılmıştır. Bu durum, Hükûmet tarafının görüşmeler sırasında 27 önerge vererek metnin içeriğine de etki eden değişiklikler yapması ile kanıtlanmıştır. Tasarı’nın Komisyon inceleme süreci eksik bırakılmıştır. TBMM Başkanlığı, Tasarı’nın tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu, ana komisyon olarak İçişleri Komisyonu tarafından görüşülmesini kararlaştırmıştır. İçtüzük gereğince ana komisyon çalışmalarının, makul süre içinde tamamlanacak tali komisyon raporunu da temel alarak yürütmesi gerekir. Ana komisyonda dile getirilen bu durum karşısında Plan ve Bütçe Komisyonu’ndan “işlerin yoğunluğu nedeniyle görevin yapılamayacağı yazısı” getirilmiştir. Oysa Tasarı, Maliye Bakanlığı temsilcilerinin verdiği bilgiye göre, bütçeye aylık 250 milyon TL yılda toplam 3 milyar TL ek maliyet getirme özelliğine sahiptir. Yönetimler arası mali paylaşım sisteminin ilkel erine ve oranlarına ilişkin değerlendirilmeye muhtaç değişiklikler getirmektedir. Tek komisyon olarak çalıştırılan İçişleri Komisyonu, Tasarı’yı

TBMM Başkanlığı'na (8 Ekim 2012) sunulduktan sonra 48 saatlik bekleme süresinin hemen sonunda 10 Ekim 2012 günü görüşmek zorunda bırakılmıştır. Partilere metin üzerinde görüşme ve hazırlanma süresi tanınmamış, bunun yanı sıra Komisyon'un çalışmalarını beş gün içinde tamamlamak zorunda olduğu bildirilmiştir. İçtüzüğe şeklen uyan, ancak ruhunu derin biçimde zedeleyen bu tarz, Hükümet temsilcilerinin her türlü oylamayı kendi oylarıyla istedikleri gibi sonuçlandırma olanağına sahip bulunmaları nedeniyle her türlü uyarıya karşın terk edilmemiştir.

Tasarı metni, yasa yazım kurallarına aykırı bir metindir. Tasarı, kamuoyunun görüş ve eleştirisine kapatıldığı için yasamanın demokratik yol ve yöntemlerinden yoksunluğun ve yasama hazırlığının bürokratik gereklerinden uzaklığın sonucunda, yasal metinlerde yerleşik hale gelmiş her türlü kuralı ihlal eden bir metin olarak sunulmuştur. Tasarı, ikisi yürütme -yürürlük olmak üzere toplam 7 Madde ile 2 Geçici Madde'den oluşmakla birlikte, toplam 20 sayfa uzunluğunda bir ana metin ve 60 sayfalık eklerle 80 sayfadır. Örneğin Madde 4 üç sayfa, Madde 5 altı sayfa uzunluğunda tek maddedir. Bu özelliğe başka bir örnek, "çeşitli hükümler" başlığının tek temalı ana düzenlemelerden önce Madde 3 olarak yerleştirilmiş olmasıdır.

Tasarı bir "seçim kanunu"dur. Tasarı, Hükümet'in yerel genel seçimleri Mart 2014'ten Ekim 2013 tarihine çekme amaçlı Anayasa değişikliği ile birlikte gündeme gelmiştir. Tasarı açıkça seçim çevrelerini değiştirmektedir. Yeniden ve köklü değişikliklerle yeniden belirlendiği seçim çevrelerinin, erkene alınmaya çalışılan ilk yerel seçimlerde uygulanması amaçlanmaktadır.

Günümüzde söz konusu seçimlere bir yıllık bir zaman kaldığı göz önüne alındığında, Tasarı'nın bir seçim koşullarını yeniden belirleme özelliğine sahip olduğu akılda tutulmalıdır. Tasarı'nın TBMM görüşmelerinde izlenen takvim bakımından görüşmelerin verimliliğini dramatik biçimde düşürecek kadar kısa bir zaman dilimine sıkıştırılmasının yakın nedeni bu durumdur.

Bu düşüncelerle özensiz olarak hazırlanmış düzenlemenin yeniden hazırlanmak üzere madde metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Sayın Türkoğlu...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okuyalım.

KOMİSYON UZMANI – Efendim, bu Ali Bey'in.

BAŞKAN – Tamam, Ali Bey'in de, Sayın Türkoğlu'na sorduk şimdi. Ali Bey'inki bitti.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Ali Bey'e soracaksınız, onu diyor.

BAŞKAN – Hayır, Ali Beylere sorduk "Gerekçe" dediler, okuttuk.

Şimdi size soruyorum, gerekçe...

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Oylatmadınız.

BAŞKAN – Dördünü birden oylatacağım, olur mu? İşte dedik ya dördünü birden okutup dördünü birden sorup şimdi de dördünü birden oylayacağım.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Yönetmeliğe aykırı...

BAŞKAN – Nasıl olur?

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Olmaz bu yöntem, ayrı okutacaksınız. Hayır, dördünden biri kabul edilir, belki üçü kabul edilmez.

BAŞKAN – Dördünü birden oylayamıyor muyum aynı mahiyette?

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Yok efendim olmaz, tek tek oylatacaksınız.

TBMM KANUNLAR VE KARARLAR BAŞKANI HABİP KOCAMAN – Aynı mahiyette önergeler olduğu için sonuç değişmeyeceği için Genel Kurul'daki uygulamamızda da aynı mahiyetteki önergeler oylamaları...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Belki CHP'ninkini kabul etmeyecekler, MHP'ninkini kabul edecekler.

BAŞKAN – Buna da mı itiraz var?

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Türkoğlu...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Gerekçe okunsun.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyoruz:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3. maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen "yetki genişliği ilkesine" 127. maddesi olan Mahalli İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunacağım: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Erdem...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3. maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen "yetki genişliği ilkesine" 127. maddesi olan Mahalli İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

İlçeleri şehir merkezlerine bağlayan yolların bu alanda profesyonelleşmiş bir birim olan Karayolları Genel Müdürlüğüne yapılmaya devam etmesi daha uygun olacaktır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Erdoğan...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Gerekçe Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3. maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90.maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen "yetki genişliği ilkesine" 127.maddesi olan Mahalli İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

Tasarıdaki bu fıkra ile belediyeler etkisiz ve yetkisiz kılınmaktadır. Bu fıkra yerinde kalırsa ilçe belediyesine gerek yoktur.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Değerli üyeler, 4'üncü maddenin sekizinci fıkrasının madde metninden çıkarılmasına ilişkin aynı mahiyette dört önerge vardır, okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

"Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile bazı Kanun ve KHK"lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 4. Maddesinin 8. Fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını arz ederim.

Mehmet Erdoğan

Muğla

BAŞKAN – Aynı mahiyette Sayın Ali Serindağ, Sayın Hasan Hüseyin Türkoğlu ve Sayın Enver Erdem'in de önergeleri vardır.

Önergelere katılıyor musunuz?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Katılmıyorsunuz.

Sayın Erdoğan...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Gerekçe okunsun.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3. maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen "yetki genişliği ilkesine" 127. maddesi olan Mahalli İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

Amatör sporun desteklenmesi önemli ama maddi yardım miktarında herhangi bir sınırlama getirilememesi istismara yol açacaktır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Erdem...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Gerekçe okunsun.

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3. maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen "yetki genişliği ilkesine" 127. maddesi olan Mahalli İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

Büyükşehir belediyesinin spor kulüplerine maddi yardım yapması kamu kaynaklarının israfına neden olacaktır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Türkoğlu...

HASAN HÜSEYİN TÜRKÖĞLU (Osmaniye) – Gerekçe Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3. maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen "yetki genişliği ilkesine" 127. maddesi olan Mahalli İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Serindağ ve arkadaşlarının önergesi... Konuşacak mısınız?

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Okundu mu?

BAŞKAN - Önergeler okundu zaten, baştan okuyoruz, okunmuş sayıyoruz.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Gerekçe...

BAŞKAN - Ben de konuşacaksın da bir önergeyi kabul edilmeyecekse filan bekliyorum yani Sayın Kesimoğlu.

Gerekçe:

Alt komisyon, gerçekte bir Tasarı değil Taslak üzerinde çalışmak zorunda bırakılmıştır. Bilindiği gibi Taslak, yasaların Hükümet kararına kadar geçen süredeki adı, Tasarı ise TBMM Başkanlığı'na sunulduğunda kazandığı sıfattır. Görüşülen Tasarı, kamuoyunda yaklaşık bir yıldan bu yana söylenti halinde dolaşan, ancak üzerinde çalışma yapılabilecek bir metin olarak ilgili taraflarca ulaşılamayan bir metindir. Alt komisyon çalışmalarında, Tasarı'nın yasama sürecinin gerekleri doğrultusunda kamu kurum ve kuruluşlarından da görüş alınmaksızın hazırlandığı anlaşılmıştır. Bu durum, Hükümet tarafının görüşmeler sırasında 27 önerge vererek metnin içeriğine de etki eden değişiklikler yapması ile kanıtlanmıştır. Tasarı'nın Komisyon inceleme süreci eksik bırakılmıştır. TBMM

Başkanlığı, Tasarı'nın tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu, ana komisyon olarak İçişleri Komisyonu tarafından görüşülmesini kararlaştırmıştır. İhtüzük gereğince ana komisyon çalışmalarının, makul süre içinde tamamlanacak tali komisyon raporunu da temel alarak yürütmesi gerekir. Ana komisyonda dile getirilen bu durum karşısında Plan ve Bütçe Komisyonu'ndan "işlerin yoğunluğu nedeniyle görevin yapılamayacağı yazısı" getirilmiştir. Oysa Tasarı, Maliye Bakanlığı temsilcilerinin verdiği bilgiye göre, bütçeye aylık 250 milyon TL yılda toplam 3 milyar TL ek maliyet getirme özelliğine sahiptir. Yönetimler arası mali paylaşım sisteminin ilkel erine ve oranlarına ilişkin değerlendirilmeye muhtaç değişiklikler getirmektedir. Tek komisyon olarak çalıştırılan İçişleri Komisyonu, Tasarı'yı TBMM Başkanlığı'na (8 Ekim 2012) sunulduktan sonra 48 saatlik bekleme süresinin hemen sonunda 10 Ekim 2012 günü görüşmek zorunda bırakılmıştır. Partilere metin üzerinde görüşme ve hazırlanma süresi tanınmamış, bunun yanı sıra Komisyon'un çalışmalarını beş gün içinde tamamlamak zorunda olduğu bildirilmiştir. İhtüzüğe şeklen uyan, ancak ruhunu derin biçimde zedeleyen bu tarz, Hükümet temsilcilerinin her türlü oylamayı kendi oylarıyla istedikleri gibi sonuçlandırma olanağına sahip bulunmaları nedeniyle her türlü uyarıya karşın terk edilmemiştir.

Tasarı metni, yasa yazım kurallarına aykırı bir metindir. Tasarı, kamuoyunun görüş ve eleştirisine kapatıldığı için yasamanın demokratik yol ve yöntemlerinden yoksunluğun ve yasama hazırlığının bürokratik gereklerinden uzaklığın sonucunda, yasal metinlerde yerleşik hale gelmiş her türlü kuralı ihlal eden bir metin olarak sunulmuştur. Tasarı, ikisi yürütme -yürürlük olmak üzere toplam 7 Madde ile 2 Geçici Madde'den oluşmakla birlikte, toplam 20 sayfa uzunluğunda bir ana metin ve 60 sayfalık eklerle 80 sayfadır. Örneğin Madde 4 üç sayfa, Madde 5 altı sayfa uzunluğunda tek maddedir. Bu özelliğe başka bir örnek, "çeşitli hükümler" başlığının tek temalı ana düzenlemelerden önce Madde 3 olarak yerleştirilmiş olmasıdır.

Tasarı bir "seçim kanunu"dur. Tasarı, Hükümet'in yerel genel seçimleri Mart 2014'ten Ekim 2013 tarihine çekme amaçlı Anayasa değişikliği ile birlikte gündeme gelmiştir. Tasarı açıkça seçim çevrelerini değiştirmektedir. Yeniden ve köklü değişikliklerle yeniden belirlendiği seçim çevrelerinin, erkene alınmaya çalışılan ilk yerel seçimlerde uygulanması amaçlanmaktadır.

Günümüzde söz konusu seçimlere bir yıllık bir zaman kaldığı göz önüne alındığında, Tasarı'nın bir seçim koşullarını yeniden belirleme özelliğine sahip olduğu akılda tutulmalıdır. Tasarı'nın TBMM görüşmelerinde izlenen takvim bakımından görüşmelerin verimliliğini dramatik biçimde düşürecek kadar kısa bir zaman dilimine sıkıştırılmasının yakın nedeni bu durumdur.

Bu düşüncelerle özensiz olarak hazırlanmış düzenlemenin yeniden hazırlanmak üzere madde metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

4' üncü maddenin dokuzuncu fıkrasının madde metninden çıkarılmasına ilişkin aynı mahiyette dört önerge vardır.

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

"Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile bazı Kanun ve KHK"lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 4. Maddesinin 9. Fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını arz ederim.

Mehmet Erdoğan

Muğla

BAŞKAN - Aynı mahiyette Sayın Erdem'in, Sayın Türkoğlu'nun ve Sayın Ali Serindağ ve arkadaşlarının önergesi vardır.

Hükümet katılıyor mu?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan?

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3. maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10.maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen "yetki genişliği ilkesine" 127.maddesi olan Mahalli İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

Ülkemizin yüzde 99'dan fazlası Müslüman'dır. Kanunda "mabet" yerine "cami" kelimesi daha uygundur.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Erdem...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3. maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen "yetki genişliği ilkesine" 127. maddesi olan Mahalli İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

Fıkra da belirtilen "mabetler" ifadesi yanlış anlaşılmalara meydan olacağından "ibadet yeri" olarak değiştirilmeli veya kaldırılmalıdır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Türkoğlu...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Gerekçe okunsun.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3. maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen "yetki genişliği ilkesine" 127. maddesi olan Mahalli İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Serindağ ve arkadaşlarının...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Takdire bırakıyoruz efendim.

BAŞKAN – Ne münasebet? O Komisyon değil. Konuşacak mısınız?

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçe...

Aslında "Takdire bırakıyoruz." demek bile bir görüşmedir değil mi? Ne diyorsunuz arkadaşlar? Okutayım mı önergeyi, okutmayayım mı? "Takdire bırakıyoruz." dedi, ne demek bu?

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – "Okutmayabilirsiniz." demek.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – "Takdire bırakıyoruz." derse kabul edebilirsiniz diyor, arkadaşları zorlamıyor, iktidar partisindeki arkadaşları...

BAŞKAN – Yani okutmayabilir miyim?

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Mehmet Bey'in dediği başka bir şey...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Oylamayı takdire bırakabilir, okumayı değil...

BAŞKAN – Hayır. Niye, söz alır, der ki: "Takdirlerinize bırakıyorum." O bir konuşma değil midir?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Kim diyor?

BAŞKAN – Öyle dedi ya, "Takdire bırakıyorum." diye.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır yani "Oylama yaptım." dersiniz. Yani takdire neresini bırakıyor?

BAŞKAN – O anlamda söylemiyorum. Yani bu, gerekçe okunmaması anlamına gelir mi?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Efendim, nasıl olsa okutacaksınız...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – "Takdire bırakıyorum." derken söz şeyi sizde.

BAŞKAN – Yok, şimdi bak, aslında bir görüş beyanıdır. Yani ben bu önergenin...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Önemli değil...

BAŞKAN – Yok, ben okutacağım gerekçeyi de, bilelim yani.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Evet, İç Tüzük hatası yapmayalım. Siz yine deminki gibi...

BAŞKAN – Yok, İç Tüzük hatası buradan geliyor. “Gerekçe” demedi, “Takdire bırakıyorum.” demek konuşmada bir beyandır.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Sayın Başkan, gecenin bu saatinde bir renk katalım dedim.

BAŞKAN – Bizden yana olmadı bu renk.

MEHMET GÜNAL (Antalya) - Sayın Başkanım, ya görüş serdedelim veya gerekçe okunsun. Şimdi, siz “Takdire bıraktı, konu.” dersiniz konuşur, okursanız...

BAŞKAN – Ama işte, görüş serdetmedi mi “Takdire bırakıyoruz.” deyince?

ENVER ERDEM (Elâzığ) - Siz de Sayın Valim, istiyorsanız konuşturun, istiyorsanız...

BAŞKAN – Yani bir defa ağzından bir şey çıktı.

MEHMET GÜNAL (Antalya) - Sayın Başkanım, “Takdir ikisinden biri; ister “Konuş.” deyin konuşayım, ister “Gerekçeyi okutayım.” diyor.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Efendim, her türlü takdiri size bıraktım.

BAŞKAN – Estağfurullah.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Alt komisyon, gerçekte bir Tasarı değil Taslak üzerinde çalışmak zorunda bırakılmıştır. Bilindiği gibi Taslak, yasaların Hükümet kararına kadar geçen süredeki adı, Tasarı ise TBMM Başkanlığı'na sunulduğunda kazandığı sıfattır. Görüşülen Tasarı, kamuoyunda yaklaşık bir yıldan bu yana söylenti halinde dolaşan, ancak üzerinde çalışma yapılabilecek bir metin olarak ilgili taraflarca ulaşılamayan bir metindir. Alt komisyon çalışmalarında, Tasarı'nın yasama sürecinin gerekleri doğrultusunda kamu kurum ve kuruluşlarından da görüş alınmaksızın hazırlandığı anlaşılmıştır. Bu durum, Hükümet tarafının görüşmeler sırasında 27 önerge vererek metnin içeriğine de etki eden değişiklikler yapması ile kanıtlanmıştır. Tasarı'nın Komisyon inceleme süreci eksik bırakılmıştır. TBMM Başkanlığı, Tasarı'nın tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu, ana komisyon olarak İçişleri Komisyonu tarafından görüşülmesini kararlaştırmıştır. İçtüzük gereğince ana komisyon çalışmalarının, makul süre içinde tamamlanacak tali komisyon raporunu da temel alarak yürütmesi gerekir. Ana komisyonda dile getirilen bu durum karşısında Plan ve Bütçe Komisyonu'ndan “işlerin yoğunluğu nedeniyle görevin yapılamayacağı yazısı” getirilmiştir. Oysa Tasarı, Maliye Bakanlığı temsilcilerinin verdiği bilgiye göre, bütçeye aylık 250 milyon TL yılda toplam 3 milyar TL ek maliyet getirme özelliğine sahiptir. Yönetimler arası mali paylaşım sisteminin ilkel erine ve oranlarına ilişkin değerlendirilmeye muhtaç değişiklikler getirmektedir. Tek komisyon olarak çalıştırılan İçişleri Komisyonu, Tasarı'yı TBMM Başkanlığı'na (8 Ekim 2012) sunulduktan sonra 48 saatlik bekleme süresinin hemen sonunda 10 Ekim 2012 günü görüşmek zorunda bırakılmıştır. Partilere metin üzerinde görüşme ve hazırlanma süresi tanınmamış, bunun yanı sıra Komisyon'un çalışmalarını beş gün içinde tamamlamak zorunda olduğu bildirilmiştir. İçtüzüğe şeklen uyan, ancak ruhunu derin biçimde zedeleyen bu tarz, Hükümet temsilcilerinin her türlü oylamayı kendi oylarıyla istedikleri gibi sonuçlandırma olanağına sahip bulunmaları nedeniyle her türlü uyarıya karşın terk edilmemiştir.

Tasarı metni, yasa yazım kurallarına aykırı bir metindir. Tasarı, kamuoyunun görüş ve eleştirisine kapatıldığı için yasamanın demokratik yol ve yöntemlerinden yoksunluğun ve yasama hazırlığının bürokratik gereklerinden uzaklığın sonucunda, yasal metinlerde yerleşik hale gelmiş her türlü kuralı ihlal eden bir metin olarak sunulmuştur. Tasarı, ikisi yürütme -yürürlük olmak üzere toplam 7 Madde ile 2 Geçici Madde'den oluşmakla birlikte, toplam 20 sayfa uzunluğunda bir ana metin ve 60 sayfalık eklerle 80 sayfadır. Örneğin Madde 4 üç sayfa, Madde 5 altı sayfa uzunluğunda tek maddedir. Bu özelliğe başka bir örnek, “çeşitli hükümler” başlığının tek temalı ana düzenlemelerden önce Madde 3 olarak yerleştirilmiş olmasıdır.

Tasarı bir “seçim kanunu”dur. Tasarı, Hükümet'in yerel genel seçimleri Mart 2014'ten Ekim 2013 tarihine çekme amaçlı Anayasa değişikliği ile birlikte gündeme gelmiştir. Tasarı açıkça seçim çevrelerini değiştirmektedir. Yeniden ve köklü değişikliklerle yeniden belirlendiği seçim çevrelerinin, erkene alınmaya çalışılan ilk yerel seçimlerde uygulanması amaçlanmaktadır.

Günümüzde söz konusu seçimlere bir yıllık bir zaman kaldığı göz önüne alındığında, Tasarı'nın bir seçim koşullarını yeniden belirleme özelliğine sahip olduğu akılda tutulmalıdır. Tasarı'nın TBMM görüşmelerinde izlenen takvim bakımından görüşmelerin verimliliğini dramatik biçimde düşürecek kadar kısa bir zaman dilimine sıkıştırılmasının yakın nedeni bu durumdur.

Bu düşüncelerle özensiz olarak hazırlanmış düzenlemenin yeniden hazırlanmak üzere madde metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

4' üncü maddenin onuncu fıkrasının madde metninden çıkarılmasına ilişkin aynı mahiyette dört önerge vardır, okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

“Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile bazı Kanun ve KHK”lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 4. Maddesinin 10. Fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını arz ederim.

Mehmet Erdoğan

Muğla

BAŞKAN – Aynı mahiyette Sayın Erdem'in, Sayın Türkoğlu'nun ve Sayın Ali Serindağ ve arkadaşlarının önergeleri vardır.

Hükümet katılıyor mu?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3. maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen "yetki genişliği ilkesine" 127. maddesi olan Mahalli İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

Bu düzenleme kötü niyetli kullanılabilir. Evi yıkılan vatandaşların durumu hiç dikkate alınmamış.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Erdem...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Gerekçe okunsun.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3. maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen "yetki genişliği ilkesine" 127. maddesi olan Mahalli İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Türkoğlu...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, bu yasama anlayışı gerçekten sağlıklı değil, her açıdan sağlıklı değil yani usul açısından sağlıklı değil. Bu tasarının hazırlanışına ilişkin eleştirilerimizi zatlalinizin huzurunda defalarca dile getirdik, bir faydasını göremedik.

Diğer taraftan, esasına ilişkin itirazlarımız da dikkate alınmadı. Alt komisyon çalışması ve bu esas komisyon çalışmaları sırasında verdiğimiz önergeleri de görüyoruz ki ezbere reddediyorsunuz.

Gecenin bu saatinde çalışmayı biz de istemeyiz, bundan emin olun. Buradaki bürokrat arkadaşlarımızı, milletvekili arkadaşlarımızı, Hükümet temsilcilerini gerçekten yormak istemeyiz ama bu şekilde çalışmamızın yani çok da insanlık sınırının dışına

taşan bu çalışma anlayışının müsebbibi biz değiliz. Bunun müsebbibi, bir, bu tasarımı hazırlayıp gönderenler; iki, size “Bu tasarımı bir an evvel çıkar.” diye talimat verenler. Dolayısıyla, sakın ola ki birisi aklından ya da kalbinden geçirip de “Ya, bize niye bu saatte böyle zulmediyorlar.” diye bir düşünceye kapılmasın. Bu arızanın sebebi, bu tasarımı hazırlayanlar ve size “Bu tasarımı filan saat, filan gün – neyse- tarihe kadar çıkar.” diyenlerdir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Serindağ ve arkadaşlarının önergesi...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyoruz:

Gerekçe:

Alt komisyon, gerçekte bir Tasarı değil Taslak üzerinde çalışmak zorunda bırakılmıştır. Bilindiği gibi Taslak, yasaların Hükümet kararına kadar geçen süredeki adı, Tasarı ise TBMM Başkanlığı'na sunulduğunda kazandığı sıfattır. Görüşülen Tasarı, kamuoyunda yaklaşık bir yıldan bu yana söylenti halinde dolaşan, ancak üzerinde çalışma yapılabilecek bir metin olarak ilgili taraflarca ulaşılamayan bir metindir. Alt komisyon çalışmalarında, Tasarı'nın yasama sürecinin gerekleri doğrultusunda kamu kurum ve kuruluşlarından da görüş alınmaksızın hazırlandığı anlaşılmıştır. Bu durum, Hükümet tarafının görüşmeler sırasında 27 önerge vererek metnin içeriğine de etki eden değişiklikler yapması ile kanıtlanmıştır. Tasarı'nın Komisyon inceleme süreci eksik bırakılmıştır. TBMM Başkanlığı, Tasarı'nın tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu, ana komisyon olarak İçişleri Komisyonu tarafından görüşülmesini kararlaştırmıştır. İhtüzük gereğince ana komisyon çalışmalarının, makul süre içinde tamamlanacak tali komisyon raporunu da temel alarak yürütmesi gerekir. Ana komisyonda dile getirilen bu durum karşısında Plan ve Bütçe Komisyonu'ndan “işlerin yoğunluğu nedeniyle görevin yapılamayacağı yazısı” getirilmiştir. Oysa Tasarı, Maliye Bakanlığı temsilcilerinin verdiği bilgiye göre, bütçeye aylık 250 milyon TL yılda toplam 3 milyar TL ek maliyet getirme özelliğine sahiptir. Yönetimler arası mali paylaşım sisteminin ilkel erine ve oranlarına ilişkin değerlendirilmeye muhtaç değişiklikler getirmektedir. Tek komisyon olarak çalıştırılan İçişleri Komisyonu, Tasarı'yı TBMM Başkanlığı'na (8 Ekim 2012) sunulduktan sonra 48 saatlik bekleme süresinin hemen sonunda 10 Ekim 2012 günü görüşmek zorunda bırakılmıştır. Partilere metin üzerinde görüşme ve hazırlanma süresi tanınmamış, bunun yanı sıra Komisyon'un çalışmalarını beş gün içinde tamamlamak zorunda olduğu bildirilmiştir. İhtüzüğe şeklen uyan, ancak ruhunu derin biçimde zedeleyen bu tarz, Hükümet temsilcilerinin her türlü oylamayı kendi oylarıyla istedikleri gibi sonuçlandırma olanağına sahip bulunmaları nedeniyle her türlü uyarıya karşın terk edilmemiştir.

Tasarı metni, yasa yazım kurallarına aykırı bir metindir. Tasarı, kamuoyunun görüş ve eleştirisine kapatıldığı için yasamanın demokratik yol ve yöntemlerinden yoksunluğun ve yasama hazırlığının bürokratik gereklerinden uzaklığın sonucunda, yasal metinlerde yerleşik hale gelmiş her türlü kuralı ihlal eden bir metin olarak sunulmuştur. Tasarı, ikisi yürütme -yürürlük olmak üzere toplam 7 Madde ile 2 Geçici Madde'den oluşmakla birlikte, toplam 20 sayfa uzunluğunda bir ana metin ve 60 sayfalık eklerle 80 sayfadır. Örneğin Madde 4 üç sayfa, Madde 5 altı sayfa uzunluğunda tek maddedir. Bu özelliğe başka bir örnek, “çeşitli hükümler” başlığının tek temalı ana düzenlemelerden önce Madde 3 olarak yerleştirilmiş olmasıdır.

Tasarı bir “seçim kanunu”dur. Tasarı, Hükümet'in yerel genel seçimleri Mart 2014'ten Ekim 2013 tarihine çekme amaçlı Anayasa değişikliği ile birlikte gündeme gelmiştir. Tasarı açıkça seçim çevrelerini değiştirmektedir. Yeniden ve köklü değişikliklerle yeniden belirlendiği seçim çevrelerinin, erkene alınmaya çalışılan ilk yerel seçimlerde uygulanması amaçlanmaktadır.

Günümüzde söz konusu seçimlere bir yıllık bir zaman kaldığı göz önüne alındığında, Tasarı'nın bir seçim koşullarını yeniden belirleme özelliğine sahip olduğu akılda tutulmalıdır. Tasarı'nın TBMM görüşmelerinde izlenen takvim bakımından görüşmelerin verimliliğini dramatik biçimde düşürecek kadar kısa bir zaman dilimine sıkıştırılmasının yakın nedeni bu durumdur.

Bu düşüncelerle özensiz olarak hazırlanmış düzenlemenin yeniden hazırlanmak üzere madde metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, 4'üncü maddenin on birinci fıkrasının madde metninden çıkarılmasına ilişkin aynı mahiyette dört önerge vardır, okutuyorum:

MEHMET GÜNAL (Antalya) – On birinci fıkra ne diyor Sayın Başkan? Baştan bir fıkrayı okuyup sonra önergelere geçmemiz lazım ama bu maddeyi oyluyorsunuz çünkü her seferinde...

BAŞKAN – Görüşmeler bitti ya.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Maddeleri okudunuz mu?

MEHMET EMİN DİNDAR (Şırnak) – Okundu daha önce.

BAŞKAN – Okumaya gerek kalmadan görüştük.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yani madde neymiş? Önergeye madde okunmadan geçilmez ki.

BAŞKAN – Buradaki usulümüz, maddeyi okumadan geçmek. Biz onun önergesini...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Okunmadı; okunmasında fayda var, doğru söylüyor.

BAŞKAN – Görüşmeler bitti efendim. Görüşmeler bitmeden önce söyleseydiniz olurdu.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkanım, her gelen maddede -hepsinde değil- baştan madde okunur, sonra üzerindeki önergeler...

BAŞKAN – O, görüşmeler sırasında olacaktı.

Buyurun:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

"Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile bazı Kanun ve KHK"lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 4. Maddesinin 11. Fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını arz ederim.

Mehmet Erdoğan

Muğla

BAŞKAN – Sayın Erdoğan'ın önergesiyle aynı mahiyette olmak üzere, Sayın Erdem'in, Sayın Türkoğlu'nun ve Sayın Ali Serindağ ve arkadaşlarının önergesi vardır.

Hükûmet katılıyor mu?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyoruz:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3. maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen "yetki genişliği ilkesine" 127. maddesi olan Mahalli İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

Zaten ilçe belediyelerine ait olması gereken yetkilerin büyükşehir belediyesinin takdirine bırakılması yanlıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Erdem...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Gerekçesi okunsun.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3. maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen "yetki genişliği ilkesine" 127. maddesi olan Mahalli İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Türkoğlu...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Gerekçe okunsun.

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3. maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen "yetki genişliği ilkesine" 127. maddesi olan Mahalli İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Serindağ ve arkadaşlarının önergesi...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Gerekçe efendim.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Alt komisyon, gerçekte bir Tasarı değil Taslak üzerinde çalışmak zorunda bırakılmıştır. Bilindiği gibi Taslak, yasaların Hükümet kararına kadar geçen süredeki adı, Tasarı ise TBMM Başkanlığı'na sunulduğunda kazandığı sıfattır. Görüşülen Tasarı, kamuoyunda yaklaşık bir yıldan bu yana söylenti halinde dolaşan, ancak üzerinde çalışma yapılabilecek bir metin olarak ilgili taraflarca ulaşılamayan bir metindir. Alt komisyon çalışmalarında, Tasarı'nın yasama sürecinin gerekleri doğrultusunda kamu kurum ve kuruluşlarından da görüş alınmaksızın hazırlandığı anlaşılmıştır. Bu durum, Hükümet tarafının görüşmeler sırasında 27 önerge vererek metnin içeriğine de etki eden değişiklikler yapması ile kanıtlanmıştır. Tasarı'nın Komisyon inceleme süreci eksik bırakılmıştır. TBMM Başkanlığı, Tasarı'nın tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu, ana komisyon olarak İçişleri Komisyonu tarafından görüşülmesini kararlaştırmıştır. İhtüzük gereğince ana komisyon çalışmalarının, makul süre içinde tamamlanacak tali komisyon raporunu da temel alarak yürütmesi gerekir. Ana komisyonda dile getirilen bu durum karşısında Plan ve Bütçe Komisyonu'ndan "işlerin yoğunluğu nedeniyle görevin yapılamayacağı yazısı" getirilmiştir. Oysa Tasarı, Maliye Bakanlığı temsilcilerinin verdiği bilgiye göre, bütçeye aylık 250 milyon TL yılda toplam 3 milyar TL ek maliyet getirme özelliğine sahiptir. Yönetimler arası mali paylaşım sisteminin ilkel erine ve oranlarına ilişkin değerlendirilmeye muhtaç değişiklikler getirmektedir. Tek komisyon olarak çalıştırılan İçişleri Komisyonu, Tasarı'yı TBMM Başkanlığı'na (8 Ekim 2012) sunulduktan sonra 48 saatlik bekleme süresinin hemen sonunda 10 Ekim 2012 günü görüşmek zorunda bırakılmıştır. Partilere metin üzerinde görüşme ve hazırlanma süresi tanınmamış, bunun yanı sıra Komisyon'un çalışmalarını beş gün içinde tamamlamak zorunda olduğu bildirilmiştir. İhtüzüğe şeklen uyan, ancak ruhunu derin biçimde zedeleyen bu tarz, Hükümet temsilcilerinin her türlü oylamayı kendi oylarıyla istedikleri gibi sonuçlandırma olanağına sahip bulunmaları nedeniyle her türlü uyarıya karşın terk edilmemiştir.

Tasarı metni, yasa yazım kurallarına aykırı bir metindir. Tasarı, kamuoyunun görüş ve eleştirisine kapatıldığı için yasamanın demokratik yol ve yöntemlerinden yoksunluğun ve yasama hazırlığının bürokratik gereklerinden uzaklığın sonucunda, yasal metinlerde yerleşik hale gelmiş her türlü kuralı ihlal eden bir metin olarak sunulmuştur. Tasarı, ikisi yürütme -yürürlük olmak üzere toplam 7 Madde ile 2 Geçici Madde'den oluşmakla birlikte, toplam 20 sayfa uzunluğunda bir ana metin ve 60 sayfalık eklerle 80 sayfadır. Örneğin Madde 4 üç sayfa, Madde 5 altı sayfa uzunluğunda tek maddedir. Bu özelliğe başka bir örnek, "çeşitli hükümler" başlığının tek temalı ana düzenlemelerden önce Madde 3 olarak yerleştirilmiş olmasıdır.

Tasarı bir "seçim kanunu"dur. Tasarı, Hükümet'in yerel genel seçimleri Mart 2014'ten Ekim 2013 tarihine çekme amaçlı Anayasa değişikliği ile birlikte gündeme gelmiştir. Tasarı açıkça seçim çevrelerini değiştirmektedir. Yeniden ve köklü değişikliklerle yeniden belirlendiği seçim çevrelerinin, erkene alınmaya çalışılan ilk yerel seçimlerde uygulanması amaçlanmaktadır.

Günümüzde söz konusu seçimlere bir yıllık bir zaman kaldığı göz önüne alındığında, Tasarı'nın bir seçim koşullarını yeniden belirleme özelliğine sahip olduğu akılda tutulmalıdır. Tasarı'nın TBMM görüşmelerinde izlenen takvim bakımından görüşmelerin verimliliğini dramatik biçimde düşürecek kadar kısa bir zaman dilimine sıkıştırılmasının yakın nedeni bu durumdur.

Bu düşüncelerle özensiz olarak hazırlanmış düzenlemenin yeniden hazırlanmak üzere madde metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Arkadaşlar, 4' üncü maddenin on ikinci fıkrasının madde metninden çıkarılmasına ilişkin aynı mahiyette dört önerge vardır, okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

“Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile bazı Kanun ve KHK”lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 4. Maddesinin 12. Fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını arz ederim.

Mehmet Erdoğan

Muğla

BAŞKAN – Bu önergeyle beraber Sayın Erdem’in, Sayın Türkoğlu’nun ve Sayın Ali Serindağ ve arkadaşlarının, fıkranın madde metninden çıkarılmasına ilişkin önergeleri vardır.

Hükûmet katılıyor mu?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Gerekçe efendim.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyoruz:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3. maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen "yetki genişliği ilkesine" 127. maddesi olan Mahalli İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

Bu, gereksiz bir düzenlemedir. Zaten belediyeler hâlihazırda bu talepleri karşılayabilmektedir.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Erdem...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3. maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen "yetki genişliği ilkesine" 127. maddesi olan Mahalli İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

Bu fıkradaki “mabetler” ifadesi yerine “ibadet yerleri” yazılması daha uygun olacaktır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Türkoğlu...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3. maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen "yetki genişliği ilkesine" 127. maddesi olan Mahalli İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Serindağ ve arkadaşlarının önergesi...

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Alt komisyon, gerçekte bir Tasarı değil Taslak üzerinde çalışmak zorunda bırakılmıştır. Bilindiği gibi Taslak, yasaların Hükümet kararına kadar geçen süredeki adı, Tasarı ise TBMM Başkanlığı'na sunulduğunda kazandığı sıfattır. Görüşülen Tasarı, kamuoyunda yaklaşık bir yıldan bu yana söylenti halinde dolaşan, ancak üzerinde çalışma yapılabilecek bir metin olarak ilgili taraflarca ulaşılamayan bir metindir. Alt komisyon çalışmalarında, Tasarı'nın yasama sürecinin gerekleri doğrultusunda kamu kurum ve kuruluşlarından da görüş alınmaksızın hazırlandığı anlaşılmıştır. Bu durum, Hükümet tarafının görüşmeler sırasında 27 önerge vererek metnin içeriğine de etki eden değişiklikler yapması ile kanıtlanmıştır. Tasarı'nın Komisyon inceleme süreci eksik bırakılmıştır. TBMM Başkanlığı, Tasarı'nın tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu, ana komisyon olarak İçişleri Komisyonu tarafından görüşülmesini kararlaştırmıştır. İhtüzük gereğince ana komisyon çalışmalarının, makul süre içinde tamamlanacak tali komisyon raporunu da temel alarak yürütmesi gerekir. Ana komisyonda dile getirilen bu durum karşısında Plan ve Bütçe Komisyonu'ndan "işlerin yoğunluğu nedeniyle görevin yapılamayacağı yazısı" getirilmiştir. Oysa Tasarı, Maliye Bakanlığı temsilcilerinin verdiği bilgiye göre, bütçeye aylık 250 milyon TL yılda toplam 3 milyar TL ek maliyet getirme özelliğine sahiptir. Yönetimler arası mali paylaşım sisteminin ilkel erine ve oranlarına ilişkin değerlendirilmeye muhtaç değişiklikler getirmektedir. Tek komisyon olarak çalıştırılan İçişleri Komisyonu, Tasarı'yı TBMM Başkanlığı'na (8 Ekim 2012) sunulduktan sonra 48 saatlik bekleme süresinin hemen sonunda 10 Ekim 2012 günü görüşmek zorunda bırakılmıştır. Partilere metin üzerinde görüşme ve hazırlanma süresi tanınmamış, bunun yanı sıra Komisyon'un çalışmalarını beş gün içinde tamamlamak zorunda olduğu bildirilmiştir. İhtüzüğe şeklen uyan, ancak ruhunu derin biçimde zedeleyen bu tarz, Hükümet temsilcilerinin her türlü oylamayı kendi oylarıyla istedikleri gibi sonuçlandırma olanağına sahip bulunmaları nedeniyle her türlü uyarıya karşın terk edilmemiştir.

Tasarı metni, yasa yazım kurallarına aykırı bir metindir. Tasarı, kamuoyunun görüş ve eleştirisine kapatıldığı için yasamanın demokratik yol ve yöntemlerinden yoksunluğun ve yasama hazırlığının bürokratik gereklerinden uzaklığın sonucunda, yasal metinlerde yerleşik hale gelmiş her türlü kuralı ihlal eden bir metin olarak sunulmuştur. Tasarı, ikisi yürütme -yürürlük olmak üzere toplam 7 Madde ile 2 Geçici Madde'den oluşmakla birlikte, toplam 20 sayfa uzunluğunda bir ana metin ve 60 sayfalık eklerle 80 sayfadır. Örneğin Madde 4 üç sayfa, Madde 5 altı sayfa uzunluğunda tek maddedir. Bu özelliğe başka bir örnek, "çeşitli hükümler" başlığının tek temalı ana düzenlemelerden önce Madde 3 olarak yerleştirilmiş olmasıdır.

Tasarı bir "seçim kanunu"dur. Tasarı, Hükümet'in yerel genel seçimleri Mart 2014'ten Ekim 2013 tarihine çekme amaçlı Anayasa değişikliği ile birlikte gündeme gelmiştir. Tasarı açıkça seçim çevrelerini değiştirmektedir. Yeniden ve köklü değişikliklerle yeniden belirlendiği seçim çevrelerinin, erkene alınmaya çalışılan ilk yerel seçimlerde uygulanması amaçlanmaktadır.

Günümüzde söz konusu seçimlere bir yıllık bir zaman kaldığı göz önüne alındığında, Tasarı'nın bir seçim koşullarını yeniden belirleme özelliğine sahip olduğu akılda tutulmalıdır. Tasarı'nın TBMM görüşmelerinde izlenen takvim bakımından görüşmelerin verimliliğini dramatik biçimde düşürecek kadar kısa bir zaman dilimine sıkıştırılmasının yakın nedeni bu durumdur.

Bu düşüncelerle özensiz olarak hazırlanmış düzenlemenin yeniden hazırlanmak üzere madde metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

4'üncü maddenin on üçüncü fıkrasının madde metninden çıkarılmasına ilişkin dört aynı mahiyette önerge vardır, okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

"Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile bazı Kanun ve KHK"lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 4. Maddesinin 13. Fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını arz ederim.

Mehmet Erdoğan

Muğla

BAŞKAN – Sayın Erdoğan'ın bu önergesiyle aynı mahiyette Sayın Erdem'in, Sayın Türkoğlu'nun ve Sayın Ali Serindağ ve arkadaşlarının da önergeleri vardır.

Hükûmet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Gerekçe efendim.

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3. maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen "yetki genişliği ilkesine" 127. maddesi olan Mahalli İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

Bu fıkra Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının görev ve yetkisine tecavüz etmektedir. Tasarıdan çıkartılması gerekir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Erdem...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3. maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen "yetki genişliği ilkesine" 127. maddesi olan Mahalli İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

Belediyeye; Ulaştırma Bakanlığının elektronik haberleşme altyapısı yaptırmak istenmeyen sonuçların doğmasına neden olabilir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Türkoğlu...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Gerekçe...

BAŞKAN - Sayın Türkoğlu'nun gerekçesini okuyoruz:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3. maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen "yetki genişliği ilkesine" 127. maddesi olan Mahalli İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Serindağ ve arkadaşlarının önergesi...

Sayın Işık, buyurun efendim.

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Sayın Başkanım, Sayın Bakan Yardımcım, Sayın Müsteşarım; şimdi bir gelen mail'i okuyacağım, eğer dikkate alırsanız sevinirim:

"Sayın Vekilim,

Yabancı üniversitelerden mezunu yabancı uyruklu kişilerin Türkiye'deki denklikleri konusunda sıkıntılar yaşıyoruz. YÖK denklik işlemleri yürütürken kendilerine gelen denklik müracaatlarındaki 90 günlük sürede çeşitli nedenler bahane edilerek müracaatlara

zamanında cevap verilmiyor veya bekletiyorlar. Yabancılar 3 ay sonra tekrar müracaat ediyorlar. Bu iş kasıtlı olarak uzatılıyor. Sonuç alamayan yabancılar hukuk bürolarına yönlendiriliyor. Hukuk büroları 1.500 dolar gibi fiyatlara sorunlarını çözüyorlar.

Sayın Vekilim, bu işler şüphe uyandırıyor. Acaba birilerine kasıtlı rant mı sağlanıyor?

- 1) YÖK'ün 3 aylık süreyi kısaltmasını, zamanında taleplere cevap vermesini,
- 2) Kurumların ihtiyacı olan elaman ihtiyacının veya açığının biran evvel kapatılmasını,
- 3) Özel sektör, ihtiyacı olan yetişmiş elamanı bulamıyor ve pahalıya maliyetler oluşuyor. Bu durumdan işletmeler zarar görmektedir. Bu duruma dur denilmesini,
- 4) Hukuk bürolarına sağlanan bu rant akışından YÖK'ün gerçekten haberinin olup olmadığını bilinmesi veya bildirilmesi gereğini düşünüyorum.

Ülkemizde bulunan –şimdi o şirketin şeyini okuyorum Sayın Bakanım- ve bünyenizde istihdam etmekte olduğunuz 18 Gürcistan uyruklu yabancıların 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu hükümlerine göre ve yine aynı Kanun'un uygulama yönetmeliğinin ilgili maddeleri gereği büromuz aracılığı ile yapılacak Yükseköğrenim Kuruluna yapılacak yurtdışı yükseköğretim diplomalarının denklik başvurularının yapıpı sonuçlandırılması konusunda, talep etmiş olduğunuz fiyat teklifi ve teknik detayları ile aşağıda bilginize sunulmuştur.

Saygılarımla.

1) Kapsam

Bu fiyat teklifi 18 Gürcistan uyruklu yabancı personelin ülkemizde bulundukları süreler içerisinde çalışabilmesi için;

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa göre ve yine aynı kanuna bağlı tebliğ, genelge ve uygulama yönetmeliğinin ilgili maddeleri gereği büromuz aracılığı ile yapılacak Yükseköğrenim Kuruluna yapılacak yurtdışı yükseköğretim diplomalarının denklik başvuru için gerekli olan;

- 1.1 Eğitim denklik belgelerinin çıkartılması,
- 1.2 Çeviri ve noter işlemleri için gerekli hizmeti verilmesi
- 1.3 Bütün bunların yapılması

Konularında uzman bir danışmanlık ve aracılık hizmeti verilmesini kapsar.

2) Uygulanacak standartlar

2.1 İlgili T.C yasa, tebliğ, genelge ve uygulama yönetmelikleri

3) Hizmetler

3.1 Bünyenizde istihdam edeceğiniz ve etmekte olduğunuz toplam 18 Gürcistan uyruklu yabancı personelin yurtdışı yükseköğretim diplomalarının denklik başvuruları yapılacaktır.

3.2 Diploma denklik başvurusu yapılacak personellerden 2'si için Gürcistan'daki Tiflis Türk Büyükelçiliğine ya da Batum'daki Türk Başkonsolosluğuna yapılacak Çalışma amaçlı vize başvurusu öncesi başvuru dosyasının hazırlanması ve sonrasında bulunduğunuz ildeki Yabancılar Şubesine ikamet izin başvurularının yapılması için gerekli başvuru dosyasının hazırlanması ile bu 2 Gürcistan uyruklu yabancıların Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına yapılacak başvuru işlemlerini yapılacaktır.

3.3 İzinlerin çıkartılmasıyla ilgili belgeler (diploma, pasaport vs.) için çeviri ve Noter tasdikleri yapılacaktır.

3.4 İşlemlerle ilgili resmi kurumlarda iş takibi yapılacak ve durumla ilgili bilgiler tarafınıza belirli periyotlarda bilgilendirme yapılacaktır.”

BAŞKAN – Evet, sona erdirelim efendim.

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Bir dakika efendim, lütfen. Ondan sonra konuşmayacağım.

BAŞKAN – Gerekçe bundan fazla da onun için.

MUHARREM IŞIK (Erzincan) - “3.5 Bünyenizde istihdam edeceğiniz ve etmekte olduğunuz yabancı uyruklular adına yapılacak başvuruların ve gerekli izinlerin alınabilmesi için planlama yapılacak ve uygulanacak prosedür tarafınıza yazılı olarak bildirilecektir.

3.6 Gerekli belgelerin çıkartılmasında ve gerektiği hallerde bu belgelerin süre uzatımlarında ortaya çıkacak bütün resmi harçlar, tercüme giderleri, noter tasdik ücretleri tarafımızdan ödenilecektir.

3.7 Büromuz aracılığı ile yapılacak tüm başvurularda takdir ve karar verme yetkisi başvuru makamlardadır. Yapılacak başvurularda yabancılara ait bilgi, belge ve dosyalar incelendikten sonra başvuru için olumsuz görüş vermesi veya idarenin başvuruyu ret etmesi halinde bu dosyalarla ilgili hizmetler için sorumluluk tarafımıza ait olmayacak ve fatura kesmeyecektir.

3.8 Yabancı uyruklu personeller adına yapılacak başvurularda istenilen belgelerde eksik ya da yanlış bilgi verilmesi nedenleri vb. hatalardan kaynaklanan ve ilgili Bakanlıkça kurumunuza kesilecek cezalardan sorumlu değildir.

3.9 Kurumunuzdan talep gelmesinden ve başvuru belgelerinin tarafımıza teslim edilmesini takip eden 7 işgünü içerisinde ilgili makamlara gerekli başvurular yapılacaktır.

4) Talepler

Büromuz aracılığı ile yabancı uyruklu personeller adına yapılacak tüm başvurular ve iş takipleri öncesi kurumunuza gönderilecek Vekâletname metinleri tarafınızca Noterliklerde hazırlanıp tasdik edilmesi gerekmektedir.

4. Hizmet bedeli ve ödeme

4.1 Hizmet bedelinin tamamı her bir personelin yasal işlemleri başlamazdan evvel talep edilmektedir.”

Burada danışmanlık hizmetleri fiyatı olarak fiyat listesi çıkarmış ve “Yukarıda bilgimize sunulan fiyat teklifi kurumunuza özel olup, bünyenizde istihdam etmekte olduğunuz 18 personel adına yapılacak başvurular için hesaplanmıştır.”

Özellikle bu özürölüler için, Sayın Başkanım, özürölüler için yapılan şey... Gönderen arkadaşımız yönetiminizde olan bir arkadaşımız. Bakanlığa başvurmuş, üç aydır bir türlü çıkaramıyor. Bütün Türkiye’deki görüştükleri kurumlar da aracı kurumlar bir haftada çıkardığını söylüyorlar ama YÖK’ün bu konuda üç aydır çıkarmadığını, işlem yapmadığını, bilerekten ya da artık kasti bir sebeple olduğunu söylüyorlar.

Şimdi bu, suç duyurusu olur mu olmaz mı bilmiyorum ama ben size okudum. Tabii biz bunu dışarıda da takip edeceğiz de ama ben size yine de bir bilgi vereyim Sayın Bakanım.

BAŞKAN – Evet teşekkür ederiz. Her ne kadar on üçüncü fıkrayla ilgili anlaşılacakla beraber...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – İlgili, ilgili. On üçüncü fıkrada “Haberleşme Bakanlığı” yazıyor, bu haberleşme, elektronik mail’le geldi.

BAŞKAN – Hah, bak Sayın Günal buna güzel...

Evet, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Sayın Muharrem Işık’tan...

Değerli arkadaşlarım, on üçüncü fıkrayla ilgili, Hükûmetin de bir değişiklik önergesi vardır, okutuyorum. Daha doğrusu düzeltiyorum, Hükûmetin demiyorum, affedersiniz, Sayın Alpaslan Kavaklıoğlu’nun da bir değişiklik önergesi:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Onüç İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmiüç İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 4 üncü maddesinin onüçüncü fıkrasının tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Alpaslan Kavaklıoğlu

Niğde

BAŞKAN – Aslında bunu da birleştirek iyiymiş ama neyse, bir fazla işlem yapacağız.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır, çıkarma olarak siz önerirseniz biz geri çekeriz. Siz çıkarın, biz kabul ederiz.

BAŞKAN – Hayır, ben tabii onu fark etmedim, sonradan fark ettim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Başka önerge varsa fotokopi çektirin de...

BAŞKAN – Yok, bununla ilgili yok işte. Bu da çekilmemiş de biz bunu birleştirebilirdik buraya.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Alpaslan Bey’in önergesi var da, arkadaşların bilmesi lazım. Farklıysa elimizde önerge...

BAŞKAN – Metni biraz farklı da onun için şey yapmadık yani.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Şimdi şöyle yani, bizim çıkarma tekliflerimiz yeterli gelmediği için mi Hükûmet ayrıca bir çıkarma teklifi veriyor.

BAŞKAN – Metinleri ayrı diye farklı önerge algılamışlar, evet.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Önemli değil yani sonuçta Genel Kurulda da buna alışığız yani bizim önergeleri...

BAŞKAN – Efendim, Sayın Kavaklıoğlu’nun önergesine katılıyor mu Hükûmet?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılıyoruz efendim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bir dakika Başkanım, aynı mahiyette mi?

BAŞKAN – Evet.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Aynı mahiyetteyse niye bizimkini kabul etmedin de bir daha...

BAŞKAN – Ne yapalım işte.

Evet, Sayın Kavaklıoğlu, gerekçe mi?

ALPASLAN KAVAKLIOĞLU (Niğde) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyoruz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Başta “Aynı mahiyette.” diye söylemeniz lazımdı, usule uymadı yani.

BAŞKAN – Yani metin olarak farklı...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Onunkine ayrıcalık yapmış oldun...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Aynı mahiyetteki bir önergeye katılıyor, bir önergeye katılmıyor. Bunu Hükûmet bize bir izah etsin, ondan sonra görüşmeye devam edelim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkanım, affedersiniz, çok küçük, bir iki dakika bir şey söyleyebilir miyim müsaade ederseniz?

BAŞKAN – Yani bu önergeyle ilgili mi?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Önergeyle ilgili, bir usule ilişkin yoksa önergeleri de...

Sayın Başkanım, şimdi oraya tasnif etmişsiniz “aynı mahiyette” diye. Şimdi ben de okurken öyle anladım da onun için önergeyi istedim. “Kanun Tasarısı’nın 4. maddesinin 13. fıkrasının tasarı metninden çıkarılması”. Bunda deminki okunan önergeden bir farklılık var mı? Yok.

BAŞKAN – Gerekçesi farklı olduğu için...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır. Bakın, şimdi gerekçe ayrı, hepimizinki farklı, onlarınkiyle bizimki de farklı. Niye ayrı ayrı okutmuyorsunuz o zaman? Şimdi, burada diyeceksiniz ki: “Beş tane aynı mahiyette önerge var, bu önergelere katılıyor musunuz?”

Şimdi, o zaman soruyoruz: “Sayın Bakan hangi gerekçeyle az önce katılmadığınız, ‘aynı metinden çıkarılmasını’ sadece AKP’li arkadaşımız verdiği için mi kabul ediyorsunuz?” diye sormak hakkımız doğar. Onun için, usulen “Beş tane aynı mahiyette önerge var.” deyip topluca “Katılıyorum.” deyince zaten gerekçesini okumanıza gerek kalmayacaktı, zaman kazanacaktık onu söylemeye çalışıyorum.

BAŞKAN – Ne yapmamı istiyorsunuz, artık ne yapalım?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Oylayacaktık, hepimiz kabul edecektik yani. Alpaslan’ın yüzünden zaman kaybettik.

BAŞKAN – Neyse artık bu saatte yaptık, o kadar kusur...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – O zaman konuşmamıza gerek kalmayacaktı, dört tane gerekçe de okumayacaktık.

BAŞKAN – Onu daha önce keşke bilseydik öyle yapardık.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Alpaslan Bey versin madde metninden çıkarılmasını, biz çekelim hepsini.

BAŞKAN – Yok artık, geçti o.

Evet, şimdi katıldığınıza göre artık ne yapacağız? Gerekçeyi okuyacağız.

Gerekçe:

İşletme hakkı olmayan haberleşme alt yapısının yapılması belediye tarafından istenilmemesi nedeniyle ilgili fıkranın tasarıdan çıkarılması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Gerekçe gerçekten, söylenen şeylere, dile getirilenlere uygun.

Evet, Hükûmetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Teşekkür ederim arkadaşlar.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, 4’üncü maddenin on dördüncü fıkrasının madde metninden çıkarılmasına ilişkin –dikkatli olsunlar arkadaşlar da deminki aynı hatayı yapmayalım- aynı mahiyette dört önerge vardır, okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

“Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile bazı Kanun ve KHK”lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 4. Maddesinin 14. Fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını arz ederiz.

BAŞKAN – Aynı mahiyette Sayın Erdem'in, Sayın Türkoğlu'nun ve Sayın Ali Serindağ ve arkadaşlarının da önergeleri vardır.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Kavaklıoğlu'nun da var mı?

BAŞKAN – Bakalım... Yok.

Hükümet katılıyor mu?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Evet, Sayın Erdoğan...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçe..

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3. maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen "yetki genişliği ilkesine" 127. maddesi olan Mahalli İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

Alt kademe belediyelerinin kaldırılması hizmeti vatandaştan uzaklaştırmaktadır. Bu bakımdan tasarı metninden çıkarılması yerinde olur.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Erdem?

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçe:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3. maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10.maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen "yetki genişliği ilkesine" 127. maddesi olan Mahalli İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170.maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Türkoğlu...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Konuşacağım.

BAŞKAN – Buyurun.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, bir önceki fıkradaki, usul hatası yaptığınız bir önceki fıkradaki hükmün çıkarılmasını hem alt komisyonda söyledik hem de ısrar ettik. Birkaç defa Ulaştırma Bakanlığı ya da yeni adıyla Ulaştırma, Haberleşme ve Denizcilik Bakanlığı Müsteşarı ve yetkilileri geldi; onlar haberdar oldular da geldiler bunu düzelttiler. Daha bu tasarının içinde haberi olmayan kurumlar, hangi yanlışlıklar var bilmiyorlar. Belki haberleri olsa daha birçok kurum gelir, itiraz eder. Millet itiraz edecek, millet öyle bir itiraz edecek ki inşallah; bir bu.

İki: Hükümet temsilcisi arkadaşlara bir şey söyleyeceğim. Yani bu tasarıyı getirdiniz, daha acil olan bir sorun var. Bakın, bu yasama döneminin, geçen yasama yılının sonunda Türk Hava Yollarında grev yasağı getiren düzenlemeyle beraber, o torba yasanın içinde bir korsan taksi düzenlemesi geçti. Bu korsan taksi düzenlemesi maalesef grev yasağının getirilmesine ilişkin tartışmaların arasında hiç de iyi müzakere edilmedi ve sağlıksız bir şekilde çıktı ve şu anda da sağlıksız bir şekilde uygulanıyor. Benim duyduğum kadarıyla, sadece İstanbul'da üç yüzden fazla idari dava açılmış çünkü korsan taksi uygulamasını emniyet başka türlü uyguluyor. Siz

biliyorsunuz bu konuyu, İstanbul'dan bu şikâyetler size geldi yani havaalanından, yurt dışından gelen misafirini almak üzere araç gönderen araç kiralama şirketleri bundan muzdarip. Arkadaşıyla bilmem nereye giden, kuaföre geçen 1.950 lira para cezası kesilmiş, hepsi bunların mahkemelerde. Yani böyle alelacele, yeterince olgunlaşmadan, ilgili tarafların çoğunun ya da tamamının fikri, görüşü alınmadan çıkarılmış düzenleme; işte en bariz örneği bu.

Şimdi buradan Hükümet temsilcisi arkadaşlara şunu soruyorum: Yani bu korsan taksitle ilgili düzenlemeyi de keşke bu Büyükşehir Yasası'nın içinde bir yere sıkıştırsaydınız. Yani kırk sekiz tane fıkra var bu maddede, kırk dokuz olurdu, ne olur? Orada bir mahalle birleştirme işini yapıyoruz. Oradan ne çıkacak onu bilmiyoruz ama bu korsan taksi işi gerçekten şu anda bir yara.

Önceki akşam İstanbul'da bir programa gittik, bizi havaalanından aldılar bir araçla. Adam diyor ki: "Ya, ben emekliyim, burada ticari bir faaliyet yapıyorum, her şeyim usulüne uygun ama korsan taksi muamelesi gördüğümüz için ceza yiyip duruyoruz." Bununla ilgili genelgeyle düzeltme şansı da yok çünkü Kanun'da "belediyenin izni" diye bir ibare var. Ondandır bu işi yapan ve belediyeden izin almayan herkes çok büyük para cezalarıyla karşı karşıya.

BAŞKAN – Evet, anlaşılmıştır.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Yani bunu, böyle önemli bir konuyu düzeltmek herhâlde daha insani, daha faydalı olurdu diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Hükümet herhâlde dikkate alacaktır.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Serindağ ve arkadaşlarının önergesi...

MUHARREM İŞİK (Erzincan) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Alt komisyon, gerçekte bir Tasarı değil Taslak üzerinde çalışmak zorunda bırakılmıştır. Bilindiği gibi Taslak, yasaların Hükümet kararına kadar geçen süredeki adı, Tasarı ise TBMM Başkanlığı'na sunulduğunda kazandığı sıfattır. Görüşülen Tasarı, kamuoyunda yaklaşık bir yıldan bu yana söylenti halinde dolaşan, ancak üzerinde çalışma yapılabilecek bir metin olarak ilgili taraflarca ulaşılamayan bir metindir. Alt komisyon çalışmalarında, Tasarı'nın yasama sürecinin gerekleri doğrultusunda kamu kurum ve kuruluşlarından da görüş alınmaksızın hazırlandığı anlaşılmıştır. Bu durum, Hükümet tarafının görüşmeler sırasında 27 önerge vererek metnin içeriğine de etki eden değişiklikler yapması ile kanıtlanmıştır. Tasarı'nın Komisyon inceleme süreci eksik bırakılmıştır. TBMM Başkanlığı, Tasarı'nın tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu, ana komisyon olarak İçişleri Komisyonu tarafından görüşülmesini kararlaştırmıştır. İhtüzük gereğince ana komisyon çalışmalarının, makul süre içinde tamamlanacak tali komisyon raporunu da temel alarak yürütmesi gerekir. Ana komisyonda dile getirilen bu durum karşısında Plan ve Bütçe Komisyonu'ndan "işlerin yoğunluğu nedeniyle görevin yapılamayacağı yazısı" getirilmiştir. Oysa Tasarı, Maliye Bakanlığı temsilcilerinin verdiği bilgiye göre, bütçeye aylık 250 milyon TL yılda toplam 3 milyar TL ek maliyet getirme özelliğine sahiptir. Yönetimler arası mali paylaşım sisteminin ilkelerine ve oranlarına ilişkin değerlendirilmeye muhtaç değişiklikler getirmektedir. Tek komisyon olarak çalıştırılan İçişleri Komisyonu, Tasarı'yı TBMM Başkanlığı'na (8 Ekim 2012) sunulduktan sonra 48 saatlik bekleme süresinin hemen sonunda 10 Ekim 2012 günü görüşmek zorunda bırakılmıştır. Partilere metin üzerinde görüşme ve hazırlanma süresi tanınmamış, bunun yanı sıra Komisyon'un çalışmalarını beş gün içinde tamamlamak zorunda olduğu bildirilmiştir. İhtüzüğe şeklen uyan, ancak ruhunu derin biçimde zedeleyen bu tarz, Hükümet temsilcilerinin her türlü oylamayı kendi oylarıyla istedikleri gibi sonuçlandırma olanağına sahip bulunmaları nedeniyle her türlü uyarıya karşın terk edilmemiştir.

Tasarı metni, yasa yazım kurallarına aykırı bir metindir. Tasarı, kamuoyunun görüş ve eleştirisine kapatıldığı için yasamanın demokratik yol ve yöntemlerinden yoksunluğun ve yasama hazırlığının bürokratik gereklerinden uzaklığın sonucunda, yasal metinlerde yerleşik hale gelmiş her türlü kuralı ihlal eden bir metin olarak sunulmuştur. Tasarı, ikisi yürütme -yürürlük olmak üzere toplam 7 Madde ile 2 Geçici Madde'den oluşmakla birlikte, toplam 20 sayfa uzunluğunda bir ana metin ve 60 sayfalık eklerle 80 sayfadır, örneğin Madde 4 üç sayfa, Madde 5 altı sayfa uzunluğunda tek maddedir. Bu özelliğe başka bir örnek, "çeşitli hükümler" başlığının tek temalı ana düzenlemelerden önce Madde 3 olarak yerleştirilmiş olmasıdır.

Tasarı bir "seçim kanunu"dur. Tasarı, Hükümet'in yerel genel seçimleri Mart 2014'ten Ekim 2013 tarihine çekme amaçlı Anayasa değişikliği ile birlikte gündeme gelmiştir. Tasarı açıkça seçim çevrelerini değiştirmektedir. Yeniden ve köklü değişikliklerle yeniden belirlendiği seçim çevrelerinin, erkene alınmaya çalışılan ilk yerel seçimlerde uygulanması amaçlanmaktadır.

Günümüzde söz konusu seçimlere bir yıllık bir zaman kaldığı göz önüne alındığında, Tasarı'nın bir seçim koşullarını yeniden belirleme özelliğine sahip olduğu akılda tutulmalıdır. Tasarı'nın TBMM görüşmelerinde izlenen takvim bakımından görüşmelerin verimliliğini dramatik biçimde düşürecek kadar kısa bir zaman dilimine sıkıştırılmasının yakın nedeni bu durumdur.

Bu düşüncelerle özensiz olarak hazırlanmış düzenlemenin yeniden hazırlanmak üzere madde metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın üyeler, alt komisyon raporunun 4'üncü maddesinin on beşinci fıkrasının madde metninden çıkarılmasına ilişkin aynı mahiyette dört önerge vardır, okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

"Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile bazı Kanun ve KHK'lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 4. Maddesinin 15. Fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını arz ederiz.

Mehmet Erdoğan

Muğla

BAŞKAN – Aynı mahiyette Sayın Erdem'in, Sayın Türkoğlu'nun ve Sayın Ali Serindağ ve arkadaşlarının da önergeleri vardır.

Hükümet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçe..

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3. maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen "yetki genişliği ilkesine" 127. maddesi olan Mahalli İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

Büyükşehir olan illerde coğrafi olarak çok büyük ilçeler var. Alt kademe belediyelerinin kaldırılması hizmette etkinlik ve verimlilik ilkesine aykırıdır. Fıkra tasarıdan çıkarılmalıdır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Erdem...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Gerekçe okunsun.

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen "yetki genişliği ilkesine" 127. maddesi olan Mahalli İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Türkoğlu...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen "yetki genişliği ilkesine" 127. maddesi olan Mahalli İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Serindağ ve arkadaşları...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

Alt komisyon, gerçekte bir Tasarı değil Taslak üzerinde çalışmak zorunda bırakılmıştır. Bilindiği gibi Taslak, yasaların Hükümet kararına kadar geçen süredeki adı, Tasarı ise TBMM Başkanlığı'na sunulduğunda kazandığı sıfattır. Görüşülen Tasarı, kamuoyunda yaklaşık bir yıldan bu yana söylenti halinde dolaşan, ancak üzerinde çalışma yapılabilecek bir metin olarak ilgili taraflarca ulaşılamayan bir metindir. Alt komisyon çalışmalarında, Tasarı'nın yasama sürecinin gerekleri doğrultusunda kamu kurum ve kuruluşlarından da görüş alınmaksızın hazırlandığı anlaşılmıştır. Bu durum, Hükümet tarafının görüşmeler sırasında 27 önerge vererek metnin içeriğine de etki eden değişiklikler yapması ile kanıtlanmıştır. Tasarı'nın Komisyon inceleme süreci eksik bırakılmıştır. TBMM Başkanlığı, Tasarı'nın tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu, ana komisyon olarak İçişleri Komisyonu tarafından görüşülmesini kararlaştırmıştır. İhtüzük gereğince ana komisyon çalışmalarının, makul süre içinde tamamlanacak tali komisyon raporunu da temel alarak yürütmesi gerekir. Ana komisyonda dile getirilen bu durum karşısında Plan ve Bütçe Komisyonu'ndan "işlerin yoğunluğu nedeniyle görevin yapılamayacağı yazısı" getirilmiştir. Oysa Tasarı, Maliye Bakanlığı temsilcilerinin verdiği bilgiye göre, bütçeye aylık 250 milyon TL yılda toplam 3 milyar TL ek maliyet getirme özelliğine sahiptir. Yönetimler arası mali paylaşım sisteminin ilkelerine ve oranlarına ilişkin değerlendirilmeye muhtaç değişiklikler getirmektedir. Tek komisyon olarak çalıştırılan İçişleri Komisyonu, Tasarı'yı TBMM Başkanlığı'na (8 Ekim 2012) sunulduktan sonra 48 saatlik bekleme süresinin hemen sonunda 10 Ekim 2012 günü görüşmek zorunda bırakılmıştır. Partilere metin üzerinde görüşme ve hazırlanma süresi tanınmamış, bunun yanı sıra Komisyon'un çalışmalarını beş gün içinde tamamlamak zorunda olduğu bildirilmiştir. İhtüzüğe şeklen uyan, ancak ruhunu derin biçimde zedeleyen bu tarz, Hükümet temsilcilerinin her türlü oylamayı kendi oylarıyla istedikleri gibi sonuçlandırma olanağına sahip bulunmaları nedeniyle her türlü uyarıya karşın terk edilmemiştir.

Tasarı metni, yasa yazım kurallarına aykırı bir metindir. Tasarı, kamuoyunun görüş ve eleştirisine kapatıldığı için yasamanın demokratik yol ve yöntemlerinden yoksunluğun ve yasama hazırlığının bürokratik gereklerinden uzaklığın sonucunda, yasal metinlerde yerleşik hale gelmiş her türlü kuralı ihlal eden bir metin olarak sunulmuştur. Tasarı, ikisi yürütme -yürürlük olmak üzere toplam 7 Madde ile 2 Geçici Madde'den oluşmakla birlikte, toplam 20 sayfa uzunluğunda bir ana metin ve 60 sayfalık eklerle 80 sayfadır, örneğin Madde 4 üç sayfa, Madde 5 altı sayfa uzunluğunda tek maddedir. Bu özelliğe başka bir örnek, "çeşitli hükümler" başlığının tek temalı ana düzenlemelerden önce Madde 3 olarak yerleştirilmiş olmasıdır.

Tasarı bir "seçim kanunu"dur. Tasarı, Hükümet'in yerel genel seçimleri Mart 2014'ten Ekim 2013 tarihine çekme amaçlı Anayasa değişikliği ile birlikte gündeme gelmiştir. Tasarı açıkça seçim çevrelerini değiştirmektedir. Yeniden ve köklü değişikliklerle yeniden belirlediği seçim çevrelerinin, erkene alınmaya çalışılan ilk yerel seçimlerde uygulanması amaçlanmaktadır.

Günümüzde söz konusu seçimlere bir yıllık bir zaman kaldığı göz önüne alındığında, Tasarı'nın bir seçim koşullarını yeniden belirleme özelliğine sahip olduğu akılda tutulmalıdır. Tasarı'nın TBMM görüşmelerinde izlenen takvim bakımından görüşmelerin verimliliğini dramatik biçimde düşürecek kadar kısa bir zaman dilimine sıkıştırılmasının yakın nedeni bu durumdur.

Bu düşüncelerle özensiz olarak hazırlanmış düzenlemenin yeniden hazırlanmak üzere madde metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Tasarının 4'üncü maddesinin 16'ncı fıkrasının metinden çıkarılmasına dair aynı mahiyette dört önerge vardır, okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

“Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile bazı Kanun ve KHK’lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 4. Maddesinin 16. Fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını arz ederiz.

Mehmet Erdoğan

Muğla

BAŞKAN – Aynı mahiyette Sayın Erdem’in, Sayın Türkoğlu’nun ve Sayın Ali Serindağ ve arkadaşlarının önergeleri vardır. Hükümet katılıyor mu?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Konuşacağım efendim.

BAŞKAN – Buyurunuz.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Şimdi, tabii ki bu kanunda bir sürü lüzumsuz madde var, bu maddelerin çıkarılması lazım ama akşamdan bu yana ısrarla bölgenin değişik yerlerinde çatışmalar olduğunu, bu çatışmalarla ilgili bilgilenecek istediğimizi ifade ettik ama ısrarla bu sorularımıza karşılık cevap alamadık. İşte, önce 1 şehit, sonra 3 şehit, efendim başka yerlerde de çatışma var... “Biz görüştük, oralarda bir şey yok.”

Şimdi bütün İnternet sitelerinde bugün 6 şehidimizle ilgili bilgi var, 3’ü Hakkâri’de 3’ü de Bitlis’te meydana gelen çatışmada, ortaya çıkan çatışmada 3 korucumuz şehit olmuş, yine 3 korucumuz ve 1 askerimiz yaralanmış. Şimdi, bu haber sitelerindeki haberler yalansa ben Hükümet yetkililerinden bu haberin yalanlanmasını istiyorum. Yalan değilse -ki bu Bitlis’le ilgili olay 18.30’da olmuş, Bitlis Valiliğinin açıklaması bu şekilde İnternet sitesinde- yani Hükümet kendi valisine ulaşamamakta mıdır, bu nasıl bir şeydir? Bizden bu bilgiler niye saklanıyor? Gerçekten, bu tavrı anlayabilmiş değilim.

Şimdi, zaten ülkenin birliğine, dirliğine, bundan sonraki güvenliğine zarar verecek böyle bir kanun tasarısını görüşmekten dolayı yeteri kadar gerginiz, yani bu gerginlik artırılmak mı isteniyor, yoksa muhalefet kale mi alınmıyor, yoksa bizi zıtlıklarınız önceden olduğu hâlâ milletvekili olduğumuzu kabul etmeyip kendinizin memuru mu sanıyorsunuz? Ben bu sorularına cevap istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sırası geldiğinde Sayın Bakan isterse cevap verir ama ben hiçbir arkadaşımı maiyetim gibi görmüyorum, bu ifadeleri kabul etmiyorum, asla milletvekilliği sıfatını kazandığımdan beri böyle bir yaklaşım içinde olmadım ama siz böyle bir algı içinde olmuşsanız yanlışlığınızı açıkça ifade ederim.

Sayın Bakan, buyurun efendim.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Sayın Başkanım, biraz önce ara verildiğinde, burada değerli milletvekillerimizden bir kısmı varken aldığım son bilgileri onlara arz etmiştim. Burada Celal Bey vardı, Sayın Kesimoğlu Vekilimiz vardı, diğer sayın vekillerimiz zannediyorum dışarıdaydı. O saat itibarıyla Bitlis Valiliğinden aldığım bilgiyi sayın vekillerimize arz ettim.

Bir de bu tür bilgiler, tabii biz burada çalışıyoruz, bizden önce işin birinci derecede sorumlusu olan Sayın Bakana ve ilgililerine gider. Mutlaka Sayın Bakana gidiyordur, o talimatlarını veriyordur, o takip ediyordur ama bizim buradaki çalışmalarımız sebebiyle bize belki aynı anda haber gelmiyor olabilir, gelen haberlerin peşine düşerek teyidini almaya çalışıyorum burada.

BAŞKAN – Teşekkür ederim efendim, sağ olun.

Sayın Erdem...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

Tasarı bu hâliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Türkoğlu...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Gerekçe okunsun.

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

Tasarı bu hâliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Ali Serindağ ve arkadaşlarının önergesi...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

Alt komisyon, gerçekte bir Tasarı değil Taslak üzerinde çalışmak zorunda bırakılmıştır. Bilindiği gibi Taslak, yasaların Hükûmet kararına kadar geçen süredeki adı, Tasarı ise TBMM Başkanlığı'na sunulduğunda kazandığı sıfattır. Görüşülen Tasarı, kamuoyunda yaklaşık bir yıldan bu yana söylenti hâlinde dolaşan, ancak üzerinde çalışma yapılabilecek bir metin olarak ilgili taraflarca ulaşılamayan bir metindir. Alt komisyon çalışmalarında, Tasarı'nın yasama sürecinin gerekleri doğrultusunda kamu kurum ve kuruluşlarından da görüş alınmaksızın hazırlandığı anlaşılmıştır. Bu durum, Hükûmet tarafının görüşmeler sırasında 27 önerge vererek metnin içeriğine de etki eden değişiklikler yapması ile kanıtlanmıştır. Tasarı'nın Komisyon inceleme süreci eksik bırakılmıştır. TBMM Başkanlığı, Tasarı'nın tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu, ana komisyon olarak İçişleri Komisyonu tarafından görüşülmesini kararlaştırmıştır. İhtüzük gereğince ana komisyon çalışmalarının, makul süre içinde tamamlanacak tali komisyon raporunu da temel alarak yürütmesi gerekir. Ana komisyonda dile getirilen bu durum karşısında Plan ve Bütçe Komisyonu'ndan “işlerin yoğunluğu nedeniyle görevin yapılamayacağı yazısı” getirilmiştir. Oysa Tasarı, Maliye Bakanlığı temsilcilerinin verdiği bilgiye göre, bütçeye aylık 250 milyon TL yılda toplam 3 milyar TL ek maliyet getirme özelliğine sahiptir. Yönetimler arası mali paylaşım sisteminin ilkel erine ve oranlarına ilişkin değerlendirilmeye muhtaç değişiklikler getirmektedir. Tek komisyon olarak çalıştırılan İçişleri Komisyonu, Tasarı'yı TBMM Başkanlığı'na (8 Ekim 2012) sunulduktan sonra 48 saatlik bekleme süresinin hemen sonunda 10 Ekim 2012 günü görüşmek zorunda bırakılmıştır. Partilere metin üzerinde görüşme ve hazırlanma süresi tanınmamış, bunun yanı sıra Komisyon'un çalışmalarını beş gün içinde tamamlamak zorunda olduğu bildirilmiştir. İhtüzüğe şeklen uyan, ancak ruhunu derin biçimde zedeleyen bu tarz, Hükûmet temsilcilerinin her türlü oylamayı kendi oylarıyla istedikleri gibi sonuçlandırma olanağına sahip bulunmaları nedeniyle her türlü uyarıya karşın terk edilmemiştir.

Tasarı metni, yasa yazım kurallarına aykırı bir metindir. Tasarı, kamuoyunun görüş ve eleştirisine kapatıldığı için yasamanın demokratik yol ve yöntemlerinden yoksunluğun ve yasama hazırlığının bürokratik gereklerinden uzaklığın sonucunda, yasal metinlerde yerleşik hâle gelmiş her türlü kuralı ihlal eden bir metin olarak sunulmuştur. Tasarı, ikisi yürütme-yürürlük olmak üzere toplam 7 Madde ile 2 Geçici Madde'den oluşmakla birlikte, toplam 20 sayfa uzunluğunda bir ana metin ve 60 sayfalık eklerle 80 sayfadır. Örneğin Madde 4 üç sayfa, Madde 5 altı sayfa uzunluğunda tek maddedir. Bu özelliğe başka bir örnek, “çeşitli hükümler” başlığının tek temalı ana düzenlemelerden önce Madde 3 olarak yerleştirilmiş olmasıdır.

Tasarı bir “seçim kanunu”dur. Tasarı, Hükûmet'in yerel genel seçimleri Mart 2014'ten Ekim 2013 tarihine çekme amaçlı Anayasa değişikliği ile birlikte gündeme gelmiştir. Tasarı açıkça seçim çevrelerini değiştirmektedir. Yeniden ve köklü değişikliklerle yeniden belirlediği seçim çevrelerinin, erkene alınmaya çalışılan ilk yerel seçimlerde uygulanması amaçlanmaktadır.

Günümüzde söz konusu seçime bir yıllık bir zaman kaldığı göz önüne alındığında, Tasarı'nın bir seçim koşullarını yeniden belirleme özelliğine sahip olduğu akılda tutulmalıdır. Tasarı'nın TBMM görüşmelerinde izlenen takvim bakımından görüşmelerin verimliliğini dramatik biçimde düşürecek kadar kısa bir zaman dilimine sıkıştırılmasının yakın nedeni bu durumdur.

Bu düşüncelerle özensiz olarak hazırlanmış düzenlemenin yeniden hazırlanmak üzere madde metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Alt komisyon raporunun 4'üncü maddesinin 17'nci fıkrasının madde metninden çıkarılmasına ilişkin aynı mahiyette dört önerge vardır, okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

“Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile bazı Kanun ve KHK’lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının 4. Maddesinin 17. Fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını arz ederiz.

Mehmet Erdoğan

Muğla

BAŞKAN – Aynı mahiyette Sayın Erdem’in, Sayın Türkoğlu’nun ve Sayın Ali Serindağ ve arkadaşlarının önergeleri vardır. Hükûmet katılıyor mu?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

Tasarı bu hâliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Erdem...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

Tasarı bu hâliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Türkoğlu...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Efendim, gerekçe... İstirham edeyim.

BAŞKAN – Estağfurullah, istirhama gerek yok, hakkınızı kullanıyorsunuz efendim.

Gerekçe...

Gerekçe:

Tasarı bu hâliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin

bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Ali Serindağ ve arkadaşlarının önergesi...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

Alt komisyon, gerçekte bir Tasarı değil Taslak üzerinde çalışmak zorunda bırakılmıştır. Bilindiği gibi Taslak, yasaların Hükûmet kararına kadar geçen süredeki adı, Tasarı ise TBMM Başkanlığı'na sunulduğunda kazandığı sıfattır. Görüşülen Tasarı, kamuoyunda yaklaşık bir yıldan bu yana söylenti hâlinde dolaşan, ancak üzerinde çalışma yapılabilecek bir metin olarak ilgili taraflarca ulaşılamayan bir metindir. Alt komisyon çalışmalarında, Tasarı'nın yasama sürecinin gerekleri doğrultusunda kamu kurum ve kuruluşlarından da görüş alınmaksızın hazırlandığı anlaşılmıştır. Bu durum, Hükûmet tarafının görüşmeler sırasında 27 önerge vererek metnin içeriğine de etki eden değişiklikler yapması ile kanıtlanmıştır. Tasarı'nın Komisyon inceleme süreci eksik bırakılmıştır. TBMM Başkanlığı, Tasarı'nın tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu, ana komisyon olarak İçişleri Komisyonu tarafından görüşülmesini kararlaştırmıştır. İhtüzük gereğince ana komisyon çalışmalarının, makul süre içinde tamamlanacak tali komisyon raporunu da temel alarak yürütmesi gerekir. Ana komisyonda dile getirilen bu durum karşısında Plan ve Bütçe Komisyonu'ndan “işlerin yoğunluğu nedeniyle görevin yapılamayacağı yazısı” getirilmiştir. Oysa Tasarı, Maliye Bakanlığı temsilcilerinin verdiği bilgiye göre, bütçeye aylık 250 milyon TL yılda toplam 3 milyar TL ek maliyet getirme özelliğine sahiptir. Yönetimler arası mali paylaşım sisteminin ilkel erine ve oranlarına ilişkin değerlendirilmeye muhtaç değişiklikler getirmektedir. Tek komisyon olarak çalıştırılan İçişleri Komisyonu, Tasarı'yı TBMM Başkanlığı'na (8 Ekim 2012) sunulduktan sonra 48 saatlik bekleme süresinin hemen sonunda 10 Ekim 2012 günü görüşmek zorunda bırakılmıştır. Partilere metin üzerinde görüşme ve hazırlanma süresi tanınmamış, bunun yanı sıra Komisyon'un çalışmalarını beş gün içinde tamamlamak zorunda olduğu bildirilmiştir. İhtüzüğe şeklen uyan, ancak ruhunu derin biçimde zedeleyen bu tarz, Hükûmet temsilcilerinin her türlü oylamayı kendi oylarıyla istedikleri gibi sonuçlandırma olanağına sahip bulunmaları nedeniyle her türlü uyarıya karşın terk edilmemiştir.

Tasarı metni, yasa yazım kurallarına aykırı bir metindir. Tasarı, kamuoyunun görüş ve eleştirisine kapatıldığı için yasamanın demokratik yol ve yöntemlerinden yoksunluğun ve yasama hazırlığının bürokratik gereklerinden uzaklığın sonucunda, yasal metinlerde yerleşik hâle gelmiş her türlü kuralı ihlal eden bir metin olarak sunulmuştur. Tasarı, ikisi yürütme-yürürlük olmak üzere toplam 7 Madde ile 2 Geçici Madde'den oluşmakla birlikte, toplam 20 sayfa uzunluğunda bir ana metin ve 60 sayfalık eklerle 80 sayfadır. Örneğin Madde 4 üç sayfa, Madde 5 altı sayfa uzunluğunda tek maddedir. Bu özelliğe başka bir örnek, “çeşitli hükümler” başlığının tek temalı ana düzenlemelerden önce Madde 3 olarak yerleştirilmiş olmasıdır.

Tasarı bir “seçim kanunu”dur. Tasarı, Hükûmet'in yerel genel seçimleri Mart 2014'ten Ekim 2013 tarihine çekme amaçlı Anayasa değişikliği ile birlikte gündeme gelmiştir. Tasarı açıkça seçim çevrelerini değiştirmektedir. Yeniden ve köklü değişikliklerle yeniden belirlendiği seçim çevrelerinin, erkene alınmaya çalışılan ilk yerel seçimlerde uygulanması amaçlanmaktadır.

Günümüzde söz konusu seçimlere bir yıllık bir zaman kaldığı göz önüne alındığında, Tasarı'nın bir seçim koşullarını yeniden belirleme özelliğine sahip olduğu akılda tutulmalıdır. Tasarı'nın TBMM görüşmelerinde izlenen takvim bakımından görüşmelerin verimliliğini dramatik biçimde düşürecek kadar kısa bir zaman dilimine sıkıştırılmasının yakın nedeni bu durumdur.

Bu düşüncelerle özensiz olarak hazırlanmış düzenlemenin yeniden hazırlanmak üzere madde metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Alt komisyon raporunun 4'üncü maddesinin 18'inci fıkrasının madde metninden çıkarılmasına ilişkin aynı mahiyette dört önerge vardır, okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

“Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile bazı Kanun ve KHK'lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının 4. Maddesinin 18. Fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını arz ederiz.

BAŞKAN – Aynı mahiyette Sayın Erdem’in, Sayın Türkoğlu’nun ve Sayın Ali Serindağ ve arkadaşlarının önergeleri vardır. Hükûmet katılıyor mu?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyoruz:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

(Oturum Başkanlığına Başkan Vekili Feyzullah Kırıyık geçti)

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Tasarı kabul edilmemiştir.

Enver Erdem Bey...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Tasarı kabul edilmemiştir!

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Biz de bunu istiyoruz.

BAŞKAN – Tasarı kabul edilmemiştir.... Önerge kabul edilmemiştir.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Allah söylüyor efendim, Allah söylüyor.

BAŞKAN – Önerge kabul edilmemiştir efendim, düzeltiyorum.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Oylandı madem, kapatalım gidelim yani...

BAŞKAN – Düzeltiyorum...

Evet, Enver Erdem Bey...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Gerekçe...

BAŞKAN – Peki, okutuyoruz.

Gerekçe:

Tasarı bu hâliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Evet, oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Hasan Hüseyin Bey...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Gerekçe, istirham edeyim.

BAŞKAN – Gerekçesini okutuyoruz.

Gerekçe:

Tasarı bu hâliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Ali Serindağ...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçe, peki.

Gerekçe:

Alt komisyon, gerçekte bir Tasarı değil Taslak üzerinde çalışmak zorunda bırakılmıştır. Bilindiği gibi Taslak, yasaların Hükümet kararına kadar geçen süredeki adı, Tasarı ise TBMM Başkanlığı'na sunulduğunda kazandığı sıfattır. Görüşülen Tasarı, kamuoyunda yaklaşık bir yıldan bu yana söylenti hâlinde dolaşan, ancak üzerinde çalışma yapılabilecek bir metin olarak ilgili taraflarca ulaşılamayan bir metindir. Alt komisyon çalışmalarında, Tasarı'nın yasama sürecinin gerekleri doğrultusunda kamu kurum ve kuruluşlarından da görüş alınmaksızın hazırlandığı anlaşılmıştır. Bu durum, Hükümet tarafının görüşmeler sırasında 27 önerge vererek metnin içeriğine de etki eden değişiklikler yapması ile kanıtlanmıştır. Tasarı'nın Komisyon inceleme süreci eksik bırakılmıştır. TBMM Başkanlığı, Tasarı'nın tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu, ana komisyon olarak İçişleri Komisyonu tarafından görüşülmesini kararlaştırmıştır. İhtüzük gereğince ana komisyon çalışmalarının, makul süre içinde tamamlanacak tali komisyon raporunu da temel alarak yürütmesi gerekir. Ana komisyonda dile getirilen bu durum karşısında Plan ve Bütçe Komisyonu'ndan "işlerin yoğunluğu nedeniyle görevin yapılamayacağı yazısı" getirilmiştir. Oysa Tasarı, Maliye Bakanlığı temsilcilerinin verdiği bilgiye göre, bütçeye aylık 250 milyon TL yılda toplam 3 milyar TL ek maliyet getirme özelliğine sahiptir. Yönetimler arası mali paylaşım sisteminin ilkel erine ve oranlarına ilişkin değerlendirilmeye muhtaç değişiklikler getirmektedir. Tek komisyon olarak çalıştırılan İçişleri Komisyonu, Tasarı'yı TBMM Başkanlığı'na (8 Ekim 2012) sunulduktan sonra 48 saatlik bekleme süresinin hemen sonunda 10 Ekim 2012 günü görüşmek zorunda bırakılmıştır. Partilere metin üzerinde görüşme ve hazırlanma süresi tanınmamış, bunun yanı sıra Komisyon'un çalışmalarını beş gün içinde tamamlamak zorunda olduğu bildirilmiştir. İhtüzüğe şeklen uyan, ancak ruhunu derin biçimde zedeleyen bu tarz, Hükümet temsilcilerinin her türlü oylamayı kendi oylarıyla istedikleri gibi sonuçlandırma olanağına sahip bulunmaları nedeniyle her türlü uyarıya karşın terk edilmemiştir.

Tasarı metni, yasa yazım kurallarına aykırı bir metindir. Tasarı, kamuoyunun görüş ve eleştirisine kapatıldığı için yasamanın demokratik yol ve yöntemlerinden yoksunluğun ve yasama hazırlığının bürokratik gereklerinden uzaklığın sonucunda, yasal metinlerde yerleşik hâle gelmiş her türlü kuralı ihlal eden bir metin olarak sunulmuştur. Tasarı, ikisi yürütme-yürürlük olmak üzere toplam 7 Madde ile 2 Geçici Maddeden oluşmakla birlikte, toplam 20 sayfa uzunluğunda bir ana metin ve 60 sayfalık eklerle 80 sayfadır. Örneğin Madde 4 üç sayfa, Madde 5 altı sayfa uzunluğunda tek maddedir. Bu özelliğe başka bir örnek, "çeşitli hükümler" başlığının tek temalı ana düzenlemelerden önce Madde 3 olarak yerleştirilmiş olmasıdır.

Tasarı bir "seçim kanunu"dur. Tasarı, Hükümet'in yerel genel seçimleri Mart 2014'ten Ekim 2013 tarihine çekme amaçlı Anayasa değişikliği ile birlikte gündeme gelmiştir. Tasarı açıkça seçim çevrelerini değiştirmektedir. Yeniden ve köklü değişikliklerle yeniden belirlendiği seçim çevrelerinin, erkene alınmaya çalışılan ilk yerel seçimlerde uygulanması amaçlanmaktadır.

Günümüzde söz konusu seçimlere bir yıllık bir zaman kaldığı göz önüne alındığında, Tasarı'nın bir seçim koşullarını yeniden belirleme özelliğine sahip olduğu akılda tutulmalıdır. Tasarı'nın TBMM görüşmelerinde izlenen takvim bakımından görüşmelerin verimliliğini dramatik biçimde düşürecek kadar kısa bir zaman dilimine sıkıştırılmasının yakın nedeni bu durumdur.

Bu düşüncelerle özensiz olarak hazırlanmış düzenlemenin yeniden hazırlanmak üzere madde metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Teklifi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

19'uncu fıkra üzerinde aynı mahiyette dört tane önerge vardır. Önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

"Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile bazı Kanun ve KHK'lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 4. Maddesinin 19. Fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını arz ederiz.

Mehmet Erdoğan

Muğla

BAŞKAN – Evet, Hükümet katılıyor mu?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Gerekçe efendim.

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

Tasarı bu hâliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Erdem...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

Tasarı bu hâliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Teklifi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Hasan Hüseyin Bey...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutalım.

Gerekçe:

Tasarı bu hâliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Serindağ...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Gerekçe lütfen.

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

Alt komisyon, gerçekte bir Tasarı değil Taslak üzerinde çalışmak zorunda bırakılmıştır. Bilindiği gibi Taslak, yasaların Hükümet kararına kadar geçen süredeki adı, Tasarı ise TBMM Başkanlığı'na sunulduğunda kazandığı sıfattır. Görüşülen Tasarı, kamuoyunda yaklaşık bir yıldan bu yana söylenti hâlinde dolaşan, ancak üzerinde çalışma yapılabilecek bir metin olarak ilgili taraflarca ulaşılamayan bir metindir. Alt komisyon çalışmalarında, Tasarı'nın yasama sürecinin gerekleri doğrultusunda kamu kurum ve kuruluşlarından da görüş alınmaksızın hazırlandığı anlaşılmıştır. Bu durum, Hükümet tarafının görüşmeler sırasında 27 önerge vererek metnin içeriğine de etki eden değişiklikler yapması ile kanıtlanmıştır. Tasarı'nın Komisyon inceleme süreci eksik bırakılmıştır. TBMM Başkanlığı, Tasarı'nın tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu, ana komisyon olarak İçişleri Komisyonu tarafından görüşülmesini kararlaştırmıştır. İhtüzük gereğince ana komisyon çalışmalarının, makul süre içinde tamamlanacak tali komisyon raporunu da temel alarak yürütmesi gerekir. Ana komisyonda dile getirilen bu durum karşısında Plan ve Bütçe Komisyonu'ndan “işlerin yoğunluğu nedeniyle görevin yapılamayacağı yazısı” getirilmiştir. Oysa Tasarı, Maliye Bakanlığı temsilcilerinin verdiği bilgiye göre, bütçeye aylık

250 milyon TL yılda toplam 3 milyar TL ek maliyet getirme özelliğine sahiptir. Yönetimler arası mali paylaşım sisteminin ilkel erine ve oranlarına ilişkin değerlendirilmeye muhtaç değişiklikler getirmektedir. Tek komisyon olarak çalıştırılan İçişleri Komisyonu, Tasarı'yı TBMM Başkanlığı'na (8 Ekim 2012) sunulduktan sonra 48 saatlik bekleme süresinin hemen sonunda 10 Ekim 2012 günü görüşmek zorunda bırakılmıştır. Partilere metin üzerinde görüşme ve hazırlanma süresi tanınmamış, bunun yanı sıra Komisyon'un çalışmalarını beş gün içinde tamamlamak zorunda olduğu bildirilmiştir. İktidara şeklen uyan, ancak ruhunu derin biçimde zedeleyen bu tarz, Hükümet temsilcilerinin her türlü oylamayı kendi oylarıyla istedikleri gibi sonuçlandırma olanağına sahip bulunmaları nedeniyle her türlü uyarıya karşın terk edilmemiştir.

Tasarı metni, yasa yazım kurallarına aykırı bir metindir. Tasarı, kamuoyunun görüş ve eleştirisine kapatıldığı için yasamanın demokratik yol ve yöntemlerinden yoksunluğun ve yasama hazırlığının bürokratik gereklerinden uzaklığın sonucunda, yasal metinlerde yerleşik hâle gelmiş her türlü kuralı ihlal eden bir metin olarak sunulmuştur. Tasarı, ikisi yürütme-yürürlük olmak üzere toplam 7 Madde ile 2 Geçici Madde'den oluşmakla birlikte, toplam 20 sayfa uzunluğunda bir ana metin ve 60 sayfalık eklerle 80 sayfadır. Örneğin Madde 4 üç sayfa, Madde 5 altı sayfa uzunluğunda tek maddedir. Bu özelliğe başka bir örnek, "çeşitli hükümler" başlığının tek temalı ana düzenlemelerden önce Madde 3 olarak yerleştirilmiş olmasıdır.

Tasarı bir "seçim kanunu"dur. Tasarı, Hükümet'in yerel genel seçimleri Mart 2014'ten Ekim 2013 tarihine çekme amaçlı Anayasa değişikliği ile birlikte gündeme gelmiştir. Tasarı açıkça seçim çevrelerini değiştirmektedir. Yeniden ve köklü değişikliklerle yeniden belirlendiği seçim çevrelerinin, erkene alınmaya çalışılan ilk yerel seçimlerde uygulanması amaçlanmaktadır.

Günümüzde söz konusu seçimlere bir yıllık bir zaman kaldığı göz önüne alındığında, Tasarı'nın bir seçim koşullarını yeniden belirleme özelliğine sahip olduğu akıldaki tutulmalıdır. Tasarı'nın TBMM görüşmelerinde izlenen takvim bakımından görüşmelerin verimliliğini dramatik biçimde düşürecek kadar kısa bir zaman dilimine sıkıştırılmasının yakın nedeni bu durumdur.

Bu düşüncelerle özensiz olarak hazırlanmış düzenlemenin yeniden hazırlanmak üzere madde metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Teklifi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

20'nci madde üzerinde dört teklif vardır ve dört teklif de aynı mahiyettedir, okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

"Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile bazı Kanun ve KHK"lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 4. Maddesinin 22. Fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını arz ederim.

Mehmet Erdoğan

Muğla

BAŞKAN – Aynı konuda Sayın Erdem'in, Sayın Türkoğlu'nun ve Sayın Ali Serindağ ve arkadaşlarının önereleri vardır, Hükümet katılıyor mu önerelere?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Katılmıyorsunuz.

Sayın Erdoğan yok gerekçeyi okuyoruz.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Hükümette bir jest yapsa, katılsa.

BAŞKAN – İşte, yıkip atıyoruz o zaman işte bak. Bir tanesine katıldı işte gördünüz, "Madde metninden çıkarılması..." diyordu. Bir tanesine katıldı ne var Sayın Kesimoğlu.

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen "yetki genişliği ilkesine" 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Erdem'in gerekçesini okuyoruz.

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

Kamu kaynaklarının yurtdışına aktarılmasını yasaklayan Anayasa Mahkemesi kararıyla çalışmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Türkoğlu yok, gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Ali Serindağ ve arkadaşlarının önergesi. Yok.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Alt komisyon, gerçekte bir Tasarı değil Taslak üzerinde çalışmak zorunda bırakılmıştır. Bilindiği gibi Taslak, yasaların Hükümet kararına kadar geçen süredeki adı, Tasarı ise TBMM Başkanlığı'na sunulduğunda kazandığı sıfattır. Görüşülen Tasarı, kamuoyunda yaklaşık bir yıldan bu yana söylenti halinde dolaşan, ancak üzerinde çalışma yapılabilecek bir metin olarak ilgili taraflarca ulaşılamayan bir metindir. Alt komisyon çalışmalarında, Tasarı'nın yasama sürecinin gerekleri doğrultusunda kamu kurum ve kuruluşlarından da görüş alınmaksızın hazırlandığı anlaşılmıştır. Bu durum, Hükümet tarafının görüşmeler sırasında 27 önerge vererek metnin içeriğine de etki eden değişiklikler yapması ile kanıtlanmıştır. Tasarı'nın Komisyon inceleme süreci eksik bırakılmıştır. TBMM Başkanlığı, Tasarı'nın tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu, ana komisyon olarak İçişleri Komisyonu tarafından görüşülmesini kararlaştırmıştır. İhtüzük gereğince ana komisyon çalışmalarının, makul süre içinde tamamlanacak tali komisyon raporunu da temel alarak yürütmesi gerekir. Ana komisyonda dile getirilen bu durum karşısında Plan ve Bütçe Komisyonu'ndan “işlerin yoğunluğu nedeniyle görevin yapılamayacağı yazısı” getirilmiştir. Oysa Tasarı, Maliye Bakanlığı temsilcilerinin verdiği bilgiye göre, bütçeye aylık 250 milyon TL yılda toplam 3 milyar TL ek maliyet getirme özelliğine sahiptir. Yönetimler arası mali paylaşım sisteminin ilkelerine ve oranlarına ilişkin değerlendirilmeye muhtaç değişiklikler getirmektedir. Tek komisyon olarak çalıştırılan İçişleri Komisyonu, Tasarı'yı TBMM Başkanlığı'na (8 Ekim 2012) sunulduktan sonra 48 saatlik bekleme süresinin hemen sonunda 10 Ekim 2012 günü görüşmek zorunda bırakılmıştır. Partilere metin üzerinde görüşme ve hazırlanma süresi tanınmamış, bunun yanı sıra Komisyon'un çalışmalarını beş gün içinde tamamlamak zorunda olduğu bildirilmiştir. İhtüzüğe şeklen uyan, ancak ruhunu derin biçimde zedeleyen bu tarz, Hükümet temsilcilerinin her türlü oylamayı kendi oylarıyla istedikleri gibi sonuçlandırma olanağına sahip bulunmaları nedeniyle her türlü uyarıya karşın terk edilmemiştir.

Tasarı metni, yasa yazım kurallarına aykırı bir metindir. Tasarı, kamuoyunun görüş ve eleştirisine kapatıldığı için yasamanın demokratik yol ve yöntemlerinden yoksunluğun ve yasama hazırlığının bürokratik gereklerinden uzaklığın sonucunda, yasal metinlerde yerleşik hale gelmiş her türlü kuralı ihlal eden bir metin olarak sunulmuştur. Tasarı, ikisi yürütme -yürürlük olmak üzere toplam 7 Madde ile 2 Geçici Madde'den oluşmakla birlikte, toplam 20 sayfa uzunluğunda bir ana metin ve 60 sayfalık eklerle 80 sayfadır. Örneğin Madde 4 üç sayfa, Madde 5 altı sayfa uzunluğunda tek maddedir. Bu özelliğe başka bir örnek, “çeşitli hükümler” başlığının tek temalı ana düzenlemelerden önce Madde 3 olarak yerleştirilmiş olmasıdır.

Tasarı bir “seçim kanunu”dur. Tasarı, Hükümet'in yerel genel seçimleri Mart 2014'ten Ekim 2013 tarihine çekme amaçlı Anayasa değişikliği ile birlikte gündeme gelmiştir. Tasarı açıkça seçim çevrelerini değiştirmektedir. Yeniden ve köklü değişikliklerle yeniden belirlendiği seçim çevrelerinin, erkene alınmaya çalışılan ilk yerel seçimlerde uygulanması amaçlanmaktadır.

Günümüzde söz konusu seçimlere bir yıllık bir zaman kaldığı göz önüne alındığında, Tasarı'nın bir seçim koşullarını yeniden belirleme özelliğine sahip olduğu akılda tutulmalıdır. Tasarı'nın TBMM görüşmelerinde izlenen takvim bakımından görüşmelerin verimliliğini dramatik biçimde düşürecek kadar kısa bir zaman dilimine sıkıştırılmasının yakın nedeni bu durumdur.

Bu düşüncelerle özensiz olarak hazırlanmış düzenlemenin yeniden hazırlanmak üzere madde metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Alt Komisyon metninin 4'üncü maddesinin 23'üncü fıkrasının madde metninden çıkarılmasına ilişkin aynı mahiyette dört önerge vardır, okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

“Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile bazı Kanun ve KHK”lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 4. Maddesinin 23. Fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını arz ederiz.

Mehmet Erdoğan

Muğla

BAŞKAN – Aynı mahiyette Sayın Erdem'in, Sayın Türkoğlu'nun ve Sayın Ali Serindağ ve arkadaşlarının önergeleri vardır. Hükûmet katılıyor mu?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Evet, Sayın Erdoğan...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Erdem...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

Belediye şirketlerince bazı işlerin yandaşlara verilmesinin önünü açacağından tasarı metninden çıkarılması uygun olacaktır.

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Türkoğlu...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin

bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Ali Serindağ ve arkadaşlarının önergesi...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

Alt komisyon, gerçekte bir Tasarı değil Taslak üzerinde çalışmak zorunda bırakılmıştır. Bilindiği gibi Taslak, yasaların Hükümet kararına kadar geçen süredeki adı, Tasarı ise TBMM Başkanlığı'na sunulduğunda kazandığı sıfattır. Görüşülen Tasarı, kamuoyunda yaklaşık bir yıldan bu yana söylenti halinde dolaşan, ancak üzerinde çalışma yapılabilecek bir metin olarak ilgili taraflarca ulaşılamayan bir metindir. Alt komisyon çalışmalarında, Tasarı'nın yasama sürecinin gerekleri doğrultusunda kamu kurum ve kuruluşlarından da görüş alınmaksızın hazırlandığı anlaşılmıştır. Bu durum, Hükümet tarafının görüşmeler sırasında 27 önerge vererek metnin içeriğine de etki eden değişiklikler yapması ile kanıtlanmıştır. Tasarı'nın Komisyon inceleme süreci eksik bırakılmıştır. TBMM Başkanlığı, Tasarı'nın tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu, ana komisyon olarak İçişleri Komisyonu tarafından görüşülmesini kararlaştırmıştır. İhtüzük gereğince ana komisyon çalışmalarının, makul süre içinde tamamlanacak tali komisyon raporunu da temel alarak yürütmesi gerekir. Ana komisyonda dile getirilen bu durum karşısında Plan ve Bütçe Komisyonu'ndan “işlerin yoğunluğu nedeniyle görevin yapılamayacağı yazısı” getirilmiştir. Oysa Tasarı, Maliye Bakanlığı temsilcilerinin verdiği bilgiye göre, bütçeye aylık 250 milyon TL yılda toplam 3 milyar TL ek maliyet getirme özelliğine sahiptir. Yönetimler arası mali paylaşım sisteminin ilkelerine ve oranlarına ilişkin değerlendirilmeye muhtaç değişiklikler getirmektedir. Tek komisyon olarak çalıştırılan İçişleri Komisyonu, Tasarı'yı TBMM Başkanlığı'na (8 Ekim 2012) sunulduktan sonra 48 saatlik bekleme süresinin hemen sonunda 10 Ekim 2012 günü görüşmek zorunda bırakılmıştır. Partilere metin üzerinde görüşme ve hazırlanma süresi tanınmamış, bunun yanı sıra Komisyon'un çalışmalarını beş gün içinde tamamlamak zorunda olduğu bildirilmiştir. İhtüzüğe şeklen uyan, ancak ruhunu derin biçimde zedeleyen bu tarz, Hükümet temsilcilerinin her türlü oylamayı kendi oylarıyla istedikleri gibi sonuçlandırma olanağına sahip bulunmaları nedeniyle her türlü uyarıya karşın terk edilmemiştir.

Tasarı metni, yasa yazım kurallarına aykırı bir metindir. Tasarı, kamuoyunun görüş ve eleştirisine kapatıldığı için yasamanın demokratik yol ve yöntemlerinden yoksunluğun ve yasama hazırlığının bürokratik gereklerinden uzaklığın sonucunda, yasal metinlerde yerleşik hale gelmiş her türlü kuralı ihlal eden bir metin olarak sunulmuştur. Tasarı, ikisi yürütme -yürürlük olmak üzere toplam 7 Madde ile 2 Geçici Madde'den oluşmakla birlikte, toplam 20 sayfa uzunluğunda bir ana metin ve 60 sayfalık eklerle 80 sayfadır. Örneğin Madde 4 üç sayfa, Madde 5 altı sayfa uzunluğunda tek maddedir. Bu özelliğe başka bir örnek, “çeşitli hükümler” başlığının tek temalı ana düzenlemelerden önce Madde 3 olarak yerleştirilmiş olmasıdır.

Tasarı bir “seçim kanunu”dur. Tasarı, Hükümet'in yerel genel seçimleri Mart 2014'ten Ekim 2013 tarihine çekme amaçlı Anayasa değişikliği ile birlikte gündeme gelmiştir. Tasarı açıkça seçim çevrelerini değiştirmektedir. Yeniden ve köklü değişikliklerle yeniden belirlendiği seçim çevrelerinin, erkene alınmaya çalışılan ilk yerel seçimlerde uygulanması amaçlanmaktadır.

Günümüzde söz konusu seçimlere bir yıllık bir zaman kaldığı göz önüne alındığında, Tasarı'nın bir seçim koşullarını yeniden belirleme özelliğine sahip olduğu akılda tutulmalıdır. Tasarı'nın TBMM görüşmelerinde izlenen takvim bakımından görüşmelerin verimliliğini dramatik biçimde düşürecek kadar kısa bir zaman dilimine sıkıştırılmasının yakın nedeni bu durumdur.

Bu düşüncelerle özensiz olarak hazırlanmış düzenlemenin yeniden hazırlanmak üzere madde metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Bu konuyla ilgili, 24'üncü maddeyle ilgili, Sayın Özcan Ulupınar'ın bir önergesi var arkadaşlar, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Onüç İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmiüç İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 4 üncü maddesinin yirmidördüncü fıkrasındaki "İmar mevzuatı

uyarınca belediyelerin otoparkla ilgili olarak elde ettikleri gelirler, " ibaresinden sonra gelmek üzere "tahsil tarihinden itibaren kırkbeş gün içinde " ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Özcan Ulupınar
Zonguldak

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCI OSMAN GÜNEŞ – Katılıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Ulupınar...

ÖZCAN ULUPINAR (Zonguldak) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

İlçe belediyelerinin otoparkla ilgili olarak tahsil edilen gelirlerin belli bir süre içinde büyükşehir belediyesine aktarılması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Teşekkür ederiz. Kabul etmeyenler... Güzel jest oldu.

Değerli arkadaşlarım, alt Komisyon raporunun 4'üncü maddesinin 24'üncü fıkrasının madde metninden çıkarılmasına ilişkin aynı mahiyette dört önerge vardır, okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

"Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile bazı Kanun ve KHK"lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 4. Maddesinin 24. Fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını arz ederiz.

Mehmet Erdoğan
Muğla

BAŞKAN – Sayın Erdoğan'ın bu önergesi yanında, Sayın Erdem'in, Sayın Türkoğlu'nun ve Sayın Ali Serindağ ve arkadaşlarının da önergeleri vardır.

Hükûmet önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Evet, Sayın Erdoğan...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen "yetki genişliği ilkesine" 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Erdem...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen "yetki genişliği ilkesine" 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

Otoparklardan elde edilen gelirlerin Büyükşehir belediyelerine aktarılması, ilçe belediyelerinin aleyhine bir durum oluşturacağından tasarı metninden çıkarılması uygun olacaktır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Türkoğlu...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Serindağ ve arkadaşlarının önergesi...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

Alt komisyon, gerçekte bir Tasarı değil Taslak üzerinde çalışmak zorunda bırakılmıştır. Bilindiği gibi Taslak, yasaların Hükümet kararına kadar geçen süredeki adı, Tasarı ise TBMM Başkanlığı'na sunulduğunda kazandığı sıfattır. Görüşülen Tasarı, kamuoyunda yaklaşık bir yıldan bu yana söylenti halinde dolaşan, ancak üzerinde çalışma yapılabilecek bir metin olarak ilgili taraflarca ulaşılamayan bir metindir. Alt komisyon çalışmalarında, Tasarı'nın yasama sürecinin gerekleri doğrultusunda kamu kurum ve kuruluşlarından da görüş alınmaksızın hazırlandığı anlaşılmıştır. Bu durum, Hükümet tarafının görüşmeler sırasında 27 önerge vererek metnin içeriğine de etki eden değişiklikler yapması ile kanıtlanmıştır. Tasarı'nın Komisyon inceleme süreci eksik bırakılmıştır. TBMM Başkanlığı, Tasarı'nın tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu, ana komisyon olarak İçişleri Komisyonu tarafından görüşülmesini kararlaştırmıştır. İhtüzük gereğince ana komisyon çalışmalarının, makul süre içinde tamamlanacak tali komisyon raporunu da temel alarak yürütmesi gerekir. Ana komisyonda dile getirilen bu durum karşısında Plan ve Bütçe Komisyonu'ndan “işlerin yoğunluğu nedeniyle görevin yapılamayacağı yazısı” getirilmiştir. Oysa Tasarı, Maliye Bakanlığı temsilcilerinin verdiği bilgiye göre, bütçeye aylık 250 milyon TL yılda toplam 3 milyar TL ek maliyet getirme özelliğine sahiptir. Yönetimler arası mali paylaşım sisteminin ilkel erine ve oranlarına ilişkin değerlendirilmeye muhtaç değişiklikler getirmektedir. Tek komisyon olarak çalıştırılan İçişleri Komisyonu, Tasarı'yı TBMM Başkanlığı'na (8 Ekim 2012) sunulduktan sonra 48 saatlik bekleme süresinin hemen sonunda 10 Ekim 2012 günü görüşmek zorunda bırakılmıştır. Partilere metin üzerinde görüşme ve hazırlanma süresi tanınmamış, bunun yanı sıra Komisyon'un çalışmalarını beş gün içinde tamamlamak zorunda olduğu bildirilmiştir. İhtüzüğe şeklen uyan, ancak ruhunu derin biçimde zedeleyen bu tarz, Hükümet temsilcilerinin her türlü oylamayı kendi oylarıyla istedikleri gibi sonuçlandırma olanağına sahip bulunmaları nedeniyle her türlü uyarıya karşın terk edilmemiştir.

Tasarı metni, yasa yazım kurallarına aykırı bir metindir. Tasarı, kamuoyunun görüş ve eleştirisine kapatıldığı için yasamanın demokratik yol ve yöntemlerinden yoksunluğun ve yasama hazırlığının bürokratik gereklerinden uzaklığın sonucunda, yasal metinlerde yerleşik hale gelmiş her türlü kuralı ihlal eden bir metin olarak sunulmuştur. Tasarı, ikisi yürütme -yürürlük olmak üzere toplam 7 Madde ile 2 Geçici Madde'den oluşmakla birlikte, toplam 20 sayfa uzunluğunda bir ana metin ve 60 sayfalık eklerle 80 sayfadır. Örneğin Madde 4 üç sayfa, Madde 5 altı sayfa uzunluğunda tek maddedir. Bu özelliğe başka bir örnek, “çeşitli hükümler” başlığının tek temalı ana düzenlemelerden önce Madde 3 olarak yerleştirilmiş olmasıdır.

Tasarı bir “seçim kanunu”dur. Tasarı, Hükümet'in yerel genel seçimleri Mart 2014'ten Ekim 2013 tarihine çekme amaçlı Anayasa değişikliği ile birlikte gündeme gelmiştir. Tasarı açıkça seçim çevrelerini değiştirmektedir. Yeniden ve köklü değişikliklerle yeniden belirlendiği seçim çevrelerinin, erkene alınmaya çalışılan ilk yerel seçimlerde uygulanması amaçlanmaktadır.

Günümüzde söz konusu seçimlere bir yıllık bir zaman kaldığı göz önüne alındığında, Tasarı'nın bir seçim koşullarını yeniden belirleme özelliğine sahip olduğu akıldaki tutulmalıdır. Tasarı'nın TBMM görüşmelerinde izlenen takvim bakımından görüşmelerin verimliliğini dramatik biçimde düşürecek kadar kısa bir zaman dilimine sıkıştırılmasının yakın nedeni bu durumdur.

Bu düşüncelerle özensiz olarak hazırlanmış düzenlemenin yeniden hazırlanmak üzere madde metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Değerli arkadaşlarım, 24'üncü fıkradan sonra gelmek üzere, yeni 25'inci fıkranın metne eklenmesine ilişkin bir önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Onüç İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmiüç İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 4 üncü maddesinin yirmidördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkranın madde metnine eklenmesini, diğer fıkraların teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Özcan Ulupınar

Zonguldak

"(25) 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 8 inci maddesinin dördüncü fıkrasındaki "50.000" ibaresi "20.000" olarak değiştirilmiştir."

BAŞKAN – Hükümet önergeye katılıyor mu?

MAHALLİ İDARELER GENEL MÜDÜRÜ YAVUZ SELİM KÖŞKER – Katılıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Ulupınar... Yok.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

5393 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin dördüncü fıkrasında büyükşehir belediyesi bulunan yerlerde ayrılma yoluyla yeni bir belde kurulması için belde nüfusunun 100.000'den aşağı düşmemesi ve yeni kurulacak beldenin nüfusunun 50.000'den az olmaması şartı yer almakta olup, 50.000 nüfus şartının 20.000'e çekilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Hükümetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Efendim, önergeyi biz daha değerlendiremedik Başkanım.

BAŞKAN – Önerge sahibi konuşacak.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Anlamadık efendim, eğer izahta bulunurlarsa çok memnun oluruz.

MEHMET EMİN DİNDAR (Şırnak) – 100 binden 20 bine...

BAŞKAN – Hayır, 100 bin değil, 50 binden...

MEHMET EMİN DİNDAR (Şırnak) – 50 binden 20 bine çekiyor.

BAŞKAN – Büyükşehir belediyelerindeki ilçe kuruluşları, malumunuz, 50 bindi, 20 bine çekiliyor yani büyükşehir kapsamındaki belde 50 bin olmadan ilçe olamıyordu, şimdi 20 bin...

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Neden böyle bir şey gerekti?

BAŞKAN – Evet, gerekçesinde...

ALİ TURAN (Sivas) – Altınoluk'u ilçe yapmak için... Cumhuriyet Halk Partisinin teklifini yerine getirmek için.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Altınoluk'u kurtarayım derken çok şey çıkar buradan.

BAŞKAN – Yok, buradan çıkmıyor.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Muğla'da kaç tane ilçe kuracağız o zaman?

BAŞKAN – Yok, yok...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Yani, bir tek Altınoluk mu?

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Yani, Bodrum'u bölecek misiniz, Milas'ı bölecek misiniz?

BAŞKAN – Hayır, hayır... Bu, yeni ilçe kurulmasıyla ilgili Sayın Erdoğan.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Ben de aynı şeyi söylüyorum.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Sayın Başkanım, bu, başka illere şamil olmayacak mı neticede? Büyükşehir olan her yerde...

BAŞKAN – Tabii, tabii...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Yani, başka illere çıkmaz mı buradan, Malatya'da çıkmaz mı?

BAŞKAN – Sayın Genel Müdür, bu konuyla ilgili bilgi verin.

MAHALLİ İDARELER GENEL MÜDÜRÜ YAVUZ SELİM KÖŞKER – Efendim, 100 binden aşağı, ayrılarak kurulacak yerlerin de 100 binden aşağıya düşmemesi şartı var. Bir kere, o sınırlayıcı bir şey. Yani, ayrılacağı yerin de 100 binden aşağıya düşmemesi lazım, o şart muhafaza ediliyor. Ama, bir yerin ayrılarak belediye olması için 20 bin, 50 bin şartını 20 bine çekiyoruz. Türkiye'de, bir iki yer var böyle, şu anda, 20 bini aşan, ilçe olabilecek birkaç yer var.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Objektif kriter diye bir şey yok işte.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Nereler?

MAHALLİ İDARELER GENEL MÜDÜRÜ YAVUZ SELİM KÖŞKER – Altınoluk...

BAŞKAN – Evet, Hükûmetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, redaksiyonda değiştirilmek üzere biz eski numara üzerinden gidiyoruz. Redakte edilirken birer artacak.

Alt komisyon raporunun 4'üncü maddesinin 25'inci fıkrasında, madde metninden çıkarılma amaçlı aynı mahiyette dört önerge vardır, okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

“Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile bazı Kanun ve KHK”lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 4. Maddesinin 25. Fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını arz ederiz.

Mehmet Erdoğan

Muğla

BAŞKAN – Sayın Erdoğan'ın bu önergesiyle beraber, Sayın Erdem'in, Sayın Türkoğlu'nun ve Sayın Ali Serindağ ve arkadaşlarının da önergeleri vardır.

Hükûmet katılıyor mu?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MAHALLİ İDARELER GENEL MÜDÜRÜ YAVUZ SELİM KÖŞKER – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Erdem...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

Belediye sınırlarında nüfusu 500 altında mahalle kurulabilmelidir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Türkoğlu...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı son derece özensiz hazırlanmış olup, kamuoyu ve devlet kurumlarında iyi değerlendirilmemiştir.

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

Tasarının geri çekilmesi hayırlıdır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Serindağ ve arkadaşlarının önergesi...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

Alt komisyon, gerçekte bir Tasarı değil Taslak üzerinde çalışmak zorunda bırakılmıştır. Bilindiği gibi Taslak, yasaların Hükümet kararına kadar geçen süredeki adı, Tasarı ise TBMM Başkanlığı'na sunulduğunda kazandığı sıfattır. Görüşülen Tasarı, kamuoyunda yaklaşık bir yıldan bu yana söylenti halinde dolaşan, ancak üzerinde çalışma yapılabilecek bir metin olarak ilgili taraflarca ulaşılamayan bir metindir. Alt komisyon çalışmalarında, Tasarı'nın yasama sürecinin gerekleri doğrultusunda kamu kurum ve kuruluşlarından da görüş alınmaksızın hazırlandığı anlaşılmıştır. Bu durum, Hükümet tarafının görüşmeler sırasında 27 önerge vererek metnin içeriğine de etki eden değişiklikler yapması ile kanıtlanmıştır. Tasarı'nın Komisyon inceleme süreci eksik bırakılmıştır. TBMM Başkanlığı, Tasarı'nın tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu, ana komisyon olarak İçişleri Komisyonu tarafından görüşülmesini kararlaştırmıştır. İhtüzük gereğince ana komisyon çalışmalarının, makul süre içinde tamamlanacak tali komisyon raporunu da temel alarak yürütmesi gerekir. Ana komisyonda dile getirilen bu durum karşısında Plan ve Bütçe Komisyonu'ndan “işlerin yoğunluğu nedeniyle görevin yapılamayacağı yazısı” getirilmiştir. Oysa Tasarı, Maliye Bakanlığı temsilcilerinin verdiği bilgiye göre, bütçeye aylık 250 milyon TL yılda toplam 3 milyar TL ek maliyet getirme özelliğine sahiptir. Yönetimler arası mali paylaşım sisteminin ilkelerine ve oranlarına ilişkin değerlendirilmeye muhtaç değişiklikler getirmektedir. Tek komisyon olarak çalıştırılan İçişleri Komisyonu, Tasarı'yı TBMM Başkanlığı'na (8 Ekim 2012) sunulduktan sonra 48 saatlik bekleme süresinin hemen sonunda 10 Ekim 2012 günü görüşmek zorunda bırakılmıştır. Partilere metin üzerinde görüşme ve hazırlanma süresi tanınmamış, bunun yanı sıra Komisyon'un çalışmalarını beş gün içinde tamamlamak zorunda olduğu bildirilmiştir. İhtüzüğe şeklen uyan, ancak ruhunu derin biçimde zedeleyen bu tarz, Hükümet temsilcilerinin her türlü oylamayı kendi oylarıyla istedikleri gibi sonuçlandırma olanağına sahip bulunmaları nedeniyle her türlü uyarıya karşın terk edilmemiştir.

Tasarı metni, yasa yazım kurallarına aykırı bir metindir. Tasarı, kamuoyunun görüş ve eleştirisine kapatıldığı için yasamanın demokratik yol ve yöntemlerinden yoksunluğun ve yasama hazırlığının bürokratik gereklerinden uzaklığın sonucunda, yasal metinlerde yerleşik hale gelmiş her türlü kuralı ihlal eden bir metin olarak sunulmuştur. Tasarı, ikisi yürütme -yürürlük olmak üzere toplam 7 Madde ile 2 Geçici Madde'den oluşmakla birlikte, toplam 20 sayfa uzunluğunda bir ana metin ve 60 sayfalık eklerle 80 sayfadır. Örneğin Madde 4 üç sayfa, Madde 5 altı sayfa uzunluğunda tek maddedir. Bu özelliğe başka bir örnek, “çeşitli hükümler” başlığının tek temalı ana düzenlemelerden önce Madde 3 olarak yerleştirilmiş olmasıdır.

Tasarı bir “seçim kanunu”dur. Tasarı, Hükümet'in yerel genel seçimleri Mart 2014'ten Ekim 2013 tarihine çekme amaçlı Anayasa değişikliği ile birlikte gündeme gelmiştir. Tasarı açıkça seçim çevrelerini değiştirmektedir. Yeniden ve köklü değişikliklerle yeniden belirlendiği seçim çevrelerinin, erkene alınmaya çalışılan ilk yerel seçimlerde uygulanması amaçlanmaktadır.

Günümüzde söz konusu seçimlere bir yıllık bir zaman kaldığı göz önüne alındığında, Tasarı'nın bir seçim koşullarını yeniden belirleme özelliğine sahip olduğu akıldan tutulmalıdır. Tasarı'nın TBMM görüşmelerinde izlenen takvim bakımından görüşmelerin verimliliğini dramatik biçimde düşürecek kadar kısa bir zaman dilimine sıkıştırılmasının yakın nedeni bu durumdur.

Bu düşüncelerle özensiz olarak hazırlanmış düzenlemenin yeniden hazırlanmak üzere madde metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Alt komisyon metninin 4'üncü maddesinin 26'ncı fıkrasının metinden çıkarılmasına dair aynı mahiyette dört önerge vardır, okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

“Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile bazı Kanun ve KHK”lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 4. Maddesinin 26. Fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını arz ederiz.

Mehmet Erdoğan

Muğla

BAŞKAN – Aynı konuda, Sayın Erdem'in, Sayın Türkoğlu'nun ve Sayın Ali Serindağ ve arkadaşlarının da önergeleri vardır.

Hükûmet katılıyor mu?

MAHALLİ İDARELER GENEL MÜDÜRÜ YAVUZ SELİM KÖŞKER – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Erdem...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

Anayasa Orman köylüsünü tanımlıyor. Orman mahallesini tarif etmiyor. Bu nedenle tasarı metninden çıkarılmalıdır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Türkoğlu...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Türk devlet hayatında ikili bir yapı, sistem getiren bir tasarıdır.

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

Tasarı hemen geri çekilmelidir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

İlhan Bey’in eve gitmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Ağabey, siz –istirham ederim- gidin, dinlenin. Hadi, ağabey, sen git dinlen. Arkadaşlar, katılmıyor musunuz? Bakın, oya sunduk.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Biz daha erken söylemiştik.

BAŞKAN – Öyle mi?

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Hem işaretle hem sözle...

BAŞKAN - Ya el kaldırmadılar, oylarına sundum, kabul etmediler, çekimsiz kaldılar yani gerçi “hayır” da demediler ama. Peki, hadi ağabey, hayırlı geceler, hadi, kendine iyi bak. İçimizde en yaşlı o çünkü.

Evet, Sayın Ali Serindağ ve arkadaşlarının önergesi...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

Alt komisyon, gerçekte bir Tasarı değil Taslak üzerinde çalışmak zorunda bırakılmıştır. Bilindiği gibi Taslak, yasaların Hükümet kararına kadar geçen süredeki adı, Tasarı ise TBMM Başkanlığı'na sunulduğunda kazandığı sıfattır. Görüşülen Tasarı, kamuoyunda yaklaşık bir yıldan bu yana söylenti halinde dolaşan, ancak üzerinde çalışma yapılabilecek bir metin olarak ilgili taraflarca ulaşılamayan bir metindir. Alt komisyon çalışmalarında, Tasarı'nın yasama sürecinin gerekleri doğrultusunda kamu kurum ve kuruluşlarından da görüş alınmaksızın hazırlandığı anlaşılmıştır. Bu durum, Hükümet tarafının görüşmeler sırasında 27 önerge vererek metnin içeriğine de etki eden değişiklikler yapması ile kanıtlanmıştır. Tasarı'nın Komisyon inceleme süreci eksik bırakılmıştır. TBMM Başkanlığı, Tasarı'nın tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu, ana komisyon olarak İçişleri Komisyonu tarafından görüşülmesini kararlaştırmıştır. İhtüzük gereğince ana komisyon çalışmalarının, makul süre içinde tamamlanacak tali komisyon raporunu da temel alarak yürütmesi gerekir. Ana komisyonda dile getirilen bu durum karşısında Plan ve Bütçe Komisyonu'ndan “işlerin yoğunluğu nedeniyle görevin yapılamayacağı yazısı” getirilmiştir. Oysa Tasarı, Maliye Bakanlığı temsilcilerinin verdiği bilgiye göre, bütçeye aylık 250 milyon TL yılda toplam 3 milyar TL ek maliyet getirme özelliğine sahiptir. Yönetimler arası mali paylaşım sisteminin ilkel erine ve oranlarına ilişkin değerlendirilmeye muhtaç değişiklikler getirmektedir. Tek komisyon olarak çalıştırılan İçişleri Komisyonu, Tasarı'yı TBMM Başkanlığı'na (8 Ekim 2012) sunulduktan sonra 48 saatlik bekleme süresinin hemen sonunda 10 Ekim 2012 günü görüşmek zorunda bırakılmıştır. Partilere metin üzerinde görüşme ve hazırlanma süresi tanınmamış, bunun yanı sıra Komisyon'un çalışmalarını beş gün içinde tamamlamak zorunda olduğu bildirilmiştir. İhtüzüğe şeklen uyan, ancak ruhunu derin biçimde zedeleyen bu tarz, Hükümet temsilcilerinin her türlü oylamayı kendi oylarıyla istedikleri gibi sonuçlandırma olanağına sahip bulunmaları nedeniyle her türlü uyarıya karşın terk edilmemiştir.

Tasarı metni, yasa yazım kurallarına aykırı bir metindir. Tasarı, kamuoyunun görüş ve eleştirisine kapatıldığı için yasamanın demokratik yol ve yöntemlerinden yoksunluğun ve yasama hazırlığının bürokratik gereklerinden uzaklığın sonucunda, yasal metinlerde yerleşik hale gelmiş her türlü kuralı ihlal eden bir metin olarak sunulmuştur. Tasarı, ikisi yürütme -yürürlük olmak üzere toplam 7 Madde ile 2 Geçici Madde'den oluşmakla birlikte, toplam 20 sayfa uzunluğunda bir ana metin ve 60 sayfalık eklerle 80 sayfadır. Örneğin Madde 4 üç sayfa, Madde 5 altı sayfa uzunluğunda tek maddedir. Bu özelliğe başka bir örnek, “çeşitli hükümler” başlığının tek temalı ana düzenlemelerden önce Madde 3 olarak yerleştirilmiş olmasıdır.

Tasarı bir “seçim kanunu”dur. Tasarı, Hükümet'in yerel genel seçimleri Mart 2014'ten Ekim 2013 tarihine çekme amaçlı Anayasa değişikliği ile birlikte gündeme gelmiştir. Tasarı açıkça seçim çevrelerini değiştirmektedir. Yeniden ve köklü değişikliklerle yeniden belirlendiği seçim çevrelerinin, erkene alınmaya çalışılan ilk yerel seçimlerde uygulanması amaçlanmaktadır.

Günümüzde söz konusu seçimlere bir yıllık bir zaman kaldığı göz önüne alındığında, Tasarı'nın bir seçim koşullarını yeniden belirleme özelliğine sahip olduğu akılda tutulmalıdır. Tasarı'nın TBMM görüşmelerinde izlenen takvim bakımından görüşmelerin verimliliğini dramatik biçimde düşürecek kadar kısa bir zaman dilimine sıkıştırılmasının yakın nedeni bu durumdur.

Bu düşüncelerle özensiz olarak hazırlanmış düzenlemenin yeniden hazırlanmak üzere madde metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Komisyonumuzun burada kalan tek bayan üyesi Sayın Güler Samancı, sizin de efendim eve gitmeniz Başkanlık Divanınca uygun... Oylamaya sunayım bakayım, erkekler ne diyecekler? Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy birliği çıkmadı ama oy birliği sayılır yani, çekimser olanları sen şeye sayma.

27'nci fıkra üzerinde, Sayın Özcan Ulupınar'ın bir değişiklik önergesi vardır, okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Onüç İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmiüç İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 4'üncü i maddesinin yirmiyedinci fıkrasıyla ihdas edilen Madde 28/A maddesinin dördüncü fıkrasının sonuna "Maliye Bakanlığı'nca, yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarının görev ve sorumluluklarını yerine getirebilmesi için her yıl İçişleri Bakanlığı bütçesine yeterli ödenek konulur." ibaresinin eklenmesi ni ve yedinci fıkradaki "bu illerde" ibaresinin madde metninden çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

Özcan Ulupınar

Zonguldak

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

MAHALLİ İDARELER GENEL MÜDÜRÜ YAVUZ SELİM KÖŞKER – Katılıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Ulupınar...

ÖZCAN ULUPINAR (Zonguldak) – Gerekçesi...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Efendim, ne değişiyor şimdi?

BAŞKAN – Bir söylesin... Özcan, bir söyle bakalım ya ne değişiyor diye...

MAHALLİ İDARELER GENEL MÜDÜRÜ YAVUZ SELİM KÖŞKER –Yani, bu yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarına Maliye Bakanlığınca her yıl uygun miktarda ödenek tefrik edilmesini sağlıyor. Burada, "bu illerde" de, redaksiyonla ilgili bir husus aslında, bir tekrar var, manada pekiştirmeyi sağlamak için, "bu illerde" kelimeleri çıkarılıyor madde metninden.

BAŞKAN – Evet, gerekçeyi de okutalım yine.

Gerekçe:

İl özel idaresi kapanan illerde kurulan yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarının görev ve sorumluluklarını yerine getirebilmesi için İçişleri Bakanlığı'nın bütçesine ilaveten bunlar için de ödenek ayrılması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Hükümet'in katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teselsülü bilahare yapılacaktır.

Alt komisyon metninin 4'üncü maddesinin 27'nci fıkrasının madde metninden çıkarılmasına ilişkin aynı mahiyette dört önerge vardır, okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

"Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile bazı Kanun ve KHK"lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 4. Maddesinin 27. Fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını arz ederiz.

Mehmet Erdoğan

Muğla

BAŞKAN – Aynı konuda, Sayın Erdem'in, Sayın Türkoğlu'nun ve Sayın Ali Serindağ ve arkadaşlarının da önergeleri vardır.

Hükümet katılıyor mu?

MAHALLİ İDARELER GENEL MÜDÜRÜ YAVUZ SELİM KÖŞKER – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Erdem...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

Mabetler yerine ibadethane ibaresi kullanılması daha doğrudur.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Türkoğlu...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Geleceğimizi derinden etkileyen bu tasarı tarih önünde hepimizin sorumluluğunu gerektirir.

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

Tasarı geri çekilmelidir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Serindağ ve arkadaşlarının önergesi...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

Alt komisyon, gerçekte bir Tasarı değil Taslak üzerinde çalışmak zorunda bırakılmıştır. Bilindiği gibi Taslak, yasaların Hükümet kararına kadar geçen süredeki adı, Tasarı ise TBMM Başkanlığı'na sunulduğunda kazandığı sıfattır. Görüşülen Tasarı, kamuoyunda yaklaşık bir yıldan bu yana söylenti halinde dolaşan, ancak üzerinde çalışma yapılabilecek bir metin olarak ilgili taraflarca ulaşılamayan bir metindir. Alt komisyon çalışmalarında, Tasarı'nın yasama sürecinin gerekleri doğrultusunda kamu kurum ve kuruluşlarından da görüş alınmaksızın hazırlandığı anlaşılmıştır. Bu durum, Hükümet tarafının görüşmeler sırasında 27 önerge vererek metnin içeriğine de etki eden değişiklikler yapması ile kanıtlanmıştır. Tasarı'nın Komisyon inceleme süreci eksik bırakılmıştır. TBMM Başkanlığı, Tasarı'nın tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu, ana komisyon olarak İçişleri Komisyonu tarafından görüşülmesini kararlaştırmıştır. İhtüzük gereğince ana komisyon çalışmalarının, makul süre içinde tamamlanacak tali komisyon raporunu da temel

olarak yürütmesi gerekir. Ana komisyonda dile getirilen bu durum karşısında Plan ve Bütçe Komisyonu'ndan "işlerin yoğunluğu nedeniyle görevin yapılamayacağı yazısı" getirilmiştir. Oysa Tasarı, Maliye Bakanlığı temsilcilerinin verdiği bilgiye göre, bütçeye aylık 250 milyon TL yılda toplam 3 milyar TL ek maliyet getirme özelliğine sahiptir. Yönetimler arası mali paylaşım sisteminin ilkel erine ve oranlarına ilişkin değerlendirilmeye muhtaç değişiklikler getirmektedir. Tek komisyon olarak çalıştırılan İçişleri Komisyonu, Tasarı'yı TBMM Başkanlığı'na (8 Ekim 2012) sunulduktan sonra 48 saatlik bekleme süresinin hemen sonunda 10 Ekim 2012 günü görüşmek zorunda bırakılmıştır. Partilere metin üzerinde görüşme ve hazırlanma süresi tanınmamış, bunun yanı sıra Komisyon'un çalışmalarını beş gün içinde tamamlamak zorunda olduğu bildirilmiştir. İçtüzüğe şeklen uyan, ancak ruhunu derin biçimde zedeleyen bu tarz, Hükümet temsilcilerinin her türlü oylamayı kendi oylarıyla istedikleri gibi sonuçlandırma olanağına sahip bulunmaları nedeniyle her türlü uyarıya karşın terk edilmemiştir.

Tasarı metni, yasa yazım kurallarına aykırı bir metindir. Tasarı, kamuoyunun görüş ve eleştirisine kapatıldığı için yasamanın demokratik yol ve yöntemlerinden yoksunluğun ve yasama hazırlığının bürokratik gereklerinden uzaklığın sonucunda, yasal metinlerde yerleşik hale gelmiş her türlü kuralı ihlal eden bir metin olarak sunulmuştur. Tasarı, ikisi yürütme -yürürlük olmak üzere toplam 7 Madde ile 2 Geçici Madde'den oluşmakla birlikte, toplam 20 sayfa uzunluğunda bir ana metin ve 60 sayfalık eklerle 80 sayfadır. Örneğin Madde 4 üç sayfa, Madde 5 altı sayfa uzunluğunda tek maddedir. Bu özelliğe başka bir örnek, "çeşitli hükümler" başlığının tek temalı ana düzenlemelerden önce Madde 3 olarak yerleştirilmiş olmasıdır.

Tasarı bir "seçim kanunu"dur. Tasarı, Hükümet'in yerel genel seçimleri Mart 2014'ten Ekim 2013 tarihine çekme amaçlı Anayasa değişikliği ile birlikte gündeme gelmiştir. Tasarı açıkça seçim çevrelerini değiştirmektedir. Yeniden ve köklü değişikliklerle yeniden belirlendiği seçim çevrelerinin, erkene alınmaya çalışılan ilk yerel seçimlerde uygulanması amaçlanmaktadır.

Günümüzde söz konusu seçimlere bir yıllık bir zaman kaldığı göz önüne alındığında, Tasarı'nın bir seçim koşullarını yeniden belirleme özelliğine sahip olduğu akılda tutulmalıdır. Tasarı'nın TBMM görüşmelerinde izlenen takvim bakımından görüşmelerin verimliliğini dramatik biçimde düşürecek kadar kısa bir zaman dilimine sıkıştırılmasının yakın nedeni bu durumdur.

Bu düşüncelerle özensiz olarak hazırlanmış düzenlemenin yeniden hazırlanmak üzere madde metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

4'üncü maddenin 28'inci fıkrası üzerinde Sayın Alpaslan Kavaklıoğlu'nun bir önergesi vardır, okutuyorum:

Bir dakika, dağıtıldı mı arkadaşlara?

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Dağıtıldı.

BAŞKAN – Çünkü bu, tenkitleri karşılayan bir şey de onun için.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – O zaman o şeyi kaldırıyor mu efendim? Sınırları, belediye sınırlarının il sınırlarına... "Tenkitleri ortadan kaldırıyor." dediniz de.

BAŞKAN – Hayır, haberleşmeyle ilgili tenkitleri diyorum. Ona da sıra gelir bakarsınız.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Baz istasyonları...

BAŞKAN - Dur bakalım, belki ona da sıra gelir ya Hüseyin, acele etme bakalım.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Öyle bir şey olsa da siz de rahatlasınız, biz de rahatlasak. Öyle yaparsanız niye bizi bu kadar...

BAŞKAN – Bizim soracağımız soruyu onlar soruyu bize şimdi, görüyor musunuz. Neyse, canınız sağ olsun.

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun Tasarısı'nın 4'üncü maddesinin yirmi sekizinci fıkra çerçevesinde yer alan "aşağıdaki bent" ibaresinden sonra gelmek üzere, "birinci fıkrasından sonra aşağıdaki fıkra" ibaresinin eklenmesini, 5393 sayılı Kanunun 15'inci maddesinin 1'inci fıkrasına eklenen (r) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini ve 5393 sayılı Kanunun 15'inci maddesinin birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkranın eklenmesini, arz ve teklif ederiz.

Alpaslan Kavaklıoğlu

Niğde

"r) Belediye mücavir alan sınırları içerisinde 5089 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu, 655 sayılı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve ilgili diğer mevzuata göre kuruluş izni

verilen alanda tesis edilecek elektronik haberleşme istasyonlarına kent ve yapı estetiği ile elektronik haberleşme hizmetinin gerekleri dikkate alınarak ücret karşılığında yer seçim belgesi vermek"

"(r) bendine göre verilecek yer seçim belgesi karşılığında alınacak ücret Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'nca belirlenir. Ücreti yatırılmasına rağmen 20 gün içerisinde verilmeyen yer seçim belgesi verilmiş sayılır. Büyükşehir sınırları içerisinde yer seçim belgesi vermeye ve ücretini almaya büyükşehir belediyeleri yetkilidir."

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu efendim?

MAHALLİ İDARELER GENEL MÜDÜRÜ YAVUZ SELİM KÖŞKER – Katıyoruz efendim.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Sayın Başkan, önergeyle ilgili bir şey söylemek istiyorum.

BAŞKAN – Usulden değil ama buyurun.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Yani, önergenin aleyhine.

BAŞKAN – Yani, önergenin, lehine, aleyhine diye bir şey yok efendim. Önerge sahibi konuşacak.

Buyurun.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Şimdi, burada bir cümle var: "Ücreti yatırılmasına rağmen 20 gün içerisinde verilmeyen yer seçim belgesi verilmiş sayılır." Ben böyle bir usul hiç görmedim.

BAŞKAN – Belediye tarafından, adam verdim, belge vermeyecek.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – O zaman, efendim, bütün kamu hizmetleri için bu geçerli; parayı veren düdüğü çalar. Tüccar devlet anlayışının göstergesi bu.

BAŞKAN – Gereken ücreti yatırdı, belediye vermiyor şeyi.

MEHMET ERSOY (Sinop) – Belediye vermezse...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Efendim, vermeme diye bir şey söz konusu olur mu?

BAŞKAN – İşte, onlar da bunu...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Pratikte bunun karşılığı...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Ama uygun değil ki...

BAŞKAN – Şöyle, adamlar, büyük yatırım yapmış insanlar yani tabii, bu normalde vermemesi idari yönden de ayrı bir yaptırımı gerektirir ama otomatikman verilmiş sayılması...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Efendim, böyle bir şey olmaz.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Maddeyi şöyle değiştirmek uygun değil mi? Yani, müracaat, parasını yatırması anında şeyi verilir, neyse...

BAŞKAN – Zaten "verilir" diyor da devamında bunu getiriyor. Onlar biraz da işlerini...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – O zaman, belgenin verilmemesi diye bir şey söz konusu olamaz.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Yani, belge verilecekse her hâlükârda adam niye müracaat etsin? Herkes istediği yere, gelsin, baz istasyonunu kursun o zaman.

BAŞKAN – Hayır, ön şart var, olur mu? Oradaki kanunlarda ön şart var.

ALPASLAN KAVAKLIOĞLU (Niğde) – Ama adam o şartları karşıladığı hâlde belgeyi vermiyor, başka bir şey temin etmeye çalışıyor.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Hayır yani böyle bir şey olabilir mi yani vermemesi diye bir şey söz konusu olabilir mi?

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Yani, bu kanuna bu metin bu şekilde yazılmaz.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Bence bu cümlelerin çıkarılması lazım.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Yarın bu kanunu sorgularlarken derler ki: "Sabahın dördünde mi yaptınız?" bu kanunu.

BAŞKAN – Yok, yok, bunu gündüz yaptılar da, sabahın dördüne geldi.

Evet, Hükûmetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

Pardon, düzeltiyorum, Sayın Kavaklıoğlu...

ALPASLAN KAVAKLIOĞLU (Niğde) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Elektronik haberleşme alt yapısı tesisiyle ilgili olarak gerek 5809 sayılı Kanunda Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuna gerekse 655 sayılı KHK'da Bakanlığa düzenleme yapma yetkisi tanınmış olup bu yetki çerçevesinde başta baz istasyonları olmak üzere elektronik haberleşme alt yapısıyla ilgili mevzuat oluşturulmuş bulunmaktadır. Bundan dolayı söz konusu düzenlemelerle uyumun sağlanmasını teminen 5809 sayılı Kanun ve 655 sayılı KHK'ya atıf yapılmış ayrıca yer seçim belgesi müessesesi ihdas edilmek suretiyle belediyelerin kent ve yapı estetiğiyle hizmet gerekleri çerçevesinde alt yapı kurulumuna ilişkin süreçte yetkilerinin belirgin hâle getirilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Hükûmetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sayın Başkanım, yaklaşık on dört saattir çalışıyoruz. Ne zaman biteceği konusunda...

BAŞKAN – Maddeyi bitirince bitireceğiz efendim.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Madde ne zaman bitecek?

BAŞKAN – İşte, madde, bu önergelerden sonra hemen bitecek.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – İhale mi almışız Sayın Başkan?

BAŞKAN - Alt komisyon metninin 4'üncü maddesinin 28'inci fıkrasının madde metninden çıkarılmasına ilişkin aynı mahiyette dört önerge vardır, okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

"Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile bazı Kanun ve KHK"lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 4. Maddesinin 28. Fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını arz ederiz.

Mehmet Erdoğan

Muğla

BAŞKAN – Evet, Sayın Erdoğan'ın bu önergesi yanında, Sayın Erdem'in, Sayın Türkoğlu'nun ve Sayın Ali Serindağ ve arkadaşlarının da önergeleri vardır.

Sayın Hükûmet?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen "yetki genişliği ilkesine" 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Erdem...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen "yetki genişliği ilkesine" 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

Belediyelerce ibadethanelere içme ve kullanma suyu ücretsiz verilmelidir. Verilebilir ibaresi yerine verilir ibaresi kullanılmalıdır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Türkoğlu...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Üniter devleti yerle bir eden bu tasarı çok tehlikelidir.

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

Tasarının yeniden ele alınmak için geri çekilmesi gerekir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Ali Serindağ ve arkadaşlarının...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

Alt komisyon, gerçekte bir Tasarı değil Taslak üzerinde çalışmak zorunda bırakılmıştır. Bilindiği gibi Taslak, yasaların Hükümet kararına kadar geçen süredeki adı, Tasarı ise TBMM Başkanlığı'na sunulduğunda kazandığı sıfattır. Görüşülen Tasarı, kamuoyunda yaklaşık bir yıldan bu yana söylenti halinde dolaşan, ancak üzerinde çalışma yapılabilecek bir metin olarak ilgili taraflarca ulaşılamayan bir metindir. Alt komisyon çalışmalarında, Tasarı'nın yasama sürecinin gerekleri doğrultusunda kamu kurum ve kuruluşlarından da görüş alınmaksızın hazırlandığı anlaşılmıştır. Bu durum, Hükümet tarafının görüşmeler sırasında 27 önerge vererek metnin içeriğine de etki eden değişiklikler yapması ile kanıtlanmıştır. Tasarı'nın Komisyon inceleme süreci eksik bırakılmıştır. TBMM Başkanlığı, Tasarı'nın tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu, ana komisyon olarak İçişleri Komisyonu tarafından görüşülmesini kararlaştırmıştır. İhtüzük gereğince ana komisyon çalışmalarının, makul süre içinde tamamlanacak tali komisyon raporunu da temel alarak yürütmesi gerekir. Ana komisyonda dile getirilen bu durum karşısında Plan ve Bütçe Komisyonu'ndan “işlerin yoğunluğu nedeniyle görevin yapılamayacağı yazısı” getirilmiştir. Oysa Tasarı, Maliye Bakanlığı temsilcilerinin verdiği bilgiye göre, bütçeye aylık 250 milyon TL yılda toplam 3 milyar TL ek maliyet getirme özelliğine sahiptir. Yönetimler arası mali paylaşım sisteminin ilkel erine ve oranlarına ilişkin değerlendirilmeye muhtaç değişiklikler getirmektedir. Tek komisyon olarak çalıştırılan İçişleri Komisyonu, Tasarı'yı TBMM Başkanlığı'na (8 Ekim 2012) sunulduktan sonra 48 saatlik bekleme süresinin hemen sonunda 10 Ekim 2012 günü görüşmek zorunda bırakılmıştır. Partilere metin üzerinde görüşme ve hazırlanma süresi tanınmamış, bunun yanı sıra Komisyon'un çalışmalarını beş gün içinde tamamlamak zorunda olduğu bildirilmiştir. İhtüzüğe şeklen uyan, ancak ruhunu derin biçimde zedeleyen bu tarz, Hükümet temsilcilerinin her türlü oylamayı kendi oylarıyla istedikleri gibi sonuçlandırma olanağına sahip bulunmaları nedeniyle her türlü uyarıya karşın terk edilmemiştir.

Tasarı metni, yasa yazım kurallarına aykırı bir metindir. Tasarı, kamuoyunun görüş ve eleştirisine kapatıldığı için yasamanın demokratik yol ve yöntemlerinden yoksunluğun ve yasama hazırlığının bürokratik gereklerinden uzaklığın sonucunda, yasal metinlerde yerleşik hale gelmiş her türlü kuralı ihlal eden bir metin olarak sunulmuştur. Tasarı, ikisi yürütme -yürürlük olmak üzere toplam 7 Madde ile 2 Geçici Madde'den oluşmakla birlikte, toplam 20 sayfa uzunluğunda bir ana metin ve 60 sayfalık eklerle 80 sayfadır. Örneğin Madde 4 üç sayfa, Madde 5 altı sayfa uzunluğunda tek maddedir. Bu özelliğe başka bir örnek, “çeşitli hükümler” başlığının tek temalı ana düzenlemelerden önce Madde 3 olarak yerleştirilmiş olmasıdır.

Tasarı bir “seçim kanunu”dur. Tasarı, Hükümet'in yerel genel seçimleri Mart 2014'ten Ekim 2013 tarihine çekme amaçlı Anayasa değişikliği ile birlikte gündeme gelmiştir. Tasarı açıkça seçim çevrelerini değiştirmektedir. Yeniden ve köklü değişikliklerle yeniden belirlendiği seçim çevrelerinin, erkene alınmaya çalışılan ilk yerel seçimlerde uygulanması amaçlanmaktadır.

Günümüzde söz konusu seçime bir yıllık bir zaman kaldığı göz önüne alındığında, Tasarı'nın bir seçim koşullarını yeniden belirleme özelliğine sahip olduğu akıldan tutulmalıdır. Tasarı'nın TBMM görüşmelerinde izlenen takvim bakımından görüşmelerin verimliliğini dramatik biçimde düşürecek kadar kısa bir zaman dilimine sıkıştırılmasının yakın nedeni bu durumdur.

Bu düşüncelerle özensiz olarak hazırlanmış düzenlemenin yeniden hazırlanmak üzere madde metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Değerli arkadaşlarım, alt komisyon metninin 4'üncü maddesinin 29'uncu fıkrasının madde metninden çıkarılmasına ilişkin aynı mahiyette dört önerge vardır, okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

“Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile bazı Kanun ve KHK”lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 4. Maddesinin 29. Fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını arz ederiz.

Mehmet Erdoğan

Muğla

BAŞKAN – Aynı mahiyette, Sayın Erdem'in, Sayın Türkoğlu'nun ve Sayın Ali Serindağ ve arkadaşlarının önergeleri vardır.

Sayın Hükümet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Erdem...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

Kamu yararına çalışan dernekler yerine Bakanlar Kurulunca kamu yararına çalıştığı kabul edilen dernekler ibaresi kullanılmalıdır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Türkoğlu...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı İç Tüzük hükümleri gereği ilgili komisyonlara gönderilmelidir.

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Ali Serindağ ve arkadaşlarının önergesi...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

Alt komisyon, gerçekte bir Tasarı değil Taslak üzerinde çalışmak zorunda bırakılmıştır. Bilindiği gibi Taslak, yasaların Hükümet kararına kadar geçen süredeki adı, Tasarı ise TBMM Başkanlığı'na sunulduğunda kazandığı sıfattır. Görüşülen Tasarı, kamuoyunda yaklaşık bir yıldan bu yana söylenti halinde dolaşan, ancak üzerinde çalışma yapılabilecek bir metin olarak ilgili taraflarca ulaşılamayan bir metindir. Alt komisyon çalışmalarında, Tasarı'nın yasama sürecinin gerekleri doğrultusunda kamu kurum ve kuruluşlarından da görüş alınmaksızın hazırlandığı anlaşılmıştır. Bu durum, Hükümet tarafının görüşmeler sırasında 27 önerge vererek metnin içeriğine de etki eden değişiklikler yapması ile kanıtlanmıştır. Tasarı'nın Komisyon inceleme süreci eksik bırakılmıştır. TBMM Başkanlığı, Tasarı'nın tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu, ana komisyon olarak İçişleri Komisyonu tarafından görüşülmesini kararlaştırmıştır. İhtüzük gereğince ana komisyon çalışmalarının, makul süre içinde tamamlanacak tali komisyon raporunu da temel alarak yürütmesi gerekir. Ana komisyonda dile getirilen bu durum karşısında Plan ve Bütçe Komisyonu'ndan “işlerin yoğunluğu nedeniyle görevin yapılamayacağı yazısı” getirilmiştir. Oysa Tasarı, Maliye Bakanlığı temsilcilerinin verdiği bilgiye göre, bütçeye aylık 250 milyon TL yılda toplam 3 milyar TL ek maliyet getirme özelliğine sahiptir. Yönetimler arası mali paylaşım sisteminin ilkel erine ve oranlarına ilişkin değerlendirilmeye muhtaç değişiklikler getirmektedir. Tek komisyon olarak çalıştırılan İçişleri Komisyonu, Tasarı'yı TBMM Başkanlığı'na (8 Ekim 2012) sunulduktan sonra 48 saatlik bekleme süresinin hemen sonunda 10 Ekim 2012 günü görüşmek zorunda bırakılmıştır. Partilere metin üzerinde görüşme ve hazırlanma süresi tanınmamış, bunun yanı sıra Komisyon'un çalışmalarını beş gün içinde tamamlamak zorunda olduğu bildirilmiştir. İhtüzüğe şeklen uyan, ancak ruhunu derin biçimde zedeleyen bu tarz, Hükümet temsilcilerinin her türlü oylamayı kendi oylarıyla istedikleri gibi sonuçlandırma olanağına sahip bulunmaları nedeniyle her türlü uyarıya karşın terk edilmemiştir.

Tasarı metni, yasa yazım kurallarına aykırı bir metindir. Tasarı, kamuoyunun görüş ve eleştirisine kapatıldığı için yasamanın demokratik yol ve yöntemlerinden yoksunluğun ve yasama hazırlığının bürokratik gereklerinden uzaklığın sonucunda, yasal metinlerde yerleşik hale gelmiş her türlü kuralı ihlal eden bir metin olarak sunulmuştur. Tasarı, ikisi yürütme -yürürlük olmak üzere toplam 7 Madde ile 2 Geçici Madde'den oluşmakla birlikte, toplam 20 sayfa uzunluğunda bir ana metin ve 60 sayfalık eklerle 80 sayfadır. Örneğin Madde 4 üç sayfa, Madde 5 altı sayfa uzunluğunda tek maddedir. Bu özelliğe başka bir örnek, “çeşitli hükümler” başlığının tek temalı ana düzenlemelerden önce Madde 3 olarak yerleştirilmiş olmasıdır.

Tasarı bir “seçim kanunu”dur. Tasarı, Hükümet'in yerel genel seçimleri Mart 2014'ten Ekim 2013 tarihine çekme amaçlı Anayasa değişikliği ile birlikte gündeme gelmiştir. Tasarı açıkça seçim çevrelerini değiştirmektedir. Yeniden ve köklü değişikliklerle yeniden belirlendiği seçim çevrelerinin, erkene alınmaya çalışılan ilk yerel seçimlerde uygulanması amaçlanmaktadır.

Günümüzde söz konusu seçimlere bir yıllık bir zaman kaldığı göz önüne alındığında, Tasarı'nın bir seçim koşullarını yeniden belirleme özelliğine sahip olduğu akılda tutulmalıdır. Tasarı'nın TBMM görüşmelerinde izlenen takvim bakımından görüşmelerin verimliliğini dramatik biçimde düşürecek kadar kısa bir zaman dilimine sıkıştırılmasının yakın nedeni bu durumdur.

Bu düşüncelerle özensiz olarak hazırlanmış düzenlemenin yeniden hazırlanmak üzere madde metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir. .

Alt komisyon metninin 4'üncü maddesinin otuzuncu fıkrasının madde metninden çıkarılmasına ilişkin aynı mahiyette dört önerge vardır; okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile bazı Kanun ve KHK'lerde değişiklik yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 4. Maddesinin 30. Fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını arz ederiz.

Mehmet Erdoğan
Muğla

BAŞKAN – Aynı mahiyette Sayın Erdem'in, Sayın Türkoğlu'nun ve Sayın Ali Serindağ ve arkadaşlarının önergeleri vardır. Hükümet katılıyor mu?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan?

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen "yetki genişliği ilkesine" 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Erdem?

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen "yetki genişliği ilkesine" 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Türkoğlu?

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

Komisyon başkanlığı Tasarayı ilgili komisyonların görüşü için beklemeye almalıdır.

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen "yetki genişliği ilkesine" 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Serindağ ve arkadaşlarının önergesi...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Gerekçe lütfen.

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

Alt komisyon, gerçekte bir Tasarı değil Taslak üzerinde çalışmak zorunda bırakılmıştır. Bilindiği gibi Taslak, yasaların Hükümet kararına kadar geçen süredeki adı, Tasarı ise TBMM Başkanlığı'na sunulduğunda kazandığı sıfattır. Görüşülen Tasarı, kamuoyunda yaklaşık bir yıldan bu yana söylenti halinde dolaşan, ancak üzerinde çalışma yapılabilecek bir metin olarak ilgili taraflarca ulaşılamayan bir metindir. Alt komisyon çalışmalarında, Tasarı'nın yasama sürecinin gerekleri doğrultusunda kamu kurum ve kuruluşlarından da görüş alınmaksızın hazırlandığı anlaşılmıştır. Bu durum, Hükümet tarafının görüşmeler sırasında 27 önerge vererek metnin içeriğine de etki eden değişiklikler yapması ile kanıtlanmıştır. Tasarı'nın Komisyon inceleme süreci eksik bırakılmıştır. TBMM Başkanlığı, Tasarı'nın tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu, ana komisyon olarak İçişleri Komisyonu tarafından görüşülmesini kararlaştırmıştır. İhtüzük gereğince ana komisyon çalışmalarının, makul süre içinde tamamlanacak tali komisyon raporunu da temel alarak yürütmesi gerekir. Ana komisyonda dile getirilen bu durum karşısında Plan ve Bütçe Komisyonu'ndan "işlerin yoğunluğu nedeniyle görevin yapılamayacağı yazısı" getirilmiştir. Oysa Tasarı, Maliye Bakanlığı temsilcilerinin verdiği bilgiye göre, bütçeye aylık 250 milyon TL yılda toplam 3 milyar TL ek maliyet getirme özelliğine sahiptir. Yönetimler arası mali paylaşım sisteminin ilkel erine ve oranlarına ilişkin değerlendirilmeye muhtaç değişiklikler getirmektedir. Tek komisyon olarak çalıştırılan İçişleri Komisyonu, Tasarı'yı TBMM Başkanlığı'na (8 Ekim 2012) sunulduktan sonra 48 saatlik bekleme süresinin hemen sonunda 10 Ekim 2012 günü görüşmek zorunda bırakılmıştır. Partilere metin üzerinde görüşme ve hazırlanma süresi tanınmamış, bunun yanı sıra Komisyon'un çalışmalarını beş gün içinde tamamlamak zorunda olduğu bildirilmiştir. İhtüzüğe şeklen uyan, ancak ruhunu derin biçimde zedeleyen bu tarz, Hükümet temsilcilerinin her türlü oylamayı kendi oylarıyla istedikleri gibi sonuçlandırma olanağına sahip bulunmaları nedeniyle her türlü uyarıya karşın terk edilmemiştir.

Tasarı metni, yasa yazım kurallarına aykırı bir metindir. Tasarı, kamuoyunun görüş ve eleştirisine kapatıldığı için yasamanın demokratik yol ve yöntemlerinden yoksunluğun ve yasama hazırlığının bürokratik gereklerinden uzaklığın sonucunda, yasal metinlerde yerleşik hale gelmiş her türlü kuralı ihlal eden bir metin olarak sunulmuştur. Tasarı, ikisi yürütme -yürürlük olmak üzere toplam 7 Madde ile 2 Geçici Madde'den oluşmakla birlikte, toplam 20 sayfa uzunluğunda bir ana metin ve 60 sayfalık eklerle 80 sayfadır. Örneğin Madde 4 üç sayfa, Madde 5 altı sayfa uzunluğunda tek maddedir. Bu özelliğe başka bir örnek, "çeşitli hükümler" başlığının tek temalı ana düzenlemelerden önce Madde 3 olarak yerleştirilmiş olmasıdır.

Tasarı bir "seçim kanunu"dur. Tasarı, Hükümet'in yerel genel seçimleri Mart 2014'ten Ekim 2013 tarihine çekme amaçlı Anayasa değişikliği ile birlikte gündeme gelmiştir. Tasarı açıkça seçim çevrelerini değiştirmektedir. Yeniden ve köklü değişikliklerle yeniden belirlendiği seçim çevrelerinin, erkene alınmaya çalışılan ilk yerel seçimlerde uygulanması amaçlanmaktadır.

Günümüzde söz konusu seçimlere bir yıllık bir zaman kaldığı göz önüne alındığında, Tasarı'nın bir seçim koşullarını yeniden belirleme özelliğine sahip olduğu akıldaki tutulmalıdır. Tasarı'nın TBMM görüşmelerinde izlenen takvim bakımından görüşmelerin verimliliğini dramatik biçimde düşürecek kadar kısa bir zaman dilimine sıkıştırılmasının yakın nedeni bu durumdur.

Bu düşüncelerle özensiz olarak hazırlanmış düzenlemenin yeniden hazırlanmak üzere madde metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Sayın Başkan, artık bitirelim, sabah oldu.

BAŞKAN – Önergeler sizin. Kalan önergeler var, onları görüşelim veya bunları şey yapalım, söz alın. Esas önergeler var görüşülecek, onları görüşelim.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Bizimkiler esas değil mi?

BAŞKAN – Uzun olduğu için söylüyorum. Maddeden çıkarma önergeleri artık rutin hâle geldi de.

ENVER ERDEM (Elâzığ) –“ Esas önergeler var.” dediniz de.

BAŞKAN - Çıkarma dışındaki önergelerden bahsediyorum. Madde metninden çıkarılma dışındakiler var.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Alt komisyon metninin 4'üncü maddesinin otuz birinci fıkrasının metninden çıkarılmasına dair aynı mahiyette dört önerge vardır; okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile bazı Kanun ve KHK'lerde değişiklik yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 4. Maddesinin 31. Fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını arz ederiz.

Mehmet Erdoğan
Muğla

BAŞKAN – Aynı mahiyette Sayın Erdem’in, Sayın Türkoğlu’nun ve Sayın Ali Serindağ ve arkadaşlarının önergeleri vardır. Hükümet katılıyor mu?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan?

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Erdem?

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Türkoğlu?

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

Tasarı toprak bütünlüğümüze kasıt içeren bölümler içermektedir.

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Serindağ ve arkadaşlarının önergesi?

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Gerekçe lütfen.

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

Alt komisyon, gerçekte bir Tasarı değil Taslak üzerinde çalışmak zorunda bırakılmıştır. Bilindiği gibi Taslak, yasaların Hükümet kararına kadar geçen süredeki adı, Tasarı ise TBMM Başkanlığı'na sunulduğunda kazandığı sıfattır. Görüşülen Tasarı, kamuoyunda yaklaşık bir yıldan bu yana söylenti halinde dolaşan, ancak üzerinde çalışma yapılabilecek bir metin olarak ilgili taraflarca ulaşılamayan bir metindir. Alt komisyon çalışmalarında, Tasarı'nın yasama sürecinin gerekleri doğrultusunda kamu kurum ve kuruluşlarından da görüş alınmaksızın hazırlandığı anlaşılmıştır. Bu durum, Hükümet tarafının görüşmeler sırasında 27 önerge vererek

metnin içeriğine de etki eden değişiklikler yapması ile kanıtlanmıştır. Tasarı'nın Komisyon inceleme süreci eksik bırakılmıştır. TBMM Başkanlığı, Tasarı'nın tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu, ana komisyon olarak İçişleri Komisyonu tarafından görüşülmesini kararlaştırmıştır. İhtüzük gereğince ana komisyon çalışmalarının, makul süre içinde tamamlanacak tali komisyon raporunu da temel alarak yürütmesi gerekir. Ana komisyonda dile getirilen bu durum karşısında Plan ve Bütçe Komisyonu'ndan "işlerin yoğunluğu nedeniyle görevin yapılamayacağı yazısı" getirilmiştir. Oysa Tasarı, Maliye Bakanlığı temsilcilerinin verdiği bilgiye göre, bütçeye aylık 250 milyon TL yılda toplam 3 milyar TL ek maliyet getirme özelliğine sahiptir. Yönetimler arası mali paylaşım sisteminin ilkel erine ve oranlarına ilişkin değerlendirilmeye muhtaç değişiklikler getirmektedir. Tek komisyon olarak çalıştırılan İçişleri Komisyonu, Tasarı'yı TBMM Başkanlığı'na (8 Ekim 2012) sunulduktan sonra 48 saatlik bekleme süresinin hemen sonunda 10 Ekim 2012 günü görüşmek zorunda bırakılmıştır. Partilere metin üzerinde görüşme ve hazırlanma süresi tanınmamış, bunun yanı sıra Komisyon'un çalışmalarını beş gün içinde tamamlamak zorunda olduğu bildirilmiştir. İhtüzüğe şeklen uyan, ancak ruhunu derin biçimde zedeleyen bu tarz, Hükümet temsilcilerinin her türlü oylamayı kendi oylarıyla istedikleri gibi sonuçlandırma olanağına sahip bulunmaları nedeniyle her türlü uyarıya karşın terk edilmemiştir.

Tasarı metni, yasa yazım kurallarına aykırı bir metindir. Tasarı, kamuoyunun görüş ve eleştirisine kapatıldığı için yasamanın demokratik yol ve yöntemlerinden yoksunluğun ve yasama hazırlığının bürokratik gereklerinden uzaklığın sonucunda, yasal metinlerde yerleşik hale gelmiş her türlü kuralı ihlal eden bir metin olarak sunulmuştur. Tasarı, ikisi yürütme -yürürlük olmak üzere toplam 7 Madde ile 2 Geçici Madde'den oluşmakla birlikte, toplam 20 sayfa uzunluğunda bir ana metin ve 60 sayfalık eklerle 80 sayfadır. Örneğin Madde 4 üç sayfa, Madde 5 altı sayfa uzunluğunda tek maddedir. Bu özelliğe başka bir örnek, "çeşitli hükümler" başlığının tek temalı ana düzenlemelerden önce Madde 3 olarak yerleştirilmiş olmasıdır.

Tasarı bir "seçim kanunu"dur. Tasarı, Hükümet'in yerel genel seçimleri Mart 2014'ten Ekim 2013 tarihine çekme amaçlı Anayasa değişikliği ile birlikte gündeme gelmiştir. Tasarı açıkça seçim çevrelerini değiştirmektedir. Yeniden ve köklü değişikliklerle yeniden belirlendiği seçim çevrelerinin, erkene alınmaya çalışılan ilk yerel seçimlerde uygulanması amaçlanmaktadır.

Günümüzde söz konusu seçimlere bir yıllık bir zaman kaldığı göz önüne alındığında, Tasarı'nın bir seçim koşullarını yeniden belirleme özelliğine sahip olduğu akılda tutulmalıdır. Tasarı'nın TBMM görüşmelerinde izlenen takvim bakımından görüşmelerin verimliliğini dramatik biçimde düşürecek kadar kısa bir zaman dilimine sıkıştırılmasının yakın nedeni bu durumdur.

Bu düşüncelerle özensiz olarak hazırlanmış düzenlemenin yeniden hazırlanmak üzere madde metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Alt komisyon metninin 4'üncü maddesinin otuz ikinci fıkrasının madde metninden çıkarılmasına ilişkin aynı mahiyette dört önerge vardır; okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile bazı Kanun ve KHK'lerde değişiklik yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 4. Maddesinin 32. Fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını arz ederiz.

Mehmet Erdoğan

Muğla

BAŞKAN – Aynı mahiyette Sayın Erdem'in, Sayın Türkoğlu'nun ve Sayın Ali Serindağ ve arkadaşlarının önergeleri vardır. Hükümet katılıyor mu?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan? Yok.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen "yetki genişliği ilkesine" 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Erdem?

ENVER ERDEM (Elâzığ) - Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Türkoğlu?

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

Tasarı geri çekilmelidir.

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Ali Serindağ ve arkadaşlarının önergesi...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Gerekçe lütfen.

BAŞKAN - Gerekçe...

Gerekçe:

Alt komisyon, gerçekte bir Tasarı değil Taslak üzerinde çalışmak zorunda bırakılmıştır. Bilindiği gibi Taslak, yasaların Hükümet kararına kadar geçen süredeki adı, Tasarı ise TBMM Başkanlığı'na sunulduğunda kazandığı sıfattır. Görüşülen Tasarı, kamuoyunda yaklaşık bir yıldan bu yana söylenti halinde dolaşan, ancak üzerinde çalışma yapılabilecek bir metin olarak ilgili taraflarca ulaşılamayan bir metindir. Alt komisyon çalışmalarında, Tasarı'nın yasama sürecinin gerekleri doğrultusunda kamu kurum ve kuruluşlarından da görüş alınmaksızın hazırlandığı anlaşılmıştır. Bu durum, Hükümet tarafının görüşmeler sırasında 27 önerge vererek metnin içeriğine de etki eden değişiklikler yapması ile kanıtlanmıştır. Tasarı'nın Komisyon inceleme süreci eksik bırakılmıştır. TBMM Başkanlığı, Tasarı'nın tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu, ana komisyon olarak İçişleri Komisyonu tarafından görüşülmesini kararlaştırmıştır. İhtüzük gereğince ana komisyon çalışmalarının, makul süre içinde tamamlanacak tali komisyon raporunu da temel alarak yürütmesi gerekir. Ana komisyonda dile getirilen bu durum karşısında Plan ve Bütçe Komisyonu'ndan “işlerin yoğunluğu nedeniyle görevin yapılamayacağı yazısı” getirilmiştir. Oysa Tasarı, Maliye Bakanlığı temsilcilerinin verdiği bilgiye göre, bütçeye aylık 250 milyon TL yılda toplam 3 milyar TL ek maliyet getirme özelliğine sahiptir. Yönetimler arası mali paylaşım sisteminin ilkel erine ve oranlarına ilişkin değerlendirilmeye muhtaç değişiklikler getirmektedir. Tek komisyon olarak çalıştırılan İçişleri Komisyonu, Tasarı'yı TBMM Başkanlığı'na (8 Ekim 2012) sunulduktan sonra 48 saatlik bekleme süresinin hemen sonunda 10 Ekim 2012 günü görüşmek zorunda bırakılmıştır. Partilere metin üzerinde görüşme ve hazırlanma süresi tanınmamış, bunun yanı sıra Komisyon'un çalışmalarını beş gün içinde tamamlamak zorunda olduğu bildirilmiştir. İhtüzüğe şeklen uyan, ancak ruhunu derin biçimde zedeleyen bu tarz, Hükümet temsilcilerinin her türlü oylamayı kendi oylarıyla istedikleri gibi sonuçlandırma olanağına sahip bulunmaları nedeniyle her türlü uyarıya karşın terk edilmemiştir.

Tasarı metni, yasa yazım kurallarına aykırı bir metindir. Tasarı, kamuoyunun görüş ve eleştirisine kapatıldığı için yasamanın demokratik yol ve yöntemlerinden yoksunluğun ve yasama hazırlığının bürokratik gereklerinden uzaklığın sonucunda, yasal metinlerde yerleşik hale gelmiş her türlü kuralı ihlal eden bir metin olarak sunulmuştur. Tasarı, ikisi yürütme -yürürlük olmak üzere toplam 7 Madde ile 2 Geçici Madde'den oluşmakla birlikte, toplam 20 sayfa uzunluğunda bir ana metin ve 60 sayfalık eklerle 80 sayfadır. Örneğin Madde 4 üç sayfa, Madde 5 altı sayfa uzunluğunda tek maddedir. Bu özelliğe başka bir örnek, "çeşitli hükümler" başlığının tek temalı ana düzenlemelerden önce Madde 3 olarak yerleştirilmiş olmasıdır.

Tasarı bir "seçim kanunu"dur. Tasarı, Hükümet'in yerel genel seçimleri Mart 2014'ten Ekim 2013 tarihine çekme amaçlı Anayasa değişikliği ile birlikte gündeme gelmiştir. Tasarı açıkça seçim çevrelerini değiştirmektedir. Yeniden ve köklü değişikliklerle yeniden belirlendiği seçim çevrelerinin, erkene alınmaya çalışılan ilk yerel seçimlerde uygulanması amaçlanmaktadır.

Günümüzde söz konusu seçimlere bir yıllık bir zaman kaldığı göz önüne alındığında, Tasarı'nın bir seçim koşullarını yeniden belirleme özelliğine sahip olduğu akılda tutulmalıdır. Tasarı'nın TBMM görüşmelerinde izlenen takvim bakımından görüşmelerin verimliliğini dramatik biçimde düşürecek kadar kısa bir zaman dilimine sıkıştırılmasının yakın nedeni bu durumdur.

Bu düşüncelerle özensiz olarak hazırlanmış düzenlemenin yeniden hazırlanmak üzere madde metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

4' üncü maddenin otuz üçüncü fıkrasında dört tane aynı mahiyette önerge vardır; okutup oylarınıza sunacağım.

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile bazı Kanun ve KHK' lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı' nın 4. Maddesinin 33. Fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını arz ederiz.

Mehmet Erdoğan
Muğla

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen "yetki genişliği ilkesine" 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Erdem?

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçe.

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen "yetki genişliği ilkesine" 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Türkoğlu?

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Gerekçe efendim.

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

Bu tasarının daha geniş bir zaman ve zeminde ele alınması gerekir.

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

Tasarı Hükümet tarafından geri çekilmelidir.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Ali Serindağ ve arkadaşlarının önergesi...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Gerekçe lütfen.

BAŞKAN – Gerekçe.

Gerekçe:

Alt komisyon, gerçekte bir Tasarı değil Taslak üzerinde çalışmak zorunda bırakılmıştır. Bilindiği gibi Taslak, yasaların Hükümet kararına kadar geçen süredeki adı, Tasarı ise TBMM Başkanlığı'na sunulduğunda kazandığı sıfattır. Görüşülen Tasarı, kamuoyunda yaklaşık bir yıldan bu yana söylenti halinde dolaşan, ancak üzerinde çalışma yapılabilecek bir metin olarak ilgili taraflarca ulaşılamayan bir metindir. Alt komisyon çalışmalarında, Tasarı'nın yasama sürecinin gerekleri doğrultusunda kamu kurum ve kuruluşlarından da görüş alınmaksızın hazırlandığı anlaşılmıştır. Bu durum, Hükümet tarafının görüşmeler sırasında 27 önerge vererek metnin içeriğine de etki eden değişiklikler yapması ile kanıtlanmıştır. Tasarı'nın Komisyon inceleme süreci eksik bırakılmıştır. TBMM Başkanlığı, Tasarı'nın tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu, ana komisyon olarak İçişleri Komisyonu tarafından görüşülmesini kararlaştırmıştır. İhtüzük gereğince ana komisyon çalışmalarının, makul süre içinde tamamlanacak tali komisyon raporunu da temel alarak yürütmesi gerekir. Ana komisyonda dile getirilen bu durum karşısında Plan ve Bütçe Komisyonu'ndan “işlerin yoğunluğu nedeniyle görevin yapılamayacağı yazısı” getirilmiştir. Oysa Tasarı, Maliye Bakanlığı temsilcilerinin verdiği bilgiye göre, bütçeye aylık 250 milyon TL yılda toplam 3 milyar TL ek maliyet getirme özelliğine sahiptir. Yönetimler arası mali paylaşım sisteminin ilkelerine ve oranlarına ilişkin değerlendirilmeye muhtaç değişiklikler getirmektedir. Tek komisyon olarak çalıştırılan İçişleri Komisyonu, Tasarı'yı TBMM Başkanlığı'na (8 Ekim 2012) sunulduktan sonra 48 saatlik bekleme süresinin hemen sonunda 10 Ekim 2012 günü görüşmek zorunda bırakılmıştır. Partilere metin üzerinde görüşme ve hazırlanma süresi tanınmamış, bunun yanı sıra Komisyon'un çalışmalarını beş gün içinde tamamlamak zorunda olduğu bildirilmiştir. İhtüzüğe şeklen uyan, ancak ruhunu derin biçimde zedeleyen bu tarz, Hükümet temsilcilerinin her türlü oylamayı kendi oylarıyla istedikleri gibi sonuçlandırma olanağına sahip bulunmaları nedeniyle her türlü uyarıya karşın terk edilmemiştir.

Tasarı metni, yasa yazım kurallarına aykırı bir metindir. Tasarı, kamuoyunun görüş ve eleştirisine kapatıldığı için yasamanın demokratik yol ve yöntemlerinden yoksunluğun ve yasama hazırlığının bürokratik gereklerinden uzaklığın sonucunda, yasal metinlerde yerleşik hale gelmiş her türlü kuralı ihlal eden bir metin olarak sunulmuştur. Tasarı, ikisi yürütme -yürürlük olmak üzere toplam 7 Madde ile 2 Geçici Madde'den oluşmakla birlikte, toplam 20 sayfa uzunluğunda bir ana metin ve 60 sayfalık eklerle 80 sayfadır. Örneğin Madde 4 üç sayfa, Madde 5 altı sayfa uzunluğunda tek maddedir. Bu özelliğe başka bir örnek, “çeşitli hükümler” başlığının tek temalı ana düzenlemelerden önce Madde 3 olarak yerleştirilmiş olmasıdır.

Tasarı bir “seçim kanunu”dur. Tasarı, Hükümet'in yerel genel seçimleri Mart 2014'ten Ekim 2013 tarihine çekme amaçlı Anayasa değişikliği ile birlikte gündeme gelmiştir. Tasarı açıkça seçim çevrelerini değiştirmektedir. Yeniden ve köklü değişikliklerle yeniden belirlendiği seçim çevrelerinin, erkene alınmaya çalışılan ilk yerel seçimlerde uygulanması amaçlanmaktadır.

Günümüzde söz konusu seçimlere bir yıllık bir zaman kaldığı göz önüne alındığında, Tasarı'nın bir seçim koşullarını yeniden belirleme özelliğine sahip olduğu akıldan tutulmalıdır. Tasarı'nın TBMM görüşmelerinde izlenen takvim bakımından görüşmelerin verimliliğini dramatik biçimde düşürecek kadar kısa bir zaman dilimine sıkıştırılmasının yakın nedeni bu durumdur.

Bu düşüncelerle özensiz olarak hazırlanmış düzenlemenin yeniden hazırlanmak üzere madde metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Alt komisyon metninin 4'üncü maddesinin otuz dördüncü fıkrasının madde metninden çıkarılmasına ilişkin aynı mahiyette dört önerge vardır; okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile bazı Kanun ve KHK'lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 4. Maddesinin 34. Fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını arz ederiz.

Mehmet Erdoğan

Muğla

BAŞKAN – Aynı konuda Sayın Erdem'in, Sayın Türkoğlu'nun ve Sayın Ali Serindağ ve arkadaşlarının önergeleri vardır.

Hükümet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan? Yok.

Gerekçe...

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Erdem?

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Türkoğlu?

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe :

Tasarının Türk Anayasa hukuk ve devlet düzenine uygun olduğu iddia edilemez.

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Serindağ ve arkadaşlarının önergesi...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Gerekçe lütfen.

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

Alt komisyon, gerçekte bir Tasarı değil Taslak üzerinde çalışmak zorunda bırakılmıştır. Bilindiği gibi Taslak, yasaların Hükümet kararına kadar geçen süredeki adı, Tasarı ise TBMM Başkanlığı'na sunulduğunda kazandığı sıfattır. Görüşülen Tasarı, kamuoyunda yaklaşık bir yıldan bu yana söylenti halinde dolaşan, ancak üzerinde çalışma yapılabilecek bir metin olarak ilgili taraflarca ulaşılamayan bir metindir. Alt komisyon çalışmalarında, Tasarı'nın yasama sürecinin gerekleri doğrultusunda kamu kurum ve kuruluşlarından da görüş alınmaksızın hazırlandığı anlaşılmıştır. Bu durum, Hükümet tarafının görüşmeler sırasında 27 önerge vererek metnin içeriğine de etki eden değişiklikler yapması ile kanıtlanmıştır. Tasarı'nın Komisyon inceleme süreci eksik bırakılmıştır. TBMM Başkanlığı, Tasarı'nın tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu, ana komisyon olarak İçişleri Komisyonu tarafından görüşülmesini kararlaştırmıştır. İhtüzük gereğince ana komisyon çalışmalarının, makul süre içinde tamamlanacak tali komisyon raporunu da temel alarak yürütmesi gerekir. Ana komisyonda dile getirilen bu durum karşısında Plan ve Bütçe Komisyonu'ndan "işlerin yoğunluğu nedeniyle görevin yapılamayacağı yazısı" getirilmiştir. Oysa Tasarı, Maliye Bakanlığı temsilcilerinin verdiği bilgiye göre, bütçeye aylık 250 milyon TL yılda toplam 3 milyar TL ek maliyet getirme özelliğine sahiptir. Yönetimler arası mali paylaşım sisteminin ilkel erine ve oranlarına ilişkin değerlendirilmeye muhtaç değişiklikler getirmektedir. Tek komisyon olarak çalıştırılan İçişleri Komisyonu, Tasarı'yı TBMM Başkanlığı'na (8 Ekim 2012) sunulduktan sonra 48 saatlik bekleme süresinin hemen sonunda 10 Ekim 2012 günü görüşmek zorunda bırakılmıştır. Partilere metin üzerinde görüşme ve hazırlanma süresi tanınmamış, bunun yanı sıra Komisyon'un çalışmalarını beş gün içinde tamamlamak zorunda olduğu bildirilmiştir. İhtüzüğe şeklen uyan, ancak ruhunu derin biçimde zedeleyen bu tarz, Hükümet temsilcilerinin her türlü oylamayı kendi oylarıyla istedikleri gibi sonuçlandırma olanağına sahip bulunmaları nedeniyle her türlü uyarıya karşın terk edilmemiştir.

Tasarı metni, yasa yazım kurallarına aykırı bir metindir. Tasarı, kamuoyunun görüş ve eleştirisine kapatıldığı için yasamanın demokratik yol ve yöntemlerinden yoksunluğun ve yasama hazırlığının bürokratik gereklerinden uzaklığın sonucunda, yasal metinlerde yerleşik hale gelmiş her türlü kuralı ihlal eden bir metin olarak sunulmuştur. Tasarı, ikisi yürütme -yürürlük olmak üzere toplam 7 Madde ile 2 Geçici Madde'den oluşmakla birlikte, toplam 20 sayfa uzunluğunda bir ana metin ve 60 sayfalık eklerle 80 sayfadır. Örneğin Madde 4 üç sayfa, Madde 5 altı sayfa uzunluğunda tek maddedir. Bu özelliğe başka bir örnek, "çeşitli hükümler" başlığının tek temalı ana düzenlemelerden önce Madde 3 olarak yerleştirilmiş olmasıdır.

Tasarı bir "seçim kanunu"dur. Tasarı, Hükümet'in yerel genel seçimleri Mart 2014'ten Ekim 2013 tarihine çekme amaçlı Anayasa değişikliği ile birlikte gündeme gelmiştir. Tasarı açıkça seçim çevrelerini değiştirmektedir. Yeniden ve köklü değişikliklerle yeniden belirlendiği seçim çevrelerinin, erkene alınmaya çalışılan ilk yerel seçimlerde uygulanması amaçlanmaktadır.

Günümüzde söz konusu seçimlere bir yıllık bir zaman kaldığı göz önüne alındığında, Tasarı'nın bir seçim koşullarını yeniden belirleme özelliğine sahip olduğu akılda tutulmalıdır. Tasarı'nın TBMM görüşmelerinde izlenen takvim bakımından görüşmelerin verimliliğini dramatik biçimde düşürecek kadar kısa bir zaman dilimine sıkıştırılmasının yakın nedeni bu durumdur.

Bu düşüncelerle özensiz olarak hazırlanmış düzenlemenin yeniden hazırlanmak üzere madde metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Alt komisyon metninin 4'üncü maddesinin 35. fıkrasının madde metninden çıkarılmasına ilişkin aynı mahiyette dört önerge vardır; okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile bazı Kanun ve KHK'lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 4. Maddesinin 35. Fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını arz ederiz.

Mehmet Erdoğan

Muğla

BAŞKAN – Aynı konuda Sayın Erdem'in, Sayın Türkoğlu'nun ve Sayın Ali Serindağ ve arkadaşlarının da önergeleri vardır.

Hükümet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3. maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen "yetki genişliği ilkesine" 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Erdem...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3. maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen "yetki genişliği ilkesine" 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Türkoğlu...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı idare bütünlüğünü ve yerel idare, merkezî idare dengesini bozmaktadır.

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3. maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen "yetki genişliği ilkesine" 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

Tasarının geri çekilmesi en doğru yoldur.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Serindağ ve arkadaşlarının önergesi.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Alt komisyon, gerçekte bir Tasarı değil Taslak üzerinde çalışmak zorunda bırakılmıştır. Bilindiği gibi Taslak, yasaların Hükümet kararına kadar geçen süredeki adı, Tasarı ise TBMM Başkanlığı'na sunulduğunda kazandığı sıfattır. Görüşülen Tasarı, kamuoyunda yaklaşık bir yıldan bu yana söylenti halinde dolaşan, ancak üzerinde çalışma yapılabilecek bir metin olarak ilgili taraflarca ulaşılamayan bir metindir. Alt komisyon çalışmalarında, Tasarı'nın yasama sürecinin gerekleri doğrultusunda kamu kurum ve kuruluşlarından da görüş alınmaksızın hazırlandığı anlaşılmıştır. Bu durum, Hükümet tarafının görüşmeler sırasında 27 önerge vererek metnin içeriğine de etki eden değişiklikler yapması ile kanıtlanmıştır. Tasarı'nın Komisyon inceleme süreci eksik bırakılmıştır. TBMM Başkanlığı, Tasarı'nın tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu, ana komisyon olarak İçişleri Komisyonu tarafından görüşülmesini kararlaştırmıştır. İhtüzük gereğince ana komisyon çalışmalarının, makul süre içinde tamamlanacak tali komisyon raporunu da temel alarak yürütmesi gerekir. Ana komisyonda dile getirilen bu durum karşısında Plan ve Bütçe Komisyonu'ndan "işlerin yoğunluğu

nedeniyle görevin yapılamayacağı yazısı” getirilmiştir. Oysa Tasarı, Maliye Bakanlığı temsilcilerinin verdiği bilgiye göre, bütçeye aylık 250 milyon TL yılda toplam 3 milyar TL ek maliyet getirme özelliğine sahiptir. Yönetimler arası mali paylaşım sisteminin ilkelerine ve oranlarına ilişkin değerlendirilmeye muhtaç değişiklikler getirmektedir. Tek komisyon olarak çalıştırılan İçişleri Komisyonu, Tasarı’yı TBMM Başkanlığı’na (8 Ekim 2012) sunulduktan sonra 48 saatlik bekleme süresinin hemen sonunda 10 Ekim 2012 günü görüşmek zorunda bırakılmıştır. Partilere metin üzerinde görüşme ve hazırlanma süresi tanınmamış, bunun yanı sıra Komisyon’un çalışmalarını beş gün içinde tamamlamak zorunda olduğu bildirilmiştir. İçtüzüğe şeklen uyan, ancak ruhunu derin biçimde zedeleyen bu tarz, Hükümet temsilcilerinin her türlü oylamayı kendi oylarıyla istedikleri gibi sonuçlandırma olanağına sahip bulunmaları nedeniyle her türlü uyarıya karşın terk edilmemiştir.

Tasarı metni, yasa yazım kurallarına aykırı bir metindir. Tasarı, kamuoyunun görüş ve eleştirisine kapatıldığı için yasamanın demokratik yol ve yöntemlerinden yoksunluğun ve yasama hazırlığının bürokratik gereklerinden uzaklığın sonucunda, yasal metinlerde yerleşik hale gelmiş her türlü kuralı ihlal eden bir metin olarak sunulmuştur. Tasarı, ikisi yürütme -yürürlük olmak üzere toplam 7 Madde ile 2 Geçici Madde’den oluşmakla birlikte, toplam 20 sayfa uzunluğunda bir ana metin ve 60 sayfalık eklerle 80 sayfadır. Örneğin Madde 4 üç sayfa, Madde 5 altı sayfa uzunluğunda tek maddedir. Bu özelliğe başka bir örnek, “çeşitli hükümler” başlığının tek temalı ana düzenlemelerden önce Madde 3 olarak yerleştirilmiş olmasıdır.

Tasarı bir “seçim kanunu”dur. Tasarı, Hükümet’in yerel genel seçimleri Mart 2014’ten Ekim 2013 tarihine çekme amaçlı Anayasa değişikliği ile birlikte gündeme gelmiştir. Tasarı açıkça seçim çevrelerini değiştirmektedir. Yeniden ve köklü değişikliklerle yeniden belirlendiği seçim çevrelerinin, erkene alınmaya çalışılan ilk yerel seçimlerde uygulanması amaçlanmaktadır.

Günümüzde söz konusu seçimlere bir yıllık bir zaman kaldığı göz önüne alındığında, Tasarı’nın bir seçim koşullarını yeniden belirleme özelliğine sahip olduğu akılda tutulmalıdır. Tasarı’nın TBMM görüşmelerinde izlenen takvim bakımından görüşmelerin verimliliğini dramatik biçimde düşürecek kadar kısa bir zaman dilimine sıkıştırılmasının yakın nedeni bu durumdur.

Bu düşüncelerle özensiz olarak hazırlanmış düzenlemenin yeniden hazırlanmak üzere madde metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Alt komisyon metninin 4’üncü maddesinin 36’ncı fıkrasının madde metninden çıkarılmasına ilişkin aynı mahiyette dört önerge vardır, okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

“Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile bazı Kanun ve KHK’lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 4. Maddesinin 36. Fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını arz ederiz.

Mehmet Erdoğan

Muğla

BAŞKAN - Aynı konuda Sayın Erdem’in, Sayın Türkoğlu’nun ve Sayın Ali Serindağ ve arkadaşlarının önergeleri vardır.

Hükümet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Erdoğan...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3. maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Erdem...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3. maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Türkoğlu...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Bu tasarı toplumsal barışı ve adaleti bozan bir düzenlemedir.

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3. maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

Tasarı geri çekilmelidir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Serindağ ve arkadaşlarının önergesi.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Alt komisyon, gerçekte bir Tasarı değil Taslak üzerinde çalışmak zorunda bırakılmıştır. Bilindiği gibi Taslak, yasaların Hükümet kararına kadar geçen süredeki adı, Tasarı ise TBMM Başkanlığı'na sunulduğunda kazandığı sıfattır. Görüşülen Tasarı, kamuoyunda yaklaşık bir yıldan bu yana söylenti halinde dolaşan, ancak üzerinde çalışma yapılabilecek bir metin olarak ilgili taraflarca ulaşılamayan bir metindir. Alt komisyon çalışmalarında, Tasarı'nın yasama sürecinin gerekleri doğrultusunda kamu kurum ve kuruluşlarından da görüş alınmaksızın hazırlandığı anlaşılmıştır. Bu durum, Hükümet tarafının görüşmeler sırasında 27 önerge vererek metnin içeriğine de etki eden değişiklikler yapması ile kanıtlanmıştır. Tasarı'nın Komisyon inceleme süreci eksik bırakılmıştır. TBMM Başkanlığı, Tasarı'nın tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu, ana komisyon olarak İçişleri Komisyonu tarafından görüşülmesini kararlaştırmıştır. İhtüzük gereğince ana komisyon çalışmalarının, makul süre içinde tamamlanacak tali komisyon raporunu da temel alarak yürütmesi gerekir. Ana komisyonda dile getirilen bu durum karşısında Plan ve Bütçe Komisyonu'ndan “işlerin yoğunluğu nedeniyle görevin yapılamayacağı yazısı” getirilmiştir. Oysa Tasarı, Maliye Bakanlığı temsilcilerinin verdiği bilgiye göre, bütçeye aylık 250 milyon TL yılda toplam 3 milyar TL ek maliyet getirme özelliğine sahiptir. Yönetimler arası mali paylaşım sisteminin ilkel erine ve oranlarına ilişkin değerlendirilmeye muhtaç değişiklikler getirmektedir. Tek komisyon olarak çalıştırılan İçişleri Komisyonu, Tasarı'yı TBMM Başkanlığı'na (8 Ekim 2012) sunulduktan sonra 48 saatlik bekleme süresinin hemen sonunda 10 Ekim 2012 günü görüşmek zorunda bırakılmıştır. Partilere metin üzerinde görüşme ve hazırlanma süresi tanınmamış, bunun yanı sıra Komisyon'un çalışmalarını beş gün içinde tamamlamak zorunda olduğu bildirilmiştir. İhtüzüğe şeklen uyan, ancak ruhunu derin biçimde zedeleyen bu tarz, Hükümet temsilcilerinin her türlü oylamayı kendi oylarıyla istedikleri gibi sonuçlandırma olanağına sahip bulunmaları nedeniyle her türlü uyarıya karşın terk edilmemiştir.

Tasarı metni, yasa yazım kurallarına aykırı bir metindir. Tasarı, kamuoyunun görüş ve eleştirisine kapatıldığı için yasamanın demokratik yol ve yöntemlerinden yoksunluğun ve yasama hazırlığının bürokratik gereklerinden uzaklığın sonucunda, yasal metinlerde

yerleşik hale gelmiş her türlü kuralı ihlal eden bir metin olarak sunulmuştur. Tasarı, ikisi yürütme -yürürlük olmak üzere toplam 7 Madde ile 2 Geçici Madde'den oluşmakla birlikte, toplam 20 sayfa uzunluğunda bir ana metin ve 60 sayfalık eklerle 80 sayfadır. Örneğin Madde 4 üç sayfa, Madde 5 altı sayfa uzunluğunda tek maddedir. Bu özelliğe başka bir örnek, "çeşitli hükümler" başlığının tek temalı ana düzenlemelerden önce Madde 3 olarak yerleştirilmiş olmasıdır.

Tasarı bir "seçim kanunu"dur. Tasarı, Hükümet'in yerel genel seçimleri Mart 2014'ten Ekim 2013 tarihine çekme amaçlı Anayasa değişikliği ile birlikte gündeme gelmiştir. Tasarı açıkça seçim çevrelerini değiştirmektedir. Yeniden ve köklü değişikliklerle yeniden belirlendiği seçim çevrelerinin, erkene alınmaya çalışılan ilk yerel seçimlerde uygulanması amaçlanmaktadır.

Günümüzde söz konusu seçimlere bir yıllık bir zaman kaldığı göz önüne alındığında, Tasarı'nın bir seçim koşullarını yeniden belirleme özelliğine sahip olduğu akılda tutulmalıdır. Tasarı'nın TBMM görüşmelerinde izlenen takvim bakımından görüşmelerin verimliliğini dramatik biçimde düşürecek kadar kısa bir zaman dilimine sıkıştırılmasının yakın nedeni bu durumdur.

Bu düşüncelerle özensiz olarak hazırlanmış düzenlemenin yeniden hazırlanmak üzere madde metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Alt komisyon metninin 4'üncü maddesinin 37'nci fıkrasının madde metninden çıkarılmasına ilişkin dört adet aynı mahiyette önerge vardır, okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

"Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile bazı Kanun ve KHK'lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 4. Maddesinin 37. Fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını arz ederiz.

Mehmet Erdoğan

Muğla

Aynı konuda Sayın Erdem'in, Sayın Türkoğlu'nun ve Sayın Ali Serindağ ve arkadaşlarının önergeleri vardır.

Hükümet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3. maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen "yetki genişliği ilkesine" 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Erdem...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3. maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen "yetki genişliği ilkesine" 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Türkoğlu...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Gerekçe.

BAŞKAN – Tutanaklara geçsin diye soruyorum.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı her açıdan arızalı bir teşebbüstür.

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3. maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Serindağ ve arkadaşlarının önergesi.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Alt komisyon, gerçekte bir Tasarı değil Taslak üzerinde çalışmak zorunda bırakılmıştır. Bilindiği gibi Taslak, yasaların Hükümet kararına kadar geçen süredeki adı, Tasarı ise TBMM Başkanlığı'na sunulduğunda kazandığı sıfattır. Görüşülen Tasarı, kamuoyunda yaklaşık bir yıldan bu yana söylenti halinde dolaşan, ancak üzerinde çalışma yapılabilecek bir metin olarak ilgili taraflarca ulaşılamayan bir metindir. Alt komisyon çalışmalarında, Tasarı'nın yasama sürecinin gerekleri doğrultusunda kamu kurum ve kuruluşlarından da görüş alınmaksızın hazırlandığı anlaşılmıştır. Bu durum, Hükümet tarafının görüşmeler sırasında 27 önerge vererek metnin içeriğine de etki eden değişiklikler yapması ile kanıtlanmıştır. Tasarı'nın Komisyon inceleme süreci eksik bırakılmıştır. TBMM Başkanlığı, Tasarı'nın tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu, ana komisyon olarak İçişleri Komisyonu tarafından görüşülmesini kararlaştırmıştır. İhtüzük gereğince ana komisyon çalışmalarının, makul süre içinde tamamlanacak tali komisyon raporunu da temel alarak yürütmesi gerekir. Ana komisyonda dile getirilen bu durum karşısında Plan ve Bütçe Komisyonu'ndan “işlerin yoğunluğu nedeniyle görevin yapılamayacağı yazısı” getirilmiştir. Oysa Tasarı, Maliye Bakanlığı temsilcilerinin verdiği bilgiye göre, bütçeye aylık 250 milyon TL yılda toplam 3 milyar TL ek maliyet getirme özelliğine sahiptir. Yönetimler arası mali paylaşım sisteminin ilkel erine ve oranlarına ilişkin değerlendirilmeye muhtaç değişiklikler getirmektedir. Tek komisyon olarak çalıştırılan İçişleri Komisyonu, Tasarı'yı TBMM Başkanlığı'na (8 Ekim 2012) sunulduktan sonra 48 saatlik bekleme süresinin hemen sonunda 10 Ekim 2012 günü görüşmek zorunda bırakılmıştır. Partilere metin üzerinde görüşme ve hazırlanma süresi tanınmamış, bunun yanı sıra Komisyon'un çalışmalarını beş gün içinde tamamlamak zorunda olduğu bildirilmiştir. İhtüzüğe şeklen uyan, ancak ruhunu derin biçimde zedeleyen bu tarz, Hükümet temsilcilerinin her türlü oylamayı kendi oylarıyla istedikleri gibi sonuçlandırma olanağına sahip bulunmaları nedeniyle her türlü uyarıya karşın terk edilmemiştir.

Tasarı metni, yasa yazım kurallarına aykırı bir metindir. Tasarı, kamuoyunun görüş ve eleştirisine kapatıldığı için yasamanın demokratik yol ve yöntemlerinden yoksunluğun ve yasama hazırlığının bürokratik gereklerinden uzaklığın sonucunda, yasal metinlerde yerleşik hale gelmiş her türlü kuralı ihlal eden bir metin olarak sunulmuştur. Tasarı, ikisi yürütme -yürürlük olmak üzere toplam 7 Madde ile 2 Geçici Madde'den oluşmakla birlikte, toplam 20 sayfa uzunluğunda bir ana metin ve 60 sayfalık eklerle 80 sayfadır. Örneğin Madde 4 üç sayfa, Madde 5 altı sayfa uzunluğunda tek maddedir. Bu özelliğe başka bir örnek, “çeşitli hükümler” başlığının tek temalı ana düzenlemelerden önce Madde 3 olarak yerleştirilmiş olmasıdır.

Tasarı bir “seçim kanunu”dur. Tasarı, Hükümet'in yerel genel seçimleri Mart 2014'ten Ekim 2013 tarihine çekme amaçlı Anayasa değişikliği ile birlikte gündeme gelmiştir. Tasarı açıkça seçim çevrelerini değiştirmektedir. Yeniden ve köklü değişikliklerle yeniden belirlendiği seçim çevrelerinin, erkene alınmaya çalışılan ilk yerel seçimlerde uygulanması amaçlanmaktadır.

Günümüzde söz konusu seçimlere bir yıllık bir zaman kaldığı göz önüne alındığında, Tasarı'nın bir seçim koşullarını yeniden belirleme özelliğine sahip olduğu akılda tutulmalıdır. Tasarı'nın TBMM görüşmelerinde izlenen takvim bakımından görüşmelerin verimliliğini dramatik biçimde düşürecek kadar kısa bir zaman dilimine sıkıştırılmasının yakın nedeni bu durumdur.

Bu düşüncelerle özensiz olarak hazırlanmış düzenlemenin yeniden hazırlanmak üzere madde metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Alt komisyon metninin 4'üncü maddesinin 38'inci fıkrasının madde metninden çıkarılmasına ilişkin aynı mahiyette dört önerge vardır, okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

“Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile bazı Kanun ve KHK’lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 4. Maddesinin 38. Fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını arz ederiz.

Mehmet Erdoğan

Muğla

BAŞKAN - Aynı mahiyette Sayın Erdem’in, Sayın Türkoğlu’nun ve Sayın Ali Serindağ ve arkadaşlarının önergeleeri vardır. Hükümet katılıyor mu?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3. maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Erdem...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3. maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Türkoğlu...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarının yasalaşması kamu yönetimi açısından zararlı sonuçları vardır.

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3. maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Serindağ ve arkadaşlarının önergesi.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Alt komisyon, gerçekte bir Tasarı değil Taslak üzerinde çalışmak zorunda bırakılmıştır. Bilindiği gibi Taslak, yasaların Hükümet kararına kadar geçen süredeki adı, Tasarı ise TBMM Başkanlığı'na sunulduğunda kazandığı sıfattır. Görüşülen Tasarı, kamuoyunda yaklaşık bir yıldan bu yana söylenti halinde dolaşan, ancak üzerinde çalışma yapılabilecek bir metin olarak ilgili taraflarca ulaşılamayan bir metindir. Alt komisyon çalışmalarında, Tasarı'nın yasama sürecinin gerekleri doğrultusunda kamu kurum ve kuruluşlarından da görüş alınmaksızın hazırlandığı anlaşılmıştır. Bu durum, Hükümet tarafının görüşmeler sırasında 27 önerge vererek metnin içeriğine de etki eden değişiklikler yapması ile kanıtlanmıştır. Tasarı'nın Komisyon inceleme süreci eksik bırakılmıştır. TBMM Başkanlığı, Tasarı'nın tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu, ana komisyon olarak İçişleri Komisyonu tarafından görüşülmesini kararlaştırmıştır. İhtüzük gereğince ana komisyon çalışmalarının, makul süre içinde tamamlanacak tali komisyon raporunu da temel alarak yürütmesi gerekir. Ana komisyonda dile getirilen bu durum karşısında Plan ve Bütçe Komisyonu'ndan "işlerin yoğunluğu nedeniyle görevin yapılamayacağı yazısı" getirilmiştir. Oysa Tasarı, Maliye Bakanlığı temsilcilerinin verdiği bilgiye göre, bütçeye aylık 250 milyon TL yılda toplam 3 milyar TL ek maliyet getirme özelliğine sahiptir. Yönetimler arası mali paylaşım sisteminin ilkel erine ve oranlarına ilişkin değerlendirilmeye muhtaç değişiklikler getirmektedir. Tek komisyon olarak çalıştırılan İçişleri Komisyonu, Tasarı'yı TBMM Başkanlığı'na (8 Ekim 2012) sunulduktan sonra 48 saatlik bekleme süresinin hemen sonunda 10 Ekim 2012 günü görüşmek zorunda bırakılmıştır. Partilere metin üzerinde görüşme ve hazırlanma süresi tanınmamış, bunun yanı sıra Komisyon'un çalışmalarını beş gün içinde tamamlamak zorunda olduğu bildirilmiştir. İhtüzüğe şeklen uyan, ancak ruhunu derin biçimde zedeleyen bu tarz, Hükümet temsilcilerinin her türlü oylamayı kendi oylarıyla istedikleri gibi sonuçlandırma olanağına sahip bulunmaları nedeniyle her türlü uyarıya karşın terk edilmemiştir.

Tasarı metni, yasa yazım kurallarına aykırı bir metindir. Tasarı, kamuoyunun görüş ve eleştirisine kapatıldığı için yasamanın demokratik yol ve yöntemlerinden yoksunluğun ve yasama hazırlığının bürokratik gereklerinden uzaklığın sonucunda, yasal metinlerde yerleşik hale gelmiş her türlü kuralı ihlal eden bir metin olarak sunulmuştur. Tasarı, ikisi yürütme -yürürlük olmak üzere toplam 7 Madde ile 2 Geçici Madde'den oluşmakla birlikte, toplam 20 sayfa uzunluğunda bir ana metin ve 60 sayfalık eklerle 80 sayfadır. Örneğin Madde 4 üç sayfa, Madde 5 altı sayfa uzunluğunda tek maddedir. Bu özelliğe başka bir örnek, "çeşitli hükümler" başlığının tek temalı ana düzenlemelerden önce Madde 3 olarak yerleştirilmiş olmasıdır.

Tasarı bir "seçim kanunu"dur. Tasarı, Hükümet'in yerel genel seçimleri Mart 2014'ten Ekim 2013 tarihine çekme amaçlı Anayasa değişikliği ile birlikte gündeme gelmiştir. Tasarı açıkça seçim çevrelerini değiştirmektedir. Yeniden ve köklü değişikliklerle yeniden belirlendiği seçim çevrelerinin, erkene alınmaya çalışılan ilk yerel seçimlerde uygulanması amaçlanmaktadır.

Günümüzde söz konusu seçimlere bir yıllık bir zaman kaldığı göz önüne alındığında, Tasarı'nın bir seçim koşullarını yeniden belirleme özelliğine sahip olduğu akılda tutulmalıdır. Tasarı'nın TBMM görüşmelerinde izlenen takvim bakımından görüşmelerin verimliliğini dramatik biçimde düşürecek kadar kısa bir zaman dilimine sıkıştırılmasının yakın nedeni bu durumdur.

Bu düşüncelerle özensiz olarak hazırlanmış düzenlemenin yeniden hazırlanmak üzere madde metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Alt komisyon metninin 4'üncü maddesinin 39'uncu fıkrasının madde metninden çıkarılmasına ilişkin aynı mahiyette dört önerge vardır, okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

"Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile bazı Kanun ve KHK'lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 4. Maddesinin 39. Fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını arz ederiz.

Mehmet Erdoğan

Muğla

BAŞKAN - Aynı mahiyette Sayın Erdem'in, Sayın Türkoğlu'nun, Sayın Ali Serindağ ve arkadaşlarının önergeleri vardır. Hükümet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3. maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Erdem...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3. maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Türkoğlu...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı acilen geri çekilmelidir.

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3. maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Serindağ ve arkadaşlarının önergesi.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Alt komisyon, gerçekte bir Tasarı değil Taslak üzerinde çalışmak zorunda bırakılmıştır. Bilindiği gibi Taslak, yasaların Hükümet kararına kadar geçen süredeki adı, Tasarı ise TBMM Başkanlığı'na sunulduğunda kazandığı sıfattır. Görüşülen Tasarı, kamuoyunda yaklaşık bir yıldan bu yana söylenti halinde dolaşan, ancak üzerinde çalışma yapılabilecek bir metin olarak ilgili taraflarca ulaşılamayan bir metindir. Alt komisyon çalışmalarında, Tasarı'nın yasama sürecinin gerekleri doğrultusunda kamu kurum ve kuruluşlarından da görüş alınmaksızın hazırlandığı anlaşılmıştır. Bu durum, Hükümet tarafının görüşmeler sırasında 27 önerge vererek metnin içeriğine de etki eden değişiklikler yapması ile kanıtlanmıştır. Tasarı'nın Komisyon inceleme süreci eksik bırakılmıştır. TBMM Başkanlığı, Tasarı'nın tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu, ana komisyon olarak İçişleri Komisyonu tarafından görüşülmesini

kararlaştırmıştır. İçtüzük gereğince ana komisyon çalışmalarının, makul süre içinde tamamlanacak tali komisyon raporunu da temel olarak yürütmesi gerekir. Ana komisyonda dile getirilen bu durum karşısında Plan ve Bütçe Komisyonu'ndan "işlerin yoğunluğu nedeniyle görevin yapılamayacağı yazısı" getirilmiştir. Oysa Tasarı, Maliye Bakanlığı temsilcilerinin verdiği bilgiye göre, bütçeye aylık 250 milyon TL yılda toplam 3 milyar TL ek maliyet getirme özelliğine sahiptir. Yönetimler arası mali paylaşım sisteminin ilkelerine ve oranlarına ilişkin değerlendirilmeye muhtaç değişiklikler getirmektedir. Tek komisyon olarak alıştırılan İçişleri Komisyonu, Tasarı'yı TBMM Başkanlığı'na (8 Ekim 2012) sunulduktan sonra 48 saatlik bekleme süresinin hemen sonunda 10 Ekim 2012 günü görüşmek zorunda bırakılmıştır. Partilere metin üzerinde görüşme ve hazırlanma süresi tanınmamış, bunun yanı sıra Komisyon'un çalışmalarını beş gün içinde tamamlamak zorunda olduğu bildirilmiştir. İçtüzüğe şeklen uyan, ancak ruhunu derin biçimde zedeleyen bu tarz, Hükümet temsilcilerinin her türlü oylamayı kendi oylarıyla istedikleri gibi sonuçlandırma olanağına sahip bulunmaları nedeniyle her türlü uyarıya karşın terk edilmemiştir.

Tasarı metni, yasa yazım kurallarına aykırı bir metindir. Tasarı, kamuoyunun görüş ve eleştirisine kapatıldığı için yasamanın demokratik yol ve yöntemlerinden yoksunluğun ve yasama hazırlığının bürokratik gereklerinden uzaklığın sonucunda, yasal metinlerde yerleşik hale gelmiş her türlü kuralı ihlal eden bir metin olarak sunulmuştur. Tasarı, ikisi yürütme -yürürlük olmak üzere toplam 7 Madde ile 2 Geçici Madde'den oluşmakla birlikte, toplam 20 sayfa uzunluğunda bir ana metin ve 60 sayfalık eklerle 80 sayfadır. Örneğin Madde 4 üç sayfa, Madde 5 altı sayfa uzunluğunda tek maddedir. Bu özelliğe başka bir örnek, "eşitli hükümler" başlığının tek temalı ana düzenlemelerden önce Madde 3 olarak yerleştirilmiş olmasıdır.

Tasarı bir "seçim kanunu"dur. Tasarı, Hükümet'in yerel genel seçimleri Mart 2014'ten Ekim 2013 tarihine çekme amaı Anayasa değişikliği ile birlikte gündeme gelmiştir. Tasarı açıkça seçim çevrelerini değiştirmektedir. Yeniden ve köklü değişikliklerle yeniden belirlediği seçim çevrelerinin, erkene alınmaya çalışılan ilk yerel seçimlerde uygulanması amaçlanmaktadır.

Günümüzde söz konusu seçimlere bir yıllık bir zaman kaldığı göz önüne alındığında, Tasarı'nın bir seçim koşullarını yeniden belirleme özelliğine sahip olduğu akılda tutulmalıdır. Tasarı'nın TBMM görüşmelerinde izlenen takvim bakımından görüşmelerin verimliliğini dramatik biçimde düşürecek kadar kısa bir zaman dilimine sıkıştırılmasının yakın nedeni bu durumdur.

Bu düşüncelerle özensiz olarak hazırlanmış düzenlemenin yeniden hazırlanmak üzere madde metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

BAşKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Alt komisyon metninin 4'üncü maddesinin kırkırıncı fıkrasının madde metninden çıkarılmasına ilişkin aynı mahiyette dört önerge vardır.

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

"Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile bazı Kanun ve KHK'lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 4. Maddesinin 40. Fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını arz ederim.

Mehmet Erdoğan

Muğla

Sayın Erdoğan'ın önergesinin yanında Sayın Erdem'in, Sayın Türkoğlu'nun ve Sayın Ali Serindağ ve arkadaşlarının önergeleri vardır aynı mahiyette.

Hükümet katılıyor mu efendim?

İçİşLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEş – Katılmıyoruz efendim.

BAşKAN – Sayın Erdoğan...

MEHMET ERDOğAN (Muğla) – Gerekçe.

BAşKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen "yetki genişliği ilkesine" 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Erdem...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Türkoğlu...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Bu tasarıyla geleceğimiz tehlike altına alınmaktadır.

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Serindağ ve arkadaşlarının önergesi.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Alt komisyon, gerçekte bir Tasarı değil Taslak üzerinde çalışmak zorunda bırakılmıştır. Bilindiği gibi Taslak, yasaların Hükümet kararına kadar geçen süredeki adı, Tasarı ise TBMM Başkanlığı'na sunulduğunda kazandığı sıfattır. Görüşülen Tasarı, kamuoyunda yaklaşık bir yıldan bu yana söylenti halinde dolaşan, ancak üzerinde çalışma yapılabilecek bir metin olarak ilgili taraflarca ulaşılamayan bir metindir. Alt komisyon çalışmalarında, Tasarı'nın yasama sürecinin gerekleri doğrultusunda kamu kurum ve kuruluşlarından da görüş alınmaksızın hazırlandığı anlaşılmıştır. Bu durum, Hükümet tarafının görüşmeler sırasında 27 önerge vererek metnin içeriğine de etki eden değişiklikler yapması ile kanıtlanmıştır. Tasarı'nın Komisyon inceleme süreci eksik bırakılmıştır. TBMM Başkanlığı, Tasarı'nın tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu, ana komisyon olarak İçişleri Komisyonu tarafından görüşülmesini kararlaştırmıştır. İhtüzük gereğince ana komisyon çalışmalarının, makul süre içinde tamamlanacak tali komisyon raporunu da temel alarak yürütmesi gerekir. Ana komisyonda dile getirilen bu durum karşısında Plan ve Bütçe Komisyonu'ndan “işlerin yoğunluğu nedeniyle görevin yapılamayacağı yazısı” getirilmiştir. Oysa Tasarı, Maliye Bakanlığı temsilcilerinin verdiği bilgiye göre, bütçeye aylık 250 milyon TL yılda toplam 3 milyar TL ek maliyet getirme özelliğine sahiptir. Yönetimler arası mali paylaşım sisteminin ilkelerine ve oranlarına ilişkin değerlendirilmeye muhtaç değişiklikler getirmektedir. Tek komisyon olarak çalıştırılan İçişleri Komisyonu, Tasarı'yı TBMM Başkanlığı'na (8 Ekim 2012) sunulduktan sonra 48 saatlik bekleme süresinin hemen sonunda 10 Ekim 2012 günü görüşmek zorunda bırakılmıştır. Partilere metin üzerinde görüşme ve hazırlanma süresi tanınmamış, bunun yanı sıra Komisyon'un çalışmalarını beş gün içinde tamamlamak zorunda olduğu bildirilmiştir. İhtüzüğe şeklen uyan, ancak ruhunu derin biçimde zedeleyen bu tarz, Hükümet temsilcilerinin her türlü oylamayı kendi oylarıyla istedikleri gibi sonuçlandırma olanağına sahip bulunmaları nedeniyle her türlü uyarıya karşın terk edilmemiştir.

Tasarı metni, yasa yazım kurallarına aykırı bir metindir. Tasarı, kamuoyunun görüş ve eleştirisine kapatıldığı için yasamanın demokratik yol ve yöntemlerinden yoksunluğun ve yasama hazırlığının bürokratik gereklerinden uzaklığın sonucunda, yasal metinlerde yerleşik hale gelmiş her türlü kuralı ihlal eden bir metin olarak sunulmuştur. Tasarı, ikisi yürütme -yürürlük olmak üzere toplam 7 Madde ile 2 Geçici Madde'den oluşmakla birlikte, toplam 20 sayfa uzunluğunda bir ana metin ve 60 sayfalık eklerle 80 sayfadır. Örneğin Madde 4 üç sayfa, Madde 5 altı sayfa uzunluğunda tek maddedir. Bu özelliğe başka bir örnek, "çeşitli hükümler" başlığının tek temalı ana düzenlemelerden önce Madde 3 olarak yerleştirilmiş olmasıdır.

Tasarı bir "seçim kanunu"dur. Tasarı, Hükümet'in yerel genel seçimleri Mart 2014'ten Ekim 2013 tarihine çekme amaçlı Anayasa değişikliği ile birlikte gündeme gelmiştir. Tasarı açıkça seçim çevrelerini değiştirmektedir. Yeniden ve köklü değişikliklerle yeniden belirlendiği seçim çevrelerinin, erkene alınmaya çalışılan ilk yerel seçimlerde uygulanması amaçlanmaktadır.

Günümüzde söz konusu seçimlere bir yıllık bir zaman kaldığı göz önüne alındığında, Tasarı'nın bir seçim koşullarını yeniden belirleme özelliğine sahip olduğu akılda tutulmalıdır. Tasarı'nın TBMM görüşmelerinde izlenen takvim bakımından görüşmelerin verimliliğini dramatik biçimde düşürecek kadar kısa bir zaman dilimine sıkıştırılmasının yakın nedeni bu durumdur.

Bu düşüncelerle özensiz olarak hazırlanmış düzenlemenin yeniden hazırlanmak üzere madde metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Alt komisyon metninin 4'üncü maddesinin kırk birinci fıkrasının madde metninden çıkarılmasına ilişkin aynı mahiyette dört önerge vardır, okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

"Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile bazı Kanun ve KHK'lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 4. Maddesinin 41. Fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını arz ederim.

Mehmet Erdoğan

Muğla

Aynı mahiyette Sayın Erdem'in, Sayın Türkoğlu'nun, Sayın Ali Serindağ ve arkadaşlarının önergeleri vardır.

Hükümet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen "yetki genişliği ilkesine" 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Erdem...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen "yetki genişliği ilkesine" 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Türkoğlu...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Bölücü taleplere göre hazırlanmış olan bu tasarı hemen geri çekilmelidir.

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Serindağ ve arkadaşlarının önergesi.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Alt komisyon, gerçekte bir Tasarı değil Taslak üzerinde çalışmak zorunda bırakılmıştır. Bilindiği gibi Taslak, yasaların Hükümet kararına kadar geçen süredeki adı, Tasarı ise TBMM Başkanlığı'na sunulduğunda kazandığı sıfattır. Görüşülen Tasarı, kamuoyunda yaklaşık bir yıldan bu yana söylenti halinde dolaşan, ancak üzerinde çalışma yapılabilecek bir metin olarak ilgili taraflarca ulaşılamayan bir metindir. Alt komisyon çalışmalarında, Tasarı'nın yasama sürecinin gerekleri doğrultusunda kamu kurum ve kuruluşlarından da görüş alınmaksızın hazırlandığı anlaşılmıştır. Bu durum, Hükümet tarafının görüşmeler sırasında 27 önerge vererek metnin içeriğine de etki eden değişiklikler yapması ile kanıtlanmıştır. Tasarı'nın Komisyon inceleme süreci eksik bırakılmıştır. TBMM Başkanlığı, Tasarı'nın tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu, ana komisyon olarak İçişleri Komisyonu tarafından görüşülmesini kararlaştırmıştır. İhtüzük gereğince ana komisyon çalışmalarının, makul süre içinde tamamlanacak tali komisyon raporunu da temel alarak yürütmesi gerekir. Ana komisyonda dile getirilen bu durum karşısında Plan ve Bütçe Komisyonu'ndan “işlerin yoğunluğu nedeniyle görevin yapılamayacağı yazısı” getirilmiştir. Oysa Tasarı, Maliye Bakanlığı temsilcilerinin verdiği bilgiye göre, bütçeye aylık 250 milyon TL yılda toplam 3 milyar TL ek maliyet getirme özelliğine sahiptir. Yönetimler arası mali paylaşım sisteminin ilkel erine ve oranlarına ilişkin değerlendirilmeye muhtaç değişiklikler getirmektedir. Tek komisyon olarak çalıştırılan İçişleri Komisyonu, Tasarı'yı TBMM Başkanlığı'na (8 Ekim 2012) sunulduktan sonra 48 saatlik bekleme süresinin hemen sonunda 10 Ekim 2012 günü görüşmek zorunda bırakılmıştır. Partilere metin üzerinde görüşme ve hazırlanma süresi tanınmamış, bunun yanı sıra Komisyon'un çalışmalarını beş gün içinde tamamlamak zorunda olduğu bildirilmiştir. İhtüzüğe şeklen uyan, ancak ruhunu derin biçimde zedeleyen bu tarz, Hükümet temsilcilerinin her türlü oylamayı kendi oylarıyla istedikleri gibi sonuçlandırma olanağına sahip bulunmaları nedeniyle her türlü uyarıya karşın terk edilmemiştir.

Tasarı metni, yasa yazım kurallarına aykırı bir metindir. Tasarı, kamuoyunun görüş ve eleştirisine kapatıldığı için yasamanın demokratik yol ve yöntemlerinden yoksunluğun ve yasama hazırlığının bürokratik gereklerinden uzaklığın sonucunda, yasal metinlerde yerleşik hale gelmiş her türlü kuralı ihlal eden bir metin olarak sunulmuştur. Tasarı, ikisi yürütme -yürürlük olmak üzere toplam 7 Madde ile 2 Geçici Madde'den oluşmakla birlikte, toplam 20 sayfa uzunluğunda bir ana metin ve 60 sayfalık eklerle 80 sayfadır. Örneğin Madde 4 üç sayfa, Madde 5 altı sayfa uzunluğunda tek maddedir. Bu özelliğe başka bir örnek, “çeşitli hükümler” başlığının tek temalı ana düzenlemelerden önce Madde 3 olarak yerleştirilmiş olmasıdır.

Tasarı bir “seçim kanunu”dur. Tasarı, Hükümet'in yerel genel seçimleri Mart 2014'ten Ekim 2013 tarihine çekme amaçlı Anayasa değişikliği ile birlikte gündeme gelmiştir. Tasarı açıkça seçim çevrelerini değiştirmektedir. Yeniden ve köklü değişikliklerle yeniden belirlendiği seçim çevrelerinin, erkene alınmaya çalışılan ilk yerel seçimlerde uygulanması amaçlanmaktadır.

Günümüzde söz konusu seçimlere bir yıllık bir zaman kaldığı göz önüne alındığında, Tasarı'nın bir seçim koşullarını yeniden belirleme özelliğine sahip olduğu akıldan tutulmalıdır. Tasarı'nın TBMM görüşmelerinde izlenen takvim bakımından görüşmelerin verimliliğini dramatik biçimde düşürecek kadar kısa bir zaman dilimine sıkıştırılmasının yakın nedeni bu durumdur.

Bu düşüncelerle özensiz olarak hazırlanmış düzenlemenin yeniden hazırlanmak üzere madde metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Alt komisyon metninin 4'üncü maddesinin kırk ikinci fıkrasının madde metninden çıkarılmasına ilişkin aynı mahiyette dört önerge vardır, okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

“Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile bazı Kanun ve KHK’lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 4. Maddesinin 42. Fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını arz ederim.

Mehmet Erdoğan

Muğla

Aynı mahiyette Sayın Erdem’in, Sayın Türkoğlu’nun, Sayın Ali Serindağ ve arkadaşlarının da önergeleri vardır.

Hükümet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Erdem...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Türkoğlu...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Bu tasarı egemenliği parçalamaktadır.

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Serindağ ve arkadaşlarının önergesi.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Alt komisyon, gerçekte bir Tasarı değil Taslak üzerinde çalışmak zorunda bırakılmıştır. Bilindiği gibi Taslak, yasaların Hükümet kararına kadar geçen süredeki adı, Tasarı ise TBMM Başkanlığı'na sunulduğunda kazandığı sıfattır. Görüşülen Tasarı, kamuoyunda yaklaşık bir yıldan bu yana söylenti halinde dolaşan, ancak üzerinde çalışma yapılabilecek bir metin olarak ilgili taraflarca ulaşılamayan bir metindir. Alt komisyon çalışmalarında, Tasarı'nın yasama sürecinin gerekleri doğrultusunda kamu kurum ve kuruluşlarından da görüş alınmaksızın hazırlandığı anlaşılmıştır. Bu durum, Hükümet tarafının görüşmeler sırasında 27 önerge vererek metnin içeriğine de etki eden değişiklikler yapması ile kanıtlanmıştır. Tasarı'nın Komisyon inceleme süreci eksik bırakılmıştır. TBMM Başkanlığı, Tasarı'nın tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu, ana komisyon olarak İçişleri Komisyonu tarafından görüşülmesini kararlaştırmıştır. İhtüzük gereğince ana komisyon çalışmalarının, makul süre içinde tamamlanacak tali komisyon raporunu da temel alarak yürütmesi gerekir. Ana komisyonda dile getirilen bu durum karşısında Plan ve Bütçe Komisyonu'ndan "işlerin yoğunluğu nedeniyle görevin yapılamayacağı yazısı" getirilmiştir. Oysa Tasarı, Maliye Bakanlığı temsilcilerinin verdiği bilgiye göre, bütçeye aylık 250 milyon TL yılda toplam 3 milyar TL ek maliyet getirme özelliğine sahiptir. Yönetimler arası mali paylaşım sisteminin ilkel erine ve oranlarına ilişkin değerlendirilmeye muhtaç değişiklikler getirmektedir. Tek komisyon olarak çalıştırılan İçişleri Komisyonu, Tasarı'yı TBMM Başkanlığı'na (8 Ekim 2012) sunulduktan sonra 48 saatlik bekleme süresinin hemen sonunda 10 Ekim 2012 günü görüşmek zorunda bırakılmıştır. Partilere metin üzerinde görüşme ve hazırlanma süresi tanınmamış, bunun yanı sıra Komisyon'un çalışmalarını beş gün içinde tamamlamak zorunda olduğu bildirilmiştir. İhtüzüğe şeklen uyan, ancak ruhunu derin biçimde zedeleyen bu tarz, Hükümet temsilcilerinin her türlü oylamayı kendi oylarıyla istedikleri gibi sonuçlandırma olanağına sahip bulunmaları nedeniyle her türlü uyarıya karşın terk edilmemiştir.

Tasarı metni, yasa yazım kurallarına aykırı bir metindir. Tasarı, kamuoyunun görüş ve eleştirisine kapatıldığı için yasamanın demokratik yol ve yöntemlerinden yoksunluğun ve yasama hazırlığının bürokratik gereklerinden uzaklığın sonucunda, yasal metinlerde yerleşik hale gelmiş her türlü kuralı ihlal eden bir metin olarak sunulmuştur. Tasarı, ikisi yürütme -yürürlük olmak üzere toplam 7 Madde ile 2 Geçici Madde'den oluşmakla birlikte, toplam 20 sayfa uzunluğunda bir ana metin ve 60 sayfalık eklerle 80 sayfadır. Örneğin Madde 4 üç sayfa, Madde 5 altı sayfa uzunluğunda tek maddedir. Bu özelliğe başka bir örnek, "çeşitli hükümler" başlığının tek temalı ana düzenlemelerden önce Madde 3 olarak yerleştirilmiş olmasıdır.

Tasarı bir "seçim kanunu"dur. Tasarı, Hükümet'in yerel genel seçimleri Mart 2014'ten Ekim 2013 tarihine çekme amaçlı Anayasa değişikliği ile birlikte gündeme gelmiştir. Tasarı açıkça seçim çevrelerini değiştirmektedir. Yeniden ve köklü değişikliklerle yeniden belirlendiği seçim çevrelerinin, erkene alınmaya çalışılan ilk yerel seçimlerde uygulanması amaçlanmaktadır.

Günümüzde söz konusu seçimlere bir yıllık bir zaman kaldığı göz önüne alındığında, Tasarı'nın bir seçim koşullarını yeniden belirleme özelliğine sahip olduğu akılda tutulmalıdır. Tasarı'nın TBMM görüşmelerinde izlenen takvim bakımından görüşmelerin verimliliğini dramatik biçimde düşürecek kadar kısa bir zaman dilimine sıkıştırılmasının yakın nedeni bu durumdur.

Bu düşüncelerle özensiz olarak hazırlanmış düzenlemenin yeniden hazırlanmak üzere madde metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Alt komisyon metninin 4'üncü maddesinin kırk üçüncü fıkrasının madde metninden çıkarılmasına ilişkin aynı mahiyette dört önerge vardır.

Ayrıca bir de bu maddede bir değişiklik önergesi vardır, önce metinden çıkarılma önergelerini okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

"Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile bazı Kanun ve KHK'lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 4. Maddesinin 43. Fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını arz ederim.

Mehmet Erdoğan

Muğla

Aynı mahiyette Sayın Erdem'in, Sayın Türkoğlu'nun, Sayın Ali Serindağ ve arkadaşlarının önergeleri vardır.

Hükûmet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Erdem...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Türkoğlu...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarının her maddesi arızalıdır.

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Serindağ ve arkadaşlarının önergesi.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Alt komisyon, gerçekte bir Tasarı değil Taslak üzerinde çalışmak zorunda bırakılmıştır. Bilindiği gibi Taslak, yasaların Hükümet kararına kadar geçen süredeki adı, Tasarı ise TBMM Başkanlığı'na sunulduğunda kazandığı sıfattır. Görüşülen Tasarı, kamuoyunda yaklaşık bir yıldan bu yana söylenti halinde dolaşan, ancak üzerinde çalışma yapılabilecek bir metin olarak ilgili taraflarca ulaşılamayan bir metindir. Alt komisyon çalışmalarında, Tasarı'nın yasama sürecinin gerekleri doğrultusunda kamu kurum ve kuruluşlarından da görüş alınmaksızın hazırlandığı anlaşılmıştır. Bu durum, Hükümet tarafının görüşmeler sırasında 27 önerge vererek metnin içeriğine de etki eden değişiklikler yapması ile kanıtlanmıştır. Tasarı'nın Komisyon inceleme süreci eksik bırakılmıştır. TBMM

Başkanlığı, Tasarı'nın tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu, ana komisyon olarak İçişleri Komisyonu tarafından görüşülmesini kararlaştırmıştır. İhtüzük gereğince ana komisyon çalışmalarının, makul süre içinde tamamlanacak tali komisyon raporunu da temel alarak yürütmesi gerekir. Ana komisyonda dile getirilen bu durum karşısında Plan ve Bütçe Komisyonu'ndan "işlerin yoğunluğu nedeniyle görevin yapılamayacağı yazısı" getirilmiştir. Oysa Tasarı, Maliye Bakanlığı temsilcilerinin verdiği bilgiye göre, bütçeye aylık 250 milyon TL yılda toplam 3 milyar TL ek maliyet getirme özelliğine sahiptir. Yönetimler arası mali paylaşım sisteminin ilkelerine ve oranlarına ilişkin değerlendirilmeye muhtaç değişiklikler getirmektedir. Tek komisyon olarak çalıştırılan İçişleri Komisyonu, Tasarı'yı TBMM Başkanlığı'na (8 Ekim 2012) sunulduktan sonra 48 saatlik bekleme süresinin hemen sonunda 10 Ekim 2012 günü görüşmek zorunda bırakılmıştır. Partilere metin üzerinde görüşme ve hazırlanma süresi tanınmamış, bunun yanı sıra Komisyon'un çalışmalarını beş gün içinde tamamlamak zorunda olduğu bildirilmiştir. İhtüzüğe şeklen uyan, ancak ruhunu derin biçimde zedeleyen bu tarz, Hükümet temsilcilerinin her türlü oylamayı kendi oylarıyla istedikleri gibi sonuçlandırma olanağına sahip bulunmaları nedeniyle her türlü uyarıya karşın terk edilmemiştir.

Tasarı metni, yasa yazım kurallarına aykırı bir metindir. Tasarı, kamuoyunun görüş ve eleştirisine kapatıldığı için yasamanın demokratik yol ve yöntemlerinden yoksunluğun ve yasama hazırlığının bürokratik gereklerinden uzaklığın sonucunda, yasal metinlerde yerleşik hale gelmiş her türlü kuralı ihlal eden bir metin olarak sunulmuştur. Tasarı, ikisi yürütme -yürürlük olmak üzere toplam 7 Madde ile 2 Geçici Madde'den oluşmakla birlikte, toplam 20 sayfa uzunluğunda bir ana metin ve 60 sayfalık eklerle 80 sayfadır. Örneğin Madde 4 üç sayfa, Madde 5 altı sayfa uzunluğunda tek maddedir. Bu özelliğe başka bir örnek, "çeşitli hükümler" başlığının tek temalı ana düzenlemelerden önce Madde 3 olarak yerleştirilmiş olmasıdır.

Tasarı bir "seçim kanunu"dur. Tasarı, Hükümet'in yerel genel seçimleri Mart 2014'ten Ekim 2013 tarihine çekme amaçlı Anayasa değişikliği ile birlikte gündeme gelmiştir. Tasarı açıkça seçim çevrelerini değiştirmektedir. Yeniden ve köklü değişikliklerle yeniden belirlendiği seçim çevrelerinin, erkene alınmaya çalışılan ilk yerel seçimlerde uygulanması amaçlanmaktadır.

Günümüzde söz konusu seçimlere bir yıllık bir zaman kaldığı göz önüne alındığında, Tasarı'nın bir seçim koşullarını yeniden belirleme özelliğine sahip olduğu akılda tutulmalıdır. Tasarı'nın TBMM görüşmelerinde izlenen takvim bakımından görüşmelerin verimliliğini dramatik biçimde düşürecek kadar kısa bir zaman dilimine sıkıştırılmasının yakın nedeni bu durumdur.

Bu düşüncelerle özensiz olarak hazırlanmış düzenlemenin yeniden hazırlanmak üzere madde metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

4'üncü maddenin kırk üçüncü fıkrasında bir değişiklik önergesi vardır, onu okutuyorum şimdi arkadaşlar.

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Onüç İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmiüç İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 4 üncü maddesinin kırküçüncü fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Özcan Ulupınar

Zonguldak

"Muhtar ile ihtiyar medisi veya heyeti üyelerinin seçiminde; muhtar ile bu Kanunun 30 uncu maddesinin (a) ve (b) bentlerinde gösterilen ihtiyar medisi veya heyeti üye sayısının birlikte yazılı olduğu oy pusulası kullanılır. Oy pusulası Yüksek Seçim Kurulunca hazırlanan özel zarfa konularak oy sandığına atılır."

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Ulupınar...

ÖZCAN ULUPINAR (Zonguldak) – Gerekçe okunsun efendim.

BAŞKAN – Gerekçe zaten açıkça belli, okutuyorum:

Gerekçe:

Uygulamada tereddüt oluşmaması açısından, Yüksek Seçim Kurulunun talebi doğrultusunda değişiklik yapılması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Evet, Yüksek Seçim Kurulunun talebiymiş.

Hükümetimizin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Alt komisyon metninin 4' üncü maddesinin kırk dördüncü fıkrasının madde metninden çıkarılmasına ilişkin aynı mahiyette dört önerge vardır, okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

“Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile bazı Kanun ve KHK’lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 4. Maddesinin 44. Fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını arz ederim.

Mehmet Erdoğan

Muğla

Aynı mahiyette Sayın Erdem’in, Sayın Türkoğlu’nun, Sayın Ali Serindağ ve arkadaşlarının önergeleri vardır.

Hükûmet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Erdem...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Türkoğlu...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Bu tasarı kabul edilemez.

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

Tasarı geri çekilirse daha hayırlı olur.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Serindağ ve arkadaşlarının önergesi.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Alt komisyon, gerçekte bir Tasarı değil Taslak üzerinde çalışmak zorunda bırakılmıştır. Bilindiği gibi Taslak, yasaların Hükümet kararına kadar geçen süredeki adı, Tasarı ise TBMM Başkanlığı'na sunulduğunda kazandığı sıfattır. Görüşülen Tasarı, kamuoyunda yaklaşık bir yıldan bu yana söylenti halinde dolaşan, ancak üzerinde çalışma yapılabilecek bir metin olarak ilgili taraflarca ulaşılamayan bir metindir. Alt komisyon çalışmalarında, Tasarı'nın yasama sürecinin gerekleri doğrultusunda kamu kurum ve kuruluşlarından da görüş alınmaksızın hazırlandığı anlaşılmıştır. Bu durum, Hükümet tarafının görüşmeler sırasında 27 önerge vererek metnin içeriğine de etki eden değişiklikler yapması ile kanıtlanmıştır. Tasarı'nın Komisyon inceleme süreci eksik bırakılmıştır. TBMM Başkanlığı, Tasarı'nın tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu, ana komisyon olarak İçişleri Komisyonu tarafından görüşülmesini kararlaştırmıştır. İhtüzük gereğince ana komisyon çalışmalarının, makul süre içinde tamamlanacak tali komisyon raporunu da temel alarak yürütmesi gerekir. Ana komisyonda dile getirilen bu durum karşısında Plan ve Bütçe Komisyonu'ndan “işlerin yoğunluğu nedeniyle görevin yapılamayacağı yazısı” getirilmiştir. Oysa Tasarı, Maliye Bakanlığı temsilcilerinin verdiği bilgiye göre, bütçeye aylık 250 milyon TL yılda toplam 3 milyar TL ek maliyet getirme özelliğine sahiptir. Yönetimler arası mali paylaşım sisteminin ilkel erine ve oranlarına ilişkin değerlendirilmeye muhtaç değişiklikler getirmektedir. Tek komisyon olarak çalıştırılan İçişleri Komisyonu, Tasarı'yı TBMM Başkanlığı'na (8 Ekim 2012) sunulduktan sonra 48 saatlik bekleme süresinin hemen sonunda 10 Ekim 2012 günü görüşmek zorunda bırakılmıştır. Partilere metin üzerinde görüşme ve hazırlanma süresi tanınmamış, bunun yanı sıra Komisyon'un çalışmalarını beş gün içinde tamamlamak zorunda olduğu bildirilmiştir. İhtüzüğe şeklen uyan, ancak ruhunu derin biçimde zedeleyen bu tarz, Hükümet temsilcilerinin her türlü oylamayı kendi oylarıyla istedikleri gibi sonuçlandırma olanağına sahip bulunmaları nedeniyle her türlü uyarıya karşın terk edilmemiştir.

Tasarı metni, yasa yazım kurallarına aykırı bir metindir. Tasarı, kamuoyunun görüş ve eleştirisine kapatıldığı için yasamanın demokratik yol ve yöntemlerinden yoksunluğun ve yasama hazırlığının bürokratik gereklerinden uzaklığın sonucunda, yasal metinlerde yerleşik hale gelmiş her türlü kuralı ihlal eden bir metin olarak sunulmuştur. Tasarı, ikisi yürütme -yürürlük olmak üzere toplam 7 Madde ile 2 Geçici Madde'den oluşmakla birlikte, toplam 20 sayfa uzunluğunda bir ana metin ve 60 sayfalık eklerle 80 sayfadır. Örneğin Madde 4 üç sayfa, Madde 5 altı sayfa uzunluğunda tek maddedir. Bu özelliğe başka bir örnek, “çeşitli hükümler” başlığının tek temalı ana düzenlemelerden önce Madde 3 olarak yerleştirilmiş olmasıdır.

Tasarı bir “seçim kanunu”dur. Tasarı, Hükümet'in yerel genel seçimleri Mart 2014'ten Ekim 2013 tarihine çekme amaçlı Anayasa değişikliği ile birlikte gündeme gelmiştir. Tasarı açıkça seçim çevrelerini değiştirmektedir. Yeniden ve köklü değişikliklerle yeniden belirlendiği seçim çevrelerinin, erkene alınmaya çalışılan ilk yerel seçimlerde uygulanması amaçlanmaktadır.

Günümüzde söz konusu seçimlere bir yıllık bir zaman kaldığı göz önüne alındığında, Tasarı'nın bir seçim koşullarını yeniden belirleme özelliğine sahip olduğu akıldaki tutulmalıdır. Tasarı'nın TBMM görüşmelerinde izlenen takvim bakımından görüşmelerin verimliliğini dramatik biçimde düşürecek kadar kısa bir zaman dilimine sıkıştırılmasının yakın nedeni bu durumdur.

Bu düşüncelerle özensiz olarak hazırlanmış düzenlemenin yeniden hazırlanmak üzere madde metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Alt Komisyon metninin 4'üncü maddesinin 45'inci fıkrasının madde metninden çıkarılmasına ilişkin aynı mahiyette dört önerge vardır, okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

“Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile bazı Kanun ve KHK”lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 4. Maddesinin 45. Fıkrasının Tasarı metninden çıkarılmasını arz ederim.

Mehmet Erdoğan

Muğla

BAŞKAN – Aynı mahiyette Sayın Erdem'in, Sayın Türkoğlu'nun, Sayın Ali Serindağ ve arkadaşlarının önergeleri vardır.

Hükümet katılıyor mu?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Katılmıyorsunuz.

Sayın Erdoğan...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçe,

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Erdem...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçe.

Gerekçe:

Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Türkoğlu...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Buyurun efendim.

Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçe.

Gerekçe:

Tasarı birbiriyle ve üst normlarla çelişen hükümler içermektedir. Tasarı bu haliyle Anayasamızın 3.maddesi olan devletin bütünlüğüne, 10. maddesi olan Kanun önünde eşitliği ilkesine, 90. maddesi olan Kanunların usulüne uygun olanı kabul edilmiş anlaşmalara uygun olmasının gerektiği ilkesine, 123. maddesi olan İdarenin bütünlüğü ilkesine, 126. maddesinde belirtilen “yetki genişliği ilkesine” 127. maddesi olan Mahallî İdareler olarak İl belediye ve köy şeklinde düzenlenmiş olmasına, 169 ve 170. maddelerinde Orman köylerine ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil ettiği.

Ayrıca tasarının Ülkenin üniter yapısını tehlikeye sokacak, vatandaşlarımıza ek yük getirecek, telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından düzenlemenin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Ali Serindağ ve arkadaşlarının... Gerekçeyi okutuyoruz:

Gerekçe:

Alt komisyon, gerçekte bir Tasarı değil Taslak üzerinde çalışmak zorunda bırakılmıştır. Bilindiği gibi Taslak, yasaların Hükümet kararına kadar geçen süredeki adı, Tasarı ise TBMM Başkanlığı'na sunulduğunda kazandığı sıfattır. Görüşülen Tasarı, kamuoyunda yaklaşık bir yıldan bu yana söylenti halinde dolaşan, ancak üzerinde çalışma yapılabilecek bir metin olarak ilgili taraflarca ulaşılamayan bir metindir. Alt komisyon çalışmalarında, Tasarı'nın yasama sürecinin gerekleri doğrultusunda kamu kurum ve kuruluşlarından da görüş alınmaksızın hazırlandığı anlaşılmıştır. Bu durum, Hükümet tarafının görüşmeler sırasında 27 önerge vererek metnin içeriğine de etki eden değişiklikler yapması ile kanıtlanmıştır. Tasarı'nın Komisyon inceleme süreci eksik bırakılmıştır. TBMM Başkanlığı, Tasarı'nın tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu, ana komisyon olarak İçişleri Komisyonu tarafından görüşülmesini kararlaştırmıştır. İhtüzük gereğince ana komisyon çalışmalarının, makul süre içinde tamamlanacak tali komisyon raporunu da temel alarak yürütmesi gerekir. Ana komisyonda dile getirilen bu durum karşısında Plan ve Bütçe Komisyonu'ndan “işlerin yoğunluğu

nedeniyle görevin yapılamayacağı yazısı” getirilmiştir. Oysa Tasarı, Maliye Bakanlığı temsilcilerinin verdiği bilgiye göre, bütçeye aylık 250 milyon TL yılda toplam 3 milyar TL ek maliyet getirme özelliğine sahiptir. Yönetimler arası mali paylaşım sisteminin ilkel erine ve oranlarına ilişkin değerlendirilmeye muhtaç değişiklikler getirmektedir. Tek komisyon olarak çalıştırılan İçişleri Komisyonu, Tasarı'yı TBMM Başkanlığı'na (8 Ekim 2012) sunulduktan sonra 48 saatlik bekleme süresinin hemen sonunda 10 Ekim 2012 günü görüşmek zorunda bırakılmıştır. Partilere metin üzerinde görüşme ve hazırlanma süresi tanınmamış, bunun yanı sıra Komisyon'un çalışmalarını beş gün içinde tamamlamak zorunda olduğu bildirilmiştir. İçtüzüğe şeklen uyan, ancak ruhunu derin biçimde zedeleyen bu tarz, Hükümet temsilcilerinin her türlü oylamayı kendi oylarıyla istedikleri gibi sonuçlandırma olanağına sahip bulunmaları nedeniyle her türlü uyarıya karşın terk edilmemiştir.

Tasarı metni, yasa yazım kurallarına aykırı bir metindir. Tasarı, kamuoyunun görüş ve eleştirisine kapatıldığı için yasamanın demokratik yol ve yöntemlerinden yoksunluğun ve yasama hazırlığının bürokratik gereklerinden uzaklığın sonucunda, yasal metinlerde yerleşik hale gelmiş her türlü kuralı ihlal eden bir metin olarak sunulmuştur. Tasarı, ikisi yürütme -yürürlük olmak üzere toplam 7 Madde ile 2 Geçici Madde'den oluşmakla birlikte, toplam 20 sayfa uzunluğunda bir ana metin ve 60 sayfalık eklerle 80 sayfadır. Örneğin Madde 4 üç sayfa, Madde 5 altı sayfa uzunluğunda tek maddedir. Bu özelliğe başka bir örnek, “çeşitli hükümler” başlığının tek temalı ana düzenlemelerden önce Madde 3 olarak yerleştirilmiş olmasıdır.

Tasarı bir “seçim kanunu”dur. Tasarı, Hükümet'in yerel genel seçimleri Mart 2014'ten Ekim 2013 tarihine çekme amaçlı Anayasa değişikliği ile birlikte gündeme gelmiştir. Tasarı açıkça seçim çevrelerini değiştirmektedir. Yeniden ve köklü değişikliklerle yeniden belirlendiği seçim çevrelerinin, erkene alınmaya çalışılan ilk yerel seçimlerde uygulanması amaçlanmaktadır.

Günümüzde söz konusu seçimlere bir yıllık bir zaman kaldığı göz önüne alındığında, Tasarı'nın bir seçim koşullarını yeniden belirleme özelliğine sahip olduğu akılda tutulmalıdır. Tasarı'nın TBMM görüşmelerinde izlenen takvim bakımından görüşmelerin verimliliğini dramatik biçimde düşürecek kadar kısa bir zaman dilimine sıkıştırılmasının yakın nedeni bu durumdur.

Bu düşüncelerle özensiz olarak hazırlanmış düzenlemenin yeniden hazırlanmak üzere madde metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Sayın Başkanım, bundan sonrakiler için bir jest yapabiliriz.

BAŞKAN – Ya şey yapalım, okunurken... Peki, siz bilirsiniz yani.

46, 47 ve 48'inci maddeler çekilmiştir, işlemi kaldırıyorum.

Değerli arkadaşlarım, 48'inci madde...

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Bir tane şeyimiz var onu görüşmemiz...

BAŞKAN – Tabii tabii, gelecek. Hayır, değişiklik önereleriniz var tabii. Çıkarma önereleri sizden olduğu için önce çıkardık.

Arkadaşlar, 48'inci maddeden sonra gelmek üzere yeni 49'uncu madde fıkrasının metne eklenmesine ilişkin bir önerge vardır, okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Onüç İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmiüç İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 4'üncü maddesinin kırksekizinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Muzaffer Aslan

Kırşehir

(49) 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'nun 10. maddesinin birinci fıkrasının son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Üyelerinin tamamı il özel idarelerinden oluşan birliklerde birlik başkanı, üye illerin valileri arasından yukarıdaki usülle seçilir.”

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu Sayın Bakanım?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN – Vilayetler Hizmet Birliğinin biliyorsunuz otomatik başkanı Ankara Valisi. Büyükşehir olunca Ankara ili bir kısmı ayrılıyor, kalan illerin valileri arasından seçiliyor değil mi efendim bu düzenleme?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Evet.

BAŞKAN – Sayın Aslan...

MUZAFFER ASLAN (Kırşehir) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçe.

Buyurun efendim.

Gerekçe:

Tüm İl Özel İdarelerinin üye olduğu Vilayetler Hizmet Birliğinin merkezi Ankara ilidir ve kanunun yürürlükteki hükmüne göre birlik başkanı merkezin bulunduğu ilin valisidir. Ankara İl Özel İdaresi tüzel kişiliği kaldırılacak 29 il özel idaresi arasında olduğundan maddenin yeniden düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Hükûmetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlarım, fıkranın madde metninden çıkarılmasına ilişkin önerge veren arkadaşların ayrıca bu fıkralarla ilgili değişiklik önergeleri vardır. Şimdi onları işleme alıyorum. İlk önerge Sayın Kesimoğlu ve arkadaşlarının fıkra 8 ile ilgili önergesidir. Okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/690 sayılı kanun tasarısının 4. md. 8.fıkrasına "... nakdi yardım yapmak" ibaresinin önüne "...aynı ve ..." ibaresinin eklenmesini arz ve talep ederiz.

Mehmet S. Kesimoğlu

Ali Serindağ

Birgül Ayman Güler

Kırklareli

Gaziantep

İzmir

Muharrem Işık

Celal Dinçer

Erzincan

İstanbul

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

Sayın Kesimoğlu...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi okuyalım.

Gerekçe:

Amatör spor kulüplerine nakdi yardımın yapılmasının yanı sıra aynı yardımın da yapılabilmesi amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Ali Serindağ ve arkadaşlarının 9'uncu fıkra ile ilgili bir değişiklik önergesi vardır. Okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/690 Esas Numaralı Yasa Tasarısının 4. Maddesinin 9. Fıkrası ile 5216 sayılı Kanunun 7'nci maddesinin birinci fıkrasının (n) bendine eklenen "mabetler ile" ibaresinin "ibadet yerleri" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ

Muharrem Işık

Namık Havutça

Gaziantep

Erzincan

Balıkesir

Mehmet S. Kesimoğlu

Birgül Ayman Güler

Celal Dinçer

Kırklareli

İzmir

İstanbul

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Işık 2'nci imza sizde.

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi mi okutalım? Hay hay.

Gerekçe:

Milyonlarca Alevi inancına mensup yurttaşımızın ibadet yeri saydığı cemevlerinin de yasa kapsamına alınmasına ve böylece Anayasanın 10 ve 24. Maddelerine aykırı uygulamaların ortadan kaldırılması öngörülmektedir.

Ayrıca; Avrupa Parlamentosu Dış İlişkiler Komisyonunu Raporlarında da bütün inanç gruplarının temel haklarının eksiksiz temin edilmesi konusunda Türkiye'nin yükümlülüğü vurgulanmaktadır.

BAŞKAN – Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

4'üncü maddenin 12'nci fıkrasında değişiklik yapılmasına ilişkin Sayın Serindağ ve arkadaşlarının bir değişiklik önergesi vardır, okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 4. Maddesinin 12. Fıkrası ile 5216 sayılı Kanunun 7'nci maddesinin üçüncü fıkrasının (n) bendine eklenen "mabetler ile" ibaresinin "ibadet yerleri" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Işık sizin de imzanız var, gerekçe mi?

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Gerekçe.

Gerekçe:

Milyonlarca Alevi inancına mensup yurttaşımızın ibadet yeri saydığı cemevlerinin de yasa kapsamına alınmasına ve böylece Anayasanın 10 ve 24. Maddelerine aykırı uygulamaların ortadan kaldırılması öngörülmektedir.

BAŞKAN – Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Fıkra 24'te değişiklik öngören Sayın Ali Serindağ ve arkadaşlarının önergesi vardır, okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 4. Maddesinin 21. Fıkrası ile 5216 sayılı Kanunun 9. maddesinin birinci fıkrasının son cümlesinin "Gündemdeki konularla ilgili olarak ayrıca üye olmayan kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları (oda üst kuruluşunun bulunduğu yerlerde üst kuruluşun) temsilcileri de görüşlerini açıklamak ve oy kullanmak üzere toplantıya davet edilir." şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Arkadaşlar? Gerekçe.

Gerekçe:

Kamu kurumu niteliğindeki meslek odalarının hem ilgili sektör temsilcilerine hem de kamuyu temsil etmeleri nedeniyle son derece önemli ve ikili bir görev yürütmektedirler. Önerge ile bu çerçevede bu odaların da kendi uzmanlık alanları olan konularda komisyon üyeleri gibi oy kullanması ve önerge verebilmeleri sağlanmaktadır.

BAŞKAN – Zaten bu konu biliyorsunuz başka bir maddeyle düzenlendi, oraya federasyon yetkilileri girdi.

Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

BAŞKAN – 24'üncü fıkrada değişiklik yapılmasını öngören Sayın Siyam Kesimoğlu ve arkadaşlarının değişiklik önergesi vardır, okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 4. md. 24. fıkrasına "... otoparkla ilgili olarak elde ettikleri..." ibaresinden sonra gelmek üzere "...gelirlerin % 50'si ..." ibaresinin eklenmesini arz ve talep ederiz.

Mehmet S. Kesimoğlu

Ali Serindağ

Celal Dinçer

Kırklareli

Gaziantep

İstanbul

Muharrem Işık

Birgül Ayman Güler

Erzincan

İzmir

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Kesimoğlu...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyoruz:

Gerekçe:

İlçe belediyelerinin de toplanmasını sağladıkları bu gelirlerin hiç olmazsa yarısı ile benzeri yatırımları yapabilmeleri için bir fon oluşturulması amaçlanmıştır.

BAŞKAN - Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

26'ncı fıkrada değişiklik yapılmasını öngören Sayın Ali Serindağ ve arkadaşlarının önergesi vardır, okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 4. Maddesinin yirmi beşinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

Madde (26) – 3.7.2005 tarihli 5393 sayılı Belediye Kanununun 11. maddesinin 1. fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Meskûn sahası, bağlı olduğu il veya ilçe belediyesi ile nüfusu 50.000 ve üzerinde olan bir belediyenin sınırına, 5.000 metreden daha yakın duruma gelen belediye ve köylerin tüzel kişiliği; genel imar düzeni veya temel alt yapı hizmetlerinin gerekli kılması durumunda katılacak olan belediyedeki veya köyedeki seçmenlerin iştirak edecekleri halk oylaması sonucuna göre Danıştayın görüşü alınarak, İçişleri Bakanlığının teklifi üzerine müşterek kararname ile kaldırılarak bu belediyeye katılır. Tüzel kişiliği kaldırılan belediyenin mahalleleri, katıldıkları belediyenin mahalleleri hâline gelir. Tüzel kişiliği kaldırılan belediye ile köylerin taşınır ve taşınmaz mal ve, hak, alacak ve borçları katıldıkları belediyeye intikal eder.”

BAŞKAN – Önerge üzerinde imza sahiplerinden...

Hükûmet katılıyor mu önergeye?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Katılmıyorsunuz.

Söz talebi var mı?

Sayın Işık buyurun efendim.

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Sayın Başkanım, bu maddedeki bizim amacımız, zaten birçok belediye kapanırken sorulmadan kapandı. Bunda, şimdi özellikle 5.000 metreden aşağı olan beldelerde belediye başkanları direkt oradan katıyor, oranın halkına hiç sormadan şey yapıyor. Bizim buradaki amacımız, aynı maddeye bir ek yapıp, en azından halkına sorup, belediye encümenine sorup orada o şekilde kabul edilmesi sağlanması yani kabul edilirse sevinirdik.

BAŞKAN – Hükûmet katılmadı, evet...

Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

27'nci fıkrada değişiklik yapılmasına ilişkin Sayın Serindağ ve arkadaşlarının bir değişiklik önergesi var, okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 4. Maddesinin 27. Fıkrası ile değiştirilen 5393 sayılı Kanunun 14. Maddesinin 2. Cümlesinde yer alan “100.000'in” ibaresinin “50.000'in” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Gerekçe.

Gerekçe:

Kadın ve çocuklar için konukevleri açılmasına ilişkin 100.000 nüfus kriterinin 50.000 nüfusa düşürülmesi öngörülmekte ve böylece kadın ve çocuk konukevlerinin yaygınlaştırılması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN - Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

27'nci fıkrada yine Sayın Kesimoğlu ve arkadaşlarının bir değişiklik önergesi var, okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 4. md. 27. Fıkrasına "... Büyükşehir belediyeleri ile nüfusu..." ibaresinden sonra gelmek üzere "...50.000'in" ibaresinin eklenmesini arz ve talep ederiz.

Mehmet S. Kesimoğlu (Kırklareli) ve arkadaşları

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Kesimoğlu?

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçe efendim.

Gerekçe:

Kadınlar ve çocukların yararlanabilecekleri konuk evlerinin sayısının artırılarak daha çok yurttaşın bu imkanlardan yararlanabilmesi amaçlanmıştır.

BAŞKAN - Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

4'üncü maddeye yeni fıkra eklenmesine dair bir önerge vardır, okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Komisyonunda görüşülmekte olan (1/690) Sayılı Kanun Tasarısı'nın 4'üncü Maddesine aşağıdaki hususun eklenmesini saygı ile arz ve talep ederiz.

Hasan Hüseyin Türkoğlu

Osmaniye

"İl ve ilçe belediye başkanlarına ve muhtarlara, görevleri süresince hususi damgalı pasaport verilir."

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI OSMAN GÜNEŞ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Anladığım kadarıyla bu biraz sayı itibarıyla... Bizimde gündemimizde olan bir konuydu.

Sayın Türkoğlu buyurun efendim.

HASAN HÜSEYİN TÜRKÖĞLU (Osmaniye) – Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN – Aslında çok takip edilen bir konuydu bu.

HASAN HÜSEYİN TÜRKÖĞLU (Osmaniye) – Yani bu muhtarlar çok mağdur edildi, onlara söz verilmiş olmasına rağmen özlük hakları düzeltilmedi, hâlâ 370 lira 380 lira maaş ya da ödenekle idare ediyorlar. Sosyal güvenlikleri kendilerinin sırtında, aldıkları ancak oraya denk geliyor. Biz, aslında bununla ilgili teklifler verdik, özlük haklarını düzeltelim, en az asgari ücret seviyesine çekelim ve sosyal güvenlik primleri devlet tarafından yatırılsın, karşılsın diye. Şimdi, bu tasarıyla bir çok köy kapatılıyor. Demin söyledim, o "500'ün altında mahalle kurulamaz" hükmünden sonra o 16.082 köyden mahalle olanların birçoğu da kapatılacak, uygulama nasıl olacak göreceğiz onu zamanla. Dolayısıyla, bu insanların sayısı da azalıyor. Bunlar ileride mahalle bekçileri gibi artık nostaljik hâle gelebilirler, bu "muhtar emmi" kavramı yok olup gidecek. Hiç olmazsa bunlara pasaport konusunda... Üçüncü dereceye gelmiş bütün devlet memurlarına veriliyor, muhtarlara da verilsin. Zaten yeşil pasaportun suyu çıkmış, suyuna biraz da biz katkıda bulunuruz diye...

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Türkoğlu teşekkür ediyorum.

Aslında Sayın Özcan Ulupınar'ın, Sayın Ali Turan'ın da belde belediye başkanlarına verilmesine ilişkin bir şeyi vardı ama dediğiniz gibi Avrupa Birliği nezdinde gerçekten bu çok fazla kullanıldığı için... Ama şu da var; bakın, size hak verdiğimi şuradan ifade edeyim, belediye başkanları şunu söylüyor: "Yahu, benim mahiyetimdeki adam..."

HASAN HÜSEYİN TÜRKÖĞLU (Osmaniye) – Evet, memurlar alıyor.

BAŞKAN – "Memur alıyor ben ayrılıyorum alamıyorum." Şunu söyleyen de ilçe belediye başkanı.

ALİ TURAN (Sivas) – Onunla ilgili önergemiz var Sayın Başkanım. Unutmuşuz, arada kaynamış.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Ama ilçe belediye başkanları yeşil alıyor.

BAŞKAN – Hayır, belde belediye başkanları için söylüyorum ama ilçe belediye başkanları ayrılınca yine almıyor Sayın Kesimoğlu.

ALİ TURAN (Sivas) - Sayın Başkanım iki cümle...

BAŞKAN – Tabii tabii, memnuniyetle buyurun.

Buyurun Sayın Turan.

ALİ TURAN (Sivas) – Ben Sayın Milletvekilimin bu duyarlılığı için teşekkür ediyorum. Yalnız, il genel meclis üyeleriyle ilgili, belediye başkanlarının bu durumlarıyla ilgili, muhtarların bu özlük haklarıyla ilgili bir çalışmamız var bunu da size...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Bizim de tekliflerimiz var Komisyonunda...

ALİ TURAN (Sivas) – Değerlendiririz o zaman.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Aslında bu ortaklaşa bir yol bulunabilecek bir şey ama neyse...

ALİ TURAN (Sivas) – Bununla ilgili Hükümetimizin de bir çalışması var.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Olmalı.

BAŞKAN – Olmalı.

Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Değerli arkadaşlarım, 4'üncü madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, kabul edilen önergeler doğrultusunda 4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Katkı sağlayan değerli arkadaşlarıma çok teşekkür ediyorum.

20 Ekim Cumartesi günü saat 15.30' da burada toplanmak üzere toplantıyı kapatıyorum.

Hepinize ayrı ayrı teşekkür ediyorum. Hayırlı sabahlar diliyorum.

Kapanma Saati: 05.51